

PEDAGÓGIAI PROGRAM

I. KÖTET

NEVELÉSI PROGRAM

2016. április

✉ 5310 Kisújszállás, Arany János utca 1/A

☎ 59/321-329

OM azonosító: 201732

<http://illessy.baptistaoktatas.hu>

Tartalom

Preambulum	4
Küldetésnyilatkozat.....	5
Iskolánk pedagógiai célkitűzése.....	6
NEVELÉSI PROGRAM.....	7
1. Iskolánk rövid története	7
2. Jogszabályi háttér.....	8
2.1. Törvények.....	8
2.2. Kormányrendeletek.....	8
2.3. Miniszeri rendeletek	8
2.4. Egyéb szabályozók	8
3. Helyzetelemzés	9
3.1. Az intézmény adatai.....	9
3.2. Iskolánk állami feladatként ellátandó alaptevékenységei.....	9
3.3. A tanulói létszám alakulása.....	2
3.4. Személyi feltételek.....	5
3.5. Tárgyi feltételek.....	5
4. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei és eljárásai	5
4.1. Pedagógiai alapelveink és értékeink	5
4.2. Általános céljaink	6
4.3. Célszisztem megfogalmazása az integráció tükrében.....	6
4.4. Feladataink.....	6
4.5. Eljárások, módszerek, eszközök	7
5. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	7
6. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	9
6.1. Az egészséges táplálkozás	9
6.2. A mindennapos testnevelés, testmozgás	9
6.3. A testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése.....	9
6.4. A bántalmazás és az iskolai erőszak megelőzése.....	10
6.5. Baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás	12
6.6. A személyi higiéné.....	13
7. Közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	13
7.1. A közösségfejlesztés célja, hogy segítse az egyén fejlődését, a harmonikus embertársi.....	13
7.2. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok főbb területei: tanítási órák, osztályfőnöki	14
8. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai.....	14
9. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje. Iskolánk sajátos pedagógiai módszerei.....	16
9.1. Sajátos nevelési igényű tanulókkal összefüggő pedagógiai tevékenység.....	16
9.2. Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység.....	27
9.3. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység, tanórán kívüli foglalkozások	27
9.3. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása.....	29
10. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje	30
11. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partneri kapcsolattartásának formái	31
11.1. A szülők és pedagógusok együttműködésének formái.....	31
11.2. A tanulók és pedagógusok együttműködésének formái	32
11.3. Szülő – tanár – diák együttműködés	32
11.4. A pedagógusok együttműködésének formái	32
11.5. A tanulók együttműködésének formái	32
11.6. Az iskola partnereivel való kapcsolattartás formái	33

12. A tanulmányok alatti vizsgák és az alkalmassági vizsga szabályai, a szóbeli felvételi vizsga követelményei	33
12.1. Iskolánkban a tanulmányok alatt az alábbi vizsgafajtákat szervezzük	33
12.2. A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak	34
13. A felvétel és az átvétel helyi szabályai és rendelkezései	35
13.1. A felvétel helyi szabályai	35
13.2. Átjárhatóság a szakközépiskola és más iskolatípusok között.....	35
13.3. Átvétel vagy felvétel a szakközépiskolából	35
13.4. A középszintű szakmai érettségi vizsga	35
13.5. A kétéves, érettségire történő középiskolai felkészítés	36
14. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	36
14.1. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók	36
14.2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok	36
14.3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése	37
15. Pedagógiai programunk módosításának okai 2010-től.....	37
16. Melléklet	39
17. Záró rendelkezések	39
17.1. Készítette	39
17.2. Nyilvánossága.....	39
17.3. Érvényessége	39

Preambulum

„...a ti hitetek mellé ragasszatok jó cselekedetet, a jó cselekedet mellé tudományt, tudomány mellé pedig mértékletességet, a mértékletesség mellé pedig tűrést, a tűrés mellé pedig kegyességet, a kegyesség mellé pedig atyafiakhoz való hajlandóságot, az atyafiakhoz való hajlandóság mellé pedig szeretetet.”

(Péter második levele, 1:5-7)

A Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy elhivatása az oktatásban:

Az ősi bibliai igazság – „A bölcs tanítás az élet forrása.” (Pb.13:14.) – ma is érvényes. A baptista iskola célja, hogy tanulói a lehető legjobb alapokat kapják egy boldog, kiteljesedett, sikeres jövőhöz.

A baptista iskola keresztény értékekre és gondolkodásra épül, így a Teremtő és a teremtmény tisztelete, a gyermekszeretet alapozza meg a színvonalas nevelési-oktatási munkát, és a tanulók személyiségének optimális fejlesztését.

Az Európában 450 éves, Magyarországon több mint 160 éves Baptista Egyházra a kezdetektől jellemző, hogy a társadalom felé nyitott, bibliai értékeket közvetítő, családközpontú közösség. Felnőtt-keresztséget gyakorló, többgenerációs gyülekezetekből álló protestáns felekezet, amely az egyén döntésére, szabad akaratának tiszteletben tartására épít. A Magyarországi Baptista Egyház több mint száz éve működtet egyházi oktatási intézményt, és a rendszerváltás óta tart fenn általános iskolát, óvodát és alapfokú művészeti iskolát.

Keresztyén szellemű nevelésünk feladata, hogy a személyiség sokoldalú, harmonikus fejlesztése által gyermekeink önálló, felelősségteljes cselekvésre, ösztinteségre, szabadságra törekvő, saját magukra a mértékletesség, másokra a türelem keresztyéni erényeit alkalmazó, helyes erkölcsi érzékkel rendelkező, problémamegoldó személyiséggé váljanak.

Hisszük, hogy a szeretet a leghatékonyabb pedagógiai módszer, és ezzel támogatjuk, hogy a gyermekek e segítséggel találjanak rá az útra, az evangéliumi hitre, mely az Úr Jézuson keresztül Istenhez vezet.

A baptista iskola: „Több, mint iskola.” Magyarország egyik legnagyobb segélyszervezete, a Baptista Szeretetszolgálat megalakulása óta arra törekszik, hogy minden erejével segítsen a szükségben lévőknek. A Baptista Szeretetszolgálat – alaptevékenységébe jól illeszkedően – iskoláiban sokat tesz a hátrányos helyzetű, sajátos nevelésű igényű, valamint a roma tanulók felzárkóztatásáért, továbbá segíti a diákok tehetség-kibontakoztatását. Küldetése, hogy az általa fenntartott intézmény több legyen, mint egy iskola: az a hely, ahol a tanuló teljes körű támogatást kap személyisége és képességei kibontakoztatásához.

Küldetésnyilatkozat

Küldetésünk a ránk bízott gyermek fejlődésének minél teljesebb körű elősegítése.

A keresztyén elmének kell a legjobb elmének lennie, amelyet Krisztus értelme világosít meg, és amely integrálja Isten alapelveit az akadémikus ismerettel.

Küldetésünk személyes életpéldánkkal mintát adni.

Törekvésünk, hogy a baptista iskola olyan irányító testülettel, igazgatókkal, pedagógusi karral és munkatársi gárdával rendelkezzen, akik a Biblia alapelveinek megfelelő nézőpontot alkalmaznak a tanítás és az intézmény vezetése során.

Küldetésünk a gyermekek képességeinek kibontakoztatása.

Minden tanulási tapasztalat célja, hogy hozzásegítse a gyermekeket Istentől kapott képességeik teljes kibontakoztatásához.

A tanítás a következőkre összpontosít:

- A gyermek számára megfelelő tevékenységek és szolgáltatások biztosítása.
- A gyermek ráébresztése a társadalommal való kapcsolatára és az iránta való felelősségére.
- Minden tantervbe, nevelési programba tartozó és ahhoz kapcsolódó iskolai tevékenység segítse a gyermekek intellektuális, lelki, társadalmi, érzelmi és fizikai fejlődését.
- Felkészítés a szolgálatra.

Küldetésünk a működés szempontjából hitelesnek lenni.

Törekvésünk, hogy az iskola mindennapos működési gyakorlata az integritás (feddhetetlenség, tisztesség, becsület), hatékonyság és számonkérhetőség következetes mintaképe legyen.

A bibliai értékek következetes alkalmazása, ahogy az oktatási intézmény:

- Példamutató igényességet mutat az intézmény működési szabályzatának fejlesztésében, annak számonkérhetőség terén, valamint az iskolavezetés működésében.
- Az emberi erőforrásokat etikusan és igazságosan kezeli.
- A pénzügyeket feddhetetlenül és nyíltan kezeli, illetve ellenőrzi.
- A kormányval és a hatóságokkal egyenes és krisztusi kapcsolatot tart fenn.
- Etikus, világos és nyílt fejlesztési stratégiákat dolgoz ki.
- Igazságos és következetes irányítási rendszert alkalmaz.
- A szülői kapcsolatok terén őszinteséget, nyíltságot és igazságosságot képvisel.

Iskolánk pedagógiai célkitűzése

Egyetlen olyan erőforrásunk, melynek megteremtése, bővítése és hasznosítása tőlünk függ: tudásunk, szellemiségünk. Iskolánk pedagógiai programja is azt kívánja összefoglalni, hogy a tudás átadása tanulóinknak milyen értékek mentén történik, illetve milyen nevelési filozófia valósul meg intézményünkben.

A gimnáziumi osztályok beindításával szeretnénk elérni, hogy a baptista értékekre és gondolkodásra épülő óvodai nevelés és általános iskolai nevelés-oktatás után a gyermekek számára megteremtsük a középfokú oktatás típusainak teljes választási spektrumát, ezzel megteremtve a lehetőséget a felsőfokú tanulmányokba történő bekapcsolódásra is, mely alapjait iskolánkban sajátíthatják el.

Azt szeretnénk, hogy végzett tanulóink olyan ismeretek birtokába kerüljenek, amelyekkel megállják helyüket a munkában, illetve a továbbtanuláshoz lehetőséget biztosítanak. Tudjuk, hogy a beiskolázási körzetünkben élő családok szociális, anyagi és kulturális helyzete egymástól nagymértékben eltér, ezért nevelő és oktató munkánk ehhez a helyzethez igazodik: tanórán és tanórán kívül megpróbáljuk segíteni a nehéz körülmények között élő, hátránnyal induló tanulók felzárkóztatását, ugyanakkor kiemelt fontosságú feladatnak tekintjük a tehetséges, jó képességű diákok fejlesztését is.

A társadalom, a pedagógusok célja azonos: gyermekeinkből művelt, jól képzett, az életben boldogulni tudó embereket szeretnénk nevelni. Iskolánk 46 éves múltja alatt többször változtak az iskola falai, épületei, de nem változott a bennük munkálkodó pedagógusok fő célja: emberséget és tudást adni tanítványainknak, hogy megfelelő személyiségjegyekkel felvértezve értékes emberekké váljanak. Szeretünk olyan iskolában dolgozni, amelyben a tanuló, a szülő és a nevelőtestület jól érzi magát, az ott folyó munkával, feltételekkel elégedettek.

A pedagógiai programunk jelen módosításának oka:

- 2016. szeptember 1-jei hatállyal a szakgimnázium szóval módosul iskolánk neve.
- A régi OKJ számú szakmák – központi kivezetésük miatt – kikerültek a szakmai programból.
- Új szakgimnáziumi ágazatok kerültek be: szociális, pedagógia, ügyvitel, turisztika.
- Kiegészült az SNI és BTMN tanulók szöveges értékelésének elveivel és mintáival.

Kisújszállás, 2016. április 12.

P. H.

Toldi Attila
igazgató

NEVELÉSI PROGRAM

1. Iskolánk rövid története

Az intézményesített tanoncoktatás 1886-ban vette Kisújszálláson kezdetét, a város vezetése ekkor vásárolta meg a Morgó csárda épületét, amely 1953-ig a tanoncoktatás színhelye volt. Majd az Arany János úti Általános Iskola adott otthont az ipari tanulók képzésének, de az irányítás Szolnokról történt. Az ismeretszerzés ebben az időszakban elsősorban a gyakorlatorientált volt: az iskolai munka heti 1 nap, és elsősorban közismereti tantárgyakra, illetve szak- és ipari rajzra szorítkozik. A szakmai képzés fejlődésének jelentős időszaka volt városunkban az 1953-1970-ig terjedő 17 esztendő. Lényegében a mai szakmunkásképzésünknek ekkor történt a megalapozása. A tanulók már osztályokba és szakmai csoportokba szerveződtek. Megyei igazgató fogta össze a helyi ipari iskolák munkáját, amelyet közvetlenül a helyi ipari iskolák megbízott igazgatói irányítottak.

A szakmunkásképzésnek új lendületet adott az 1969. évi VI. törvény: ekkortól válik a szakmunkásképző a közoktatási rendszer valóságos iskolájává. A tanulólétszám fesztű növekedése miatt építkezés kezdődik, és az 1970/71-es tanévben egy új, hat tantermes iskolát vehettek birtokba a tanulók és a tanárok, szakoktatók. Az iskola neve: 625. Sz. Ipari Szakmunkásképző Intézet. 1972-től teljes önállóságot kapott intézetünk, már vizsgáztatási joggal is rendelkezünk, jelentős volt a felnőttképzésünk, sőt kihelyezett iskolánk volt a kunhegyesi szakmunkásképző. Önálló könyvtárral, két kis kollégiummal rendelkező intézményünk.

Az iskola 1991-ben új épületszárnnyal bővült, a tornatermet 1994-ben adták át. Az 1995/96-os tanévben elindult a szakközépiskolai oktatás is. Ekkor vette fel iskolánk az 1848-as szabadsághős, az utolsó – hagyományos, történelmi funkciót betöltő – nagykun kapitány, később városunk első polgármesterének, a város történetében jelentős szerepet játszó Illéssy-család tagjának, Illéssy Sándornak a nevét. 1997-ben bekapcsolódtunk a Sulinet programba, s felszereltük számítógépes termeinket. 2008-tól három iskolai tanműhely a Rézműves Iskolába koncentrálódik, bár közben megszűnt a két kis kollégium is a csökkenő igények miatt. Létrehoztuk a névadónkról elnevezett Illéssy Alapítványt, mely a tanulóink támogatását tűzte ki fő céljául. A 2001-ben iskolánk udvara Illéssy Sándor mellszobrával lett gazdagabb.

Intézményünk életében jelentős változásként 2012. augusztus 31-étől a működtetés és fenntartás Kisújszállás Város Önkormányzatától a Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személyhez került, mely 2013. szeptember 1-jétől iskolánk nevében is megmutatkozott: Illéssy Sándor Baptista Szakközépiskola és Szakiskola. Új fenntartónk arra törekszik, hogy a legmagasabb szintű szakmai, tárgyi és lelki feltételeket biztosítsa a diákok és a pedagógusok számára. A ma már Magyarország legnagyobb segélyszervezetének számító Szeretetszolgálat biztos háttérrel nyújt munkánkhoz, s közösen valljuk: „Az oktatás a jövő befektetése.”

A gimnáziumi képzés megteremtésének lehetősége újabb fontos állomása iskolánk történetének, ezzel megteremtődik a teljes középiskolai oktatás képzési spektruma.

Az elkövetkező években is arra törekszünk, hogy tanulóink megfelelő tárgyi környezetben olyan ismeretek birtokába kerüljenek, amelyekkel megállják a helyüket az életben, s képesek legyenek rugalmas munkavállalóként az Európai Unió nagy közösségi terében mozogni.

2. Jogszabályi háttér

2.1. Törvények

- A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.)
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
- A szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról szóló 2011. évi CLV. törvény
- A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény (a továbbiakban: Szt.)
- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.)
- A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.)
- A nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXXII. törvény

2.2. Kormányrendeletek

- Az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet
- A pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben résztvevők juttatásairól és kedvezményeiről szóló 277/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet
- A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 243/2003. (XII. 17.) Korm. rendelet
- A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet
- Az Országos Képzési Jegyzékről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet
- A nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet
- A komplex szakmai vizsgáztatás szabályairól szóló 315/2013. (VIII. 28.) Korm. rendelet

2.3. Miniszteri rendeletek

- Az iskolarendszerű szakképzésben résztvevő tanulók juttatásairól szóló 4/2002. (II.26.) OM r.
- Az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V. 24.) OM rendelet
- A kerettantervek kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 17/2004. (V. 20.) OM rendelet
- A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvéről szóló 2/2005. (III.1.) OM r.
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet
- A Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet
- A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI r.
- A pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet
- A tankönyvvé, pedagógus-kézikönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről szóló 17/2014. (III. 12.) EMMI rendelet

2.4. Egyéb szabályozók

- Alapító okirat
- Működési engedély
- Szakképzési megállapodás a megyei kormányhivatallal

3. Helyzetelemzés

3.1. Az intézmény adatai

- *neve:* Illéssy Sándor Baptista Gimnázium, Szakgimnázium és Szakközépiskola
- *OM azonosító:* 201732
- *székhelye:* 5310 Kisújszállás, Arany János utca 1/A
- *önkormányzati tulajdonú telephely:* Szakképzési tanműhelyek – Kisújszállás, Vásár út 25/1.
- *alapítója:* Kisújszállás Város Önkormányzata
- *fenntartója 2012. augusztus 30-ig:* Kisújszállás Város Önkormányzata
5310 Kisújszállás, Szabadság tér 1.
- *fenntartója 2012. augusztus 31-től:* Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy
1111 Budapest, Budafoki út 34/B
- *típusa:* többcélú intézmény – összetett iskola (gimnázium, szakgimnázium és szakközépiskola)
- *működési területe:* Magyarország
- *az iskola adószáma:* 18292806-1-16
- *az iskola bankszámlaszáma:* 10918001-00000100-76660004 (Unicredit Bank)

3.2. Iskolánk állami feladatként ellátandó alaptevékenységei

3.2.1. Gimnáziumi képzés

- a) általános műveltséget megalapozó, valamint érettségi vizsgára és felsőfokú iskolai tanulmányok megkezdésére felkészítő 9-12. évfolyam

3.2.2. Szakgimnáziumi képzés

- a) általános műveltséget megalapozó 9-12. évfolyam
- b) szakképzési 13. vagy 13-14. évfolyam

3.2.3. Szakközépiskolai képzés

- a) szakképzési 9-11. évfolyamon
- b) érettségi vizsgára felkészítő Szé/12/1-Szé/12/2. évfolyam
- c) szakképzési Ksz/11-Ksz/12. évfolyam
- d) felnőttoktatás az esti oktatás munkarendje szerint a 9-11. és a Ksz/11-Ksz/12. évfolyamokon
- e) felnőttoktatás az esti oktatás munkarendje szerint az érettségi vizsgára felkészítő Szé/12/1-Szé/12/2. évfolyamokon

3.2.4. Szakgimnáziumi nevelés-oktatás – érettségi utáni kizárólag szakképzési évfolyamokkal

<i>szakma-csoport</i>	<i>ágazat száma</i>	<i>ágazat neve</i>	<i>OKJ szám</i>	<i>szakképesítés megnevezése</i>	<i>képzési idő</i>	<i>évfolyam</i>
17	XXVI.	Kereskedelem	54 341 01	Kereskedő	2 év	13-14.
18	XXVII.	Vendéglátóipar	54 811 01	Vendéglátásszervező	2 év	13-14.
2	III.	Szociális	54 762 03	Szociális szakgondozó	2 év	13-14.
3	IV.	Pedagógia	54 140 01	Gyógypedagógiai segítő munkatárs	2 év	13-14.
16	XXV.	Ügyvitel	54 346 03	Irodai titkár	2 év	13-14.
18	XXVIII.	Turisztika	54 812 03	Turisztikai szervező, értékesítő	2 év	13-14.

3.2.5. Szakgimnáziumi nevelés-oktatás (9-13. évfolyam)

<i>szakma-csoport</i>	<i>ágazat</i>	<i>az érettségi vizsga keretében megszerezhető szakképesítés</i>	<i>képzési idő</i>	<i>évfolyam</i>	<i>OKJ szám</i>	<i>szakképesítés megnevezése</i>	<i>képzési idő</i>	<i>évfolyam</i>	<i>munkarend</i>	<i>kifutó/induló</i>
17	XXVI. Kereskedelem	34 341 01 Eladó	4	9-12.	54 341 01	Kereskedő	1 év	13.	nappali rendszerű	a 2016/2017. tanévtől induló
18	XXVII. Vendéglátóipar	34 811 03 Pincér	4	9-12.	54 811 01	Vendéglátásszervező	1 év	13.	nappali rendszerű	a 2016/2017. tanévtől induló
2	III. Szociális	34 762 01 Szociális gondozó és ápoló	4	9-12.	54 762 03	Szociális szakgondozó	1 év	13.	nappali rendszerű	a 2017/2018. tanévtől induló
3	IV. Pedagógia	32 140 01 Óvodai dajka és 52 761 01 Családsegítő asszisztens	4	9-12.	54 140 01	Gyógypedagógiai segítő munkatárs	1 év	13.	nappali rendszerű	a 2017/2018. tanévtől induló
16	XXV. Ügyvitel	52 841 02 Ügyfélszolgálati ügyintéző	4	9-12.	54 346 03	Irodai titkár	1 év	13.	nappali rendszerű	a 2017/2018. tanévtől induló
18	XXVIII. Turisztika	52 812 01 Szállodai recepció	4	9-12.	54 812 03	Turisztikai szervező, értékesítő	1 év	13.	nappali rendszerű	a 2017/2018. tanévtől induló
<i>szakma-csoport</i>	<i>ágazat</i>	<i>szakmai érettségi végzettséggel betölthető munkakörök</i>	<i>képzési idő</i>	<i>évfolyam</i>	<i>OKJ szám</i>	<i>szakképesítés megnevezése</i>	<i>képzési idő</i>	<i>évfolyam</i>	<i>munkarend</i>	<i>kifutó/induló</i>
17	XXVI. Kereskedelem	3622/15 Kereskedelmi ügyintéző	4	9-12.	54 341 01	Kereskedő	1 év	13.	nappali rendszerű	kifutó
18	XXVII. Vendéglátóipar	5133 Pultos	4	9-12.	54 811 01	Vendéglátásszervező	1 év	13.	nappali rendszerű	kifutó

3.2.6. A szakközépiskolai képzés a következő szakmai vizsgákra készít fel

szakma-csoport	ágazat	OKJ szám	szakképesítés megnevezése	képzési idő	évfolyam	munkarend	kifutó/induló
11	XVIII.	34 543 02	asztalos	3+2 év	9-13.	nappali rendszerű, esti	
18	XXVII.	34 811 01	cukrász	3+2 év	9-13.	nappali rendszerű, esti	
17	XXVI.	34 341 01	eladó	3+2 év	9-13.	nappali rendszerű, esti	
5	IX.	34 582 03	épület- és szerkezetlakatos	3+2 év	9-13.	nappali rendszerű, esti	
9	XVI.	34 582 04	festő, mázoló, tapétázó	3+2 év	9-13.	nappali rendszerű, esti	
5	IX.	34 521 03	gépi forgácsoló	3+2 év	9-13.	nappali rendszerű, esti	
5	IX.	34 521 06	hegesztő	3+2 év	9-13.	nappali rendszerű, esti	
5	IX.	34 521 04	ipari gépész	3+2 év	9-13.	nappali rendszerű, esti	
9	XVI.	34 582 14	kőműves	3+2 év	9-13.	nappali rendszerű, esti	a 2017/2018. tanévtől induló
9	XVI.	34 582 04	kőműves és hidegburkoló	3+2 év	9-13.	nappali rendszerű, esti	kifutó
10	XVII.	34 542 06	női szabó	3+2 év	9-13.	nappali rendszerű, esti	
18	XXVII.	34 811 03	pincér	3+2 év	9-13.	nappali rendszerű, esti	
18	XXVII.	34 811 04	szakács	3+2 év	9-13.	nappali rendszerű, esti	
2	III.	34 762 01	szociális gondozó és ápoló	3+2 év	9-13.	nappali rendszerű, esti	

3.2.7. Szakközépiskolai nevelés-oktatás – kizárólag szakképzési évfolyamokon

szakma-csoport	ágazat	OKJ szám	szakképesítés megnevezése	képzési idő	évfolyam	munkarend	kifutó/induló
11	XVIII.	34 543 02	asztalos	2 év	Ksz/11.-Ksz/12.	nappali rendszerű, esti	
18	XXVII.	34 811 01	cukrász	2 év	Ksz/11.-Ksz/12.	nappali rendszerű, esti	
17	XXVI.	34 341 01	eladó	2 év	Ksz/11.-Ksz/12.	nappali rendszerű, esti	
5	IX.	34 582 03	épület- és szerkezetlakatos	2 év	Ksz/11.-Ksz/12.	nappali rendszerű, esti	
9	XVI.	34 582 04	festő, mázoló, tapétázó	2 év	Ksz/11.-Ksz/12.	nappali rendszerű, esti	
5	IX.	34 521 03	gépi forgácsoló	2 év	Ksz/11.-Ksz/12.	nappali rendszerű, esti	
5	IX.	34 521 06	hegesztő	2 év	Ksz/11.-Ksz/12.	nappali rendszerű, esti	
5	IX.	34 521 04	ipari gépész	2 év	Ksz/11.-Ksz/12.	nappali rendszerű, esti	
9	XVI.	34 582 14	kőműves	2 év	Ksz/11.-Ksz/12.	nappali rendszerű, esti	a 2017/2018. tanévtől induló

10	XVII.	34 542 06	női szabó	2 év	Ksz/11- Ksz/12.	nappali rendszerű, esti	
18	XXVII.	34 811 03	pincér	2 év	Ksz/11- Ksz/12.	nappali rendszerű, esti	
18	XXVII.	34 811 04	szakács	2 év	Ksz/11- Ksz/12.	nappali rendszerű, esti	
2	III.	34 762 01	szociális gondozó és ápoló	2 év	Ksz/11- Ksz/12.	nappali rendszerű, esti	

➤ *Sajátos nevelési igényű tanulók nappali rendszerű iskolai nevelése, oktatása* a következők szerint:
Az intézmény ellátja a szakértői bizottság szakvéleménye alapján az Nkt. 4. § 13. pontja aa) alpontja, valamint 25. pontjában meghatározott, integráltan oktatható, nevelhető sajátos nevelési igényű tanulókat az alábbiak szerint:

- beszédfigyatékos, illetve pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdő tanulókat.
- Diszlexia (olvasási zavar) BNO F81.0
- Diszgráfia és diszortográfia (írás/helyesírási készség zavara) BNO F81.1
- Diszkalkulia (számolási készség zavara) BNO F81.2
- Iskolai képességek kevert zavara (diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia) BNO F81.3
- Beszédfigyétékosság (dadogás BNO F98.5, hadarás BNO F98.6, orrhangzós beszéd BNO R49.2)
- Aktivitás és figyelem zavara BNO F90.0
- Hiperkinetikus magatartászavar BNO F90.1
- Kevert specifikus fejlődési zavar (alacsony intellektushoz társuló kevert típusú tanulási zavar) BNO F83.0

➤ *Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók ellátása* a következők szerint:
Az intézmény ellátja a szakértői bizottság szakvéleménye alapján az Nkt 3. § (6) bekezdése alapján azokat a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulókat, akiket az Nkt. 4. § 3. pontja annak tekint. Az Nkt. 4. § 13. pont ab) alpontja alapján 47. § (8) pontja szerint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló fejlesztő foglalkozásra jogosult.

- Az egyéb oktatást kiegészítő tevékenység magában foglalja a képesség-kibontakoztató és az integrációs felkészítést a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számára a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 171. §-a és az oktatásért felelős miniszter által kiadott program alapján.
- Az intézmény vállalja az Nkt. 4. § 13. pont ac) alpontja, valamint a 14. pontja szerinti kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók nevelését, oktatását.
- Az „iskolarendszeren kívüli szakmai oktatás” szakfeladat alatt szervezett tevékenységek csak legalább önköltséggel szervezhetők.
- A diákok szabadidős tevékenységének megszervezése.

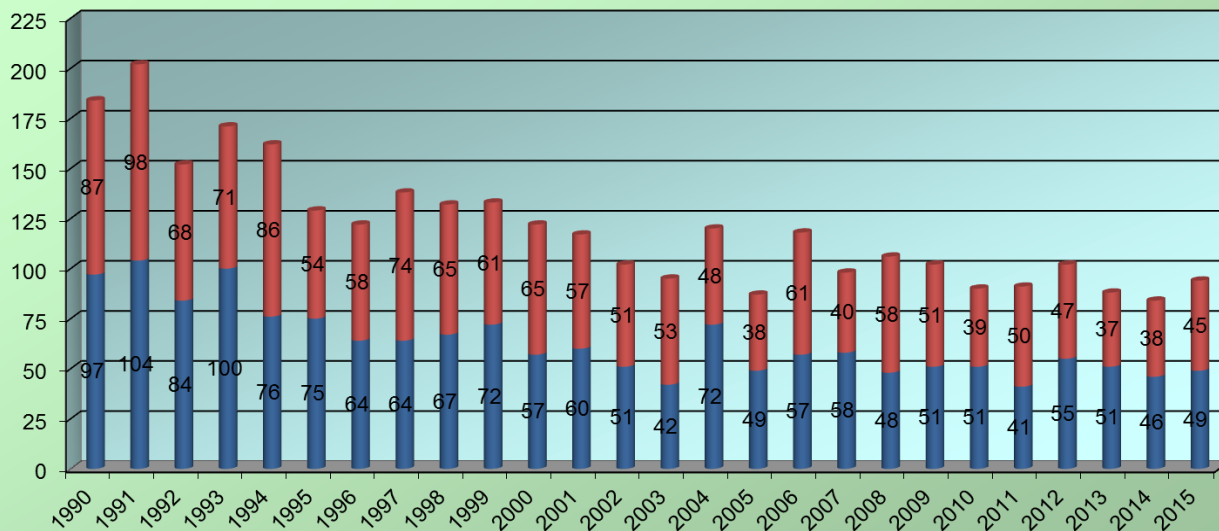
3.3 A tanulói létszám alakulása

Kisújszállás város népessége – különös tekintettel a tankötelezettek számára – jelentősen csökken, de ugyanez a tendencia elmondható iskolánk vonzáskörzetének településeire is. A legnagyobb kihívást jelenti a csökkenő beiskolázandóak létszámához történő igazodás. Az alábbi grafikon Kisújszállás gyermeklétszámát mutatja be.

Kisújszállás 0-18 éves korosztályának állandó népessége (2015. december 31-ei állapot)

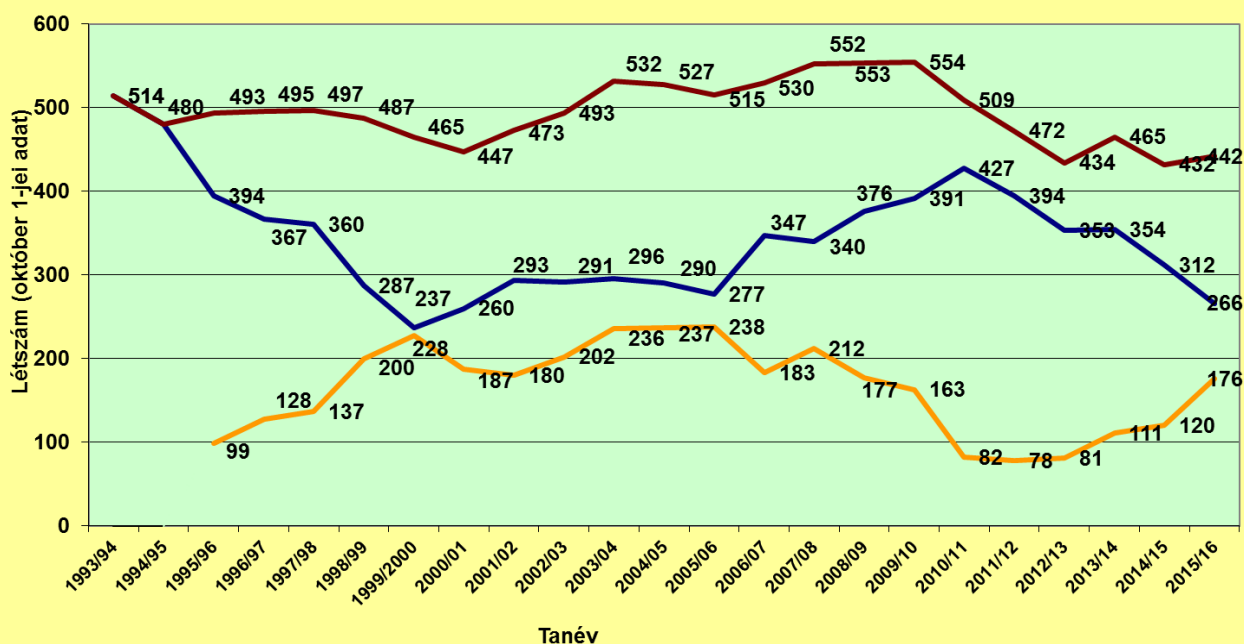
■ Férfi ■ Nő

Iskolánk tanulólétszáma a XXI. század első évtizedében növekedett, majd stabilitást mutatott, de a második évtized eleje már a fokozatos csökkenését. A szakképzés képzési ideje a 9-10. évfolyam elvégzése után 3-ról 2 évre rövidült, a 2012/2013. tanévtől a szakiskolában pedig összesen 3 éves a képzési idő. A tankötelezettségi korhatár 18-ról 16 évre történő csökkentésének hatása pedig szintén érezhető. Az alábbi grafikon iskolánk tanulói létszámát összegzi az 1993/94-es tanévtől.

Tanulói létszámadatok

— Szakiskola
— Szakközépiskola
— Összlétszám

Az utóbbi években rohamosan növekedett az általános iskolákban a tanulási/beilleszkedési zavarokkal küzdő gyermekek létszáma. Ez a létszámnövekedés a középiskolai oktatásban is szükségessé tette a személyi és tárgyi feltételek megteremtését, a sajátos nevelési igényű tanulók gondozása céljából, hiszen az általános iskolát végzett sajátos nevelési igényű tanulók tanulmányaikat középiskolákban folytatják.

Tanulóink egy része ingerszegény környezetből kerül az iskolába. A 9-10. évfolyamokon megjelennek a képesség szerinti arányeltolódások, amelyek egyre inkább szükségessé teszik a differenciált pedagógiai módszerek alkalmazását. Az iskolának kell felvállalnia a felzárkóztatást, a tudás igényének felkeltését, a viselkedéskultúra megalapozását és a tehetséges tanulók tehetséggondozását. Az iskolába kerülő gyerekek érdeklődése sokrétű; lehetőségük van bekapcsolódni a tanítási órán kívüli tevékenységekbe, de néha hiányzik a választott elfoglaltság melletti kitartás és gyakran a szülők anyagi hozzájárulása. Minthogy a tanulók fejlődésének üteme egyenetlenné válik, differenciált óravezetéssel, egyéni képességfejlesztéssel, szakkörökkel, versenyekre való felkészítéssel, valamint a felzárkóztató foglalkozások hatékonyságának növelésével adunk nagyobb segítséget a továbbhaladásukhoz.

Az értékek az iskolai évek előrehaladásával átrendeződnek. Sokaknál közömbösség jelentkezik az iskolai munkával szemben. A család sok esetben nem képes biztosítani azokat a feltételeket, amelyek segíthetik, ösztönözhetik a gyerekeket a középiskolai végzettség megszerzéséért.

A legsúlyosabb veszély, hogy egyre jobban fokozódik az iskolába járó gyerekek közötti esélyegyenlőtlenség. Az utóbbi hat tanévben a sajátos nevelési igényű tanulók aránya 4,9-7,1 % között mozgott (24-31 fő/tanév), a hátrányos -, halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számaránya az utóbbi évekhez képest – a jogszabályi meghatározás módosítása miatt – jelentősen csökkent a 2014/2015. tanévtől.

Tanév	Sajátos nevelési igényű tanuló (össztanuló %-ában)	HH (össztanuló %-ában)	HHH (össztanuló %-ában)	Tankönyv-támogatás
2010/11.	24 (4,9 %)	253 (52 %)	91 (18 %)	243 (50 %)
2011/12.	28 (5,3 %)	239 (52 %)	126 (27 %)	234 (51 %)
2012/13.	28 (6,4 %)	240 (55 %)	112 (26 %)	236 (54 %)
2013/14.	27 (5,8 %)	221 (48 %)	118 (25 %)	253 (54 %)
2014/15.	31 (7,1 %)	23 (5 %)	70 (16 %)	225 (52 %)
2015/16.	24 (6,0 %)	22 (5 %)	59 (15 %)	200 (50 %)

A duális szakképzésben a teljes képzési idő lerövidült, a tanulók egy része akár 17 évesen szakmai bizonyítványt szerezhet. Az e tanulási formát választó diákoknak nem kell az általános iskolában a közismereti tárgyak oktatása során szerzett kudarcélményeiket újraélniük, hanem már a 9. évfolyamon a kétkezi munkát, az alkotás örömét átélve fejlődhet személyiségük. Oktatásuk során is a továbblépés, az érettségi későbbi megszerzése a cél, mert iskolánk nem válhat a kiműveletlen kútfők kitermelésének színterévé.

3.4. Személyi feltételek

Az iskola engedélyezett álláshelyeinek száma: 47,6

Ebből pedagógus álláshely: 38,6

Technikai dolgozói álláshely: 9

Az iskola pedagógiai programját 42 fő alkalmazott teljesíti.

A nevelőtestület létszáma a 2015/2016-os tanévben 34 teljes munkakörben foglalkoztatott (ebből 1 fő gyeden), és 7 fő óraadó tanárból állt. A nevelőtestület összeszokott, egymást segíteni akaró kollégák közössége.

A főállású – pedagógus munkakörben foglalkoztatottak (34 fő) – iskolai végzettsége:

- Egyetemi végzettségű: 16 fő, ebből szakvizsgával is rendelkezik: 4 fő
- Főiskolai végzettségű: 17 fő, ebből szakvizsgával is rendelkezik: 2 fő
- Középiskolai végzettségű: 1 fő.

A sajátos nevelési igényű tanulók különleges gondozását, rehabilitációs foglalkoztatását a fogyatékos/sérülés típusa szerint képzett szakemberek végzik (gyógypedagógiai tanár – logopédia/pszichopedagógia szakiránnyal).

3.5. Tárgyi feltételek

Az épületek állaga jónak mondható. Rendezett udvara, sportpályája kellemes környezetet biztosít tanítványainknak. Tantermeink bútorzata jó állapotú. Szemléltetőeszközeink lehetővé teszik a korszerű ismeretszerzés lehetőségét.

A sajátos nevelési igényű tanulók rehabilitációs foglalkoztatásához – maximum 9 főt befogadó – fejlesztőszoba, továbbá speciális fejlesztő tankönyvek, eszközök, szoftverek állnak rendelkezésre. A 3 db számítógépterem 50 db számítógéppel segíti az informatika oktatását. Nyelvi szaktermek állnak rendelkezésre az idegen nyelvek tanulását. A természettudományos tantárgyak oktatásához nagy segítséget nyújt a 2010-ben kialakított természettudományi labor. Tornatermünk kialakítása, felszereltsége nagyban hozzájárul a tanulók egészséges fejlődéséhez. Az iskolai könyvtár is szerves része az oktatásnak: tanulóink számára több mint 21.000 kötet segíti a tanórákra, tanórán kívüli tevékenységekre való felkészülést. A gyakorlati oktatást három saját és két bérlet tanműhelyben oldjuk meg. Ezek felszereltsége jó, a szakmai oktatáshoz megfelelő alapfeltételeket biztosítanak.

A Móricz Zsigmond Református Kollégium, Gimnázium, Szakközépiskola és Általános Iskolában helyezük el a vidékről naponta bejárni nem tudó tanulókat, ahol otthonos körülményeket próbálnak teremteni számukra.

4. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei és eljárásai

4.1. Pedagógiai alapelveink és értékeink

A családok közötti anyagi, szociális, kulturális különbségeket nem tudjuk megszüntetni, de felvállaltuk a különböző háttérrel és eltérő adottságokkal rendelkező gyerekek fejlesztését, együttnevelését. A pedagógiai gyakorlat olyan irányú fejlesztését tűztük ki célul, amely hátrányos helyzetű tanulók felzárkózását, különösen a roma és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók hátrányainak csökkentését, továbbtanulási esélyeik javítását szolgálja. Intézményünkben ismeretlen a szegregáció és a diszkrimináció; a roma és nem roma tanulók együttélése természetes, egymást egyenrangúnak tekintik.

Intézményünkben részben állnak rendelkezésünkre olyan tárgyi feltételek, amelyek segítségével a gyerekekhez alkalmazkodó, hatékony oktatás megvalósítható lenne. Olyan stimuláló környezetet kívánunk nyújtani a gyerekeknek – akiknek ez otthon nem adatik meg –, amely a tanulás irányába tereli őket, és hatására a tanulás érdekessé, fontossá válik számára.

A hátrányos helyzetű tanulók iskolai sikertelensége különböző problémák egymással összefüggő és egymásból építkező csokrára vezethető vissza. Ezek közé tartozik például a rossz szociális helyzet, a szülők aluliskolázottsága, az alkalmazott programok alkalmatlansága. Ezen hátrányok leküzdésére, tompítására igyekszünk megoldást találni, programokat kidolgozni és végrehajtani.

4.2. Általános céljaink

- az általános iskola és középiskola közötti átmenet zökkenőmentes megvalósítása,
- az ismeretszerzés folyamatában érvényesüljenek, fejlődjenek az életkori sajátosságoknak megfelelő gondolkodási képességek,
- a különböző érdeklődésű, eltérő képességű, motivációjú, kultúrájú gyerekeket együtt neveljük,
- a tanulók személyiségjegyeik alapján legyenek képesek a társadalomba való beilleszkedésre,
- alapozza meg a felkészülést a jogok és kötelességek együttes gyakorlására az iskolai életben,
- a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók bevonásával képesség-kibontakoztató Integrációs Pedagógiai Program működtetése – pályázati forrás rendelkezésre állása esetén.

Célunk továbbá egy olyan tantestület, amely hajlandó a továbbképzésre, a belső fejlődésre; amely egységes értékelési és nevelési szempontokat alakított ki, amely szeretetteljesen tanít és nevel, s örök emberi értékeket ad át.

4.3. Célrendszer megfogalmazása az integráció tükrében

a) Kiemelt célkitűzésünk, hogy az eltérő képességű (SNI) és szociális helyzetű (HH és HHH) tanulóink együttnevelését-oktatását maradéktalanul megvalósítsuk. Az integrációs oktatásban résztvevő tanulók százalékos aránya a teljes osztálylétszámhoz, illetve évfolyamlétszámhoz viszonyítva megfeleljen a jogszabályban előírtaknak. Ennek érdekében:

- időben felismerni a tanulók hátrányos helyzetét,
- megnyerni a szülőket a tanulók együttnevelésére,
- elérni, hogy eredményesen befejezzék a középiskolát,
- sikeresen tudjanak piacképes szakmát választani,
- az intézménybe kerüléstől biztosítjuk a szükséges és megfelelő fejlesztést.

b) A *hároméves (duális) szakképzés keretei között* a lemorzsolódás arányát alacsony szinten akarjuk tartani. Fontos társadalmi-szociológiai előnyt kívánunk kovácsolni a lehetőségből: a tanulók hamarabb, jó „kétkezi szakemberként” kerülnek a munka világába, s a tanulásban leginkább motiváltak számára helyben kívánjuk biztosítani az érettségi megszerzésének lehetőségét.

4.4. Feladataink

- a pedagógiai munka középpontjában a differenciált személyiségfejlesztés álljon,
- olyan képességeket, készségeket kell a tanulóknak fejleszteni, melyek a tanulók önismeretét, akaratát, az önálló ismeretszerzés igényét fejlesztik,
- ösztönözzük a tanulókat a szakipari munka megbecsülésére, leendő szakmájuk szeretetére, az élethosszig tartó szakmai megújulásra,
- olyan helyzeteket kell teremteni, amelyekben a tanuló igazolhatja megbízhatóságának, becsületességének, szavahihetőségének értékét,

- tudatosuljon a tanulóban a családhoz, a hazához, a nemzethez, az európai közösséghez való érzelmi, értelmi kötődés fontossága,
- tudatosítani kell a közösség demokratikus működésének értékét,
- olyan példákat, mintákat kell a tanulók elé állítani, melyek elősegíthetik az egyéni érdekek és a közösségi érdekek összhangját,
- tanulási tevékenységek közben tisztázódjanak bennük a természet és a társadalom értékei,
- fejleszteni kell a tanulóknál a nemzeti azonosságtudatot, az egymás mellett élő különböző kultúrák megismerése és elfogadása iránti igényt,
- erősíteni kell az Európai Unióhoz való tartozás tudatát.

4.5. Eljárások, módszerek, eszközök

Céljaink elérésének legfontosabb eszközei a megfelelő motiváció és változatos, korosztályhoz és egyéniséghez illő munkamódszerek kialakítása. Ezt segítik a különböző óraformák (tanári előadás, frontális óra, csoportmunka, egyéni munka) arányos alkalmazása.

A nevelési célok, feladatok megvalósítása és az eljárások, módszerek, eszközök alkalmazása során a pedagógusok a következő alapelveket biztosítják: nyitottság, őszinteség; felelősségtudat; differenciált nevelés és oktatás; tolerancia; demokratizmus. Ennek érdekében:

- az életkori sajátosságoknak megfelelően a tudatosítás, meggyőzés, felvilágosítás, a megfelelő példa módszereit kell alkalmazni,
- minél nagyobb szerepet kapjon a tanulókkal való egyéni és csoportos törődés, bírálat, önbírálat, előadás, vita alkalmazása,
- kerüljön előtérbe a megbízás, ellenőrzés, értékelés,
- az ösztönzés és elmarasztalás módjait az elfogadott elvek, szempontok alapján kell alkalmazni.

5. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A tanuló személyiségének fejlesztése összetett feladat, iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze. Ennek megvalósításához pontos folyamat- és eredménycélokat kellett megfogalmaznunk és kiemelnünk, melyben megjelennek az integrációs célok és feladatok is. Intézményünk a személyiség és közösségfejlesztő munkájában együttműködik a szülőkkel, a szülők közösségeivel, a Roma Nemzetiségi Önkormányzattal, a művelődési házzal és a könyvtárral, a felvételi körzet családsegítő és gyermekjóléti szolgálataival és civil szervezetekkel.

Folyamatcélok (célok, feladatok a nevelési-oktatási folyamat milyenségére utaló megfogalmazásban)	Eredménycélok (célok, feladatok a nevelési folyamat eredményére utaló megfogalmazásban)
A magyar és az egyetemes kultúra alapvető értékeit hordozó ismeretek elsajátítása a tanulók életkori sajátosságainak, képességeinek megfelelően.	Életkori sajátosságaiknak, egyéni adottságaiknak megfelelően fejleszteni kell a tanulók alapképességeit (írás, olvasás, matematikai és kommunikációs készség) és személyiségjegyeit. A sajátos nevelési igényű tanulók esetében a minimumkövetelmények sikeres elsajátítása, a fogyatékoságok eredményes javítása, szakértők (gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus) és a szülők közreműködésével.
Elemi műveltségbeli alapozás: biztonságos szóbeli és írásbeli szakmai nyelvhasználat, alapvető és szakmai képességek, készségek elsajátíttatása.	A természetes gyermeki nyitottságra alapozva fejlesztjük kreativitásukat, beszédképességüket, mozgáskultúrájukat, manuális készségeiket, vizuális befogadóképességüket.
Önálló tanulásra szoktatás, az önművelés iránti igény felébresztése.	Segítséget nyújtunk számukra az önálló tanulási technikák megismerésében.
Személyiségfejlesztő programok segítségével a szociokulturális hátrányok kompenzálása, valamint az eltérő képességű és a tehetséges <u>gyerekek gondozása</u> .	Differenciált foglalkozások módszereivel a hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű gyermekek együtt, egy időben történő fejlesztése.
Közéletiségre nevelés, toleranciakészség alakítása, előítélet-mentesség, multikulturális tartalmak.	Közösségi szerepek gyakorlása, közügyekben való közreműködés, véleménynyilvánítás, a közösségért érzett felelősség átérzése. Helyes értékítélet alapján a másság elfogadása, szolidaritás, a kisebbség iránti tolerancia.
A tanulók munkakultúrájának megalapozása.	A kreatív, tevékenykedtető tanulás-tanítás révén az iskolai önkiszolgáló munka bővítésével munkára nevelés. Az iskolába lépés kezdetétől megismertetjük a gyerekekkel a szellemi és a fizikai munka egyéni és társadalmi hasznát, kialakítjuk a közösségben végzendő munka szokásait.
Tehetséggondozás – művészeti nevelés.	Alkotó, értékteremtő, a személyiséget gazdagító tevékenységek elsajátítása.
Egészséges életmód kialakítása, testi-lelki egészség gondozása. Mindennapos testneveléssel a mozgás igényének, szeretetének kialakítása	Mentálhigiénés programok keretében a gyerekekkel elsajátíttatjuk az egészséges életmód legfontosabb ismérveit. Az egészségkárosító szokások, szenvedélyek kialakulásának megelőzése.
Pályaorientációs tevékenység. Eligazodás a munkaerőpiacon.	Minden tanulónkat képességeinek megfelelő szakmatanulásra igyekszünk orientálni, továbbá piacképes szakmákat oktatni. Pályaválasztás: az egyéni vágyak, törekvések, lehetőségek összehangolása.
Szülők bevonása az oktató-nevelő munka hatékonyabbá tétele érdekében.	Segítséget nyújtunk a tőlünk ezt kérő családok számára a családsegítő és kisebbségi önkormányzat közreműködésével.

6. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

„A bölcs ember tudatában van annak, hogy legértékesebb kincse az egészség.” (Hippokratész)

„A nevelési-oktatási intézményben folyó lelki egészségfejlesztés célja, hogy elősegítse a kiegyensúlyozott pszichés fejlődést, támogassa a gyermek, tanuló esetében a környezethez történő alkalmazkodást, felkészítsen, és megoldási stratégiákat kínáljon a környezetből érkező ártalmas hatásokkal szemben, így csökkentve a káros következményeket, továbbá pozitív hatást gyakoroljon a személyiséget érő változásokra.” (20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 131. § (1) bekezdés)

6.1. Az egészséges táplálkozás

Az iskola tanulóinak fokozottan fel kell erre a témakörre hívni a figyelmét.

Ennek elérése érdekében a tanulóknak el kell sajátítani:

- az egészségnevelés magatartás-változtató modelljét,
- az ön-felhatalmazó modellt,
- a közösség-felhatalmazó modellt.

Ezek elsajátítása különböző színtereken történhet:

- biológia-egészségtan óra,
- osztályfőnöki óra is.

Az egészséges táplálkozás iskolai kereten belüli bemutatása:

- a büfében,
- iskolai egészségnapon vagy ifjúsági napon,
- bemutató foglalkozás keretein belül a tankonyhán.

Ifjúsági vagy egészségnapon bemutatásra kerülhetnek a táplálkozás kiemelt szempontjai:

- az egészséges táplálkozás, az évszaknak megfelelően,
- folyadékszükségleteink,
- az ételek megfelelő előkészítése, hogy az „értékes dolgok” megmaradjanak,
- mit és hogyan csoportosítsunk?,
- a táplálékok változatosságának fontossága,
- a tájegységek konyhái.

6.2. A mindennapos testnevelés, testmozgás

A 2012-es tanévtől a szakközépiskolában bevezetésre került a mindennapos testedzés. Iskolánk a következő mozgásformákra ad lehetőséget:

- órarendbe beépített délelőtti testnevelés órák heti legalább 3 alkalommal, a délutáni időszámban pedig kötelező jelleggel 2 tanóra,
- délutáni sportfoglalkozások az iskolában működő sportszakosztályokban,
- külső sportszakosztályokban történő rendszeres részvétel (igazolással).

6.3. A testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése

Tudományos felmérések, és iskola-egészségügyi vizsgálatok sora magyarázza évtizedek óta, hogy baj van a felnövekvő generációk egészségével. Ennek egyik oka az, hogy a gyerekek körében is terjednek az egészséget károsító szokások (dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás). A családok egy része is belekerült az említett jelenségek csapdájába, és úgy tűnik, önmagukban többé nem képesek a negatív tendenciák visszafordítására.

Az iskolára tehát nagy feladat és felelősség hárul a felnővekvő nemzedékek egészséges életmódra nevelésében, minden tevékenységével szolgálnia kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. Személyi és tárgyi környezetével segítenie kell azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyerekek, a fiatalok egészséges életvitellel kapcsolatos szemléletét és magatartását fejlesztik.

A felnővekvő generáció egészség-magatartásának formálásában a család mellett az iskola a prevenció legfontosabb színtere. Kizárólag az iskola és a pedagógus azonban nem képes megbirkózni az e téren ráháruló feladatokkal; külső szakemberek közreműködésére is szükség van.

Egészségfejlesztési feladataink a testi, lelki, mentális egészség fejlesztésére a magatartási függőség, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzésére:

A káros szenvedélyeket le kell küzdeni, a szabadidőt helyesen kell eltölteni, és a civilizációs ártalmakat a lehető legkisebb mértékre kell szorítani.

A Nemzeti alaptanterv alapján is feladatunk, hogy megtanítsuk, hogy alapvető értékünk az élet és az egészség. Ezek megóvására magatartási alternatívákat szükséges ajánlani, tanítani kell a megfelelő egészségvédő magatartást, gyakorlással, példamutatással.

- Az egészség megvédésére, visszaszerzésére vonatkozó közérthető ismeretek átadása, az egészségvédő lehetőségek sokoldalú bemutatása.
- A tanulókat motiválnia, ösztönözni kell az egészségvédő magatartás szabályainak megtartására: közös véleményformálással, tanácsadással, támogatással.
- Az egészséggel kapcsolatos ismeretek, tudás bővítése az osztályfőnöki és a biológia-egészségtan órákon.
- Felvilágosítás és a tudatformálás a szenvedélybetegségek megelőzése érdekében.
- A testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése.
- Fel kell készítenünk a fiatalokat arra, hogy önálló, felnőtt életükben képesek legyenek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni.
- Az egészség mint érték kapjon kiemelt szerepet a tanórákon és a szabadidős programokban is.
- Dohányzásellenes programok, előadások szervezése tanulóink részére.
- Az iskolapszichológus felkérése prevenciós foglalkozások tartására.
- A pedagógusok egészségnevelési ismereteinek, pedagógiai eszköztárának bővítése továbbképzésen.
- Drogstratégiánkkal összhangban, eddigi drogprevenciós tevékenységünk folytatása, erősítése.
- Egészségiskola programunk folytatása.
- A helyi rendőrség és a megyei rendőrkapitányság szakembereinek segítségével az ittas vezetés, a drogfogyasztás megelőzését szolgáló foglalkozások szervezése.

6.4. A bántalmazás és az iskolai erőszak megelőzése

Oktatási-nevelési intézményekben a kortársak között tapasztalható agresszivitás, erőszak, zaklatás egyre elterjedtebb jelenség. A diákok egymás közötti „agressziós tettei” közé tartozik a kiabálás, a megszégyenítés és a kiközösítés. Ez utóbbi elsősorban a lányok módszerei közé tartozik, és kevésbé jellemző a fiúkra. Az iskolai agresszió gyakoribb megnyilvánulásai a diákok közötti verekedés, rongálás, rendbontás az órán. A magyar középiskolások körében végzett vizsgálat szerint bántalmazás célpontja és áldozata leggyakrabban a védekezésre képtelen, a félénk, magára maradt gyerek. Jelentős oknak tűnik az ellenszenv és a másság is.

A tanulók erőszakos viselkedése azonban csak egy tünet, aminek háttérében sokféle ok állhat. Az agresszió oka leggyakrabban a szociális tanulás hibája. Kialakulásában közrejátszik a negatív családi példa, a kortársak és a média által közvetített rossz minták és a pozitív értékrend hiánya. Az iskolai környezetben előforduló erőszakos cselekedetekkel szemben az iskola veheti fel legeredményesebben a harcot. *A legtöbbet a diákokkal közvetlen kapcsolatban lévő osztályfőnökök, szaktanárok tehetik.* Fontos partner az ifjúságvédelmi felelős, a szülő, a nevelőtestület, az egészségügy, gyermekvédelem és igazságszolgáltatás intézményei. Az ifjúságvédelmi felelős az, akik az egyéb intézmények szolgáltatásait be tudják vinni az iskola falai közé, eszközt adva ezzel kollégáinknak a problémák megoldásában. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős segíti a pedagógusok gyermekvédelmi feladatát, és aktív tagja a gyermekjóléti szolgálat által működtetett észlelő-jelző rendszernek.

Feladataink az iskolai bántalmazás és az iskolai erőszak megelőzése érdekében:

- Több információt kell szereznünk a gyerekek közötti agresszióról, és megoldásokat, programokat kell kidolgoznunk ki az erőszak, a zaklatás ellen.
- Az iskolaudvarok, folyosók felügyeletének biztosítása.
- A tanulók részére önismereti, konfliktuskezelő tréning, mentálhigiénés foglalkozás szervezése.
- A tolerancia, az együttérzés és az együttműködési készség fejlesztése diákjaink körében, ezáltal javulhat a csoportlégkör az osztályokban.
- Az agresszív diák szüleit behívni esetmegbeszélésre.
- Az osztályfőnökök és az ifjúságvédelmi felelős a rendőrséggel, pártfogó felügyelői szolgálattal kapcsolatot tartanak, és ha szükséges közösen megbeszéljük a problémás eseteket.
- Együttműködünk az egészségügyi szolgáltatást nyújtókkal (védőnők, háziorvos, iskolaorvos).
- Az iskolapszichológus bevonása az erőszakos esetek megelőzés, megoldása érdekében.
- Szoros együttműködés a gyermekjóléti szolgálatokkal, a gyermekvédelem szakembereivel, a roma önkormányzatokkal, nagykorú tanulók esetében pedig személyes gondoskodást nyújtó családsegítő szolgálattal.
- Időben történő jelzés a gyermekjóléti szolgálatoknak.
- „Ha a nevelési-oktatási intézmény a gyermeket, tanulót veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel nem tudja megszüntetni, vagy a gyermekközösség, a tanulóközösség védelme érdekében indokolt, megkeresi a gyermek- és ifjúságvédelmi szolgálatot vagy más, az ifjúságvédelem, területen működő szervezetet, hatóságot, amely javaslatot tesz további intézkedésekre.” (20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 129. § (3) bekezdés)
- „Abban az esetben, ha a pedagógus a gyermek, a tanuló bántalmazását vagy deviáns viselkedésformákat észlel, az adott osztály vagy tanulócsoport nevelésében, oktatásában közreműködők bevonásával esetmegbeszélést kezdeményez, majd a pedagógusokkal közösen feltárja azokat a lehetséges okokat, amelyek a viselkedés sajátos formájához vezethettek. A konfliktusban érintett gyermekek, tanulók az iskolapszichológus kiemelt segítségével részesülnek. Amennyiben az érintett gyermek, tanuló vagy a tanulók csoportja vonatkozásában a viselkedési problémák ismétlődő jellegűek, az intézmény vezetője értesíti [...] az iskolapszichológust, és egyúttal meghatározza azt az időpontot, amikor a gyermek, a tanuló köteles a pszichológus tanácsadásán részt venni.” (20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 131. § (3)-(4) bekezdés)

6.5. Baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás

Baleset-megelőzést és elsősegélynyújtást taníthatunk:

- osztályfőnöki órákon (előadás, vetítés, megbeszélés, esettanulmányok),
- szakmai órákon.

Meghívhatunk:

- munkavédelemi előadót,
- szakoktatót,
- vállalatok képviselőjét.

6.5.1. Balesetvédelmi előírások

A tanuló kötelessége, hogy

- Óvja saját és társai testi épségét, egészségét, elsajátítsa és alkalmazza az egészségét és a biztonságát védő ismereteket.
- Betartsa, és igyekezzon társaival is betartatni az osztályfőnökétől, illetve a nevelőitől hallott, a balesetek megelőzését szolgáló szabályokat.
- Azonnal jelentse az iskola valamelyik dolgozójának, ha saját magát, társait vagy másokat veszélyeztető helyzetet, tevékenységet, illetve valamilyen rendkívüli eseményt (pl. tüzet, robbantással történő fenyegetést) vagy balesetet észlel.
- Azonnal jelentse az iskola valamelyik nevelőjének – amennyiben ezt állapota lehetővé teszi – ha rosszul érzi magát, vagy ha megsérült.
- Megismerje az épület kiürítési tervét, és részt vegyen annak évenkénti gyakorlatában.
- Rendkívüli esemény esetén pontosan betartsa az iskola felnőtt dolgozóinak utasításait, valamint az épület kiürítési tervében szereplő előírásokat.
- Bombariadó miatt elmaradt tanítási órákat a legközelebbi szombaton bepótoljuk.

A testnevelés órákra, edzésekre vonatkozó külön szabályok:

- A tanuló a torna-, és technikateremben csak pedagógus felügyeletével tartózkodhat.
- A sportfoglalkozásokon a tanulóknak sportfelszerelést (tornacipő, szabadidő-ruha) kell viselniük;
- A sportfoglalkozásokon, gyakorlati órákon a tanulók nem viselhetnek karórát, gyűrűt, nyakláncot, lógó fülbevalót, balesetveszélyes testékszereket.
- A tanulók rendszeres egészségügyi felügyeletét és ellátását az iskolaorvos és iskolai védőnő biztosítja.
- A tanulók igényei alapján az iskola igazgatójával történt előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmény, számítógép stb.) a tanulók – tanári felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan használják.
- Tanulóink az iskolai berendezéseket, kellő felkészítés után, tanári felügyelet mellett kezelhetik, életkoruknak megfelelően, szervezett keretek között részt vesznek iskolai környezetük megóvásában, karbantartásában, megújításában.

6.5.2. A balesetek nyilvántartásának, bejelentésének rendje

A munkáltatónak biztosítani kell a munkavédelmi előírások betartását, és a munkahelyi balesetek elkerülését. Ha az elővigyázatosság ellenére baleset következik be, azt azonnal be kell jelenteni a munkahelyi vezetőnek. A munkavédelmi felelős a munkahelyi vezetőnek bejelentett munkabalesetet köteles nyilvántartásba venni. A baleset körülményeit jegyzőkönyvben kell rögzíteni, és a jegyzőkönyvet az egyéb körülmények leírásával együtt el kell helyezni a munkavédelmi naplóban.

A munkabaleseti jegyzőkönyvben rögzíteni kell a következőket:

- a sérült személyi adatait, munkakörét,
- a sérülés időpontját és helyszínét,
- jellegét,
- az esemény leírását,
- a sérült ellátására tett intézkedést,
- a tanúk nevét, lakcímét és
- a bejegyzést tevő nevét, munkakörét.

A munkahelyi baleset során a munkavédelmi felelős kötelessége, hogy intézkedjen sérülést szenvedett dolgozó egészségügyi ellátásáról és gondoskodjon a helyszín megőrzéséről vagy annak rögzítéséről, valamint értesítse a kivizsgálásban résztvevőket.

6.6. A személyi higiéné

A testi higiénia fontossága: Ma már természetes, hogy az alapvető személyes higiénia alapvető az egészséghöz, s mindennapos rutinná vált a tisztálkodás. Az ápoltság ma már elengedhetetlen feltétel az emberi kapcsolatokban is. Az ápoltság kedvező benyomást tesz másokra, amellyel, hogy ő saját maga is jól érzi magát a „bőrében”, ugyanakkor magabiztossá, s jó hangulatúvá varázsolja az egyént. A divatos öltözködés mellett alapfeltétel a testi tisztaság, az ápoltság folyamatos fenntartása. Mindez befolyásolja azt az összképet is, amelyet mások kialakítanak rólunk, emellett a tisztaság hozzátartozik az egészséges szervezet fenntartásához illetve a komfortérzetünkhöz.

Az iskolában a személyes higiénia oktatása történhet:

- osztályfőnöki órán,
- biológia-egészségtan órán-
- testnevelés órán-
- szakmai gyakorlati órákon-
- meghívott felek: iskolaorvos, védőnők, iskola fogorvos által.

Gyakorlati tudnivalók: Azokkal szemben, akik a vendéglátásban, közétkeztetésben vagy eladóként dolgoznak, alapvető követelmény a személyi higiénia: test, láb, kéz, körmök, üzleti ruházat tisztasága, és a megjelenés. A higiéniai szabályokat az egységbe való belépéstől egészen az egység elhagyásáig szem előtt kell tartani és betartani. A jó vendéglátónak nem csak saját tisztaságára, hanem környezete és a munkaeszközök, gépek tisztaságára is oda kell figyelnie, hogy elkerülhesse a nem kívánt ételfertőzéseket, mérgezéseket.

7. Közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

7.1. A közösségfejlesztés célja, hogy segítse az egyén fejlődését, a harmonikus embertársi kapcsolatokat; tudatosítsa a közösségi érdekeket és értékeket. A tanulók oktatása és nevelése közösségi keretek között történik, ezért az iskolának alapvető feladata, hogy a különböző iskolai közösségek (iskola, évfolyam, osztály) keretein belül tudjanak a tanulók eredményesen, az erkölcsi normáknak megfelelően tevékenykedni.

Követelmények:

- Ismerjék meg a társas együttélés szabályait, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolatok kialakításához elengedhetetlenek.
- Sajátítsák el azokat az ismereteket, s gyakorolják azokat a tevékenységeket, melyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza megismeréséhez, megbecsüléséhez vezetnek.
- Legyenek nyitottak és megértőek a másság, a különböző kultúrák, életmódok, vallások iránt, becsüljék meg ezeket.
- Legyenek képesek életmódjukra vonatkozó helyes döntéseket hozni.
- Legyenek képesek önellenőrzésre, az ellenőrzés elfogadására, egymás segítésére, egymás segítő szándékú ellenőrzésére.
- Legyenek képesek alkalmazkodni a mindenkorai körülményekhez, legyenek felkészülve az életpályájuk során bekövetkező pályamódosításokra.

Feladataink:

- Sokszínű, változatos, a tanulók érdeklődési körének megfelelő iskolai tevékenységet kell kínálni. A tevékenységek megválasztásába, megszervezésébe be kell vonni a tanulókat.
- Lehetőleg minden diáknak legyen lehetősége részt venni az iskolai tevékenység-rendszerben.
- A tanulókat olyan ismeretekkel kell ellátni, amely megelőzi a sérüléseket, elősegíti saját és társaik egészségének, épségének megőrzését.
- Megfelelő motivációval el kell érni, hogy segítőkész magatartással forduljanak a beteg, sérült, fogyatékos társaik felé.
- Nagy figyelmet fordítsunk arra, hogy a tanulók ismerjék meg, fogadják el és gyakorolják a harmonikus, társas kapcsolatok kialakításának erkölcsi alapelveit, hatályait.

7.2. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok főbb területei: tanítási órák, osztályfőnöki órák, könyvtárlátogatás, szakkörök, kirándulások, iskolai rendezvények, nyári táborok, színházlátogatások, diákönkormányzat.

A Diákönkormányzatot segítő pedagógiai tevékenységek és feladatok:

- A tanulókat, az őket érintő kérdésekben tájékoztatni kell.
- A fórumokon a tanulóknak érdemi válaszokat kell adni a felvetődő kérdésekre (diákközgyűlés, diákönkormányzati ülés, osztályfőnöki órák stb.).
- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban választott képviselők által vagy egyénileg is közölhetik az iskola dolgozóival. A felvetődő kérdésekre 15 napon belül válaszolni kell.

8. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. **A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg.**

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, a helyettesített órák vezetése
- érettségi, különbözeti, felvételi, javító és osztályozó vizsgák lebonyolítása,

- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- szakkörökkel, korrepetálással és felzárkóztatással kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális- és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel munkaközösségi, nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása
- folyamatosan fejlessze magát a pedagóguskompetenciák területén.

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízta meg. ***Az osztályfőnök feladatai és hatásköre:***

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákképviselőivel, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével, szülőkkel.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: e-napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.
- Gimnáziumban és szakközépiskolában elősegíti az 50 órás közösségi szolgálat teljesülését.

9. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje. Iskolánk sajátos pedagógiai módszerei

Az Nkt. 4. § 13-14. pontja határozza meg a kiemelt figyelmet igénylő tanuló fogalmát, s két nagyobb kategóriát definiál:

a) különleges bánásmódot igénylő tanuló:

aa) sajátos nevelési igényű tanuló,

ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló,

ac) kiemelten tehetséges tanuló,

b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló.

A kiemelten tehetséges tanuló a törvény szerint az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

Iskolánk bármelyik kategóriába tartozó tanulóval készen áll a fejlesztésre, a törődésre.

9.1. Sajátos nevelési igényű tanulókkal összefüggő pedagógiai tevékenység

A sajátos nevelési igényű tanulók különleges gondozási igénye biológiai, pszichológiai és szociális tulajdonság-együttes, amely a tanuló nevelhetőségének, oktathatóságának, képezhetőségének az átlagtól eltérő jellegzetes különbségeit fejezi ki. A tanulók között fennálló – egyéni adottságokból és igényekből adódó – különbségeket iskolánk a helyi pedagógiai program kialakításakor figyelembe vette.

A sajátos nevelési igény kifejezi:

- a tanuló életkori sajátosságainak fogyatékoság által okozott részleges vagy teljes körű módosulását,
- az iskolai tanuláshoz szükséges képességek részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, lassúbb ütemű és az átlagtól eltérő szintű fejleszthetőségét.

A középiskolába bekerülő SNI tanulók döntő többsége már érvényes – esetleg lejárt érvényességű – szakértői véleménnyel, gondozási számmal rendelkezik és ideális esetben pedagógiai megsegítésben részesült. Ritka kivétalként előfordulhat, hogy csak középiskolás korban merül fel a tanulási zavar lehetősége (esetleg ezen az iskolaszinten válik a probléma a továbbhaladást fenyegető tényezővé), ebben az esetben az illetékes Nevelési Tanácsadó, valamint a helyi Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság közreműködésének segítségével ezek a tanulók is SNI státuszt szerezhetnek, a probléma súlyosságától függően.

Iskolánk felvállalja az SNI diákok integrált oktatását, egyben kötelezettséget vállal a tanulók képzett szakember segítségével történő fejlesztésére, fejlődésük nyomon követésére, a felülvizsgálatok kérésére és azok határidejének pontos betartására, a szakértő véleményben leírt és javasolt könnyítések, mentesítések biztosítására is. A tét nem kicsi: a tanulók nagy többsége egy vagy akár több tantárgyból – állapotuktól függően – értékelés és minősítés alóli mentességet kérhet, ami adott esetben a tanuló számára egyet jelenthet a középiskola elvégezhetőségével.

Az SNI gyermekek integrálása az iskolára tehát mind hétköznapi, mind adminisztratív értelemben véve többletterheket ró, továbbá a sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé.

9.1.1. Helyzetelemzés

Iskolánk tudatosan vállalja az SNI tanulók integrált nevelését-oktatását, s fogadjuk az Alapító okiratban meghatározott különleges bánásmódot igénylő gyermekeket: beszéd fogyatékos, illetve a pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartás-szabályozási zavarral) küzdő tanulókat. *Értelmi fogyatékos tanulókat a 2015/2016. tanévtől már nem iskoláztatunk be: a szakmai és vizsgakövetelmények emelkedése, a komplex szakmai vizsgák rendszere – megítélésünk szerint – olyan tanulói és szülői kudarcot eredményez, melyet nem kívánunk felvállalni; eredményesebbnek látjuk e speciális szükségletű tanulók nevelését-oktatását az erre a területre specializálódott szakiskolákban.*

Iskolánkban az utóbbi években állandóságot mutat azon tanulónak a száma, akiknél az olvasás, írás, helyesírás gyengeségében gyökerező súlyos tanulási nehézségek tapasztalhatók. Az egyre nehezedő követelményekkel már nem tud megbirkózni sem a korábban speciális fejlesztésre szorult, sem az eddig problémamentes tanulók egy része. A középiskolások számára nincs, vagy alig van kidolgozott logopédiai terápia, ezért elsősorban marad tehát a tanóra óra differenciált oktatás.

Tanulóink a tanórákon kívül a törvény által biztosított keretek között egyéni fejlesztési terv alapján egyéni és kiscsoportos szervezeti formákban pedagógiai célú rehabilitációs és fejlesztő foglalkozásokon vesznek részt. A tanulók képességeit folyamatosan értékeljük. A sikeres nevelés-oktatás céljából aktív munkakapcsolatot tartunk a szakértői bizottságokkal, a nevelési tanácsadóval. A tanulók részére biztosítjuk a számukra szükséges szolgáltatásokat. Félévkor és tanév végén szöveges értékelést kap a szülő gyermeke fejlődéséről. A szakemberek és az iskola tanárai esetmegbeszéléseken, problémamegoldó fórumokon konzultálnak a tanulók képességeinek és személyiségének fejlesztéséről.

A SNI tanulóink rendszeresen járnak iskolába, részt vesznek a fejlesztő foglalkozásokon. Örülnek eredményeiknek, a szülők többsége rendszeresen részt vesz a szülői értekezleteken.

Iskolánk rehabilitációs tevékenységének jellege:

- kompetencia alapú tanítás-tanulás,
- órai differenciált foglalkozás, kooperatív technikák alkalmazása,
- komplex képességfejlesztés,
- logopédiai terápia / pszichoterápia /gyógytestnevelés (szakszolgálati feladat-ellátásban),
- pedagógiai célú rehabilitációs fejlesztő foglalkozások egyéni fejlesztési terv szerint a szakértői bizottság javaslata alapján.

A rehabilitációs tevékenységeket végző szakemberek: gyógypedagógus, logopédus, pszichopedagógus, pszichológus.

A fejlesztő foglalkozásokat egy külön kialakított fejlesztő tanteremben tartják a szakemberek, ahol megfelelő szakmai eszközpark áll rendelkezésre. A grafomotorikát, a különböző részképességeket, a kommunikációs képességeket fejlesztő eszközök mellett számítógépes fejlesztő programok segítik a tanulók sokoldalú fejlesztését.

9.1.2. Alapelvek

Alapelvünk a tanulók egyéni haladási üteméhez igazodó, önmagukhoz mért fejlődést értékelő, sikerélményt biztosító, a reális életlehetőségeket folyamatosan szem előtt tartó nevelés és oktatás megvalósítása.

A NAT alkalmazása az SNI tanulók iskolai nevelésében, oktatásában is alapidokumentumunk, a benne meghatározott kiemelt fejlesztési feladatok az SNI tanulók számára is érvényesek.

A habilitációs/rehabilitációs ellátás közös elvei:

- A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésében, oktatásában intézményünk egész nevelési-oktatási rendszerét átfogó, hosszú távú habilitációs, rehabilitációs célok és feladatok határozzák meg, melyeket az intézmény pedagógiai programja tartalmaz.
- A habilitációs, rehabilitációs tevékenység olyan nevelőtestületi együttműködésben kialakított és szervezett nyitott tanítási-tanulási folyamatban valósul meg, mely az egyes tanulók vagy tanulócsoportok igényeitől függő eljárások, időkeret, eszközök, módszerek, terápiák alkalmazását teszi szükségessé.

A habilitációs, rehabilitációs tevékenység közös célja és feladatai:

- a meglévő ép funkciók erősítése és bevonása a hiányok pótlása érdekében,
- a hiányzó vagy sérült funkciók helyreállítása, újak kialakítása,
- a különféle funkciók egyensúlyának kialakítása,
- a szükséges speciális eszközök elfogadtatása, használatuk megtanítása,
- az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos kompetenciák kialakítása.

A habilitációs, rehabilitációs tevékenységet meghatározó tényezők:

- a sérülés típusa, súlyossága,
- a sérülés kialakulásának ideje,
- az SNI tanuló életkora, állapota, műtétei, képességei, készségei, kognitív funkciói, meglévő ismeretei,
- a társadalmi integráció kívánalmai: egyéni életút, továbbtanulás, pályaválasztás, lehetőség szerint önálló életvitel.

9.1.3. Feladatok

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő integrált oktatásuk.

Sikerkritériumnak az SNI tanulók beilleszkedését, a többi tanulóval való együtt haladását, az eredményes kimeneti vizsgát tekintjük, melynek megvalósításához a következő feladatokat határoztuk meg:

- Iskolánk pedagógusainak, és a szülői közösségének felkészítése a sajátos nevelési igényű tanulók befogadására.
- Az együttnevelés megvalósításában, a különböző pedagógiai színtereken a habilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesítése és a sérülésspecifikus módszertani eljárások alkalmazása. A módszerek, módszerkombinációk megválasztásában a „sérülésspecifikusság” biztosításával alkalmazkodunk a sajátos nevelési igény típusához, az elmaradások súlyosságához, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz.
- Nyitott tanítási-tanulási folyamatban megvalósuló tevékenységek szervezése, amely lehetővé teszi az egyes gyermek vagy csoport igényeitől függő pedagógiai, esetenként egészségügyi eljárások, eszközök, módszerek, terápiák, a tanítás-tanulást segítő speciális eszközök alkalmazását.
- A tananyag-feldolgozásnál a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásainak figyelembevétele.
- Szükség esetén egyéni fejlesztési terv készítése, ennek alapján egyéni haladási ütem biztosítása, a differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszerek, technikák alkalmazása.

- A tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatok beépítése, a folyamatos értékelés, hatékonyság-vizsgálat, a tanulói teljesítmények elemzése alapján – szükség esetén – az eljárások megváltoztatása, az adott szükséglethez igazodó módszerek alkalmazása.
- Együttműködés különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásainak, javaslatainak beépítése a pedagógiai folyamatokba.

9.1.4. A Sajátos nevelési igényű tanulók felzárkóztatását segítő program

9.1.4.1. Beszéd fogyatékos tanulók megsegítése

Beszédben akadályozottak, beszéd fogyatékosok azok a gyermekek, akiknél öröklött, veleszületett, szerzett, organikus, funkcionális, pszichés és környezeti okok következtében az átmeneti, illetve tartós hang-, beszéd- és nyelvi zavar gátolja az egyén és a környezete közötti interakciót és alkalmazkodást. Az akadályozottság megmutatkozhat a hangadásban, a hangzó beszédben, a beszéd folyamatosság felbomlásában, a beszéd észlelésében, megértésében, kivitelezésében, valamint az írás, olvasás, számolás területén. A beszéd fogyatékos tanulónál a fenti tünetek, a legenyhébb artikulációs eltéréstől az egész kommunikációt érintő súlyos zavarig minden változatban előfordulhatnak.

A kommunikációs nehézségek miatt különböző pszichés eltérések (magatartási zavarok), tanulási akadályozottság is kialakulhat. A beszéd-rendellenesség felléphet a beszédfejlődés különböző szakaszaiban, de érintheti a már kialakult beszédet, nyelvet is.

Amennyiben a beszédhiba, beszéd fogyatékosság a kisiskolás kor kezdetére tartósan fennmarad, a tanuló folyamatos gyógypedagógiai ellátásra szorul. Az oktatás a pedagógiai, logopédiai ellátás, valamint az egészségügyi rehabilitáció a fogyatékosság jellegétől függ, amely lehet:

- beszédfejlődési elmaradás: megkésett/akadályozott beszédfejlődés, diszfázia,
- artikulációs zavar: pöszeség, orrhangzóság,
- beszédritmus-zavar: dadogás, hadarás,
- centrális zavar: disarthria,
- hangképzési zavar: diszfónia,
- parciális teljesítményzavar: diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia,
- beszédészlelési, megértési zavar.

A középiskola évfolyamaira összpontosul az ismeretszerzés beszéddel összefüggő eszközrendszerének további fejlesztése, szinten tartása, ezért a különleges gondozás elsősorban a módszerbeli és habilitációs /rehabilitációs teendőkben fogalmazódik meg.

Kiemelt fejlesztési feladatok

➤ Énkép, önismeret:

- erősödjenek pozitív személyiségjegyeik, alakuljon ki reális önismeretük, fejlődjön önbizalmuk és kudarctűrő képességük, személyiségük váljon harmonikussá,
- a fejlesztést úgy építjük fel, hogy az egész személyiségre irányuljon, a gyermekben reális énkép alakuljon ki, önbizalma, kudarctűrő képessége, feladattudata, kitartása javuljon,
- aktivitása, belső motivációja fejlődjön, a tanulót ösztönözzük beszédhibája leküzdésére, és felkészítjük az esetleges visszaesésekre, a maradványtünetekkel való együttélésre,
- a tanulók állapotuktól függően, nyelvi-kommunikációs zavaraik kompenzálása után jussanak el az önállóság általuk elérhető optimális szintjére, képességeik kibontakoztatásával váljanak a társadalom aktív, cselekvőképes tagjává,

- a fejlesztés segítségével az SNI tanulók is tudják teljesíteni minden műveltségi területen a minimum követelményeket.
- *Információs és kommunikációs kultúra:*
  - a beszédükben akadályozott tanulók fejlesztésében elsőbbséget kell biztosítani az ép beszélő környezetben integráltan folyó oktatásnak.
- *Tanulás:*
  - a fejlesztést tervszerűen, tudatosan kell felépíteni: beszédállapot felmérés → egyéni terápiás terv → tudatos módszerválasztás → komplexitás a fejlesztésben → folyamatos kísérés,
  - munkánk során hangsúlyt fektetünk a sokoldalú percepciók fejlesztésére: fel kell használnunk, hogy a látási, hallási, kinezteziás, beszédmozgási ingerek, benyomások erősítve fejlődnek,
  - tudatosan használjuk a transzferhatásokat, megismerve a beszéd fogyatékos tanuló erős oldalait, ezekre építve, a fejlesztést átviteli megoldásokkal tesszük eredményesebbé.
- *Testi, lelki egészség:*
  - a tanuló motiválása beszédhibája leküzdésére; felkészítése a maradandó tünetek elfogadására, s ezzel való együttélésre.
- *Felkészülés a felnőtt életre:*
  - tájékoztatjuk a szülőket és tanulókat a középiskola, a szakmai képzés befejezését követően a munkavállalás lehetőségeiről.

A megvalósítás keretei, eljárásai

A Beszédvizsgáló Országos Szakértői és a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság szakértői véleménye alapján iskolánkban együtt neveljük az ép értelmű beszéd fogyatékos és a nem fogyatékos gyermekeket. A gyermekek számára biztosítjuk az ép beszélő környezetet, a sajátos nevelési igényükből fakadó többlétszolgáltatásokat.

A gyermekek fejlesztése inkluzív (befogadó) osztályokban tanítási órákon, tanórán kívül – a sérülés típusától, súlyosságától függően egyéni, vagy csoportos – speciális fejlesztő foglalkozásokon, szabadidős tevékenységekben, szakkörökben, valamint napközis foglalkozás keretében történik.

Tanítási órák

Kiemelt szerepet kapnak az anyanyelvi fejlesztés, a testnevelés tantárgyak.

A megfelelő beszédtechnika kialakítása fontos része az anyanyelvi nevelésnek, melyet a magyar nyelv és irodalom tantárgy keretén belül napi rendszerességgel végezzük. Az anyanyelvi fejlesztésnél – figyelembe véve a sérülés jellegét – az egyes műveltségi részterületek más-más hangsúlyt kaphatnak:

- beszéd fogyatékos tanulóknál hosszabb begyakorlási és érési szakaszokat tervezünk,
- az anyanyelvi fejlesztés a kommunikációs szándék megvalósítására törekszünk a nevelés-oktatás minden területén,
- a tantestület tagjai törekszenek, hogy mindig jó beszédpéldát nyújtva, helyes beszédtechnikával kommunikáljanak a gyermekekkel,
- a beszéd-rendellenességgel küzdő tanulóknál gyakran tapasztalhatók a nagy- és finommozgások zavarai, a testtudat, a testérzet, a testséma kialakulatlansága, a téri tájékozódás fejletlensége is.

A testnevelés jól szolgálja a téri orientáció, a mozgás és a ritmus fejlesztését, mely hatással van a beszédkoordinációra.

Idegen nyelv oktatásánál körültekintően járunk el, a minősítés alóli felmentés helyett a módszerek változtatását is lehetségesnek tartjuk.

A pedagógusok a szakértői vélemények, alapos megfigyelések, valamint a gyógypedagógus és a pszichológus segítségével, a tanulók egyéni sajátosságainak ismeretében a differenciálás különböző módjait alkalmazzák:

- *segítségadásban:* a feladat megismétlése a beszéd fogyatékos tanulónak megfelelő nyelvi szinten,
- *a feladatok szintjén:* mennyiség, technikai kivitelezés: írás területén szóbeli megoldás, illetve szóbeli felelet helyett írásbeli válasz,
- *szociális keretek szintjén:* párban vagy csoportban végzett munka oldja az akadályozott tanuló elszigetelődését,
- *tanulási stílus szerint:* auditív, vizuális, vagy motoros területre támaszkodik inkább a gyermek,
- *a célok szintjén:* egyes beszéd fogyatékos tanulóknál mérlegelni kell, mi az a minimális tudás, amelyet el kell érni,
- *értékelésben:* a tanulót önmagához, fejlődéséhez kell mérni, erre legalkalmasabb a szöveges értékelés.

Pedagógiai célú habilitációs / rehabilitációs foglalkozás

Logopédiai terápia: sérülésspecifikus egyéni vagy csoportos megsegítést foglal magában, egyéni fejlesztési terv alapján. A logopédus munkájában komplex ellátásra törekszik, feladata a beszédrendellenességek kompenzálása, a funkciófejlesztés, az olvasás-, írászavarok reeducációja. A terápia nem zárul le a beszédhiba javulásával, megszűnésével, utógondozásra is szükség lehet, amely jelenti a beszéd állapot szinten tartását, ellenőrzését, az esetleges visszaesések prevencióját. További cél a másodlagos tünetek megelőzése, a sérült pszichés funkciók fejlesztése.

Az utógondozás sikerét a logopédussal való szoros együttműködés segíti.

A logopédus feladatai:

- a fogadó pedagógusok tájékoztatása a beszéd fogyatékoság típusáról, a tanuló fejlesztési lehetőségeiről, az alkalmazható módszerekről, szakirodalomról,
- a beszédben akadályozott tanuló „erős” és „gyenge” oldalainak bemutatása,
- konzultáció a pedagógussal a tanuló fejlődéséről, előmeneteléről,
- kapcsolattartás a habilitációs/rehabilitációs fejlesztésben résztvevő más szakemberekkel a komplex fejlesztés team-munkát igényel (pszichológus, gyógytestnevelő),
- a beszédben akadályozott tanuló orvosi vizsgálatának kezdeményezése.

Tanórán kívüli tevékenységek: a beszédben akadályozott tanulók is megtalálhatják iskolánkban azokat a tevékenységeket, szakköri foglalkozásokat, amelyek érdeklődésüknek megfelelnek. Gátolt kommunikációjukban is oldódik a szorongásuk, ha valamilyen területen sikereket érhetnek el.

Szülői értekezletek, fogadóórák: ezeken az alkalmakon lehetőség nyílik a szülők számára, hogy megismerjék a beszéd fogyatékos gyermek fejlesztése érdekében rájuk háruló feladatokat, életperspektívát. Empátiás készség kialakítására törekszünk a többi gyermek szüleiben, fontos, hogy a szülők is támogassák gyermekeiket a fogyatékos gyermek elfogadásában. Egységes értékrendet kell kialakítani a viselkedés területén, a jutalmazás és büntetés egybehangzó alkalmazása a helyes magatartásformák kialakítása érdekében.

9.1.4.2. A pszichés fejlődés zavarai miatt nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók (részképeségzavar)

A pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók csoportjába azok a tanulók tartoznak, akik az iskolai teljesítmények és a viselkedésszabályozás területén a kognitív, emocionális-szociális képességek eltérő fejlődése, a kialakult képeségzavarok halmozott előfordulása miatt egyéni sajátosságaik figyelembevételével fokozott pedagógiai, pszichológiai megsegítést, gyógypedagógiai segítséget igényelnek. Tanulási és viselkedési problémájuk specifikus tanulási zavarok, azaz

- diszlexia,
- diszortográfia,
- diszkalkúlia,
- diszgráfia és diszpraxia, mint a motoros képességek fejlődési zavara, valamint ezek maradványtüneteinek fennállása,
- a fentiek együttjárása miatt a kevert specifikus tanulási zavarok;
- hiperaktivitás és figyelemzavar; továbbá
- a szocio-adaptív folyamatok zavarai, az érzelmi kontroll, ön, vagy mások felé irányuló agresszió, a szorongás, az én-szabályozás gyengeségét mutató magatartásjellemzők, az alkalmazkodóképesség, a célirányos viselkedés, az önszervezés, valamint a metakogníció eltérő fejlődésében mutatkozik meg.

A normalitás övezetében tartozó értelmi összteljesítményük mellett megjelenő teljesítmény- és viselkedészavaraik a pszichikus képességek egyenetlen fejlődésének következtében alakulnak ki, és gyakran mutatnak az idegrendszeri folyamatok diszharmonikus szerveződéséből eredő együttjárást. Minthogy gyakran élnek át kudarchelyzetet, az iskolai teljesítményelvárások iránti közömbösség, elutasítás, illetve önértékelési zavarok, különböző jellegű beilleszkedési problémák alakulhatnak ki. Ezek a sajátosságok az életkor előrehaladásával a társadalmi beilleszkedés szempontjából fokozott veszélyeztetettséget idézhetnek elő.

A tanítás-tanulás folyamatában a részképeségzavarok körébe elsősorban az alapvető eszköztudás (olvasás, írás, számolás) elsajátításának és képességének deficitjeit, valamint az általuk kiváltott következményes magatartási és/vagy tanulási zavarok komplex tünetegyüttesét soroljuk. E fogyatékoság deficiál-diagnosztikai jellemzője, hogy a részképeségben az intelligencia szintjének ellentmondó súlyos teljesítménybeli elmaradás, teljesítményszóródás mutatható ki a mozgás-koordináció és a beszéd szintje között.

Kiemelt célok, feladatok

- Kudarcűrő képesség növelése.
- A tanulási zavarok kialakulásáért felelős funkciók fejlesztése.
- A sajátos nevelési igényű tanulók túlterhelésének elkerülése a fejlesztő folyamatban.
- Tankötelezettségük teljesítését szakember segítségével végezzék.
- Önbizalom, önismeret, önértékelés fejlesztése, reális énkép kialakítása.
- Pontos diagnózis és fejlesztési szempontok, módszerek igénylése, vizsgálatok elvégeztetése.
- A tanuló fejlettségének megfelelően egyéni továbbhaladás biztosítása.
- Testnevelés és sport műveltségi területen az első tanévben szenzoros integrációs program és/vagy gyógyúszás alkalmazása.
- Önállóságra nevelés.

Kiemelt feladatok diszlexia, diszgráfia esetén:

- testséma megfelelő szintű tudatosítása,
- téri és időrelációk kialakítása praktikus és verbális szinten,
- vizuomotoros koordináció gyakorlása,
- látás, hallás, mozgás koordinált működtetése,
- beszédfejlesztés, aktív szókincs bővítése, helyes ejtése,
- verbális figyelem és emlékezet, intenzív fejlesztése,
- hang–betű kapcsolat kialakítása; fonémahallás fejlesztése,
- makacs betűtévesztések kiküszöbölése (egymástól távol tanítjuk, sok mozgással, hangoztatással, pl.: b-d-p, o-ó, u-ú, ü-ű, ö-ő),
- figyelem megosztása az olvasástechnika és a szöveg tartalma között,
- toldalékok körültekintő olvasása,
- olvasástechnika, tempó fejlesztése,
- olvasás-írás tanítása (esetleg újratanítása) hangoztató, elemző vagy diszlexia prevenciós módszerrel,
- olvasás, írás készségének folyamatos gondozása az egész iskolai pályafutás alatt,
- idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel,
- segítő környezet folyamatosan álljon rendelkezésre,
- kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során,
- olvasásképtelenség esetén a tanulás segítése a szövegek auditív tolmácsolásával, gépi írással, szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával.

A megvalósítás színterei: tanóra, fejlesztő, felzárkóztató foglalkozás, délutáni szabadidős tevékenység.

Kiemelt feladatok diszkalkúlia esetén:

- testséma tudatosítása,
- téri relációk biztosítása,
- a relációk nyelvi megerősítése, a matematikai nyelv tudatosítása,
- számfogalmak erősítése, bővítése, a manipuláció előtérbe helyezése, képi vizuális megerősítés,
- az érzékelés-észlelés, a figyelem az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése,
- segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése (számológép, naptár stb.),
- az alpműveletek fogalmi kialakítása, képi, vizuális megörökítése, sokoldalú gyakorlásuk a már birtokolt számfogalmakkal építkező számkörökben,
- a matematikai nyelvi relációk tudatosítása, szöveges feladatok megoldása,
- gyógypedagógiai segítség speciális módszerekkel, egyéni sajátosságokhoz igazított megjegyzést segítő technikák megtalálása, alkalmazása,
- szerialitás erősítése.

A megvalósítási színterei: matematika óra, rehabilitációs célú fejlesztő foglalkozás, felzárkóztató foglalkozások, szabadidő (képességfejlesztő játékok).

Kiemelt feladatok a részképességzavar és/vagy fogyatékoságok együttes, halmozott tüneteit mutató tanulók esetén (hiperkinetikus zavarok):

A halmozott fejlődési zavar a beszéd / nyelv, a mozgás, a kognitív képességek eltérő és egyenetlen fejlődését foglalja magába. Komoly akadálya az olvasás, írás, számolás elsajátításának. Speciális fejlesztés, logopédiai- és pedagógiai ellátás szükséges.

A percepció minden területét fejleszteni kell:

- a vizuális, az akusztikus, a mozgásos észlelés folyamatait,
- a motoros képességeket,
- a beszéd és nyelvi készség állandóságát.

A különleges gondozás igényeit gyógypedagógus végzi:

- tanácsadás osztályfőnöknek, szaktanárnak, szülőnek.
- együttműködés a pszichológussal.

A megvalósítás színterei: tanóra, gyógypedagógiai foglalkozás egyéni terápia terv alapján.

9.1.4.3. Enyhe fokban sérült tanulók, tanulásban akadályozott tanulók (a 2015/2016. tanévtől kifutó jelleggel)

Az értelmi fogyatékosok egyik csoportját képezik. Az enyhe fokban értelmi sérültek személyiség-fejlődési zavara, akadályozottsága az idegrendszer enyhe, különféle eredetű, öröklött vagy korai életkorban szerzett sérülésével és/vagy funkciózavarával függ össze. Pszichodiagnosztikai vizsgálatokkal megállapítható a kognitív funkciók lassúbb fejlődése. A tanulásban akadályozott gyermekek körébe tartoznak azok a tanulók, akiket korábban a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság enyhén értelmi fogyatékosnak minősített.

9.1.5. Az SNI fejlesztőprogram helyi tantervbe épülő kerettantervi elemei

A sajátos nevelési igényű tanulók esetében is a NAT-ban meghatározott egységes fejlesztési feladatokat kell alapul venni. A nevelési-oktatási folyamatot a tanulók lehetőségeihez, korlátaihoz és speciális igényeihez igazodva elsősorban a következő elvek szerint kell megszervezni:

- a feladatok megvalósításához hosszabb időszavakat, tágabb kereteket kell megjelölni ott, ahol erre szükség van,
- igény szerint sajátos, a fogyatékosággal összeegyeztethető tartalmakat, követelményeket kell kialakítani és teljesíteni,
- szükség esetén a tanuló számára legmegfelelőbb alternatív kommunikációs módszerek és eszközök alkalmazásának beépítése a nevelés, oktatás folyamatába,
- az iskola segítő megkülönböztetéssel, egyénileg is támogatja a tanulókat, elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésüket értékelve; az egyes fogyatékkal élő tanulókkal összefüggő feladatokról a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának tantervi irányelve és a vizsgaszabályzatok adnak eligazítást.

A különböző kompetenciaterületekben megjelenő ismeretek, készségek, és ezek háttérében a meghatározó képességek és attitűdök számos tanulási helyzetben és összefüggésben alkalmazhatók különféle célok elérésére, különböző problémák és feladatok megoldására, ezért több műveltségterülethez is köthetők. Több kompetencia egymásba fonódik, így részben fedik egymást, továbbá az egyikhez szükséges elemek támogatják a másik területhez elengedhetetlen készségek formálódását, fejlődését. Hasonló egymásra építettség jellemzi a képességek kibontakoztatására és a tanulás fejlesztésére irányuló célok és az egyes műveltségterületek viszonyát.

Számos olyan fejlesztési területet említhető, amely valamennyi műveltségterületen a kialakítandó kompetencia részét képezi: ilyen például a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményező képesség, a problémamegoldás, az együttműködés, a kockázatértékelés, a döntéshozatal, az érzelmek kezelése, a kapcsolati kultúra, a társas tolerancia.

A kulcskompetenciákon azokat az ismereteket, készségeket és az ezek alapját alkotó képességeket és attitűdöket értjük, amelyek birtokában egyrészt gyorsan alkalmazkodhatunk a modern világ felgyorsult változásaihoz, másrészt a változások irányát és tartalmát cselekvően befolyásolhatjuk. A tudásalapú társadalomban felértékelődik az egyén tanulási képessége, mert az emberi cselekvő képesség az élethosszig tartó tanulás folyamatában formálódik.

A kompetenciaterület és a sérült tanuló

Hétköznapi szóhasználatban akkor mondjuk, hogy valaki valamiben „kompetens”, ha valamilyen feladatra való alkalmasságáról beszélünk, képzettségének megfelelően vagy beosztásához viszonyítottan. Pedagógiai szempontból a kompetencia meghatározott funkció teljesítésére való alkalmasság. Az alkalmasság döntések, és kivitelezések által érvényesül. A döntések feltétele a motiváltság, a kivitelezéseké pedig a képesség. Ennek értelmében a kompetencia valamely funkciót szolgáló motívum- és képességrendszer, amelybe beletartoznak a motívumok (szükségletek, vágyak, magatartási szokások, attitűdök, előítéletek), az érzelmek, és a képességek, valamint az ezekhez tartozó cselekvési szokások, készségek és ismeretek. A kompetencia pszichológiailag meghatározott rendszer, amelyben a képességek és készségek sajátos szisztémába szerveződnek. Viszonylag kevés elemből nagyon változatos, sokféle kombináció jöhet létre.

9.1.6. Műveltségi területek és a sajátos nevelési igényű tanulókra megfogalmazott kompetenciák *Magyar nyelv és irodalom*

Az anyanyelvi kommunikáció kulcskompetencia. Magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények, vélemények kifejezését és értelmezését, megszerzését és közvetítését szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás szóban és írásban), valamint a helyes, öntudatos és alkotó nyelvhasználatot az oktatásban és képzésben, a társadalmi és kulturális tevékenységek során, a családi és a társas életben, a munkában és a szabadidős tevékenységekben, a társas valóság formálásában.

Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció – az anyanyelvi kommunikációhoz hasonlóan – az alapvető nyelvi készségekre épül: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése idegen nyelven különböző tevékenységi formákban. Ilyen a hallott és olvasott szöveg értése, a szövegalkotás és az interakció szóban és írásban. Ezek a tevékenységek az élet különböző területein – oktatás és képzés, munka, családi és társas élet, szabadidős tevékenységek – az egyén szükségleteinek megfelelően folynak. Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességekre és készségekre is támaszkodik, mint a közvetítés az anyanyelv és az idegen nyelv között, valamint más kultúrák megértése. A nyelvhasználó tudásszintje változhat a különböző nyelvek, nyelvi tevékenységek (hallott szöveg értése, beszédkészség, olvasott szöveg értése, íráskészség), valamint az idegen nyelvet használó társadalmi-kulturális háttere, igényei és érdeklődése szerint.

Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia kialakításához elengedhetetlen az olyan meghatározó bázisképességek fejlesztése, mint a matematikai gondolkodás, az elvonatkoztatás és a logikus következtetés. E kompetencia összetevőit alkotják azok a készségek is, amelyekre támaszkodva a mindennapi

problémák megoldása során a matematikai ismereteket és módszereket alkalmazzunk. A matematikai kompetencia kialakulásában, hasonlóan más területekhez, az ismeretek és a készség szintű tevékenységek egyaránt fontos szerepet töltenek be

Természettudományos és technikai kompetencia

A természettudományos kompetencia az ismereteknek és készségeknek azt a rendszerét jelöli, amelynek megfelelő szintje lehetővé teszi, hogy megfelelő ismeretek és módszerek felhasználásával leírjuk és magyarázzuk a természet jelenségeit és folyamatait, bizonyos feltételek mellett előre jelezve azok várható kimenetelét is. Segít abban, hogy megismerjük, illetve megértsük természetes és mesterséges környezetünket, és ennek megfelelően irányítsuk cselekedeteinket. A technikai kompetencia ennek a tudásnak az alkotó alkalmazása az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében. A természettudományos és technikai kompetencia magában foglalja a fenntarthatóság, azaz a természettel hosszú távon is összhangban álló társadalom feltételeinek ismeretét, és az annak formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősség elfogadását.

Digitális kompetencia

A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak (továbbiakban: IKT) és a technológiák által hozzáférhetővé tett, közvetített tartalmak magabiztos, kritikus és etikus használatát a társas kapcsolatok, a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén. Ez a következő készségeken, tevékenységeken alapul: az információ felismerése (azonosítása), visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítás, bemutatása és cseréje; digitális tartalomalkotás és -megosztás, továbbá kommunikációs együttműködés az interneten keresztül.

Szociális és állampolgári kompetencia

A személyes, értékalapú, személyek és kultúrák közötti párbeszédre nyitott szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel, valamint a közösségi beilleszkedés feltételei. A közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amelynek révén az ember hatékony, és építő módon vehet részt az egyre sokszínűbb társadalmi és szakmai életben, továbbá – ha szükséges – képes a konfliktusok megoldására. Az állampolgári kompetencia lehetővé teszi, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudást felhasználva aktívan vegyünk részt a közügyekben.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményező képesség és a vállalkozói kompetencia segíti az embert, hogy igyekezzék megismerni tágabb környezetét, és ismeretei birtokában képes legyen a kínáló lehetőségek megragadására. Ez tudást, kreativitást, újjáításra való törekvést és kockázatvállalást jelent, valamint azt, hogy az egyén céljai érdekében terveket készít és valósít meg. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek, készségeknek és magatartásformáknak, amelyekre a mindennapi életben, a társadalomban és a munkahelyen szükség van.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejező készség magában foglalja az esztétikai megismerést, illetve az elképzelések, képzetek, élmények és érzések kreatív kifejezésének elismerését, befogadását mind a hagyományos művészetek nyelvén, mind a média segítségével, különösen az irodalomban, a zenében, a táncban, a drámában, a bábjátékban, a vizuális művészetekben, a tárgyak, épületek, terek kultúrájában, a modern művészeti kifejezőeszközök, a fotó és a mozgókép segítségével.

A hatékony, önálló tanulás

A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az ember képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve a hatékony gazdálkodást az idővel és az információval. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát. Ez egyrészt új ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes és élettapasztalataira építve tudását, a képességek együttesére támaszkodó készségeit a legkülönbözőbb helyzetekben alkalmazza: tanulási és képzési folyamataiban, otthon, valamint a munkában egyaránt. A motiváció és a magabiztosság e kompetencia elengedhetetlen eleme.

9.2. Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

A beilleszkedési zavar, a magatartási rendellenesség nemcsak azoknál a tanulóknál figyelhető meg, akiknek gyenge a tanulmányi eredményük. Sok jó tanulónál is előfordul az idegrendszeri labilitás, a depresszió, a teljes zárkózottság, esetleg az ellenkezője: az agresszió, a túlzott önbecsülés stb. Ezek a zavarok más életműdbeli problémákkal is jelentkezhettek. Minden esetben elvárás a pedagógussal, különösképpen az osztályfőnökkel szemben:

- nevelje a közösséget a másság, a különbözőség tolerálására,
- a tanuló problémáit értesse meg a szaktanárokkal,
- a szülővel kiemelten foglalkozzon, figyelmesen és tapintatosan viselkedjen,
- szükség esetén forduljon szakemberhez a tanuló ügyében, kérjen segítséget az iskolaorvostól,
- kísérje figyelemmel a tanuló szakellátásának eredményességét,
- gondoskodjon a tanuló megfelelő pályaválasztásáról,
- szükség esetén a tanuló iskolai magatartásáról, teljesítményéről adjon írásbeli véleményt.

Az Integrációs Pedagógiai Program – pályázati forrástól függő – működtetése segíti a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítását, illetve megvalósulását.

Tevékenységszervezés:

- differenciált tanulásszervezés,
- kooperatív technikák,
- projekt-módszer,
- tevékenységközpontú pedagógiák,
- individuális tanulás.

9.3. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység, tanórán kívüli foglalkozások

Tanulóink egyre nagyobb elvárásokkal találkoznak az érettségi vagy a szakmai vizsgák után, ezért kiemelt gondot fordítunk a tehetséggondozásra. A tehetség, képesség kibontakoztatását elsősorban tanórai keretek között biztosítjuk, azonban az iskola a tanulók érdeklődése, igényei és szükségletei szerint tanórán kívüli foglalkozásokat szervez. Ezek a foglalkozási formák lehetnek szakkörök, iskolai sportkör, korrepetálás, tanulmányi és sportversenyek, kulturális rendezvények, könyvtárlátogatás stb. Ezeknek a foglalkozásoknak helyét és időtartamát az igazgatóhelyettes rögzíti a tanórán kívüli órarendben, terembeosztással együtt.

A tanórán kívüli tehetséggondozás színterei:

Szakköröket a tanulók érdeklődésétől függően – az iskolai tantárgyfelosztás és az iskola költségvetési lehetőségeinek figyelembevételével – a munkaközösség-vezetők javaslata alapján indítunk. A szakkörök vezetőit az igazgató bízza meg. A foglalkozások előre meghatározott éves munkaterv alapján történnek. Erről, valamint a látogatottságról szakköri naplót kell vezetni. A szakkörök térítésmentesek.

Az iskolai sportkör (ISK) a tanulók mozgásigényének kielégítését, a mozgás és a sport megszerettetését szolgálja. Az ISK tanulóinknak nyújt lehetőséget sportköri foglalkozásokon, versenyeken való részvételre. A tanulók a heti kötelezően megállapított órarendi testnevelési órákon túl részt vehetnek tanári vezetéssel a délutáni tömegsport-foglalkozásokon: pl. kézilabda, kosárlabda, röplabda, labdarúgás, torna, asztalitenisz, tenisz stb.

Tehetséges tanulóink tanulmányi- és sportversenyeken (intézményi, városi, nagykunsági, területi és az országos meghirdetésű versenyeken) vehetnek részt. Szaktanári felkészítést a verseny jellegétől és az iskola költségvetési helyzetétől függően biztosít az iskola.

Az iskolai könyvtár segíti a tanulók felkészülését; használatát a könyvtár működési rendje szabályozza.

Az iskola tanulóközösségei egyéb rendezvényeket is tarthatnak. Az ilyen jellegű rendezvényeket az igazgató engedélyezheti – pedagógus részvétele szükséges.

A kiemelkedően jó képességű tanulók esetében – ha a többi tanulóval való közös munka számára nem nyújt elég lehetőséget a tehetsége kibontakozására – egyéni foglalkozás szervezhető.

A tehetséggondozást segíti a szakiskolában és a szakközépiskolában működtetett – pályázati forrástól függő – IPR program. A tehetséggondozás és felzárkóztatás módszereiben megújuló tanulásszervezési eljárások alkalmazásával tesszük hatékonyabbá a fejlesztő munkát. Sikeresen alkalmazhatók a differenciált tanulásszervezésnek az alábbi formái:

- a) *individuális tanulás*: valamennyi gyerek számára biztosítja az egyéni haladást, figyelembe véve a tanuló sajátosságait. Egyénre szabott elsajátítási, készség- és képességfejlesztési utakat biztosít, az ennek megfelelő eszközrendszerrel.
- b) *kooperatív tanulás*: a tanulási tartalom elsajátítása, és a készség- és képességfejlesztés csoportos formában történik. A tanulók aktívan együttműködnek a siker érdekében. A tanulási képességek, és a szociális készségek a kooperatív tanulási módszerrel egyszerre fejleszthetők. (Leghatékonyabb más tanulásszervezési módokkal vegyesen alkalmazva). Nő az önirányítás szerepe.
- c) *projekt módszer*: ez az a módszer, amely összefogja mindazt a sok-sok módszert és eszközt, amelyek külön-külön is nagyon sokat segítenek a gyerekek sikeres tanulásában. A projekt a gyerekek érdeklődésére épít, ami kizárja, hogy csak a tankönyvet tanítsuk, lapozzuk és évekig központi vagy irányító tanmenet alapján dolgozzuk fel. A projekt komplex fejlesztési lehetőség, amely tartalmazza az önálló tanulást, a kutatást az önálló ismeretszerzést és a nagyfokú integrációt.
- d) *témanap/témahét*: az adott napon vagy héten iskolánk (vagy legalábbis bizonyos csoportjai) minden tagja ugyanazzal a témával foglalkozik. Lényegük a következő: egy vagy több témát (projektet) a pedagógusok a hagyományostól eltérő formában dolgoznak fel, a lehető legkomplexebb módon (például a *Határtalanul!* c. pályázatok keretében megvalósuló projekteknél szükségszerűen megvalósítandó tevékenység). A résztvevő diákoknak is jó kedvet és sikerélményt adjon, mely a projektpedagógia segítségével lehetséges, ennek lényege, hogy nem a tényszerű ismeretekre, hanem az ismeretek megszerzésének folyamatára, a kivitelezés módjára helyezi a hangsúlyt úgy, hogy a téma a tanulók által kiválasztott és elfogadott legyen és a megoldása csoportban történjék, megszüntetve a hagyományos osztály és tanórai kereteket. A projekt-keretek közötti tanulásban – így témanap vagy témahét alkalmával is – megszűnik a verbális képességek fölénye.

e) Feltételek:

- Tárgyi feltételek:

- iskolai könyvtár,
- fénymásolási lehetőség,
- számítógép, mint fejlesztőeszköz,
- videó, zenei anyagok, meghallgatásukhoz, megnézésükhöz szükséges eszközök,
- variálható tanterem-berendezés a csoportfoglalkozásokhoz,
- megfelelő tankönyvek és szakmai könyvek (egyszerű alapfeladatokkal, többszintű nehézségi fokkal, szorgalmi és választható feladatokkal).

- Személyi feltételek:

- A tanár gyerekekkel szembeni beállítódása (igenlő legyen, ne ambivalens, ne előítéletes).
- A tanár nevelési stílusa megfelelő legyen (együttműködő, ne erőszakos, ne tehetetlen, ne korlátozó, ne közömbös).
- A tanár tudása megfelelő legyen. Legyen képes a pedagógus önművelésre, önképzésre.
- Jó kapcsolat a családdal. Szükség esetén bevonva az ifjúságvédelmi felelőst és a családsegítő szolgálat munkatársait.
- Továbbképzések a differenciált tanulásszervezéshez.

9.3. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása

Tanulóink igen vegyes érdeklődéssel és felkészültséggel érkeznek hozzánk. Az osztályok létszáma általában magas, amely megnehezíti a szaktanárok munkáját. A túlkoros, a tanórai munkához általános iskolában hozzá nem szoktatott tanítványokat még a minimális ismeretanyagra is nehéz megtanítani. A helyes tanulási módszerek kialakításával, a változatos szemléltetőeszközök alkalmazásával lehet eredményeket elérni még azoknál az osztályoknál is, ahol a tanulók nagy része nem tudja, hogy miért is az adott szakmát választotta. Iskolánkban a hároméves, duális, szakmai vizsgával záruló szakképzésben a kompetenciák erősítésével igyekszünk felébreszteni, erősíteni tudásvágyukat, tanulási sikerélményeiken keresztül pedig továbbtanulásra motiváljuk diákjainkat.

Nevelési munkánkban fokozott figyelmet kell szentelnünk ezeknek a tanulóknak. A problémák feltárása és kezelése osztályfőnöki és szaktanári feladat, amelyhez az osztályközösség és a szülők is segítséget nyújthatnak.

Feladatok:

- A tanulási kudarc valódi okainak feltárása (lelki problémák, tanár-diák közötti nézeteltérés, rossz tanulási technika stb.), majd adekvát megoldások keresése.
- A tanuláshoz való pozitív viszony kialakítása: az akaraterő fejlesztése, kitartásra nevelés.
- Az önálló ismeretszerzés képességének fokozatos kialakítása.
- Az egészséges önbizalom kialakítása.

A megvalósítás módjai, lehetőségei:

- A tanulás-módszertani kultúra fejlesztése: hatékony tanulási stratégiák, módszerek kialakítása osztályfőnöki órán. A fokozatosság elvének betartásával egyre magasabb célok kitűzése.
- Osztályközösségen belül tanulópárok, tanulócsoportok kialakítása.
- Személyre szabott feladatokkal segíteni a tanulók felzárkóztatását.

- Kiscsoportos gyakorlás, felkészítés délutáni foglalkozásokon szaktanár vezetésével, akár évfolyamszinten is. Felzárkóztató foglalkozásra – szükség esetén – évfolyamszinten heti 1 órát biztosít az iskola a szükséges tantárgyakból.

A tanuláshoz szükséges pszichikai képességek fejlesztésével, a rendszeres tanórai és tanórán kívüli foglalkozások korrekciós tevékenységének eredményeként tanítványaink alkalmassá válnak az iskolai tanulásra, az előrehaladásra.

10. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

- A tanulók érdekeinek képviselője az iskolában diákönkormányzat működik.
- A diákönkormányzat feladata, hogy tagjainak érdekeit képviselje, az érintett tanulók érdekében eljárjon.
- A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed.
- A diákönkormányzat a tanulói érdekképviselőtől túl részt vesz az iskolai élet – tanórán kívüli – alábbi területeinek tervezésében, szervezésében és lebonyolításában:
  - a tanulmányi munka (versenyek, vetélkedők, pályázatok stb.),
  - sportélet,
  - túrák, kirándulások szervezése,
  - kulturális, szabadidős programok szervezése,
  - a tanulók tájékoztatása (faliújság, iskolarádió, iskolai honlap).
- Ezekben a kérdésekben
  - az osztályközösség véleményét az osztály éves munkatervének összeállítása előtt az osztályfőnököknek ki kell kérniük,
  - a diákönkormányzat vezetőségének véleményét az iskola éves munkatervének összeállítása előtt az igazgatónak ki kell kérnie.
- Ezekben a kérdésekben a tanév folyamán az osztályközösségek, illetve a diákönkormányzat vezetősége javaslatokkal élhet az osztályfőnökök, a nevelőtestület és az igazgató felé.
- A magasabb jogszabályok alapján a diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:
  - az iskola szervezeti és működési szabályzatának jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
  - a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
  - az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
  - a házirend elfogadása előtt.
- A diákönkormányzatot az iskola igazgatóságával, a nevelőtestülettel, illetve más külső szervezetekkel való kapcsolattartásban (a tanulók véleményének továbbításában) a diákönkormányzat munkáját segítő tanár képviseli.
- A tanuló joga, hogy az emberi méltóság tiszteletben tartásával szabadon véleményt nyilvánítson önállóan, illetve képviselője útján:
  - az oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos minden kérdésről,
  - az őt nevelő és oktató pedagógus munkájáról,
  - az iskola működéséről.

- A véleménynyilvánítás formái különösen:
  - személyes megbeszélés,
  - gyűlésen, fórumon való felszólalás, véleményközlés,
  - írásos megkeresés, véleménynyilvánítás.
- A pedagógusok és az intézményvezetés feladata, hogy biztosítsák a tanulók véleménynyilvánítási szabadságát, melynek gyakorlása során a tanuló, a tanuló képviselője nem sértheti az iskola alkalmazottainak, a többi tanulónak a személyiségi jogait, emberi méltóságát.

11. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partneri kapcsolattartásának formái

A tanári közösség és a szülők között a tanuló fejlődése érdekében élő munkakapcsolat szükséges, melyhez megfelelő kommunikációs formák működtetése szükséges.

11.1. A szülők és pedagógusok együttműködésének formái

a) Szülői értekezlet

Gyakorisága: félévente egyszer (szeptember-október és február), de szükség szerint bármikor, ha az osztályfőnök indokoltnak látja, vagy a szülők 25 %-a kezdeményezi.

Feladata: a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása, a szülők tájékoztatása:

- az iskola és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, lehetőségeiről,
- az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól,
- a helyi tanterv követelményeiről,
- az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
- saját gyermekük tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
- a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
- a szülői kérdések, vélemények, javaslatok összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatójának.

b) Iskolaszék

A szülők közösségének fő képviseleti szerve; a 7 tagú iskolaszékben 2 fővel képviseltetik magukat.

Feladata: a rendszeres tájékoztatás megszervezése és működtetése a pedagógusok és a szülők kapcsolatában.

c) Írásbeli tájékoztató

Feladata: a szülő tájékoztatása a tanuló tanulmányaival és magatartásával, szorgalmával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztályszintű programokról.

d) Nyílt napok

Feladata: a középfokú tanulmányok megkezdése előtt álló gyermekek szülei tájékoztatást kapjanak iskolánkról, megismerhessék az itt dolgozókat, illetve a tárgyi feltételeket, az iskolai környezetet.

e) Egyéni kapcsolatfelvétel

Feladata: a szülők és a pedagógus személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal, pl. otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb. A szülő telefonon vagy írásban történt egyeztetés után bármikor felkeresheti a pedagógust. Az IPR-ben résztvevők esetében 3 havonként esetmegbeszélések a szülő – tanuló – osztályfőnök között.

11.2. A tanulók és pedagógusok együttműködésének formái

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközségi gyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén,
- a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a diákönkormányzat faliújságján keresztül,
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon,
- a tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve az ellenőrzőn keresztül írásban) tájékoztatják.
- Az integrációs és a képesség-kibontakoztató intézményi programban részt vevő tanulókkal való kapcsolattartás formája a személyes kapcsolattartás mellett az *Egyéni előrehalási napló* vezetése, amelyben az egyéni fejlesztési tervben meghatározott célkitűzések és az abban meghatározottak teljesülése kerül rögzítésre.

11.3. Szülő – tanár – diák együttműködés

- A szülők és/vagy tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az iskola igazgatójával, nevelőtestületével, pedagógusával vagy az iskolaszékkel.
- Nevelési alapelvek az IPR működtetésében: a tanulóra ható nevelő hatások erősítsék egymást, a tanárok erőfeszítése hatékony és hatásos legyen. Ennek érdekében:
- A tanulócsoportha koncentrálnak tanári együttműködés lehetőségeinek feltárása, tervezése, kialakítása.
- Az osztályban tanítók lehetőségeinek kidolgozása a tapasztalatcserére, közös tervezésre, problémamegoldásra. Közösben dolgozni a nevelés érdemi feladatain.
- Az adott gyermekről minél sokoldalúbb információ gyűjtése a gyermek egyéni fejlesztésének biztosítása érdekében.

11.4. A pedagógusok együttműködésének formái

- A tanév során a nevelőtestület a következő állandó értekezleteket tartja: alakuló, majd tanévnyitó (augusztus), félévzáró értekezlet (január), tanévzáró értekezlet (június), félévi és év végi osztályozó (január, a végzős tanulóknak vonatkozóan: április, illetve június), őszi és tavaszi nevelési értekezlet.
- Ha a nevelőtestület legalább 30 %-a, valamint az igazgató szükségesnek tartja, rendkívüli nevelőtestületi értekezlet hívható össze.
- Munkaközösségi ülések, melyet egyes nevelési, oktatási kérdés megvitatására, szervezési feladat egyéni lebontására, illetve szükség szerinti aktuális téma megbeszélésére a munkaközösség-vezető hív össze. A 9. és 11. évfolyamon oktató tanárok fóruma (október és március hónapokban) a belépő évfolyamokon adódó aktuális problémák feltárására és kezelésére.

11.5. A tanulók együttműködésének formái

- Osztályközösségek.
- Diákönkormányzat (dök): a tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviselője, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában dök működik. Az iskolai dök munkáját az osztályokban megválasztott küldöttekből álló diákönkormányzati vezetőség irányítja. A dök tevékenységét az iskola igazgatója által öt tanévre megbízott nevelő segíti.

- A diákközségi ülés (iskolagyűlés) az iskola tanulóinak legnagyobb tájékoztató-tájékoztató fóruma, amely a tanulókörösségek által megválasztott küldöttekből áll. A diákközségi ülés nyilvános, azon bármelyik tanuló megteheti közérdekű észrevételeit, javaslatait, kritikai megjegyzéseit. A diákközségi ülés az igazgató által, illetve a diákönkormányzat működési rendjében meghatározottak szerint hívható össze. A tanulóifjúság tájékoztatásának fóruma még a faliújság.

11.6. Az iskola partnereivel való kapcsolattartás formái

- A gyakorlati képzést folytatókat, szervezőket be kell avatni minden olyan intézményi döntés előkészítésbe, mely érinti a gyakorlati képzést. Ennek érdekében a gyakorlati képzés folytatójának, szervezőjének képviselőjét meg kell hívni azokra az értekezletekre, melyeken szóba kerülnek a gyakorlati képzés olyan vetületei:
  - melyre érdemi rálátása a gyakorlati képzést folytatóknak, szervezőknek van,
  - melyek hatással lehetnek az eddig végzett tevékenységre.
- Napi kapcsolattartás a kommunikációs eszközök segítségével (telefon, e-mail, levél).
- Személyes megkeresés az érintettek között (az iskolában vagy a képzőhelyen).
- Értékeljük és elismerjük a képzőhelyek szakmai képzésben kifejtett munkáját.
- Segítjük a képzőhely és a szülők közötti kommunikációt.
- Figyelemmel kísérjük a szakképzéssel kapcsolatos pályázati lehetőségeket, és informáljuk a képzőhelyeket a lehetőségekről.
- Együttműködés a gyakorlati képzés belső szakmai ellenőrzésében.

A gyakorlati képzést folytató és szervező jogosult az intézmény számára:

- javaslatokat tenni az általa folytatott tevékenységgel kapcsolatban,
- véleményezni az iskola olyan tevékenységét, mely hatással van a gyakorlati képzésre.

Iskolánkban az iskolavezetésen kívül, a szakmai munkakörösségek vezetői és tagjai, valamint az osztályfőnökök jogosultak meghatározott szintű kapcsolattartásra a képzőhelyekkel a Szervezeti és működési szabályzat 28. pontjában olvasható.

A külső kapcsolatok rendszere, formája és módja a Szervezeti és működési szabályzat 11. pontjában szabályozott.

12. A tanulmányok alatti vizsgák és az alkalmassági vizsga szabályai, a szóbeli felvételi vizsga követelményei

12.1. Iskolánkban a tanulmányok alatt az alábbi vizsgafajtákat szervezzük

- osztályozó vizsga,
- javítóvizsga,
- különbözeti vizsga,
- pótló vizsga.
- Az *osztályozó vizsga* részletes szabályait az iskolai Házirend 9. fejezete tartalmazza.
- *Javítóvizsgát tehet a tanuló*, ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott, továbbá ha az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül távozik. A javítóvizsga időpontja mindig augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban jelölhető ki. (20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 64. § (7) bekezdés)

- *Különbözeti vizsga* azok számára szervezhető, akik másik iskolából kerülnek intézményünkbe, s egyes tantárgyakat nem tanultak, vagy a tantárgyak tematikai egységeinek tanulásában negatív különbség mutatkozik. A különbözeti vizsga szükségességéről az igazgató dönt a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő kérelmére. A különbözeti vizsga időpontját az elsajátítandó tananyagmennyiség mérlegelésével kell megállapítani, de ez nem lehet kevesebb 30 napnál.
- *Pótló vizsgát tehet a tanuló*, ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 64. §-ában foglalt szabályok szerint kell megszervezni.

A vizsgák időpontját, helyét és követelményeit az érintett tanulók szüleivel

- osztályozó vizsga esetén a vizsgák időpontja előtt legalább 30 nappal,
- javítóvizsga esetén a tanév végén (bizonyítványosztáskor) közölni kell.

A vizsgák követelményeit az iskola helyi tantervében szereplő követelmények alapján a szakmai munkaközösségek állapítják meg.

12.2. A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak

Tantárgy	Írásbeli	Szóbeli	Gyakorlati
vizsga			
Magyar nyelv és irodalom	X	X	
Idegen nyelvek	X	X	
Matematika	X	X	
Történelem	X	X	
Etika		X	
Biológia – egészségtan	X	X	
Fizika	X	X	
Kémia	X	X	
Földrajz	X	X	
Ének-zene		X	X
Vizuális kultúra	X		X
Művészetek		X	
Mozgókép-kultúra és médiaismeret		X	
Technika, életvitel és gyakorlat		X	
Informatika		X	X
Bibliaismeret	X	X	
Természetismeret	X	X	
Testnevelés és sport			X
Szakmai elméleti tárgyak	X	X	

13. A felvétel és az átvétel helyi szabályai és rendelkezései

13.1. A felvétel helyi szabályai

Iskolánk felvételi vizsgát nem tart. Az iskolába beadott felvételi kérelmeket a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló rendeletben meghatározott sorrendben kell teljesíteni.

Amennyiben iskolánk – a rendeletben megadott sorrend szerint – az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, akkor az alábbi sorrendben részesíti előnyben az azonos összesített eredményt elérő tanulókat:

- halmozottan hátrányos helyzetű,
- lakó- vagy tartózkodási helye az iskola székhelyének településén, tehát Kisújszálláson található,
- baptista felekezetű családból vagy a Magyarországi Baptista Egyház belső egyházi jogi személyei által fenntartott intézményből érkezik a tanuló,
- az 1-3. pontban érintett csoportba tartozók fölötti létszámból sorsolás útján kell dönteni.

13.2. Átjárhatóság a szakközépiskola és más iskolatípusok között

Az iskolai rendszerű szakképzésben kiemelkedő jelentősége van az egyes iskolatípusok, szakmacsoportok, szakképesítések közötti átjárhatóságnak. Az alapfokú iskolából a szakképzésbe történő bekapcsolódás kérdése mellett legalább olyan fontos szabályozási kérdés a szakközépiskola és a gimnázium / szakgimnázium közötti, valamint az egyes szakközépiskolai képzési típusok közötti átjárhatóság.

A szakképzési törvény biztosította lehetőségek az általános képzési-oktatási utak kiegészítései, ám nem jelentenek kizárólagosságot. A szabályozás érinti a szakközépiskola első három éve után megszerezhető érettségit, az érettségire épülő szakképesítések érettségi nélkül történő megszerzésének a lehetőségét, valamint az érettségit nem adó és az érettségit adó iskolatípusok közötti átjárhatóságot is.

13.3. Átvétel vagy felvétel a szakközépiskolából

A szakközépiskola 9-11. évfolyamát eredményesen elvégzettek esetében a továbbhaladás – szakgimnáziumba történő átvétel esetén – a szakgimnázium tizedik évfolyamán biztosított. Ennek oka az, hogy a szakközépiskola összesen három éve alatt megkövetelt és teljesítendő közismereti tartalmat a törvény egy tanévnyninek ismeri el, így a szakközépiskola első három évfolyamának elvégzésével a szakgimnázium kilencedik évfolyamát teljesítettnek veszi. Ennek megfelelően a szakközépiskolai végzettséggel rendelkező tanulót kérésére a szakgimnázium tizedik évfolyamára fel kell venni, ha a tanuló a szakgimnáziumba történő felvétel egyéb követelményeit is teljesíti. A felvétel csak a tanuló (szülő) kérésére történhet, a kérdésben az intézmény vezetője határozatot hoz.

13.4. A középszintű szakmai érettségi vizsga

A szakközépiskolai végzettséggel rendelkező tanuló a felvételtől már szakmai bizonyítvánnyal, azaz középfokú végzettséggel rendelkezik, a szakgimnáziumban pedig minden tanuló szakmai érettségit is szerez. Abban az esetben azonban, amikor a szakközépiskolai végzettséggel rendelkező tanuló érettségire felkészítő iskolában tanul, de szakmai érettségit nem tesz, az Szt. a közismereti érettségi tantárgyak teljesítését is érettségi végzettségnek ismeri el. Amennyiben tehát a tanuló a négy kötelező közismereti érettségi vizsgatárgyból érettségi vizsgát tesz, a szakközépiskolában szerzett államilag elismert szakképesítést középszintű szakmai érettségi vizsgának kell elismerni. Ez az érettségi végzettség azonban nem azonos a szakközépiskolában

szerezhető szakmai érettségivel, amely az Szt. értelmező rendelkezései szerint ún. „magasabb követelmények szerint teljesített érettségi vizsgatárgynak” minősül (Szt. 2. § 40. pont)

13.5. A kétéves, érettségire történő középiskolai felkészítés

A szakközépiskolában folyó érettségi vizsgára felkészítő kétéves képzésben csak iskolai rendszerű képzésben államilag elismert szakképesítést szerzett tanuló folytathatja tanulmányait. (Szt. 24. §)

Az Nkt. 13. § (1) bek. b) pontja értelmében a szakmai vizsga letételét követően a tanuló két év alatt középiskolában készülhet fel az érettségi vizsgára. A felkészülés szakközépiskolában történik, feltétel azonban, hogy a szakközépiskolai tanuló a felkészülést megelőzően eredményes szakmai vizsgát is tegyen, azaz az Országos Képzési Jegyzékben szereplő államilag elismert szakiskolai szakképesítést szerezzen. Ezt a lehetőséget azok számára ajánljuk, akik felkészültségük és motivációjuk alapján erre alkalmasak és ezt igénylik.

A szakközépiskolai végzettséggel rendelkező tanuló – közismereti tanulmányainak és teljesített szakmai követelménymoduljainak beszámításával – folytathatja tanulmányait olyan kétéves szakközépiskolai képzésben, amely legalább négy kötelező közismereti érettségi vizsgatárgyból készít fel érettségire.

A szakközépiskolai tanuló a kétéves, érettségire történő szakközépiskolai felkészítésben érettségi bizonyítványt szerez, a képzés követelményeinek teljesítése pedig egyenértékű a középiskola befejező évfolyamának elvégzésével. Mindez azt jelenti, hogy a kétéves felkészítést követően előfordulhat, hogy a tanuló sikertelen érettségi vizsgát tesz. Az Szt. ebben az esetben is középiskolai végzettségnek ismeri el a tanuló által teljesített kétéves képzést. Ennek azokban az esetekben van jelentősége, amikor a tanuló olyan szakképesítésre szeretne felkészülni, amelynek a bemeneti feltétele az Országos Képzési Jegyzék szerint nem az érettségi megszerzése, csupán a középiskola befejező évfolyamának elvégzése.

Az Nkt. 9. § (6) bek. értelmében a középiskola befejező évfolyamának sikeres elvégzéséről kiállított bizonyítvány, továbbá a szakközépiskolában iskolai rendszerű szakképzés keretében szerzett Országos Képzési Jegyzékben szereplő szakképesítés megszerzését igazoló bizonyítvány középfokú végzettséget tanúsít.

14. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

14.1. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát,
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat,
- ismerjék fel a vészhelyzeteket,
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit,
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat,
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével,
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

14.2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén,
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegély-nyújtás alapismereteit,

- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

14.3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése

Az alcímbe foglalt feladatok elősegítése érdekében:

- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal és a Baptista Szeretetszolgálat mentőegységével,
- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe,
- támogatjuk a pedagógusok részvételét 30 órás, elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják: a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

Tantárgy	Elsősegély-nyújtási alapismeretek
biológia	rovarcsípések légúti akadály artériás és ütőeres vérzés komplex újraélesztés
kémia	mérgeзések vegyszer okozta sérülések savmarás égési sérülések forráзás szénmonoxid mérgeзés
fizika	égési sérülések forráзás
testnevelés	magasból esés

15. Pedagógiai programunk módosításának okai 2010-től

Intézményünkben a nevelő és oktató munka az elfogadott és jóváhagyott hatályos pedagógiai program szerint folyik. Az utóbbi években többször kellett a jogszabályi váltoзások miatt módosítani, illetve iskolai munkánkban való előrelépésnek is ez az alapja. Ebben a részben visszatekintünk, s röviden összefoglaljuk a módosítási okokat.

15.1. 2010. február: A nevelő-oktató munkánkban felvállalt sajátos nevelési igényű tanulók (BNO F70) ellátása biztosításának alapja a mindennapi munkánkat meghatározó alapidokumentumban is kibontásra került: a lassabban haladók felzárkóztatása, a sajátos nevelési igényű tanulókat speciálisan megsegítése, iskolai sikerességükhöz minden egyéni és csoportos rehabilitációs lehetőség biztosítása.

15.2. 2010. augusztus: A 2011/2012. tanévtől több szakmában is bevezettük a hároméves előrehozott szakképzést, illetve szakmai palettánk új szakmákkal bővült, továbbá meglévő szakmáink képzési ideje három évről két évre rövidült.

15.3. 2012. augusztus: A 2012/2013. tanévtől:

- bevezettük a három éves (duális) szakképzést,
- szakképzési palettánkat szűkítettük, ugyanis néhány szakmára évek óta nincs igény a tanulók, a szülők és a gazdaság szereplői részéről, így alapító okiratunkból kivezetődtek,
- a szakmai vizsgát szerzett fiatalok számára két éves felkészülést kínáltunk nappali tagozaton az érettségi vizsgára,
- kiegészítettük az Integrációs Pedagógiai Program (IPR) elemeivel,
- a nemzeti köznevelésről szóló törvény értelmében 2012 szeptemberétől gondoskodtunk a mindennapos testnevelésről felmenő rendszerben, mely a 2012/2013. tanévben először a 9. évfolyamos diákok számára volt kötelező jellegű,
- az új ágazati jogszabályok (nemzeti köznevelési törvény, szakképzési törvény, NAT, OKJ) szellemiségét és előírásait figyelembe vettük,
- kiegészült a drogprevenciós programmal,
- fenntartóváltásra került sor: Kisújszállás Város Önkormányzata a fenntartói jogokat átadta a Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy számára.

15.4. 2013. március: Ismét változott a jogszabályi környezet: az új ágazati jogszabályok – nemzeti köznevelési törvény, szakképzési törvény, NAT, OKJ – szellemiségét és kötelező előírásait figyelembe vettük, valamint szakképzési kínálatunkat módosítottuk.

15.5. 2014. március: A pedagógiai program módosításának oka:

- 2013. szeptember 1-jei hatállyal módosult iskolánk neve, bekerült a fenntartóra való utalás,
- az új ágazati jogszabályok – nemzeti köznevelési törvény, szakképzési törvény, OKJ, NAT, kerettantervek – 2013 tavasza óta történt finomhangolása következtében szükségessé vált pedagógiai programunk pontosítása,
- szakképzési kínálatunkat a cukrász szakmával bővítettük, így alapító okiratunk módosult.

15.6. 2014. augusztus: A pedagógiai program módosításának oka:

- 2014. szeptember 1-jei hatállyal módosult iskolánk neve,
- a NAT és kerettantervek 2014. április végén történt finomhangolása és kibővítése (szakiskolát végzettek középiskolája) következtében szükségessé vált pedagógiai programunk pontosítása.

15.7. 2015. április: A pedagógiai program módosításának oka:

- 2015. szeptember 1-jei hatállyal a gimnázium szóval módosul iskolánk neve, illetve az új köznevelési feladattal összefüggésben a helyi tantervek is kidolgozásra kerültek,
- új szakmaként bekerült a szociális gondozó és ápoló (OKJ 34 762 01) szakma,
- az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet módosításáról szóló 36/2015. (III. 6.) Korm. rendelet 2017. január 1-jén hatályba lépő módosítása alapján változtak az érettségi vizsga általános követelményei, melyeket beemeltünk felmenő rendszerrel programunkba.

15.8. 2016. április: A pedagógiai program módosításának oka:

- 2016. szeptember 1-jei hatállyal a szakgimnázium szóval módosul iskolánk neve.
- A régi OKJ számú szakmák – központi kivezetésük miatt – kikerültek a szakmai programból.
- Új szakgimnáziumi ágazatok kerültek be: szociális, pedagógia, ügyvitel, turisztika.
- Kiegészült az SNI és BTMN tanulók szöveges értékelésének elveivel és mintáival.

16. Melléklet

A pedagógiai program végrehajtását szolgáló eszközök és felszerelések jegyzéke a nevelési program 1/A. és 1/B. számú mellékletében található.

17. Záró rendelkezések

17.1. Készítette: az Illéssy Sándor Baptista Gimnázium, Szakgimnázium és Szakközépiskola igazgatója.

17.2. Nyilvánossága: pedagógiai programunk nyilvános, azt minden érintettnek (tanulónak, szülőnek, valamint az iskola alkalmazottainak) meg kell ismernie.

A Pedagógiai Program egy-egy példánya megtalálható:

a) *nyomtatott formában:* - az iskola igazgatójánál,

b) *elektronikusan:* - a fenntartónál,
- az iskola könyvtárában,
- az iskola honlapján.

A pedagógiai programról minden érintett tájékoztatást kérhet az iskola igazgatójától, az igazgatóhelyettesektől, valamint az osztályfőnököktől előre egyeztetett időpontban.

17.3. Érvényessége: ez a pedagógiai program 2016. szeptember 1-jétől a következő módosítás kihirdetéséig érvényes.

Felülvizsgálatát kérheti a nevelőtestület, illetve a fenntartó, ha az oktatási-nevelési, a finanszírozási vagy a személyi-, tárgyi feltételekben a programot érintő lényeges változások következnek be.

Kisújszállás, 2016. április 12.

P. H.

Toldi Attila
igazgató

1/B. számú melléklet

Kimutatás
az Illéssy Sándor Baptista Gimnázium, Szakgimnázium és Szakközépiskola
kötelező szakmai eszközeiről és felszereléséről
(készült az egyes szakmák szakmai és vizsgakövetelményeiben foglaltak alapján)

A képzési feladatok teljesítéséhez szükséges eszközök és felszerelések minimuma 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet			
	Épület-és szerkezetlakatos (OKJ 34 582 03)	van	nincs
1.	Állványok	x	
2.	Anyagmozgató eszközök	x	
3.	Bak	x	
4.	Egyéni védőeszközök	x	
5.	Emelőgépek, emelő-berendezések, emelőeszközök	x	
6.	Forrasztás eszközei	x	
7.	Hajlítógép	x	
8.	Hegesztés eszközei	x	
9.	Hengerítőgép	x	
10.	Kéziszerszámok	x	
11.	Kisgépek	x	
12.	Mérőeszközök, ellenőrzőeszközök	x	
13.	Munkavédelmi eszközök	x	
14.	Rögzítő elemek (satuk, pillanatszorítók, fogók)	x	
15.	Számítógép	x	
16.	Szerszámgépek	x	
17.	Táblaolló	x	

A képzési feladatok teljesítéséhez szükséges eszközök és felszerelések minimuma 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet			
	Gépi forgácsoló (OKJ 34 521 03)	van	nincs
1.	Daraboló gépek, esztergagépek, marógépek, fűrógépek	x	
2.	Köszörűgépek és finomfelület megmunkáló gépek	x	
3.	Fúró-maróművek	x	
4.	Speciális megmunkáló gépek, célgépek	x	
5.	Számítógép vezérlésű forgácsoló gépek	x	
6.	Befogó-, menesztő készülékek	x	
7.	Speciális profil megmunkáló készülékek		x
8.	Daraboló szerszámok	x	
9.	Esztergakések	x	
10.	Lefejtő marók		x
11.	Fogazó szerszámok		x

12.	Fúrók, dörzsárak	x	
13.	Menetfúrók, menetmetszők	x	
14.	Palást-, homlok-, tárcsamarók	x	
15.	Köszörűkorongok	x	
16.	Kisgépek	x	
17.	Kézi szerszámok (pl. sorjázó szerszámok, szerelőeszközök)	x	
18.	Mérő eszközök	x	
19.	Idomszerek (kaliberek)	x	
20.	Digitális mérőeszközök	x	
21.	Jelölő eszközök	x	
22.	Hűtő-, kenőanyagok	x	
23.	Általános és egyéni védőfelszerelések	x	

A képzési feladatok teljesítéséhez szükséges eszközök és felszerelések minimuma 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet			
	Hegesztő (OKJ 34 521 06)	van	nincs
1.	Gázhegesztő berendezés	x	
2.	Lángvágó berendezés	x	
3.	Ívhegesztő berendezés (eljárásonként)	x	
4.	Hegesztő készülékek (befogószerszámok)	x	
5.	Forgatók, pozicionálók	x	
6.	Kéziszerszámok (sarokcsiszoló, kalapácsok, drótkefe)	x	
7.	Speciális szerszámok és tartozékok	x	
8.	Mérőeszközök	x	
9.	Technológiai specifikus védőeszközök (védőfalak)	x	
10.	Egyéni védőeszközök (HBSZ és gyártó előírás szerint)	x	
11.	Környezetvédelmi eszközök (elszívó és szűrő egységek)	x	
12.	Hegesztést segítő eszközök (kerámia alátétek, rézgyám, gyökvédő eszközök)	x	

A képzési feladatok teljesítéséhez szükséges eszközök és felszerelések minimuma 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet			
	Ipari gépész (OKJ 34 521 04)	van	nincs
1.	Lakatos kéziszerszámok	x	
2.	Elektromos kisgépek	x	
3.	Forgácsoló berendezések	x	
4.	Forgácsoló szerszámok	x	
5.	Hőkezelés eszközei		x
6.	Kovácsolás eszközei	x	
7.	Hegesztés eszközei	x	
8.	Mérőeszközök	x	
9.	Anyagvizsgálati eszközök	x	
10.	Védőfelszerelések	x	

A képzési feladatok teljesítéséhez szükséges eszközök és felszerelések minimuma 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet			
	Asztalos (OKJ 34 543 02)	van	nincs
1.	Asztalosipari kéziszerszámok	x	
2.	Asztalosipari kézi kisgépek	x	
3.	Asztalosipari telepített megmunkálógépek	x	
4.	Mérőeszközök	x	
5.	Számítógép	x	
6.	Szoftver		x
7.	Faipari CNC megmunkálógépek		x
8.	Szerelőszerszámok	x	

A képzési feladatok teljesítéséhez szükséges eszközök és felszerelések minimuma 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet			
	Festő, mázoló, tapétázó (OKJ 34 582 04)	van	nincs
1.	Diagnosztikai (felületvizsgáló) eszközök, berendezések, műszerek		x
2.	Kéziszerszámok	x	
3.	Díszítő szerszámok	x	
4.	Festőipari tapétázási gépek		x
5.	Segédeszközök	x	
6.	Mérőeszközök	x	
7.	Állvány, létra	x	
8.	Műszaki dokumentáció	x	
9.	Egyéni és csoportos munkavédelmi eszközök, berendezések	x	
10.	Szelektív hulladéktárolók, veszélyes anyagtároló	x	
11.	Megfelelő anyagtárolás, hulladéktárolás eszközei	x	

A képzési feladatok teljesítéséhez szükséges eszközök és felszerelések minimuma 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet			
	Kőműves és hidegburkoló (OKJ 34 582 08)	van	nincs
1.	Mérőeszközök	x	
2.	Jelölőeszközök	x	
3.	Kéziszerszámok	x	
4.	Szerelő- és bontószerszámok	x	
5.	Kőműves kéziszerszámok	x	
6.	Anyagmozgató gépek, berendezések, eszközök	x	
7.	Elektromos kisgépek	x	
8.	Vakológép, betonkeverő gép	x	
9.	Talajmunkák kéziszerszámai	x	
10.	Kitűző eszközök, szintező műszerek	x	
11.	Állványok	x	
12.	Kézi és gépi döngölők, tömörítők	x	
13.	Egyéni védőfelszerelés	x	
14.	Munkabiztonsági eszközök, felszerelések	x	
15.	Szigetelés eszközei, gépei	x	
16.	Faipari gépek, eszközök	x	
17.	Faipari kéziszerszámok	x	

A képzési feladatok teljesítéséhez szükséges eszközök és felszerelések minimuma 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet			
	Női szabó (OKJ 34 542 06)	van	nincs
1.	Próbafulke	x	
2.	Próba tükör	x	
3.	Próbababa	x	
4.	Terméktároló állvány, vállfával	x	
5.	Csomagolóanyagok	x	
	<i>Szabászati berendezések, gépek, eszközök:</i>		
6.	Szabászasztal	x	
7.	Tároló szekrények vagy polcok	x	
8.	Számítógép és perifériái	x	
9.	Elektromos olló (véglevágó)	x	
10.	Kardkéses szabásgép		x
11.	Körkéses szabásgép	x	
12.	Álló szabásgép		x
13.	Terítékleszorító csipeszek	x	
14.	Lyukasztógép	x	
15.	Kézi ollók (szabász, kézimunka, papírvágó stb.)	x	
16.	Mérő-, jelölő- és rajzeszközök (métrúd, mérőszalag, grafitceruza, szabókréta, körző, vonalzó, sablonok stb.)	x	
17.	Szabásmintapapír	x	
	<i>Varrodai berendezések, gépek, eszközök:</i>		
18.	Csúsztató asztal	x	
19.	Varrodai munkaszék	x	
20.	Szerszámtároló doboz	x	
21.	Varrógéptűk	x	
22.	Kézi varróeszközök (varrótűk, gyűszűk, gombostűk, varratbontó stb.)	x	
23.	Egyéb kézi eszközök (géptisztító ecset, olajozó, csavarhúzó stb.)	x	
24.	Huroköltésű ipari varrógép	x	
25.	Láncöltésű varrógép	x	
26.	Szegővarrógép (interlock)	x	
27.	Egyenes gomblyukvarrógép	x	
28.	Szemes gomblyukvarrógép	x	
29.	Gombfelvarró gép	x	
30.	Fedővarrógép	x	
31.	Rejtett szélfelvarró gép		x
32.	Hímző varrógép	x	
33.	Kivarró (pikírozó) gép	x	
34.	Reteszelő gép		x
35.	Cikcakk varrógép	x	
	<i>Vasaló-berendezések, eszközök, gépek:</i>		
36.	Vasalóállvány	x	
37.	Hőfokszabályozós kézi vasaló	x	
38.	Gőzvasaló	x	
39.	Vasalóprés	x	

40.	Síkragasztó prés	x	
41.	Segédeszközök (vasalópárnák, vasalófák, vasalóruha, kefe stb.)	x	
	<i>Egyéb eszközök:</i>		
42.	Szakoktatói asztal	x	
43.	Szakoktatói szék	x	
44.	Falitábla	x	
45.	Táblai rajzeszközök (vonalzók, körzők, kréta)	x	
46.	Kézműcsap	x	
47.	Hulladékgyűjtő	x	
48.	Mentőláda	x	
49.	Modell- és alkatrész gyűjtemény	x	
50.	Szakkönyvek, tankönyvek, szakfolyóiratok, divatlapok	x	
51.	Munkanapló	x	
52.	Zárható öltöző és öltözőszekrények	x	
53.	Vegyszertároló (zárható)	x	
54.	Mikroszkóp, lupe, bontótű	x	
55.	Laboratóriumi eszközök – bunsen égő, vegyszerek, üveg-, fém-, vagy porcelántálak	x	

A képzési feladatok teljesítéséhez szükséges eszközök és felszerelések minimuma 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet			
	Eladó (OKJ 34 341 01)	van	nincs
1.	Állványok	x	
2.	Árazógép	x	
3.	Árutároló rekeszek	x	
4.	Árutisztító eszközök	x	
5.	Bevásárlókocsi, kosár	x	
6.	Csipeszek	x	
7.	Dobogók, piramisok	x	
8.	Faxkészülék	x	
9.	Fiókok	x	
10.	Fóliahegesztő gép	x	
11.	Fóliacsomagoló gép	x	
12.	Formanyomtatványok	x	
13.	Hidraulikus emelő	x	
14.	Hőmérő	x	
15.	Húsdaráló	x	
16.	Húsvilla	x	
17.	Hűtőberendezések	x	
18.	Hűtőpultok, kamrák	x	
19.	Irodaszékek	x	
20.	Nyomtatványok	x	
21.	Kenyérvágó gép		x
22.	Kések	x	
23.	Létra	x	
24.	Molnárkocsi	x	
25.	Mérlegek	x	

26.	Méterrúd	x	
27.	Ollók	x	
28.	Pénzvizsgáló készülék	x	
29.	Pénztárgép, kártyaleolvasó	x	
30.	Polcrendszerek	x	
31.	Pos terminal	x	
32.	Ollók	x	
33.	Pultok	x	
34.	Speciális kések	x	
35.	Süteményfogó csipesz	x	
36.	Szállítókosci	x	
37.	Számológép	x	
38.	Szelektív hulladékgyűjtő	x	
39.	Szeletelőgép	x	
40.	Takarítóeszközök	x	
41.	Tálcák, tálak	x	
42.	Tükrök	x	
43.	Telefon	x	
44.	Vágódeszka	x	
45.	Világítási eszközök	x	
46.	Vitrinek	x	

A képzési feladatok teljesítéséhez szükséges eszközök és felszerelések minimuma 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet			
	Cukrász (OKJ 34 811 01)	van	nincs
1.	Cukrász kéziszerszámok, eszközök	x	
2.	Főzőberendezések	x	
3.	Mérőberendezések	x	
4.	Hűtő és fagyasztó berendezések	x	
5.	Gyúró, keverő, habverő, habfúvó gépek	x	
6.	Sütőberendezések	x	

A képzési feladatok teljesítéséhez szükséges eszközök és felszerelések minimuma 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet			
	Pincér (OKJ 34 811 03)	van	nincs
1.	Értékesítő üzlet berendezései, gépei	x	
2.	Felszolgáláshoz szükséges anyagok, eszközök (evőeszközök, poharak, tányérok, stb.)	x	
3.	Asztali díszítő elemek (gyertya, virág, tükör, stb.)	x	
4.	Tájékoztató és reklám anyagok és eszközök (étlap, itallap, szóróanyagok, stb.)	x	
5.	Fémeszközök	x	
6.	Üveg eszközök	x	
7.	Papír eszközök	x	
8.	Éttermi bútorzat	x	
9.	Gépek, berendezések	x	
10.	Báreszközök	x	

11.	Italkeverés eszközei	x	
12.	Éttermi textíliák	x	
13.	Telefon	x	
14.	Számítógép (a vendéglátás által használt üzleti programokkal)	x	
15.	Porceláneszközök	x	
16.	Pénztárgép	x	
17.	Internetkapcsolat	x	
18.	Fénymásoló	x	
19.	Éttermi faeszközök	x	

A képzési feladatok teljesítéséhez szükséges eszközök és felszerelések minimuma 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet			
	Szakács (OKJ 34 811 04)	van	nincs
1.	Videomagnó	x	
2.	Tűzhelyek	x	
3.	Sütők	x	
4.	Hűtők	x	
5.	Munkaasztalok	x	
6.	Mosogatómedencék	x	
7.	Univerzális konyhagépek	x	
8.	Szeletelő	x	
9.	Húsdaráló	x	
10.	Burgonyakoptató	x	
11.	Salátacentrifuga		x
12.	Kutter	x	
13.	Gőzpároló	x	
14.	Sokkoló	x	
15.	Salamander	x	
16.	Rostsütő	x	
17.	Olaj-gyorssütő	x	
18.	Grill-lap	x	
19.	Mikrohullámú készülékek	x	
20.	Kézi turmix	x	
21.	Számítógép	x	
22.	Főző-sütő edények	x	
23.	Serpenyők	x	
24.	Kézi szerszámok	x	
25.	Elektronikus kisgépek, munkaeszközök	x	
26.	Vákuum-csomagoló gép	x	
27.	Sous-vide gép	x	
28.	Paco-jet gép		x
29.	Aszaló készülék		x
30.	Házi füstölő készülék		x

A képzési feladatok teljesítéséhez szükséges eszközök és felszerelések minimuma 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet			
	Szociális gondozó és ápoló (OKJ 34 762 01)	van	nincs
1.	A szakmai és vizsgakövetelményekben megfogalmazott, a gyakorlati képzéshez szükséges eszközök a Kisújszállási Térségi Szociális Otthon és Alapszolgáltatási Központtal (székhely: 5310 Kisújszállás, Téglagyár u. 10.) megkötött Együttműködési megállapodás alapján, annak mellékletében foglaltak szerint rendelkezésre állnak.	x	

A képzési feladatok teljesítéséhez szükséges eszközök és felszerelések minimuma 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet			
	Kereskedő (OKJ 54 341 01)	van	nincs
1.	Árutároló rendszer	x	
2.	Mérőeszközök	x	
3.	Pénztárgép	x	
4.	Hűtőberendezés	x	
5.	Szeletelő	x	
6.	Anyagmozgató eszköz	x	
7.	Pultrendszer	x	
8.	Irodai eszközök	x	
9.	Biztonsági berendezések	x	
10.	Árazó gép	x	
11.	Kódleolvasó	x	
12.	Számítógép	x	
13.	Telefon, fax	x	
14.	Nyomtató	x	
15.	Internet kapcsolat	x	
16.	Vágóeszközök	x	
17.	Létra	x	
18.	Kártyaolvasó		x
19.	Formanyomtatványok, bizonylatok	x	

A képzési feladatok teljesítéséhez szükséges eszközök és felszerelések minimuma 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet			
	Vendéglátásszervező-vendéglős (OKJ 54 811 01)	van	nincs
1.	Asztali díszítő elemek (gyertya, virág, tükör, stb.)	x	
2.	Báreszközök	x	
3.	Burgonyakoptató	x	
4.	Bútorzat- éttermi, kávézói, cukrászdai	x	
5.	Értékesítő üzlet berendezései, gépei	x	
6.	Faeszközök: konyhai, éttermi	x	
7.	Fax, fénymásoló	x	
8.	Felszolgáláshoz szükséges anyagok, eszközök (evőeszközök, poharak, tányérok stb.)	x	
9.	Fémeszközök	x	
10.	Főző-sütő edények	x	
11.	Általános vendéglátó üzleti gépek, berendezések	x	

12.	Gőzpároló	x	
13.	Grillező	x	
14.	Grill-lap	x	
15.	Húsdaráló	x	
16.	Hűtők	x	
17.	Internetkapcsolat	x	
18.	Italkeverés eszközei	x	
19.	Jéggép	x	
20.	Kávés és teás edényzet	x	
21.	Kézi szerszámok: konyhai, cukrászati, pultos	x	
22.	Kutter	x	
23.	Mikrohullámú készülékek	x	
24.	Mosogatómedencék	x	
25.	Munkaasztalok	x	
26.	Olaj-gyorssütő	x	
27.	Csomagolóanyagok	x	
28.	Pénztárgép	x	
29.	Porcelán készletek	x	
30.	Salamander	x	
31.	Salátacentrifuga		x
32.	Billenős sütőserpenyők		x
33.	Sokkoló hűtő	x	
34.	Sütők (hagyományos, légkeveréses)	x	
35.	Számítógép (a vendéglátás által használt üzleti programokkal)	x	
36.	Szeletelő gép	x	
37.	Tájékoztató és reklám anyagok és eszközök (étlap, itallap, szóróanyagok stb.)	x	
38.	Telefon	x	
39.	Textíliák: éttermi, konyhai	x	
40.	Tűzhelyek (gáz, villany, indukciós)	x	
41.	Univerzális konyhagépek	x	
42.	Üveg eszközök: éttermi, cukrászdai	x	

Kisújszállás, 2016. április 12.

Toldi Attila
igazgató

Kimutatás
az Illéssy Sándor Baptista Gimnázium, Szakgimnázium és Szakközépiskola
kötelező (minimális) eszközeiről és felszereléséről

Készült a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló
20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 2. számú mellékletében foglalt,
az iskolák kötelező (minimális) eszközeiről és felszereléséről szóló jegyzék alapján

Székhely: 5310 Kisújszállás, Arany János utca 1/A

Telephely: 5310 Kisújszállás, Vásár utca 25/1.

ISKOLA
I. HELYSÉGEK

Az egyes helyiségek és az udvar jellemző adatait (alapterület, légköbméter, légköbméter, belmagasság, légköbméter, belső burkolat, megvilágítás stb.) a hatályos építészeti, egészségügyi, munkavédelmi és tűzvédelmi jogszabályok tartalmazzák.

<i>Eszközök, felszerelések</i>	<i>Jogszabályi mennyiségi mutató</i>	<i>Megjegyzés</i>	<i>Iskolai mennyiségi mutató</i>
tanterem	iskolánként (székhelyen és telephelyen), figyelembe véve az iskola munkarendjét, osztályonként 1	Figyelembe vehető a szaktanterem is. A terem alapterülete nem lehet kevesebb, mint 1,5 m ² /fő.	8
csoportterem	szakközépiskolában, szakiskolában osztályonként 0,5 csoportterem	A csoportterem alapterülete nem lehet kevesebb, mint 2 m ² /fő.	9
szaktanterem a hozzá kapcsolódó szertárral	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1-1	A csoportterem alapterülete nem lehet kevesebb, mint 2 m ² /fő.	5
laboratóriumok a hozzájuk kapcsolódó szertárakkal	iskolánként (székhelyen és telephelyen)	szakközépiskola, szakiskola intézményekben	1 (gépészeti mérések elvégzésére szolgáló labor)
műhelyek a hozzájuk tartozó kiegészítő helyiségekkel	iskolánként (székhelyen és telephelyen)	szakközépiskola, szakiskola intézményekben	6

logopédiai foglalkoztató, egyéni fejlesztő szoba	ha a tanulót a többi tanulóval együtt oktatják iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1, ha a tanulót a többi tanulótól külön oktatják négy osztályonként 1		1	
iskolapszichológusi szoba	ha az iskolapszichológus alkalmazása kötelező, iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1		1 (a székhelyen megoldott)	
tornaterem (nemenként biztosított öltözővel, benne kialakított zuhanyzóval, wc-vel)	iskolánként 1	szakközépiskolában, szakiskolában; kiváltható szerződés alapján igénybe vett sportlétesítménnyel	1	
sportudvar	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	helyettesíthető a célra alkalmas szabad területtel, szabadtéri létesítménnyel	1	
intézményvezetői iroda	iskolánként 1	az iskola székhelyén	1	
intézményvezető-helyettesi iroda	iskolánként 1	az iskola székhelyén	1	
iskolaitatói iroda	iskola székhelyén 1		1	
könyvtár (adattár, klub)	iskolánként 1	Szakközépiskolában, szakiskolában. A könyvtár alkalmas legyen háromezer könyvtári dokumentum befogadására, az állomány szabadpolcos elhelyezésére és legalább egy iskolai osztály egyidejű foglalkoztatására.	1	
könyvraktár	iskolánként 1	szakközépiskolában, szakiskolában, ha általános műveltséget megalapozó évfolyama van	1	
orvosi szoba, elkülönítővel	iskolánként 1	Az orvosi szobakialakítása, létesítése nem kötelező, amennyiben az iskola-egészségügyi szolgálat nyilatkozata szerint, a tanulók ellátása – aránytalan teher és többletköltség nélkül a közelben található egészségügyi intézményben megoldható.	1 helyiségben megoldható az elkülönítés, a helyiségben ágy is található. A közelben lévő egészségügyi intézményben megoldott a feladat.	

<i>Kiszolgáló helyiségek</i>			
sportszertár	iskolánként 1		1
általános szertár	iskolánként 1		2
aula (előtér, közösségi tér)	iskolánként 1	szakközépiskolában, szakiskolában, ha általános műveltséget megalapozó évfolyama van	1-1 (székhelyen és telephelyen)
porta	iskolánként 1	szakközépiskolában, szakiskolában, ha általános műveltséget megalapozó évfolyama van	1
teakonyha	iskolánként 1		1
személyzeti öltöző	iskolánként, nemenként 1		1-1
személyzeti WC helyiség	épületenként, nemenként 1	alkalmazotti létszám figyelembevételével	5
tanulói WC helyiség	épületenként, szintenként, nemenként 1	tanulói létszám figyelembevételével	7
technikai alkalmazotti mosdó-zuhanyzó, WC helyiség	iskolánként, nemenként 1		megoldott
egyéb raktár	iskolánként 1		1

II. HELYSÉGEK BÚTORZATA ÉS EGYÉB BERELENDEZÉSI TÁRGYAI

<i>Eszközök, felszerelések</i>	<i>Jogszabályi mennyiségi mutató</i>	<i>Megjegyzés</i>	<i>Iskolai mennyiségi mutató</i>
1. Tanterem			
tanulói asztalok, székek	tanulók létszámának figyelembevételével	életkornak megfelelő méretben	megfelelő számú
nevelői asztal, szék	tantermenként 1		megfelelő számú
eszköztároló szekrény	tantermenként 1		megfelelő számú
tábla	tantermenként 1		megfelelő számú
ruhatároló (fogas)	tanulók létszámának figyelembevételével		megfelelő számú
szeméttároló	helyiségenként 1		megfelelő számú
sötétítő függöny	ablakonként	az ablak lefedésére alkalmas méretben	megfelelő számú

2. Szaktantermek (a tantermi alapfelszereléseken felüli igények)				
a) számítástechnikai terem				
tábla + flipchart	1			2
számítógépasztal	tanulónként 1			megfelelő számú
számítógép, internet hozzáféréssel, perifériákkal	tanulónként 1 felszerelés			megfelelő számú
informatikai szoftverek, programok	szükség szerint	a pedagógiai program előírásai szerint		megfelelő számú
szkenner	1			1
b) társadalomtudományi szaktanterem				
nyelvi labor berendezés	tíz-tizenöt tanuló egyidejű foglalkoztatására	ha az oktatás részben vagy egészben nem magyar nyelven folyik; számítógépes nyelvi oktatással kiváltható		nincs
magnetofon	1			3
CD író, lejátszó, hangszóró	1			1
mikrofon, erősítő, fejhallgató	1			1
DVD (lejátszó, felvevő)	1			nincs
írásvetítő vagy projektor	1			2
c) természettudományi szaktanterem				
vegyszerálló tanulói asztalok (víz, gáz csatlakozással)	három tanulónként 1			nincs
elszívóberendezés	tantermenként 1			
vegyszerálló mosogató	két asztalónként 1			
fali mosogató	tantermenként 1			nincs
poroltó	tantermenként 1			
elsősegélydoboz	tantermenként 1			
eszköz- és vegyszerszekrény	2			
méregszekrény (zárási)	1	elhelyezése a szertárban		
eszközzárási tolokocsi	tantermenként 1			
törpefeszültségű csatlakozások	tanulóasztalónként 1			

d) művészeti nevelés szaktanterem				<i>nincs</i>
rajzasztal (rajzpad, rajzbak)	tanulók létszámának figyelembevételeivel 1 hely			
tárgyasztal (állítható)	tantermenként 2			
mobil lámpa (reflektor)	2			
vízcsap (falikút)	2			
pianínó	iskolánként 1			
ötvonalas tábla	tantermenként 1			
CD vagy lemezjátszó, magnetofon	tantermenként 1			
tárolópolcok	tantermenként 1			
e) technikai szaktanterem			(életvitel és gyakorlati ismeretek céljait is szolgálhatja)	<i>nincs</i>
tanulói munkaasztal	tizenöt tanuló részére			
állítható magasságú támla nélküli szék	tizenöt tanuló részére			
f) gyakorló tanterem	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	szakközépiskolában a szakmai előkészítő ismeretek oktatásához; szakiskolában munkába álláshoz, életkezdéshez szükséges ismeretek átadásához; e feladat megoldható a számítástechnikai, illetve technika szaktanteremben is		megfelelően megoldott
3. Logopédiai foglalkoztató egyéni fejlesztő szoba				
a fogyatékosság típusának megfelelő, a tanulási képességet fejlesztő eszközök		A pedagógiai programban foglaltak szerint.		rendelkezésre áll
asztal	1			1
szék	2			10
szekrény vagy polc	1			2
szőnyeg	1			nincs, de a középiskolás korosztálynál nem szükséges
számítógép perifériákkal	-			2
ruhatároló (fogas)	-			1
szeméttároló	-			1

4. Iskolapszichológusi szoba			
asztal	1		1
szék	4		4
zárrható irattároló szekrény	1		1
számítógép perifériákkal	1		1
ruhátaroló (fogas)	1		1
szeméttároló	1		1
telefonkészülék	1		nincs, de könnyen a szomszédos helyiségben könnyen hozzáférhető
szőnyeg	1		1
5. Tornaszoba			
kislabda	5		6
labda	5		65
tornaszőnyeg	2		8
tornapad	2		7
zámoly	2		6
bordásfal	2		40
mászókötél	2		8
gumikötél	5		12
ugrókötél	5		6
medicinlabda	5		34
stopper	1		1
kiegészítő tornakészlet	1		8 (karika)
egyéni fejlesztést szolgáló speciális tornafelszerelések		sajátos nevelési igényű tanulót oktató iskolában; pedagógiai programban foglaltak szerint	
6. Tornaterem (mindazok a felszerelések, amelyek a tornaszobában, továbbá)			
kosárlabda palánk	2		2
gyűrű	1		2
mászórúd	1		2
7. Sportudvar			
szabadtéri labdajáték felszerelése	1	bármelyik játék kiválasztható	labdarúgáshoz, kézilabdához és kosárlabdához
magasugró állvány, lécs	1		1
távol-, magasugró gödör	1	homokkal vagy szivaccsal	1

futópálya	1	lehetőség szerint kialakítva	a városi sporttelepen megoldott
egyéni fejlesztést szolgáló speciális tornafelszerelések	egy iskolai osztály egyidejű foglalkoztatásához szükséges mennyiségben	pedagógiai programban foglaltak szerint	szükséges mennyiségben
8. Intézményvezetői iroda			
íróasztal	1		1
számítógépasztal	1		1
szék	1		1
tárgyalóasztal	1		1
szék	1		6
iratszék	1		2
digitális adathordozók részére szék	1		1
számítógép, internet hozzáféréssel, perifériákkal	1		1
fax	1		1
telefon	1		1
9. Nevelőtestületi szoba			
fiókos asztal	pedagóguslétszám szerint 1		megfelelő számú
szék	pedagóguslétszám szerint 1		megfelelő számú
napló és folyóirattartó	1		1
könyvszekrény	2		6
fénymásoló	1		1
számítógép, internet hozzáféréssel, perifériákkal	1		2
számítógépasztal, szék	1-1		1-1
ruhásszekrény vagy fogasok	pedagóguslétszám figyelembevételével		megfelelő számú
mosdókagyló	-		1
tükör	1		1

10. Ügyviteli helyiségek (igazgatóhelyettesi, iskolatitkári iroda, gazdasági iroda) (több helyiség esetén az eszközök a feladatmegosztás szerint eloszthatók)			
asztal	felöltött létszám figyelembevételével		megfelelő számú
szék	felöltött létszám figyelembevételével		megfelelő számú
iratszekrény	1		megfelelő számú
lemezszekrény	1		3
írógépasztal és szék	1-1	számítógéppel kiváltható	megfelelő számú
számítógépasztal és szék	1		megfelelő számú
számítógép, internet hozzáféréssel, perifériákkal	1		megfelelő számú
telefon		közös vonallal is működtethető	megfelelő számú
11. Könyvtár			
tanulói asztal, szék	egy iskolai osztály egyidejű foglalkoztatásához szükséges mennyiségben	életkornak megfelelő méretben	megfelelő számú
egyedi világítás	olvasóhelyenként 1		megfelelő számú
könyvtárosi asztal, szék	1-1	asztal egyedi világítással	1-1
szekrény (tároló)	háromezer könyvtári dokumentum elhelyezésére		megfelelő számú
tárolók, polcok, szabadpolcok	2		megfelelő számú a kb. 22.000 kötet tárolására
létra (polcokhoz)	1		1
telefon	1	közös vonallal is működtethető	1
fénymásoló	1		1
számítógép, internet hozzáféréssel, perifériákkal	1-1		6-6
televízió	1		1
CD vagy lemeztároló	1		1
írásvetítő vagy projektor	1		1 projektor

<i>Eszközök, felszerelések</i>	<i>Jogszabályi mennyiségi mutató</i>	<i>Megjegyzés</i>	<i>Iskolai mennyiségi mutató</i>
<i>Taneszközök</i>			
tárgyak, eszközök, információhordozók az iskola pedagógiai programjában előírt tananyag feldolgozásához	évfolyamok, tantárgyak alapján oly módon, hogy az iskola munkarendje szerint minden osztály alkalmazhassa	pedagógiai programban foglaltak szerint	megfelelő számban és mennyiségben
egyéni fejlesztést szolgáló speciális taneszközök	évfolyamok, tantárgyak alapján oly módon, hogy az iskola munkarendje szerint minden osztály alkalmazhassa	sajátos nevelési igényű tanulót oktató iskolában a pedagógiai programban foglaltak szerint	megfelelő számban és mennyiségben az SNI-s és BTMN-s tanulók oktatásához
magneto fon	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1, ha legalább négy osztály működik, további 1, beszéd fogyatékos tanulót nevelő iskolában - mikrofonnal - osztályonként 1	szaktanteremnél felsorolton kívül; bárhol szükség szerint elhelyezhető	megfelelő számban és mennyiségben
<u>CD</u> vagy lemezjátszó	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	könyvtárnál felsorolton kívül, bárhol szükség szerint elhelyezhető	megfelelő számban és mennyiségben
televízió	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	könyvtárnál felsorolton kívül, bárhol szükség szerint elhelyezhető	megfelelő számban és mennyiségben

Kisújszállás, 2016. április 12.

Toldi Attila
igazgató

PEDAGÓGIAI PROGRAM

II. KÖTET

HELYI TANTERV

2016. április

✉ 5310 Kisújszállás, Arany János utca 1/A

☎ 59/321-329

OM azonosító: 201732

<http://illessy.baptistaoktatas.hu>

Tartalom

HELYI TANTERV	3
1. A választott kerettanterv	3
2. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	3
3. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai	4
4. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja	5
5. A választható tantárgyak, foglalkozások, a pedagógusválasztás szabályai	6
6. A választható érettségi tantárgyak megnevezése	7
7. Az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témakörei	7
7.1. 2016. december 31-ig	7
7.2. 2017. január 1-től	12
8. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési módjai, formái, valamint a magatartás és a szorgalom minősítésének elvei	19
8.1. Az ellenőrzés és értékelés célja:	19
8.2. A számonkérés típusai, formái	20
8.3. Számonkérés módszerei	21
8.4. A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése	22
8.5. A magatartás és szorgalom minősítésének elvei	23
9. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei	24
10. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag	25
11. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek	26
12. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	26
12.1. A tanulási esélyegyenlőség segítésének elvei	26
13. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek	27
13.1. A magatartás és szorgalom minősítésének elvei a 8.5. pont alatt részletes kifejtésre kerültek	27
13.2. Az iskolai jutalmazás formái	27
14. Az iskolai írásbeli, szóbeli és gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje	28
14.1. A bibliaismeret tantárgy értékelése	28
15. A modulok értékelése és minősítése, beszámítása az iskolai évfolyam sikeres befejezésébe	29
16. Pályaorientáció	29
17. A sajátos nevelési igényű tanulók ellátása	29
18. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei	32
19. Az emelt szintű érettségire történő felkészítés	33
20. A kötelező tanórai foglalkozások és a szabadon tervezhető tanórák felosztása és óraszama	35
1. sz. melléklet	1
A sajátos nevelési igényű gyermekek sérülésspecifikus tantárgyi fejlesztésének elvei	1
2. sz. melléklet	11
A sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók szöveges értékelése és minősítése	11

HELYI TANTERV

1. A választott kerettanterv

Az Illéssy Sándor Baptista Gimnázium, Szakgimnázium és Szakközépiskola a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendeleten alapuló, a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló többször módosított 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet mellékleteiben szereplő kerettanterveket emeli be – a helyi sajátosságok figyelembevételével és beépítésével – a helyi tantervébe a 2013/2014-es tanévtől, a 9. évfolyamon felmenő rendszerben, gimnáziumi oktatás esetében a 2016/2017. tanévtől 9. évfolyamtól felmenő rendszerben (3. sz. melléklet). A szakiskolát végzettek középiskolája esetében a 2014/2015-ös tanévtől felmenő rendszerben használjuk a 34/2014. (IV. 29.) EMMI rendelettel módosított 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet 13. sz. mellékletében kiadott tantárgyi kerettanterv alapján készült helyi tantervet.

A többi – felsőbb évfolyamokon – kifutó rendszerben alkalmazzuk a korábbi helyi tanterveket, melyek a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 243/2003. (XII. 17.) Kormányrendelet alapján készültek el.

2. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánkban a nevelő-oktató munka során csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használunk a tananyag feldolgozásához, amelyeket az oktatásért felelős miniszter tankönyvvé nyilvánított. A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van (pl. tornafelszerelés, szakrajzfelszerelés stb.).

Az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a szakmai munkaközösségek határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének,
- az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatók („örökölhetők”), illetve az áruk kedvezőbb,
- a taneszközök használatában az állandóságra törekszünk, új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.

Az iskola arra törekszik, hogy saját költségvetési keretéből, illetve más támogatásokból egyre több nyomtatott taneszközt szerezzen be az iskolai könyvtár számára.

A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt szóban és írásban tájékoztatjuk. Az egyéb taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.

Funkciók	A minőség összetevői
Motiváció	Illusztráltság
	Érdekesség
	Problémák bemutatása
	Gondolkodást ösztönző egyéb megoldások
Ismeretátadás	Érthetőség
	Életszerűség
	Tudományos pontosság
Rendszerezés	Strukturáltság
Koordináció	A többi tankönyvekkel való összehangoltság
Differenciálás	Szintezett tananyag
Tanulásiirányítás	A tanórai és az otthoni tanulás folyamatát orientáló eszközök
Tanulási stratégiák tanítása	
Az önértékelés elősegítése	Az ismeretek alkalmazását gyakoroltató, illetve összefoglaló kérdések és feladatok
Értékekre nevelés	Érzelmi hatást keltő eszközök

3. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

A középfokú iskolában folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – az általános iskolákban már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása. Ennek elérése és megvalósítása érdekében:

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, bővítjük a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait,
- az egészséges életvitel kialakításához a biológia-egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni,
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembe-vétele,
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív és interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat,
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban,
- a kreativitás fejlesztése,
- az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés,
- a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük,
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával,
- helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával,
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével,
- az önálló tanulás és az önművelés alapozásával.

4. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

Az Nkt. értelmében az iskola a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében szervezi meg. A heti öt órából legfeljebb heti két óra a Nat Testnevelés és sport műveltségterületében jelzett sporttevékenységekre (pl. úszás, néptánc, különféle sportjátékok, szabadtéri sportok), vagy – az iskola lehetőségeinek és felszereltségének megfelelően – különféle más sporttevékenységekre fordítható (mozgásos és ügyességi játékok, csapatjátékok). A heti két óra kiváltható továbbá iskolai sportkörben való sportolással, vagy – a tanuló kérése alapján – sportszervezet, sportegyesület keretei között végzett sporttevékenységgel.

A kérelem benyújtását – a sportszervezet vagy -egyesület írásos igazolásával – a tanév első napján kell benyújtani, s a tagságot félévenként szükséges igazolni.

A mindennapos testnevelés bevezetésére 2012 szeptemberétől került sor, felmenő rendszerben. Iskolánk *a gimnázium és a szakgimnázium* 9-12. évfolyamán órarendi keretek között heti öt testnevelés órát biztosít. Mindezek mellett a tanulók számára biztosítottak a délutáni sport-foglalkozáson való részvétel lehetőségei, melyek közül a tanuló szabadon választhat.

2014 szeptemberétől a három évfolyamos (duális) *szakiskolai osztályok* esetében minden évfolyamon csak azokon a tanítási napokon szervezzük meg a mindennapos oktatást (legalább napi egy testnevelés óra keretében), amelyeken közismereti vagy szakmai elméleti oktatás is folyik.

Rendszeresen mozgósítjuk, indítjuk tanulóinkat városi és országos tömegsport-rendezvényeken.

Könnyített testnevelés, gyógytestnevelés

A tanév eleji szűrés után az arra rászorulókat gyógytestnevelési foglalkozásokra küldjük. Azokat a tanulókat, akik valamilyen szervi betegségük miatt normál testnevelés órán nem vehetnek részt, az iskolaorvos szakorvosi véleményre alapozva besorolja a megfelelő csoportba;

- könnyített testnevelés,
- gyógytestnevelés A vagy B kategória
- foglalkozás alóli teljes mentesítés.

Intézményünkben a délutáni időszakban van gyógytestnevelés foglalkozás, heti 3 alkalommal, ebből heti 2 tornatermi és 1 uszodai foglalkozás. A csoport vegyes összetételű, a tanulók nincsenek betegségi típusonként szétválasztva. A könnyített testnevelés csoportba sorolt tanulók normál testnevelés órán vesznek részt.

A gyógytestnevelés „A” kategóriába tartozó tanulóknak a gyógytestnevelés órák mellett normál testnevelés órákon is részt kell venniük, a betegségi típusnak megfelelő könnyítéssel. Ezeknek a tanulóknak a 3 gyógytestnevelés foglalkozás mellett 2 délelőtti alapórán kell részt venniük.

A gyógytestnevelés „B” kategóriába sorolt tanulók a normál testnevelés óra alól felmentést kapnak. Ők a 3 gyógytestnevelés foglalkozás mellé az iskolaorvossal egyeztetve a betegségi típustól függően választanak maguknak egy délutáni foglalkozást.

5. A választható tantárgyak, foglalkozások, a pedagógusválasztás szabályai

Az iskola – amennyiben a feltételek biztosítottak – a tanulók számára lehetővé teszi a pedagógus-választást is.

A választható tantárgyaknál – ez elsősorban az érettségi történő felkészülés során, a választható ötödik tantárgyat jelenti – diákjainknak lehetőséget adunk, hogy megjelöljék, melyik pedagógusnál szeretnék tanulmányaikat folytatni. Amennyiben a tantárgyfelosztás ezt lehetővé teszi, biztosítjuk a többség által megjelölt pedagógust a kurzus vezetésére. A szakkörök, sportkörök esetében a tanulók szintén élhetnek javaslattal a pedagógus személyét illetően.

A szabadon választható képzések lehetőségeit az iskolai óratervek rögzítik. A jelentkezéssel kapcsolatos szabályokat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet határozza meg (14-15.§). Ezzel összefüggésben a legfontosabb előírások:

- Ha a tanulót – kérelmére – felvették a szabadon választott tanítási órára, az utolsó tanítási óra befejezéséig köteles azon részt venni. Erről a tényről a tanulót és a tizenhét év alatti, továbbá a gondnokság alatt álló tanuló szülőjét írásban tájékoztatni kell.
- A szabadon választott tanórai foglalkozást az értékelés és a minősítés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mint a kötelező tanítási órát.
- A tanulónak, vagy kiskorú tanuló esetén a szülőnek írásban kell bejelentenie, ha a tanuló a következő tanítási évben már nem kíván részt venni a szabadon választott tanítási órán, továbbá ha jelentkezni kíván a szabadon választott tanítási órára.
- Az iskola igazgatója minden év április 15-éig elkészíti és a fenntartó jóváhagyását követően közzéteszi a tájékoztatót azokról a tantárgyakról, amelyekből a tanulók választhatnak, továbbá tájékoztatást ad továbbá az érettségi vizsgára történő felkészítés szintjéről is. A tájékoztatónak tartalmaznia kell, hogy a tantárgyat előreláthatóan melyik pedagógus fogja oktatni. A tájékoztató elfogadása előtt be kell szerezni az iskolaszék véleményét.
- A tanuló május 20-áig jelentheti be a tantárgy és a felkészülési szint megválasztásával kapcsolatos döntését. Az iskolának minden év május 20-áig fel kell mérnie, hogy a tanuló milyen szabadon választott tanítási órán, továbbá melyik egyház által szervezett hit- és erkölcstan órán kíván részt venni.
- A tanuló a tanév során egy alkalommal az igazgató engedélyével módosíthatja választását.
- Kiskorú tanuló esetén a tantárgyválasztás jogát a szülő gyakorolja. A szülő ezt a jogát attól az évtől kezdődően, amelyben gyermeke a tizennegyedik életévét eléri, a gyermekével közösen gyakorolja.

Iskolánkban alkalmazott egyedi szabályok

- megfelelő számú jelentkező esetén a 9. évfolyamon a gimnáziumi ágazatban ajánlunk fel tanulóink számára az emelt szintű idegen nyelvi képzés lehetőségét,
- iskolánk a 11. évfolyamon az óraterveknél rögzítettek szerint biztosítja további közép vagy emelt szintű érettségi felkészítés lehetőségét,
- rendkívüli esetben a választás módosítására szeptember 15-éig, – az órarend ismeretében – van lehetőség. A módosítást írásbeli kérelem alapján az igazgató engedélyezheti.
- tanév közben csak a szaktanár ajánlása alapján, és az igazgató engedélyével van lehetőség a választott képzés módosítására,
- 9. évfolyamon az emelt szintű képzéseinkre való jelentkezések a beiratkozással zárulnak le.

- A közép vagy emelt szintre felkészítő kiegészítő foglalkozások a jelentkezők létszámának és az iskola éves szabad órakeretének alakulása függvényében indíthatóak. A kíváncsú tanuló létszám csoportonként minimum 8 fő, ettől igazgatói mérlegelés alapján a tanulók javára az iskola eltérhet. Prioritás a kiegészítő foglalkozások kötelező érettségi tárgyakból való biztosítása.

6. A választható érettségi tantárgyak megnevezése

Gimnáziumi és szakközépiskolai képzésben a szabadon választható tantárgyra, illetve emelt szintű képzésre való jelentkezés lehetőségeit az intézményi óratervek rögzítik.

Szakközépiskolánkban a felkészítés a kötelező érettségi vizsgatárgyakra (magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, idegen nyelv [angol vagy német]) és a választható vizsgatárgyakra a *középszintű érettségi vizsgakövetelmények* alapján történik az *általános tantervű kerettantervek alapján kidolgozott helyi tantervek* szerint.

Választható érettségi vizsgatárgyak: biológia, földrajz, informatika, testnevelés, szakmai tantárgyak. Iskolánk lehetőséget biztosít az intézményi óratervben megjelölt tantárgyak emelt szinten történő tanulására is, melynek célja, hogy szakközépiskolásaink előtt is nyitott legyen a lehetőség az érettségi emelt szinten történő megszerzésére. Ezt a gimnáziumi osztályokkal közösen kialakított csoportokban szervezzük meg.

A 2016. január 1-je után megkezdett érettségi vizsga esetében *az ötödik vizsgatárgy a szakmai érettségi vizsga*, melynek kötelezőségét – az iskolánkat választóknak – el kell fogadni.

7. Az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témakörei

7.1. 2016. december 31-ig

Magyar nyelv és irodalom

A) Magyar nyelv

1. Ember és nyelv
2. Kommunikáció
3. A magyar nyelv története
4. Nyelv és társadalom
5. A nyelvi szintek
6. A szöveg
7. A retorika alapjai
8. Stílus és jelentés

B) Irodalom

1. Szerzők, művek
2. Életművek
3. Portrék
4. Látásmódok
5. A kortárs irodalomból
6. Világirodalom
7. Színház- és drámatörténet
8. Az irodalom határterületei
9. Interkulturális megközelítések és regionális kultúra

Történelem

1. Az ókor és kultúrája
  - 1.1. Vallás és kultúra az ókori Keleten
  - 1.2. A demokrácia kialakulása Athénban
  - 1.3. A római köztársaság virágkora és válsága, az egyeduralkodó kialakulása
  - 1.4. Az antik hitvilág, művészet, tudomány
  - 1.5. A kereszténység kialakulása és elterjedése
  - 1.6. A népvándorlás, az antik civilizáció felbomlása
2. A középkor
  - 2.1. A feudális társadalmi és gazdasági rend jellemzői
  - 2.2. A nyugati és keleti kereszténység
  - 2.3. Az iszlám vallás és az arab világ; a világvallások elterjedése
  - 2.4. A középkori városok
  - 2.5. Egyházi és világi kultúra a középkorban
  - 2.6. A humanizmus és a reneszánsz Itáliában
  - 2.7. Az angol és a francia rendi állam működése
  - 2.8. Az Oszmán Birodalom terjeszkedése
3. A középkori magyar állam megteremtése és virágkora
  - 3.1. A magyar nép őstörténete és vándorlása
  - 3.2. A honfoglalástól az államalapításig
  - 3.3. Az Árpád-kor
  - 3.4. Társadalmi és gazdasági változások Károly Róbert, I. Lajos, L. Zsigmond idején
  - 3.5. A Hunyadiak
  - 3.6. Kultúra és művelődés
4. Szellemi, társadalmi és politikai változások az újkorban
  - 4.1. A nagy földrajzi felfedezések és következményei
  - 4.2. Reformáció és katolikus megújulás
  - 4.3. A kontinentális abszolutizmus és a parlamentáris monarchia megszületése Angliában
  - 4.4. A tudományos világkép átalakulása, a felvilágosodás
5. Magyarország függetlenségi harcai és újjászerveződése a Habsburg Birodalomban
  - 5.1. A mohácsi csata és az ország három részre szakadása
  - 5.2. Az Erdélyi Fejedelemség virágkora
  - 5.3. A török kiűzése és a Rákóczi-szabadságharc
  - 5.4. Demográfiai, nemzetiségi, társadalmi és gazdasági változások a XVIII. századi Habsburg Birodalomban
  - 5.5. Művelődés, egyházak, iskolák
6. A polgári átalakulás, a nemzetállamok és az imperializmus kora
  - 6.1. A francia polg. forradalom politikai irányzatai, az Emberi és Polgári Jogok Nyilatkozata
  - 6.2. A napóleoni háborúk és a Szent Szövetség Európája
  - 6.3. A XIX. század eszméi
  - 6.4. Az ipari forradalom és következményei
  - 6.5. Nagyhatalmak és katonai-politikai szövetségek a századfordulón
  - 6.6. Tudományos, technikai felfedezések, újítások és következményeik
7. A polgárosodás kezdetei és kibontakozása Magyarországon
  - 7.1. A reformmozgalom kibontakozása, a polgárosodás fő kérdései
  - 7.2. A reformkori művelődés, kultúra
  - 7.3. A polgári forradalom
  - 7.4. A szabadságharc
  - 7.5. A kiegyezés előzményei
  - 7.6. Gazdasági események és társadalmi változások a dualizmus korában
  - 7.7. Az életmód, a tudományos és művészeti élet fejlődése

8. Az első világháborútól a kétpólusú világ felbomlásáig
  - 8.1. Az első világháború jellege, jellemzői; a Párizs környéki békék
  - 8.2. A gazdaság és a társadalom új jelenségei a fejlett világban
  - 8.3. Tekintélyuralmi rendszerek Közép-Európában és az olasz fasizmus
  - 8.4. Az USA és az 1929-33-as gazdasági válság
  - 8.5. A nemzetiszocializmus hatalomra jutása és működési mechanizmusa
  - 8.6. A bolsevik ideológia és a sztálini diktatúra az 1920-30-as években
  - 8.7. A második világháború előzményei jelentős fordulatai
  - 8.8. A hidegháború és a kétpólusú világ jellemzői
  - 8.9. A szocialista rendszerek bukása
9. Magyarország története az első világháborútól a második világháborús összeomlásig
  - 9.1. Az Osztrák-Magyar Monarchia felbomlása és következményei
  - 9.2. A Horthy-rendszer jellege és jellemzői
  - 9.3. Művelődési viszonyok és az életmód
  - 9.4. A magyar külpolitika mozgástere, alternatívái
  - 9.5. Magyarország részvétele a világháborúban
  - 9.6. A német megszállás és a holocaust Magyarországon
10. Magyarország 1945-től a rendszerváltozásig
  - 10.1. A szovjet felszabadítás és megszállás
  - 10.2. A határon túli magyarság sorsa
  - 10.3. A kommunista diktatúra kiépítése és működése
  - 10.4. Az 1956-os forradalom és szabadságharc
  - 10.5. A Kádár-rendszer jellege, jellemzői
  - 10.6. A rendszerváltozás
11. A jelenkor
  - 11.1. A közép-európai régió jellemzői, távlatai, a posztszovjet rendszerek problémái
  - 11.2. Az európai integráció története
  - 11.3. A „harmadik világ”
  - 11.4. Fogyasztói társadalom; ökológiai problémák, a fenntartható fejlődés
  - 11.5. A globális világ kihívásai és ellentmondásai
12. A mai magyar társadalom és életmód
  - 12.1. Alapvető állampolgári ismeretek
  - 12.2. Etnikumok és nemzetiségek a magyar társadalomban
  - 12.3. A magyarországi romák
  - 12.4. A parlamenti demokrácia működése és az önkormányzatiság
  - 12.5. Társadalmi, gazdasági és demográfiai változások

Matematika

1. Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok
  - 1.1. Halmazok
  - 1.2. Matematikai logika
  - 1.3. Kombinatorika
  - 1.4. Gráfok
2. Számelmélet, algebra
  - 2.1. Alapműveletek
  - 2.2. A természetes számok halmaza, számelméleti ismeretek
  - 2.3. Racionális és irracionális számok
  - 2.4. Valós számok
  - 2.5. Hatvány, gyök, logaritmus
  - 2.6. Betűkifejezések
  - 2.7. Arányosság

- 2.8. Egyenletek, egyenletrendszerek, egyenlőtlenségek, egyenlőtlenségrendszerek
- 2.9. Középértékek, egyenlőtlenségek
- 3. Függvények, az analízis elemei
  - 3.1. A függvény
  - 3.2. Egyváltozós valós függvények
  - 3.3. Sorozatok
  - 3.4. Az egyváltozós valós függvények analízisének elemei
- 4. Geometria, koordináta geometria, trigonometria
  - 4.1. Elemi geometria
  - 4.2. Geometriai transzformációk
  - 4.3. Síkbeli és térbeli alakzatok
  - 4.4. Vektorok síkban és térben
  - 4.5. Trigonometria
  - 4.6. Koordináta geometria
  - 4.7. Kerület, terület
  - 4.8. Felszín, térfogat
- 5. Valószínűség számítás, statisztika
  - 5.1. Leíró statisztika
  - 5.2. A valószínűség-számítás elemei

Idegen nyelv (angol/német)

A) Készségek és szövegfajták

1. Olvasott szöveg értése
2. Nyelvhelyesség
3. Hallott szöveg értése
4. Íráskészség
5. Beszédkészség

B) Témakörök

1. Személyes vonatkozások, család
2. Ember és társadalom
3. Környezetünk
4. Az iskola
5. A munka világa
6. Életmód
7. Szabadidő, művelődés, szórakozás
8. Utazás, turizmus
9. Tudomány és technika

Biológia

Biológia

1. ***Bevezetés a biológiába***
  - 1.1. A biológia tudománya
  - 1.2. Fizikai, kémiai alapismeretek
2. ***Egyed alatti szerveződési szint***
  - 2.1. Elemek, ionok
  - 2.2. Szervetlen molekulák
  - 2.3. Az anyagcsere folyamatai
3. ***Az egyed szerveződési szintje***
  - 3.1. Felépítés és lebontás kapcsolata
  - 3.2. Sejtalkotók (az eukarióta sejtben)

- 3.3. Felépítő folyamatok
- 3.4. Felépítő folyamatok
- 4. **Az emberi szervezet**
  - 4.1. Viselkedés, homeosztázis, kültakaró, a mozgás, a légzés, táplálkozás, anyagszállítás, kiválasztás, szabályozás, idegrendszer, hormonrendszer, szaporodás
- 5. **Egyed feletti szerveződési szintek**
  - 5.1. Populáció, ökoszisztéma, bioszféra, életközösségek, környezetvédelem és természetvédelem
- 6. **Öröklődés, változékonyság, evolúció**
  - 6.1. Molekuláris genetika, Mendeli genetika, populációgenetika és evolúciós folyamatok, a bioszféra evolúciója

Földrajz

Általános természeti földrajz

- 1. A földrajzi környezet ábrázolása, térképi ismeretek
- 2. Kozmikus környezetünk
- 3. A geoszférák földrajza
  - 3.1. A kőzetburok
  - 3.2. A levegőburok
  - 3.3. A vízburok földrajza
  - 3.4. A talaj
- 3.5. A geoszférák kölcsönhatásai
- 4. A földrajzi övezetesség

Társadalmi és regionális földrajz

- 5. A népesség- és településföldrajz
- 6. A világ változó társadalmi-gazdasági képe
- 7. A világgazdaságban különböző szerepet betöltő régiók, ország csoportok és országok
- 8. Magyarország földrajza
- 9. Európa regionális földrajza
- 10. Európán kívüli földrészek földrajza
- 11. A globális válságproblémák földrajzi vonatkozásai

Informatika

- 1. Információs társadalom
  - 1.1. A kommunikáció
  - 1.2. Információ és társadalom
- 2. Informatikai alapismeretek – hardver
  - 2.1. Jelátalakítás és kódolás
  - 2.2. A számítógép felépítése
- 3. Informatikai alapismeretek – szoftver
  - 3.1. Az operációs rendszer és főbb feladatai
- 4. Szövegszerkesztés
  - 4.1. A szövegszerkesztő használata
  - 4.2. Szövegszerkesztési alapok
  - 4.3. Szövegjavítási funkciók
  - 4.4. Táblázatok, grafikák a szövegben
- 5. Táblázatkezelés
  - 5.1. A táblázatkezelő használata

- 5.2. A táblázatok felépítése
- 5.3. Adatok a táblázatokban
- 5.4. Táblázatformázás
- 5.5. Táblázatok, szövegek, diagramok
- 5.6. Problémamegoldás táblázatkezelővel
- 6. Adatbáziskezelés
  - 6.1. Az adatbázis-kezelés alapfogalmai
  - 6.2. Az adatbázis-kezelő program interaktív használata
  - 6.3. Alapvető adatbázis-kezelési műveletek
  - 6.4. Képernyő és nyomtatási formátumok
- 7. Információs hálózati szolgáltatások
  - 7.1. Kommunikáció az Interneten
  - 7.2. Weblap készítés
- 8. Prezentáció és grafika
  - 8.1. Prezentáció (bemutató)
  - 8.2. Grafika
- 9. Könyvtárhasználat
  - 9.1. Könyvtárak
  - 9.2. Dokumentumok
  - 9.3. Tájékoztató eszközök

Testnevelés

- A) Elméleti ismeretek
  - 1. A magyar sportsikerek
  - 2. A harmonikus testi fejlődés
  - 3. Az egészséges életmód
  - 4. Testi képességek
  - 5. Gimnasztika
  - 6. Atlétika
  - 7. Torna
  - 8. Ritmikus gimnasztika
  - 9. Küzdősportok, önvédelem
  - 10. Úszás
  - 11. Testnevelés és sportjátékok
  - 12. Természetben üzhető sportok
- B) Gyakorlati ismeretek
  - 1. Gimnasztika
  - 2. Atlétika
  - 3. Torna
  - 4. Küzdősportok, önvédelem
  - 5. Úszás
  - 6. Testnevelési- és sportjátékok

7.2. 2017. január 1-től

Magyar nyelv és irodalom

- 1. *Magyar nyelv*

- 1.1. Kommunikáció
- 1.2. A magyar nyelv története
- 1.3. A szöveg
- 1.4. A nyelvi szintek
- 1.5. Ember és nyelvhasználat
- 1.6. A retorika alapjai
- 1.7. Stílus és jelentés
2. **Irodalom**
  - 2.1. Szerzők, művek
  - 2.2. Művek a magyar irodalomból I.: Kötelező szerzők
  - 2.3. Művek a magyar irodalomból II.: Választható szerzők
  - 2.4. Művek a magyar irodalomból III.: Kortárs szerzők
  - 2.5. Művek a világirodalomból
  - 2.6. Színház és dráma
  - 2.7. Az irodalom határterületei
  - 2.8. Regionális kultúra és határon túli irodalom
3. **Értelmezési szintek, megközelítések**
  - 3.1. Témák, motívumok
  - 3.2. Műfajok, poétika
  - 3.3. Korszakok, stílustörténet

Történelem

1. **Az ókor és kultúrája**
  - 1.1. Poliszok az ókori Hellaszban
  - 1.2. Társadalmi és politikai küzdelmek az ókori Rómában
  - 1.3. Az európai kultúra alapjai
2. **A középkor**
  - 2.1. Nyugat-Európa a kora középkorban
  - 2.2. A középkori egyház
  - 2.3. Az érett középkor Nyugat- és Közép-Európában
  - 2.4. Az iszlám vallás és az Oszmán Birodalom
  - 2.5. A középkor kultúrája
3. **A középkori magyar állam megteremtése és virágkora**
  - 3.1. A magyar nép története az államalapításig
  - 3.2. Az államalapítás és az Árpád-házi uralkodók kora
  - 3.3. Az Anjouk és Luxemburgi Zsigmond kora
  - 3.4. A Hunyadiak
4. **Szellemi, társadalmi és politikai változások a kora újkorban (1492–1789)**
  - 4.1. A földrajzi felfedezések és következményeik
  - 4.2. Reformáció és katolikus megújulás
  - 4.3. Alkotmányosság és abszolutizmus a 17–18. században
  - 4.4. A felvilágosodás kora
5. **Magyarország a kora újkorban (1490–1790)**
  - 5.1. Az ország három részre szakadása és az országrészek berendezkedése
  - 5.2. Az Erdélyi Fejedelemség virágkora
  - 5.3. A török kiűzése és a Rákóczi-szabadságharc
  - 5.4. Magyarország a 18. századi Habsburg Birodalomban
6. **A polgári átalakulás, a nemzetállamok és az imperializmus kora (1789–1914)**
  - 6.1. A francia forradalom eszméi és a napóleoni háborúk
  - 6.2. A 19. század eszméi és a nemzetállami törekvések Európában

- 6.3. Gyarmati függés és harc a világ újrafelosztásáért
- 6.4. Az ipari forradalom hullámai és hatásai
- 7. ***A polgárosodás kezdetei és kibontakozása Magyarországon (1790–1914)***
  - 7.1. A reformkor
  - 7.2. Forradalom és szabadságharc
  - 7.3. A kiegyezés és a dualizmus
  - 7.4. Társadalmi és gazdasági változások a dualizmus korában
- 8. ***A világháborúk kora (1914–1945)***
  - 8.1. Az első világháború és következményei
  - 8.2. A fasizmus és a nemzetiszocializmus
  - 8.3. A kommunista diktatúra
  - 8.4. A második világháború
- 9. ***Magyarország a világháborúk korában (1914–1945)***
  - 9.1. Az első világháború és következményei Magyarországon
  - 9.2. A Horthy-korszak
  - 9.3. Művelődési viszonyok és társadalom
  - 9.4. Magyarország a második világháborúban
- 10. ***A jelenkor (1945-től napjainkig)***
  - 10.1. A kétpólusú világ kialakulása
  - 10.2. A kétpólusú világrend megszűnése
  - 10.3. Az európai integráció
  - 10.4. A globális világ sajátosságai
- 11. ***Magyarország 1945-től a rendszerváltozásig***
  - 11.1. A kommunista diktatúra kiépítése és a Rákosi-korszak
  - 11.2. Az 1956-os forradalom és szabadságharc
  - 11.3. A Kádár- korszak
  - 11.4. A rendszerváltozás és a piacgazdaságra való áttérés
  - 11.5. Demográfiai folyamatok és a határon túli magyarság
- 12. ***Társadalmi, állampolgári, pénzügyi és munkavállalói ismeretek***
  - 12.1. A társadalom tagozódása és a társadalmi felelősségvállalás
  - 12.2. Az aktív és felelős állampolgárság – ismérvek, fogalmak, eszközök
  - 12.3. Az alapvető pénzügyi és gazdasági fogalmak, a tudatos és felelős állampolgári gazdálkodás elvei, folyamata, a munkavállalói jogok és kötelességek

Matematika

- 1. ***Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok***
  - 1.1. Halmazelmélet
  - 1.2. Logika, logikai műveletek, fogalmak, tételek, bizonyítások
  - 1.3. Kombinatorika
  - 1.4. Gráfok
- 2. ***Számelmélet, algebra***
  - 2.1. Számfogalom
  - 2.2. Számelmélet
  - 2.3. Algebrai kifejezések, műveletek
  - 2.4. Hatvány, gyök, logaritmus
  - 2.5. Egyenletek, egyenletrendszerek, egyenlőtlenségek, egyenlőtlenség-rendszerek
- 3. ***Függvények, az analízis elemei***
  - 3.1. Függvények, függvények grafikonjai, függvény-transzformációk
  - 3.2. Függvények jellemzése

- 3.3. Sorozatok
4. **Geometria, koordináta geometria, trigonometria**
  - 4.1. Alapfogalmak, pontthalmazok
  - 4.2. Geometriai transzformációk
  - 4.3. Síkgeometriai alakzatok, háromszögek, négyszögek, sokszögek, kör
  - 4.4. Térbeli alakzatok
  - 4.5. Kerület-, terület-, felszín- és térfogatszámítás
  - 4.6. Vektorok
  - 4.7. Trigonometria
  - 4.8. Koordináta geometria
5. **Valószínűség-számítás, statisztika**
  - 5.1. Leíró statisztika
  - 5.2. A valószínűség-számítás elemei

Idegen nyelv (angol/német)

1. **Személyes vonatkozások, család**
Például: a vizsgázó személye, családi élet.
2. **Ember és társadalom**
Például: a másik ember külső és belső jellemzése, ünnepek, vásárlás.
3. **Környezetünk**
Például: az otthon, a lakóhely és környéke, időjárás.
4. **Az iskola**
Például: a saját iskola bemutatása, nyelvtanulás
5. **A munka világa**
Például: diákmunka, pályaválasztás.
6. **Életmód**
Például: napirend, kedvenc ételek
7. **Szabadidő, művelődés, szórakozás**
Például: színház, mozi, kedvenc sport.
8. **Utazás, turizmus**
Például: tömegközlekedés, utazási előkészületek.
9. **Tudomány és technika**
Például: népszerű tudományok, ismeretterjesztés, a technikai eszközök szerepe a mindennapi életben.
10. **Gazdaság, pénz**
Például: nyaralás költségeinek megtervezése, adott áru kiválasztása az ár-érték arány figyelembevételével

Biológia

2. **Bevezetés a biológiába**
  - 6.2. A biológia tudománya
  - 6.3. Fizikai, kémiai alapismeretek
7. **Egyed alatti szerveződési szint**
  - 7.1. Elemek, ionok
  - 7.2. Szervetlen molekulák
  - 7.3. Az anyagcsere folyamatai
8. **Az egyed szerveződési szintje**
  - 8.1. Felépítés és lebontás kapcsolata
  - 8.2. Sejtalkotók (az eukarióta sejtben)
  - 8.3. Felépítő folyamatok
  - 8.4. Felépítő folyamatok
9. **Az emberi szervezet**

- 9.1. Viselkedés, homeosztázis, kültakaró, a mozgás, a légzés, táplálkozás, anyagszállítás, kiválasztás, szabályozás, idegrendszer, hormonrendszer, szaporodás
10. **Egyed feletti szerveződési szintek**
  - 10.1. Populáció, ökoszisztéma, bioszféra, életközösségek, környezetvédelem és természetvédelem
11. **Öröklődés, változékonyság, evolúció**
  - 11.1. Molekuláris genetika, Mendeli genetika, populációgenetika és evolúciós folyamatok, a bioszféra evolúciója

Földrajz

1. **Általános természeti földrajz**
  - 1.1. A földrajzi környezet ábrázolása, térképi ismeretek
    - 1.1.1. A földrajzi környezet ábrázolásának lehetőségei, módjai.
    - 1.1.2. Tájékozódás a térképen és a térképpel.
    - 1.1.3. Távérzékelés és térinformatika.
  - 1.2. Kozmikus környezetünk
    - 1.2.1. A csillagászati ismeretek fejlődése. A Világegyetem.
    - 1.2.2. A csillagászati ismeretek fejlődése. A Világegyetem.
    - 1.2.3. A Nap és kísérői.
    - 1.2.4. A Föld, mint égitest. (Tengely körüli forgás, Nap körüli keringés.)
    - 1.2.5. Az űrkutatás szerepe a Naprendszer megismerésében.
  - 1.3. A geoszférák földrajza
    - 1.3.1. A kőzetburok
    - 1.3.2. A levegőburok
    - 1.3.3. A vízburok földrajza
    - 1.3.4. A talaj
    - 1.3.5. A geoszférák kölcsönhatásai
  - 1.4. A földrajzi övezetesség
    - 1.4.1. A szoláris és a valódi éghajlati övezetesség. A vízszintes földrajzi övezetesség.
    - 1.4.2. Az egyes övezetek egyedi jellemzői.
    - 1.4.3. A forró övezet.
    - 1.4.4. Az egyes övezetek egyedi jellemzői. A hideg övezet.
    - 1.4.5. A függőleges földrajzi övezetesség.
2. **Társadalmi és regionális földrajz**
  - 2.1. A népesség- és településföldrajz
    - 2.1.1. Demográfiai folyamatok. A népesség összetétele.
    - 2.1.2. Településtípusok, urbanizáció.
  - 2.2. A világ változó társadalmi-gazdasági képe
    - 2.2.1. Nemzetgazdaságok és a világgazdaság. Integrációs folyamatok.
    - 2.2.2. A globalizáció.
    - 2.2.3. A monetáris világ.
  - 2.3. A világgazdaságban különböző szerepet betöltő régiók, ország csoportok és országok
  - 2.4. Magyarország földrajza
    - 2.4.1. A Kárpát-medence természet- és társadalom-földrajzi sajátosságai.
    - 2.4.2. Magyarország természetföldrajzi adottságai.
    - 2.4.3. Magyarország társadalmi-gazdasági jellemzői.
    - 2.4.4. Hazánk nagytájainak eltérő természeti és társadalmi- gazdasági képe.
    - 2.4.5. A magyarországi régiók földrajzi jellemzői.

- 2.4.6. Természeti, kulturális és történelmi értékek védelme. Magyarország környezeti állapota.
- 2.4.7. Az országhatárokon átívelő kapcsolatok.
- 2.5. Európa regionális földrajza
  - 2.5.1. Európa általános természetföldrajzi képe.
  - 2.5.2. Európa általános társadalom-földrajzi képe. Az Európai Unió.
  - 2.5.3. A területi fejlettség különbségei Európában.
  - 2.5.4. Az Európai Unió magterületei
  - 2.5.5. Fejlett gazdaságú országok Európa közepén
  - 2.5.6. A gazdasági felzárkózás lehetőségeinek példái (Olaszország).
  - 2.5.7. Kelet-, Közép- és Délkelet-Európa rendszerváltó országai
  - 2.5.8. Kelet-Európa (Oroszország, Ukrajna).
- 2.6. Globális kihívások – a fenntarthatóság kérdőjelei
  - 2.6.1. A globálissá váló környezetszennyezés és következményei.
  - 2.6.2. A demográfiai és urbanizációs válság.
  - 2.6.3. Élelmezési válság.
  - 2.6.4. A mind nagyobb méretű fogyasztás és a gazdasági növekedés következményei.
  - 2.6.5. A környezet- és a természetvédelem feladatai.
- 2.7. Európán kívüli földrészek földrajza
  - 2.7.1. A kontinensek általános természet- és társadalom-földrajzi képe.
  - 2.7.2. Ázsia általános földrajzi jellemzői. Ázsia regionális földrajza
  - 2.7.3. Ausztrália és Óceánia.
  - 2.7.4. Afrika általános földrajzi jellemzői. Afrika regionális földrajza. Amerika földrajza.
  - 2.7.5. Amerika országai, regionális földrajza
- 2.8. A globális válságproblémák földrajzi vonatkozásai
  - 2.8.1. A globálissá váló környezetszennyezés és következményei.
  - 2.8.2. Élelmezési válság.
  - 2.8.3. A mind nagyobb méretű fogyasztás és a gazdasági növekedés következményei.
  - 2.8.4. A környezet- és a természetvédelem feladatai.

Informatika

1. **Információs társadalom**
  - 1.1. Információkezelés
    - 1.1.1. Az információkezeléssel kapcsolatos alapfogalmak ismerete.
  - 1.2. Jogi és etikai ismeretek
    - 1.2.1. Adatbiztonság, szerzői jog, etikai vonatkozások ismerete.
  - 1.3. Információs rendszerek, információs társadalom
    - 1.3.1. Információs rendszerek alkalmazása.
    - 1.3.2. Az információs és kommunikációs technológiák alkalmazási lehetőségeinek ismerete.
  - 1.4. Elektronikus szolgáltatások
    - 1.4.1. Az elektronikus szolgáltatások jellemzőinek ismerete.
2. **Informatikai alapismeretek – hardver**
  - 2.1. Informatikai környezet
    - 2.1.1. Az informatikai környezet jellemzőinek ismerete.
  - 2.2. A számítógép és a perifériák
    - 2.2.1. A számítógép és a kapcsolódó perifériák típusai, főbb jellemzői és feladataik.

3. **Informatikai alapismeretek – szoftver**
  - 3.1. Az operációs rendszer
    - 3.1.1. Az operációs rendszer funkciói és műveletei.
  - 3.2. Állománykezelés
    - 3.2.1. Állományokkal kapcsolatos műveletek ismerete, alkalmazása.
  - 3.3. Hálózatok működése
    - 3.3.1. Hálózatok működésének alapelvei.
    - 3.3.2. Hozzáférési jogok, adatvédelem.
4. **Szövegszerkesztés**
  - 4.1. Szövegszerkesztő program használata
    - 4.1.1. Dokumentum készítése.
    - 4.1.2. Dokumentum mentése, nyomtatása.
  - 4.2. Szövegszerkesztő program műveletei
    - 4.2.1. Szöveg beillesztése és formázása.
    - 4.2.2. Objektumok beillesztése és formázása.
5. **Táblázatkezelés**
  - 5.1. Táblázatkezelő program használata
    - 5.1.1. Táblázat készítése.
    - 5.1.2. Táblázat mentése, nyomtatása.
  - 5.2. Táblázatkezelő program műveletei
    - 5.2.1. Adatok beillesztése, formázása.
    - 5.2.2. Megfelelő adattípusok alkalmazása.
    - 5.2.3. Cellahivatkozások használata.
    - 5.2.4. Képletek szerkesztése.
  - 5.3. Diagramok szerkesztése
    - 5.3.1. Megfelelő diagramtípus kiválasztása. Diagram szerkesztése.
  - 5.4. Problémamegoldás táblázatkezelővel
    - 5.4.1. Tantárgyi feladatok megoldása.
6. **Adatbáziskezelés**
  - 6.1. Az adatbázis-kezelés alapfogalmai
    - 6.1.1. Az adatbázis-kezeléssel kapcsolatos fogalmak ismerete.
  - 6.2. Adatbázis-kezelő program használata
    - 6.2.1. Adattábla készítése.
    - 6.2.2. Adatok bevitele, megfelelő adattípusok kiválasztása, adatok módosítása, törlése, megjelenítése.
    - 6.2.3. Adatbázisok létrehozása, karbantartása.
  - 6.3. Adatbázis-kezelő műveletek
    - 6.3.1. Lekérdezések, függvények használata.
    - 6.3.2. Keresés, válogatás, szűrés, rendezés, összesítés.
7. **Információs hálózati szolgáltatások**
  - 7.1. Kommunikáció az interneten
    - 7.1.1. Keresőrendszerek alkalmazása.
    - 7.1.2. Infokommunikációs eszközök alkalmazása.
    - 7.1.3. Az elektronikus publikálás módszereinek ismerete.
  - 7.2. Weblapkészítés
    - 7.2.1. Hálózati dokumentumok szerkezetének ismerete.
    - 7.2.2. Honlapok készítése.
8. **Prezentáció és grafika**
  - 8.1. Prezentációkészítő program használata
    - 8.1.1. Prezentációkészítése.

- 8.1.2. Prezentáció mentése, nyomtatása.
- 8.2. Prezentációkészítő program műveletei
  - 8.2.1. Szöveg beillesztése, formázása.
  - 8.2.2. Objektumok beillesztése, formázása.
- 8.3. Grafika
  - 8.3.1. A grafikai eszközök használata.
  - 8.3.2. Elemi alakzatok megrajzolása, módosítása, képek beillesztése.
- 9. **Könyvtárhasználat**
  - 9.1. Könyvtárak
    - 9.1.1. A könyvtárak funkciói.
    - 9.1.2. Könyvtártípusok.
    - 9.1.3. Elektronikus könyvtárak.
    - 9.1.4. Dokumentumtípusok
  - 9.2. Információkeresés
    - 9.2.1. Katalógusok, számítógépes információkeresés.
    - 9.2.2. Hivatkozások alkalmazása.

Testnevelés

- 1. **Elméleti ismeretek**
  - 1.2. A magyar sportsikerek
  - 1.3. A harmonikus testi fejlődés
  - 1.4. Az egészséges életmód
  - 1.5. Testi képességek
  - 1.6. Gimnasztika
  - 1.7. Atlétika
  - 1.8. Torna
  - 1.9. Ritmikus gimnasztika
  - 1.10. Küzdősportok, önvédelem
  - 1.11. Úszás
  - 1.12. Testnevelés és sportjátékok
  - 1.13. Természetben űzhető sportok
- 2. **Gyakorlati ismeretek**
  - 2.2. Gimnasztika
  - 2.3. Atlétika
  - 2.4. Torna
  - 2.5. Küzdősportok, önvédelem
  - 2.6. Úszás
  - 2.7. Testnevelési- és sportjátékok

8. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési módjai, formái, valamint a magatartás és a szorgalom minősítésének elvei

8.1. Az ellenőrzés és értékelés célja:

- a tanulók teljesítményének mérése, a tanulók minősítése,
- visszajelzés a tanítás-tanulás folyamatában közvetlenül érintetteknek, a szülőknek a tanuló tudásáról, ez az ismeretek, a tudás megerősítését, a hiányok pótlását, a hibák kijavítását, a személyiség fejlődését teszi lehetővé.

Az ellenőrzés és értékelés legyen:

- folyamatos, objektív, diagnosztizáló,
- módszereiben változatos,
- az érdemjegy, illetve az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor *nem lehet fegyelmezési eszköz.*

Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését. Az alábbi teendők megfogalmazásának célja a tantestület munkájának egységesebbé tétele, a közös hangsúlyok meghatározása. A számonkérés legyen rendszeres, ösztönözze a tanulókat a minden órára való készülésre. Az ellenőrzés során a pedagógus az általa indított bármely tanulási folyamatról információkat (leginkább adatokat, de ezek mellett benyomásokat, hangulatokat stb.) gyűjt, elemez, dolgoz föl, s dönt arról, hogy ezeket értékeli-e. Kommunikációs szempontból az ellenőrzés öncímzettje a pedagógus, alanya a gyerek, tárgya a gyermek tantárgyi és nem tantárgyi teljesítményének, magatartásának, érzelmi életének egy-egy megnyilvánulása. Az értékelés címzettje viszont a tanuló, akinek az értékelés eredményét tudomásul kell vennie, fel kell dolgoznia, be kell építenie énképébe. Az értékelés ugyanis mindig minősít, a minősítés pedig a tanuló teljesítményének a visszacsatolása a tanuló számára: megerősítése abban, hogy egy tanulási folyamatban éppen hol tart. Az értékelés és osztályozás azonos fogalomkörbe tartozik, mivel mindkettő valamilyen minősítést fejez ki. Az osztályozás a tanulási célok (követelmények) egybevetése a tanuló összteljesítményével, rangskála segítségével.

8.2. A számonkérés típusai, formái

8.2.1 A leggyakrabban alkalmazott diagnosztikus értékelés típusai:

- tudásmérés,
- teljesítménymérés,
- kompetenciamérés.

8.2.2 A leggyakrabban alkalmazott formatív értékelés típusai:

- szóbeli számonkérés,
- tudásmérés,
- teljesítménymérés,
- rögzített válaszadást tételező feladat ellenőrzése: írásos vagy egyéb tevékenységgel (összekötés, aláhúzás, bekeretezés, megjelölés, sorszámozás, kiszínezés, berajzolás stb.) rögzített válaszadás,
- projektfeladatok értékelése.

8.2.3 A leggyakrabban alkalmazott szummatív értékelés típusai:

- a tanár által készített mérőeszköz,
- standardizált mérőeszköz,
- a tudásszintmérő tesztek,
- feleletválasztó vagy -alkotó tesztek,

- képesség-jellegű tudás mérésére alkalmas feladatok.

8.3. Számonkérés módszerei

8.3.1. Az írásbeli számonkérés: feladatlap, teszt, esszé, írásbeli felelet, fordítás, szódolgozat, szómagyarázat, nyelvtani teszt, fogalmazás, házi feladat v. dolgozat, feladatsor, komplex feladatlap.

<i>Az írásbeli beszámoltatás formája</i>	<i>Funkciója</i>	<i>Rendje</i>	<i>Az értékelésben betöltött szerepe</i>	<i>Korlátai</i>
az év eleji szint-felmérő dolgozat (diagnosztikus)	év eleji ismétlés kapcsán az előző éves tananyag számonkérése	alkalmanként max. 45 perc	felelet értékű	
témaközi dolgozat (formatív)	egy-egy tananyag, tananyag-rész, alapfogalmak, alapkészségek számonkérése	alkalmanként max. 15-20 perc	felelet értékű	
házi feladat vagy dolgozat (formatív)	egy-egy tananyaghoz, tananyag-részhez kapcsolódó, előkészített tudástartalom otthoni elmélyítése, számonkérése	alkalmanként max. 15-20 perc	felelet értékű	
témazáró dolgozat (szummatív)	egy-egy témakör, tananyag lezárásakor	tárgyanként max. 45 p.; egyes tárgyak esetében max. 2×45 p.	duplán számít	1 nap max. 2×45 p.-es dolgozat – előre jelezve (Házirend)
záró szintfelmérő dolgozat (szummatív)	az éves tananyag számonkérése	max. 2×45 perc	az év végi értékelésnél döntő szerepű osztályzat	1 nap max. 2×45 p.-es felmérés írátható, előre jelezve

8.3.2 Szóbeli számonkérés

Kiemelten fontos, hogy a tanulók szóbeli kifejezőképességének fejlesztése érdekében minél többet ellenőrizzük a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában. Alátámasztják ezt a törekvésünket a záróvizsgák tapasztalatai, s az a tény is, hogy egyre több tanuló küzd írásbeli nehézségekkel. Számonkérésünkben, értékelésünkben fontos az önálló gondolkodásra ösztönző feladat, az összefüggések meglátása. A számonkérés legyen rendszeres, ösztönözze a tanulókat a minden órára való készülésre.

<i>A szóbeli beszámoltatás formája</i>	<i>Funkciója</i>	<i>Rendje</i>	<i>Az értékelésben betöltött szerepe</i>	<i>Korlátai</i>
témaközi felelet, tanórai tevékenység (formatív)	1-1 tananyag, tananyag-rész alapfogalmak, alapkészségek számonkérése.	alkalmanként max. 5-15 p.	felelet értékű	
témazáró felelet (szummatív)	vizsgatételek számonkérése.	egy-egy témakör, tananyag lezárásakor	duplán számít	előre jelezve (Házirend)

8.3.3. Gyakorlati számonkérés

A gyakorlati oktatás szakmai feladatainak elsajátítása mellett az értékelés mindig tartalmazza a megszerzett kompetenciák (egyéni-, társas-, módszer kompetenciák) szintjét is.

<i>A gyakorlati beszámoltatás</i>	<i>Funkciója</i>	<i>Rendje</i>	<i>Az értékelésben betöltött szerepe</i>	<i>Formája</i>
-----------------------------------	------------------	---------------	--	----------------

<i>formája</i>				
az év eleji szint-felmérő feladat (diagnosztikus)	az év eleji ismétlés kapcsán az előző éves tananyag számonkérése	alkalmanként max. 45 p.	felelet értékű	
témaközi feladat, gyakorlati foglalkozás értékelése (formatív)	1-1 tananyag, tananyag-rész számonkérése	alkalmanként max. 120 p., illetve a gyakorlati tevékenység szakaszaihoz igazodóan	felelet értékű	
szintvizsga (szummatív)	a továbbhaladás feltételeinek vizsgálata	tanulmányi időszak félédejét követően	felelet értékű	Magyar Kereskedelmi és Iparkamara Szintvizsga szabályzata szerint
záró szakmai vizsga (szummatív)	az éves tananyag számonkérése	tanulmányi időszak zárásakor	szakmai minősítés	Szakmai és vizsgaszabályzat szerint

8.4. A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése

Az iskola a nevelő-oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését. Az előírt követelmények teljesítésének ellenőrzését a szaktanárok a tanuló szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik.

8.4.1. A tanulmányi munka értékelése

A pedagógusok a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez, emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanuló képességei, eredményei hogyan változtak: fejlődtek vagy hanyatlottak az előző értékelés óta. A tanulói teljesítményt a tanítási év közben érdemjeggyel, félévkor és a tanév végén osztályzattal minősítjük. A félévi osztályzatok a tanulók első féléves teljesítményét mutatják, azt, hogy az egyes tantárgyak tantervi követelményeit milyen színvonalon és mértékben teljesítette. A félév egészét tekintve értékeljük a magatartást és szorgalmat.

A tanév végi osztályzatok azt tanúsítják, hogy a tanuló az adott évfolyamra előírt tantervi követelményeket milyen mértékben teljesítette, valamint megszerzett tudása elegendő-e arra, hogy a következő, magasabb évfolyam tantervi követelményeit el tudja sajátítani.

8.4.2. Érdemjegyek, osztályzatok, tanrendűség

Az értékelés ötfokozatú számskálával, az 1-től 5-ig terjedő érdemjeggyel történik (törtjegy nem adható). Az érdemjegyeket közölni kell a tanulókkal. A kijavított írásbeli dolgozatokat meg kell mutatni a tanulónak, illetve kérésre a szülőnek, és lehetőséget kell biztosítani arról másolat készítésére. Az osztályzat (érdemjegy) akkor

- **jeles (5):** ha a tanuló a helyi tanterv követelményeit megbízhatóan elsajátította, tudását önállóan alkalmazni is képes;
- **jó (4):** ha a tanuló kevés hibával elsajátította a helyi tanterv követelményeit, kisebb bizonytalanságokkal tudja alkalmazni tudását;
- **közepes (3):** ha a tanuló a helyi tanterv követelményeit pontatlanul, esetenként felszínesen és több hibával teljesíti, tudásának alkalmazásához tanári segítség szükséges;
- **elégséges (2):** ha a tanuló a helyi tantervnek csak minimális, a továbbhaladáshoz szükséges ismereteit sajátította el, és kizárólag tanári segítséggel képes önálló feladatvégzésre;
- **elégtelen (1):** ha a tanuló a helyi tanterv követelményeinek minimumszintjét sem sajátította el, nem rendelkezik a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges ismeretekkel, tanári segítséggel sem képes önálló feladatvégzésre.

Iskolánkban a félévi és tanév végi osztályzatok kialakítása után, a tantárgyi jegyek átlaga alapján a tanulókat az alábbiak szerint soroljuk be a *tanrendűség*be.

Átlag	Tanrendűség
1,0	elégtelen
2,0-2,5	elégséges
2,51-3,5	közepes
3,51-4,5	jó
4,51-4,9	jeles
5,0	kitűnő

8.4.3. Az érdemjegyek száma, a javítás határideje

A heti 3 órában vagy magasabb óraszámú tanított tárgyak esetén, minimum havi 1 érdemjeggyel kell rendelkeznie a tanulónak. Heti 2 órás tantárgyak esetén félévenként legalább 3 érdemjegy, a heti 1 órás tantárgy esetén félévenként legalább 2 érdemjegy szükséges. Gyakorlati oktatáson havonta 1 érdemjeggyel értékeli a tanuló teljesítményét.

A sajátos nevelési igényű tanulók esetében a rehabilitációs foglalkozások eredményeiről félévkor és év végén, kizárólag szóvegesen adunk értékelést.

A témazáró dolgozatokat legalább egy héttel korábban kell jelezni a tanulónak. Figyelembe kell venni, hogy egy nap maximum két témazáró dolgozat íratható. A (témazáró) dolgozatok javításának határideje 10 munkanap.

8.5. A magatartás és szorgalom minősítésének elvei

Tanulóink személyiségfejlődésének, neveltségi szintjük értékelésének fontos eszköze magatartásuk és szorgalmuk értékelése, minősítése. Ennek során meghatározók az alábbi tényezők:

A magatartás minősítésekor vizsgáljuk:

- az iskolai előírások (Házirend, SZMSZ) betartásának következetessége,
- az érzelmi-indulati és társadalmi tényezők érvényesülése a tanulók viselkedésében,
- felelősségérzetet, megbízhatóságot,
- közreműködés az iskolai életben, az iskolai és nemzeti hagyományok ápolásában,
- helyzete az osztályban, illetve együttműködése társaival.

A szorgalom minősítésekor vizsgáljuk:

- a tanuló tanulmányi munkához való viszonya, eredményessége (kötelességtudat, pontosság, rendszeresség; szakmai érdeklődés, tudásvágy),
- a tanuló egyéni képességei, és ennek változtatására irányuló törekvése (emlékezőtehetség, felfogóképesség, figyelemkoncentráció).

A magatartás és szorgalom minősítése legyen nevelő hatású, ösztönző, segítse a tanulót a helyes önértékelés, önismeret kialakításában. Az értékeléskor figyelembe vesszük a tanuló életkori sajátosságait. A tanulók magatartásának és szorgalmának minősítésére a hagyományos ötfokozatú skálát alkalmazzuk.

A magatartás értékelésének szempontjai:

	Szempontok	Példás (5)	Jó (4)	Változó (3)	Rossz (2)
1.	<i>Példamutatás</i>	nagyon jó	közepes	gyenge	ártó
2.	<i>Közösségi tevékenység</i>	nagyon aktív	aktív	közömbös	érdektelen

3.	<i>Házirend betartása</i>	betartja	betartja	részben tartja be	többször nem tartja be
4.	<i>Személyes viselkedés</i>	példamutató	jó	udvariatlan	durva
5.	<i>Fegyelmezettség</i>	nagyfokú	megfelelő	gyenge	nagyon kifogásolható

A szorgalom értékelésének szempontjai:

	<i>Szempontok</i>	<i>Példás (5)</i>	<i>Jó (4)</i>	<i>Változó (3)</i>	<i>Hanyag (2)</i>
1.	<i>Tanulmányi munkája</i>	kiváló	igényes	nem egyenletes	folyamatosan rossz
2.	<i>TöbblETFeladatok</i>	rendszeresen	ritkán vállal	alig vállal	nem vállal
3.	<i>Képesség szerinti munkavégzése</i>	mindig megbízható	rendszeres	rendszeretlen	megbízhatatlan
4.	<i>Önálló munkavégzése</i>	példamutató, önként végzi	képessége szerinti	ösztönözni kell	feladatait nem teljesíti
5.	<i>Önképzés</i>	rendszeres	alkalmanként	ritkán	nem

Az itt megfogalmazott alapelvek mindannyiunk szerint jók, azokat mindenkinek egységesen be kellene tartani, az igazolatlan órákat, más fegyelmezetlenségekkel együtt megfelelő módon adminisztrálni a nem osztályfőnök kollégáknak is. A rendszer működőképessége a mi egységességünkön múlik.

Félévkor és a tanév végén a tanulók magatartási és szorgalmi minősítését az osztályfőnök az osztálygyűlés és az osztályban tanító tanárok véleményének meghallgatásával állapítja meg. Az értékelésbe a tanulókat is be lehet vonni, mert igen kritikusan látják egymást, amit őszintén el is mondanak.

Amennyiben a tanulónak fegyelmi büntetése és dicsérete is van az adott értékelési időszakban, akkor az osztályfőnök az osztályban tanítókkal egyetértésben mérlegeli azokat a magatartás fokozatának megállapításához.

A magántanuló magatartását és szorgalmát nem kell minősíteni.

Az érdemjegyek, osztályzatok dokumentálása, a szülők tájékoztatása

Az érdemjegyeket a tanuló beírja az ellenőrző könyvbe, és aláírja a szülővel. Ezek tényét az osztályfőnök kéthavonta ellenőrzi.

A szülő jogos igénye, hogy gyermeke tanulmányi előmeneteléről és az iskolában tanúsított viselkedéséről rendszeres tájékoztatást és visszajelzést kapjon. Ezért az iskola évente két alkalommal szülői értekezletet tart. Az iskola a szülőket a tanuló nagykorúvá válásáig (18. életév) köteles tájékoztatni.

9. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

A Baptista Szeretetszolgálat mint intézményfenntartó meghatározta azokat az elveket, melyeket a csoportbontásoknál figyelembe kell venni. A fenntartó írásos hozzájárulásával eseti eltérés lehetséges adott osztályra és tanévre vonatkozóan az órakeretek felhasználásában, a csoport megszervezésében.

- Minimum 14 fő alkosson egy csoportot, ennek eléréséhez évfolyamszintű összevonást is lehet alkalmazni.

- A készségtantárgyak esetén törekedni kell a minimum 20 fős csoport elérésére, ennek eléréséhez több osztályt vagy évfolyamot is össze lehet vonni.
- A tehetséggondozásra és – elsősorban a hátrányos helyzetű tanulók – felzárkóztatására osztályonként 1-1 óra tervezhető.
- Gimnáziumban és szakgimnáziumban a 2013. szeptember 1-jétől bevezetett Bibliaismeret tantárgyat a szabadon tervezhető órakeretben kell biztosítani.
- Tanulói igény esetén tanulószobai foglalkozás szervezhető napi 2 óra időtartamban. A tanulószobai foglalkozás megszervezése min. 14 tanuló jelentkezése esetén lehetséges, s ez megvalósítható több osztály vagy évfolyam összevonásával is.

Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk az alábbi táblázatban összefoglaltakat. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére, a kompetenciafejlesztésre és tanulók tudásának megalapozására.

<i>Csoportbontások szakközépiskolában</i>	<i>Évfolyam</i>	<i>Igényelt heti óraszám</i>
idegen nyelv	9-12.	évfolyamonként és osztályonként: + 4 óra
matematika (min. 14 fő/csoport)	9-12.	évfolyamonként és osztályonként: + 4 óra
informatika (min. 14 fő/csoport)	9-11.	9. évfolyam: + 2 óra // 10. és 11. évfolyam: + 1-1 óra
fakultatívan választható érettségi tantárgyak – min. 8 fővel indítható	11-12.	évfolyamonként és osztályonként: max. + 6 óra
tanulószoba – min. 14 fővel indítható	9-12.	csoportonként max. 2 óra/nap
<i>Csoportbontások szakiskolában</i>	<i>Évfolyam</i>	<i>Igényelt heti óraszám</i>
idegen nyelv	9-11.	évfolyamonként és osztályonként: + 2 óra
matematika (min. 14 fő/csoport)	9-11.	évfolyamonként és osztályonként: + 1 óra
magyar nyelv és irodalom (min. 14 fő/csoport)	9-11.	évfolyamonként és osztályonként: + 1 óra
<i>Iskolatípustól függetlenül</i>	<i>Évfolyam</i>	<i>Igényelt heti óraszám</i>
tehetséggondozás	9-12.	évfolyamonként és osztályonként: + 1 óra az Nkt. 6. sz. mellékletében meghatározott időkeret felett
felzárkóztatás	9-12.	évfolyamonként és osztályonként: + 1 óra az Nkt. 6. sz. mellékletében meghatározott időkeret felett
BTMN, SNI foglalkozások 3-8 fővel	9-12.	a szakvéleményekben szereplő óraszámok figyelembevételével
szakkörök, sportkörök, egyéb foglalkozások – min. 10 fővel indítható	9-12.	több évfolyam összevonásával, figyelemmel az osztály órakeretében meghatározott óraszám betartására
magántanuló		a szakértői bizottság véleménye alapján az egyéni foglalkozás keretében történő felkészítésre az osztályok heti időkeretén felül átlag heti 10 óra

10. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

Kisújszálláson a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény alapján roma (cigány) nemzetiség él. Iskolánk tanulói közül sokan tartoznak ehhez a nemzetiséghez, ezért kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy mindenki megismerje történelmüket, kultúrájukat, szokásaikat, hagyományaikat. Városunkban Roma Nemzetiségi Önkormányzat működik, mellyel kiváló kapcsolatot ápolunk.

A városunkban és környék településein élő roma nemzetiségről elmondható, hogy – néhány kivételtől eltekintve – magyar anyanyelvű romák, akik szintén kevésbé ismerik saját nemzetiségi múltjukat. A roma nemzetiséghez nem tartozó tanulók a roma nemzetiségű

tanulókkal együtt, tanórai keretben sajátítják el a roma nemzetiségre vonatkozó történelmi, kulturális stb. ismereteket. Ezek az egyes tantárgyak (irodalom, történelem, társadalomismeret) helyi tantervében kerültek kidolgozásra.

11. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

Egyre nagyobb felelősség hárul a pedagógusokra a fiatalok egészség- és környezettudatos magatartásának kialakításában. A felgyorsult társadalmi és gazdasági változások hatása érzékelhető a szülők és diákok szociokulturális háttérében. A demokrácia pozitív következményei mellett sajnos a negatív tényezők is megjelentek. Egyik alapvető gond ma az életminőség romlása, az indokolatlan halálozások számának rohamos növekedése.

A rizikótényezők között az egészségtelen életmód, a környezetre és az egészségre káros emberi magatartás szerepel. Mindezen komplex problémák együttes jelentkezése miatt iskolánk külön programot dolgozott ki: *Egészségnevelési program, környezeti nevelési program, drogprevenciós program* néven, mely pedagógiai programunk III. kötete.

12. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

12.1. A tanulási esélyegyenlőség segítésének elvei

Társadalmunk súlyos szociális problémái érzékenyen érintik tanulóinkat, ezek hatása tetten érhető iskolánkban is. A családok nehéz helyzete (munkanélküliség, szegénység, alacsony iskolázottság, betegség, válás, krízishelyzet stb.) tanulóink egy részénél tanulási-magatartási zavarokat, esélyegyenlőtlenséget okoz. A sikeres iskolai előrehaladás a szociális hátránnyal induló tanulóknál nehezen biztosítható, mert a családtól csak kevés esetben kapunk megerősítést. Az iskola közreműködése a tanulók szocializációja szempontjából alapvető, hiszen kiegészíti a családi, gyakran hiányos szocializációt; s megfelelő értékeket, normákat közvetít.

Tanítványaink egy részének adottsága, személyisége, nevelhetősége negatív irányban eltér a vele egy korcsoportban lévő többi gyermek adottságaitól, személyiségétől, nevelhetőségétől, ezért ők szintén hátrányban vannak. Így a hátrányos helyzetű tanulók egy jelentős része nem tud megfelelni az iskolai követelményeknek. Intézményünkben a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felmérése kérdőív alapján, a tanév elején történik az osztályfőnökök és az ifjúságvédelmi felelős közreműködésével.

Az iskolai kudarc oka lehet a szülők iskolázatlansága, a család egzisztenciális bizonytalansága, a felbomlott család, az eltartottak nagy száma, a családi deviancia, betegség. A hátrányos családi környezet az iskolai teljesítmény szempontjából fontos készségek kifejlesztésére nem ad lehetőséget, az ebből származó iskolai kudarcok következtében pedig az érintett tanulók elfordulnak az iskola által közvetített értékektől. Az iskolánkban lemorzsolódó tanulók csoportja nagy valószínűséggel a leszakadó rétegbe tartozók számát növelné, ezért a tanulók megtartása a törekvésünk. Tanulóink egészségi állapota is utal a hátrányos szociális helyzetre. A betegségek gyakorisága, az igazolt hiányzások nagy száma is ezt igazolja. Ezért az iskolaorvos és a védőnők rendszeresen vizsgálják a tanulók egészségi állapotát. A vizsgálat a testsúly, testmagasság, mellkőrfogat, a pubertáskor jegyeinek vizsgálatára, fizikális orvosi

vizsgálatra, alapfokú szűrővizsgálatra (látás, hallás, vérnyomás és BCG-heg ellenőrzésre) terjed ki. Gyakori a hanyag tartás, lúdtalp, fogászati probléma.

A szociális hátrányok enyhítésére szolgáló, az esélyegyenlőséget biztosító tevékenységek:

- helyzetfeltárás,
- a segítő tevékenység formáinak, működési rendjének (csoportbontás, felzárkóztató foglalkozások, kollégiumi elhelyezés stb.) megszervezése,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- az anyagi háttérrel biztosító lehetőségek felkutatása: tankönyvellátás, ösztöndíjak, segélyek, pályázatok, táborozások stb.,
- a pedagógusok segítő, személyes kapcsolattartása a rászoruló tanulókkal,
- a szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése: egyéni beszélgetés az osztályfőnökkel, családlátogatás, szülői értekezlet stb.,
- szoros kapcsolat az illetékes polgármesteri hivatallal, roma nemzetiségi önkormányzattal, gyermekjóléti szolgálattal és szakszolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek,
- roma koordinátor segítő tevékenysége, kapcsolattartása a helyi roma családokkal,
- együttműködés civil szervezetekkel (pl.: Polgárőrség),
- a továbbtanulás irányítása, segítése,
- felvilágosító és drogmegelőzési programok szervezése.

13. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

13.1. A magatartás és szorgalom minősítésének elvei a 8.5. pont alatt részletes kifejtésre kerültek.

- Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.
- Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.
- A pedagógusok a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez; emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanulói teljesítmény hogyan változott – fejlődött-e vagy hanyatlott – az előző értékeléshez képest.
- A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító az ellenőrzőn és az e-naplón keresztül értesíti. Az ellenőrző könyv bejegyzéseit az osztályfőnök kéthavonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt érdemjegyek beírását pótolja.

13.2. Az iskolai jutalmazás formái

- a) Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicsérek adhatók:

- szakoktatói, szaktanári dicséret,
  - osztályfőnöki dicséret,
  - igazgatói dicséret,
  - nevelőtestületi dicséret.
- b) Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén
- szaktárgyi teljesítményért,
  - példamutató magatartásért,
  - kiemelkedő szorgalomért,
  - versenyen elért eredményükért dicséretben részesíthetők.
- c) Az egyes tanévek végén az arra érdemes tanulók oklevelet és könyvjutalmat, -utalványt kaphatnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vesznek át.
- d) Az iskolai szintű versenyen, vetélkedőn, illetve előadáson, bemutatón eredményesen szereplő tanulók osztályfőnöki dicséretben részesülnek.
- e) Az iskolán kívüli versenyen, vetélkedőn, illetve előadáson, bemutatón eredményesen szereplő tanulók igazgatói, második alkalom után nevelőtestületi dicséretben részesülnek.
- f) A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.
- g) A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

14. Az iskolai írásbeli, szóbeli és gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje

A tanulók kötelessége – a nemzeti köznevelési törvényből és az intézmény házirendjéből is fakadóan – a tanulás. A tananyag tanórai feldolgozása mellett a tanulók számára fontos az otthoni tanulás, gyakorlás, felkészülés. A pedagógusok a tanulók tananyag elsajátításának érdekében szóbeli és írásbeli házi feladatot adhatnak. A házi feladatok célja, hogy a tanulók:

- elkészítésükkel elmélyítsék az órán tanultakat,
- megtanulják önállóan alkalmazni az ismereteiket, valamint
- segítsék a logikus gondolkodás kialakítását és fejlesztését.

A kötelező szóbeli és írásbeli házi feladat mennyisége lehetőleg ne haladja meg tantárgyanként a 30 percet. Csak olyan házi feladat adható, amelynek előkészítése a tanórán már megtörtént. Iskolai szünetekre kötelező házi feladat adható, de – a tananyag feldolgozásának ütemében, lehetőség szerint – inkább egyéni fejlesztő, pótló feladatokat kell adni. A tanulókat motiváló, szorgalmi házi feladat a pedagógus szándékától, pedagógiai céljától függően, tetszőlegesen adható.

14.1. A bibliaismeret tantárgy értékelése

A kötelezően választható bibliaismeret tantárgy értékelése a tantárgyak értékelési metódusát követi, tehát osztályzatokat kapnak a tanulók.

A fakultatívan választott bibliaismeret oktatása során nem értékeljük a tanulókat, a bizonyítványban jelezzük, hogy részt vettek a bibliaismeret órákon.

Fontos, hogy tanulóink folyamatos visszajelzést, pozitív megerősítést kapjanak munkájukról. A tanár az értékelésben arra fókuszáljon, mi az, amit a tanuló tud. A bibliaismeret órákon nem a

memória, nem a logika vagy a kezűgyesség a lényeg. A tananyag átadásánál a tanárnak arra kell törekednie, hogy a tanulók aktív órai részvétele során a tanítási órán elsajátítsák a szükséges ismereteket. Lehetőség szerint csak szorgalmi feladatok legyenek, kerülni kell a kötelező házi feladatot. A memoriterek is közösen a tanítási órákon igyekezzünk megtanítani. Az így megszerzett tudásról az egyes fejezeteket követő írásbeli témazárók segítségével tájékozódunk, vagy projektfeladatokat adunk, s a projektmunkát értékeljük a témakör végén. Ügyelni kell arra, hogy a bibliaismeret nem válhat a tanulók számára egy, a többi tantárgyhoz hasonló számonkérési kötelezettséggel követelő ismeretanyaggá. Meg kell őrizni azt a többletet, amit a Biblia lelkülete és értékrendje képvisel.

15. A modulok értékelése és minősítése, beszámítása az iskolai évfolyam sikeres befejezésébe

A modulok tantárgyasítása része a helyi tantervnek, az egyes szakmák óratervének. A modulok értékelése és minősítése a szakmai vizsgán történik. A nappali rendszerű, iskolai keretek között történő szakképzésben egyelőre nincs lehetőség a szorgalmi időszakban történő – évközi – modulvizsgákra. Ha a tanuló már rendelkezik modulvizsgával, akkor kérelem és az ahhoz mellékelten benyújtott dokumentumok alapján az igazgató dönt, s a kérelmezőnek alanyi jogon felmentést ad az érintett tantárgy vagy tantárgyrészek tanulása alól.

16. Pályaorientáció

Az iskolai pályaorientációs tevékenység, valamint óratervi arányai

Célunk a munkaerőpiac kínálta lehetőségek megismertetése, konkrét álláskeresési technikák gyakorlása. Ennek érdekében:

- információgyűjtés a pályaválasztás feltételeiről, követelményeiről,
- álláshirdetések gyűjtése,
- munkaügyi központok szerepének megismertetése.

Tudatosítjuk a tanulóknak, hogy életük során többször pályamódosításra kerülhet sor, ezért is van jelentősége a folyamatos tanulásnak, önképzésnek. Reális ismeretek birtokába juttatjuk saját képességeiről, adottságairól tervezett szakmájával, hivatásával összefüggésben, továbbá munkaerő-piaci lehetőségeiről, munkavállalói szerepéről. Arra törekszünk, hogy a tanuló tisztában legyen azzal, milyen személyes tulajdonságokkal, ismeretekkel, gyakorlatokkal és képességekkel rendelkezik. Képesse tesszük önéletrajzot készíteni, vagyis képessé válik írásban összegezni céljait, képességeit, végzettségét, felkészültségét és mindazt, amit az alkalmazónak egy konkrét állással kapcsolatban nyújtani tud.

17. A sajátos nevelési igényű tanulók ellátása

Az intézmény biztosítja a fenntartó által az alapító okiratban meghatározott sajátos nevelési igényű tanulók adekvát ellátását. Ennek érdekében a fogyatékosági kategóriák szerinti képzettséggel rendelkező gyógypedagógust alkalmaz. A rehabilitációs foglalkozások szervezésében és kivitelezésében logopédia/pszichopedagógia szakos gyógypedagógiai tanár vagy terapeuta kompetens. Az intézmény rendelkezik a rehabilitációs foglalkozások lebonyolításához egy megfelelően berendezett, maximum 9 főt befogadó fejlesztő teremmel.

A rehabilitációs foglalkozások diszlexia, diszortográfia, diszgráfia, diszkalkulia reedukációt, figyelemfejlesztést, magatartási korrekciót, komplex személyiségfejlesztést tartalmazhatnak. A rehabilitációs foglalkozások heti időkerét az Nkt.-ban és a szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak szerint biztosítjuk.

A rehabilitációs foglalkozásokat kizárólag a kötelező tanórai foglalkozásokon túl lehet szervezni.

A rehabilitációs foglalkozások dokumentálása:

- szakértői vélemény (szakértői bizottság készíti),
- egyéni fejlesztési terv (gyógypedagógus készíti),
- rehabilitációs órarend (az igazgatóhelyettes készíti a gyógypedagógussal együttműködve),
- egyéni fejlődési lap (gyógypedagógus készíti),
- egyéni értékelő lap (gyógypedagógus készíti).

A sajátos nevelési igényű tanulókat – a szakértői vélemény alapján – az igazgató felmentheti a különböző feladatok végzése alól, az értékelés és minősítés alól, az ismeretek elsajátításához hosszabb időintervallumot is engedélyezhet, segédeszközök használatát is támogathatja úgy a számonkérő, mint az ismereteket elsajátító helyzetben.

Az SNI fejlesztőprogram helyi tantervbe épülő kerettantervi elemei

A sajátos nevelési igényű tanulók esetében is a Nat-ban meghatározott egységes fejlesztési feladatokat kell alapul venni. A nevelési-oktatási folyamatot a tanulók lehetőségeihez, korlátaikhoz és speciális igényeihez igazodva elsősorban a következő elvek szerint kell szervezzük meg:

- a feladatok megvalósításához hosszabb időszavakat kell megjelölni ott, ahol erre szükség van,
- igény szerint sajátos, a fogyatékossággal összeegyeztethető tartalmakat, követelményeket kell kialakítani és teljesíttetni,
- az iskola segítő megkülönböztetéssel, egyénileg is támogatja a tanulókat, elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésüket értékelve; az egyes fogyatékkal élő tanulókkal összefüggő feladatokról a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának tantervi irányelve és a vizsgaszabályzatok adnak eligazítást.

A különböző kompetenciaterületekben megjelenő ismeretek, készségek, és ezek háttérében a meghatározó képességek és attitűdök számos tanulási helyzetben és összefüggésben alkalmazhatók különféle célok elérésére, különböző problémák és feladatok megoldására, ezért több műveltségterülethez is köthetők. Több kompetencia egymásba fonódik, így részben fedik egymást, továbbá az egyikhez szükséges elemek támogatják a másik területhez elengedhetetlen készségek formálódását, fejlődését. Hasonló egymásra építettség jellemzi a képességek kibontakoztatására és a tanulás fejlesztésére irányuló célok és az egyes műveltségterületek viszonyát. Számos olyan fejlesztési területet említhető, amely valamennyi műveltségterületen a kialakítandó kompetencia részét képezi: ilyen például a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményez képesség, a problémamegoldás, az együttműködés, a kockázatértékelés, a döntéshozatal, az érzelmek kezelése, a kapcsolati kultúra, a társas tolerancia.

A kulcskompetenciákon azokat az ismereteket, készségeket és az ezek alapját alkotó képességeket és attitűdöket értjük, amelyek birtokában egyrészt gyorsan alkalmazkodhatunk a modern világ felgyorsult változásaihoz, másrészt a változások irányát és tartalmát cselekvően

befolyásolhatjuk. A tudásalapú társadalomban felértékelődik az egyén tanulási képessége, mert az emberi cselekvőképesség az élethosszig tartó tanulás folyamatában formálódik.

A kompetenciaterület és a sérült tanuló

Hétköznapi szóhasználatban akkor mondjuk, hogy valaki valamiben „kompetens”, ha valamilyen feladatra való alkalmasságáról beszélünk, képzettségének megfelelően vagy beosztásához viszonyítottan. Pedagógiai szempontból a kompetencia meghatározott funkció teljesítésére való alkalmasság. Az alkalmasság döntések, és kivitelezések által érvényesül. A döntések feltétele a motiváltság, a kivitelezéseké pedig a képesség. Ennek értelmében a kompetencia valamely funkciót szolgáló motívum- és képességrendszer, amelybe beletartoznak a motívumok (szükségletek, vágyak, magatartási szokások, attitűdök, előítéletek stb.), az érzelmek, és a képességek, valamint az ezekhez tartozó cselekvési szokások, készségek és ismeretek. A kompetencia pszichológiailag meghatározott rendszer, amelyben a képességek és készségek sajátos szisztémába szerveződnek. Viszonylag kevés elemből nagyon változatos, sokféle kombináció jöhet létre. A tanítási-tanulási folyamatokban kialakítható kompetenciák – kulcskompetenciák.

A középfokú nevelés-oktatás szakaszában 9-12. évfolyamon a cél elsősorban az ismeretek megerősítése, szintetizálása, a tudáselemek rendszerbe illesztése, alkalmazása, a pályaorientáció, az önálló életvezetési technikák tudatos gyakorlása. A tanulók eltérő képességprofilja, iskolai életének különbözősége, egyéni fejleszthetőségi prognózisa esetén is kiemelt cél, hogy a tanulók az integrált keretek között történő – nevelés, oktatás során elsajátítsák azokat az ismereteket és készségeket, amelyek az önálló életvitelhez, a munkaerőpiacra történő belépéshez, megmaradáshoz és az egész életen át tartó tanulás megalapozásához elengedhetetlenül szükségesek.

Szakképesítés megszerzésére felkészítő szakasz a szakközépiskola szakképző évfolyamain szakmai vizsgára történő felkészítést nyújtó képzés folyik. Az államilag elismert, az Országos Képzési Jegyzékben (OKJ) szereplő szakképesítésekre való felkészítés esetén a szakképzési évfolyamok száma az OKJ-ban megjelölt képzési idő, illetve – a Nemzeti alaptantervben biztosított lehetőség alapján – a sajátos nevelési igény típusához igazodó nyújtott képzési idő szerint történhet. A szakképzési évfolyamokon is kiemelt szerepet kap a tanulók adottságaihoz igazodó készség- és képességfejlesztés, a komplex személyiségfejlesztés. A nevelés, oktatás, képzés célja:

- a még meglévő tudásbeli és szociális hátrányok felszámolása,
- a tanuláshoz, szakmatanuláshoz, munkába álláshoz szükséges motiváció megteremtése, erősítése,
- a szakmai vizsgára való felkészítés,
- munkavégzésre való szocializálás, munkavállalói magatartás kialakítása, a tanulók élettervezésének elősegítése, önálló életvezetés megalapozása.

Az enyhén értelmi fogyatékos tanuló

Az enyhén értelmi fogyatékos (tanulásban akadályozott) tanulók nevelésében – oktatásában a Nemzeti Alaptanterv, valamint a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve a meghatározó.

A NAT alkalmazása

A helyi tanterv készítésénél a Nat-ban foglaltak az irányadók, de az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak, és fejlesztendő készségek és képességek (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) mindenkor a tanulók fejlődésének függvénye. Az Irányelv pontosítja a műveltségi területekhez rendelt rehabilitációs/rehabilitációs és fejlesztési feladatokat. Ezek az elemek az iskola helyi tantervében évfolyamokra, tantárgyakra lebontva konkretizálódnak.

A sajátos nevelési igényű gyermekek sérülésspecifikus tantárgyi fejlesztésének elveit a helyi tanterv 1. sz. melléklete tartalmazza.

18. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei

- a) A tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket legalább elégséges (2) minősítéssel teljesítette. A követelmények teljesítését a pedagógusok és szakoktatók a tanulók tanév közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el. Erről a tantestület osztályozó értekezleten, az egész éves munkát figyelembe véve dönt.
- b) Kérelemre – kiskorú tanuló esetén a szülők együttes kérelmére – az igazgató engedélyezheti az évfolyam megismétlését abban az esetben, ha egyébként felsőbb évfolyamba léphetne a tanuló.
- c) A tanuló igazgatói engedéllyel az iskola két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelményeket egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesítheti. Ebben az esetben osztályzatait évfolyamonként kell megállapítani.
- d) Ha a tanuló a tanév végén elégtelen osztályzatot kapott, javítóvizsgát kell tennie.
- e) Javítóvizsga letételével folytathatók a tanulmányok akkor is, ha a tanuló az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról igazolatlanul távol maradt, vagy azt nem fejezte be, illetve az előírt időpontig nem tette le.
- f) Ha a tanuló a javítóvizsgán nem teljesíti legalább elégséges minősítéssel az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket, tanulmányait az évfolyam megismétlésével folytathatja.
- g) Az évfolyam megismétlésével folytathatja tanulmányait az a tanuló is, akit fegyelmi büntetésként a tanév folytatásától eltiltottak.
- h) Ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen
  - a) a középfokú iskolában a 250 tanítási órát,
  - b) szakközépiskolában és szakközépiskolában a szakmai elméleti órák 20 %-át,
  - c) egy adott tantárgyból a tanítási órák 30 %-át meghaladja,

és emiatt *a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető*, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen. Ha a tanuló teljesítménye a tanítási év végén nem minősíthető, tanulmányait évfolyamismétléssel folytathatja.

➤ *Szakközépiskolai tanulónak a szorgalmi időszakban teljesítendő gyakorlati képzésről való igazolt és igazolatlan mulasztása együtt egy tanévben meghaladja a gyakorlati képzési idő*

(óraszám) 20 %-át, tanulmányait csak az évfolyam megismétlésével folytathatja. Az összefüggő szakmai gyakorlati képzésről való igazolatlan mulasztása nem haladhatja a képzési idő (óraszám) 5 %-át. Az igazolatlan mulasztást a tanuló pótolni köteles. (2011. évi CLXXXVII. tv. 39. § (3)-(6) bek.).

- A *felnőttoktatásban* nem osztályozható az a tanuló, akinél az igazolt és igazolatlan mulasztás órászáma meghaladja a kötelező tanórai foglalkozások 50 %-át. Ebben az esetben a tanuló tudását félévkor és év végén osztályozó vizsgán kell értékelni. Megszűnik a tanulói jogviszonya annak, aki a szorgalmi időszakban 20 tanóránál többet mulasztott igazolatlanul (20/2012. (VIII. 31.) NEFMI rendelet 143. § (7)-(10) bek.).

19. Az emelt szintű érettségire történő felkészítés

Az iskola a gimnáziumban emelt szintű oktatást szervez a tanuló által választott első idegen nyelvből. A NAT-ról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet 7. §-ában foglaltak szerint az emelt szintű oktatásban érintett évfolyamokon és tanulócsoportokban idegen nyelv, matematika, magyar nyelv és irodalom esetén legalább heti öt, minden egyéb tantárgy esetében legalább heti négy tanórai foglalkozást kell biztosítani. Az emelt szintű oktatásban érintett évfolyamokon és tanulócsoportokban több tantárgy együttesét érintő komplex emelt szintű oktatás esetén legalább egy érintett tantárgyra vonatkozóan, legalább a 11–12. évfolyamon az előző mondat szerinti követelményeket kell érvényesíteni.

Az emelt szintű képzések szervezésének kétféle technikáját alkalmazzuk:

- az egész csoport – az emelt szintű követelmények szerint – magasabb órászámban együtt tanul (idegen nyelv), illetve
- az alapórászámhoz illesztett + 2 óra biztosításával készítjük fel a tanulókat az emelt szint követelményeire (magyar nyelv és irodalom, történelem, biológia stb.).

Az első esetben egy szaktanár foglalkozik a tanulókkal, az értékelést és minősítést is ő végzi. A naplóban is egy sorban (oszlopban) szerepelnek a tantárgyra vonatkozó bejegyzések. A második esetben előfordulhat, hogy két szaktanár oktatja a tanulót, egyikük az alapokat, a másik az emelt szint követelményeit kérve tőlük számon. A naplóban két külön sorban (oszlopban) vezetik a szaktanárok az évközi jegyeket, de félévkor és év végén csak egy osztályzatot adnak. A minősítést a két szaktanár együttesen végzi, az osztályzatot az emelt szintet oktató pedagógus vezeti a naplóba. Az ellenőrzőbe és bizonyítványba csak egy bejegyzés kerül.

A fejezet ágazati bontásban tartalmazza, hogy a közép vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítést az iskola mely tárgyakból vállalja. Az érettségi vizsgára való felkészítés és a jelentkezés szabályait az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet szabályozza részletesen, melynek legfontosabb elemei a következők;

- A középiskolának a tizenegyedik-tizenkettedik évfolyamon a kötelező vizsgatárgyból biztosítania kell, hogy a tanuló – választása szerint – mind a középszintű, mind az emelt szintű érettségi vizsgára fel tudjon készülni.
- A kötelező érettségi vizsgatárgyakon kívül a középiskola a helyi tantervében határozza meg, hogy mely további – legalább két – vizsgatárgyból teszi lehetővé az emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészülést.

- Az emelt szintre történő felkészítés mellett a kötelező érettségi vizsgatárgyakon kívül legalább három vizsgatárgyból lehetővé kell tenni a középszintű vizsgára történő felkészülést.
- Tanulói igény esetén az iskola köteles megszervezni a középszintű érettségi vizsgát minden olyan vizsgatárgyból, amely a helyi tantervében szerepel.
- Érettségi vizsga a tanulói jogviszony keretében, az érettségi bizonyítvány megszerzése előtt abból a vizsgatárgyból tehető, amelynek a helyi tantervben meghatározott követelményeit az érettségi vizsgára jelentkező teljesítette, tudását osztályzattal értékelték, és ezt bizonyítvánnyal igazolni tudja.
- Az érettségi vizsgára jelentkező – függetlenül attól, hogy milyen szintű érettségi vizsgára készült fel a középiskolában – szabadon választhatja meg a vizsga szintjét.
- Amennyiben a középiskola központi vizsgakövetelményekre épülő vizsgatárgyból érettségi vizsgára történő felkészítést kíván biztosítani, középszintű érettségi vizsgára történő felkészítés esetén legalább százharmincnyolc órát, emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítés esetén pedig legalább kettőszázhetvenhat órát a felkészítésre helyi tantervében biztosítani kell.
- A felkészítés iskolánk által vállalt legmagasabb szintje iskolatípusonként (az emelt szint vállalása magában foglalja a közép szintre való felkészítést is).

	gimnázium	szakgimnázium
Magyar nyelv és irodalom	E	E
I. Idegen nyelv	E	E
II. Idegen nyelv	E	-
Matematika	E	E
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	E	E
Biológia – egészségtan	E	E
Fizika	E	E
Kémia	E	K
Földrajz	E	K
Informatika	E	K
Testnevelés és sport	E	E
Szakmai érettségi	-	E

Jelölések:

K = középszintű érettségi vizsgára való felkészítés tantárgyai

E = emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítés tantárgyai

A kötelező érettségi tárgyakból az alapórákon való részvétel elegendő a középszintű érettségi vizsgára való felkészítéshez. Ezekből a tárgyakból a fakultációs rendszer többletórái (= szabadon választott kiegészítő foglalkozások) az emelt szintű vizsgára való felkészítést támogatják. A választható érettségi vizsgára való felkészülés során már a középszintre való készüléskor is ajánlott a szabadon választható tanórák kihasználása. A választható érettségi vizsgán való részvétel feltétele a helyi tantervben szereplő kötelező és a kötelezően választandó tantárgyak minimális követelményeinek teljesítése, tudásának legalább elégséges osztályzattal való értékelése. A követelmények részletes leírása a tantervi részben az egyes tantárgyaknál szerepel.

20. A kötelező tanórai foglalkozások és a szabadon tervezhető tanórák felosztása és óraszám

Az egyes tantárgyak, szakmák tananyagát és követelményeit, a továbbhaladás feltételeit a helyi tanterv mellékletét képező tantárgyi és szakmai dokumentumok tartalmazzák.

A kerettanterv alapján kialakított helyi tanterv a gimnázium – emelt szintű idegen nyelv – 9-12. évfolyama számára (2016. szeptember 1-től)

Óraszámok évfolyamonként								
Tantárgy	9. évfolyam		10. évfolyam		11. évfolyam		12. évfolyam	
	keret-tanterv	helyi tanterv	keret-tanterv	helyi tanterv	keret-tanterv	helyi tanterv	keret-tanterv	helyi tanterv
Kötelező és kötelezően választott tantárgyak és óraszámok								
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	4	4	4	4
I. Idegen nyelv	3	5	3	5	3	5	3	5
II. Idegen nyelv	3	3	3	3	3	3	3	3
Matematika	3	3	3	3	3	4	3	5
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2	3	3	3	4
Etika	-	-	-	-	1	1	-	-
Biológia – egészségtan	-	-	2	2	2	2	2	2
Fizika	2	2	2	2	2	2	-	-
Kémia	2	2	2	2	-	-	-	-
Földrajz	2	2	2	2	-	-	-	-
Ének-zene	1	1	1	1	-	-	-	-
Vizuális kultúra	1	1	1	1	-	-	-	-
Mozgókép-kultúra és médiaismeret	1	1	-	-	-	-	-	-
Művészetek	-	-	-	-	2	2	2	2
Informatika	1	2	1	2	-	-	-	-
Technika, életvitel és gyakorlat	-	-	-	-	-	-	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5
Bibliaismeret	-	1	-	1	-	1	-	1
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	4	-	4	-	6	2	8	2
Kiosztott óra	35	35	36	36	35	33	35	33
Kötelező tanulói óraszám	35	35	36	36	35	35	35	35
Kötelezően választandó óra	-	0	-	0	-	2	-	2
Egy tanuló maximális órászáma	-	39	-	40	-	39	-	39
Szabadon választott tanórák								
Magyar nyelv és irodalom						2		2
Idegen nyelv		2		2		2		2
Matematika						2		2
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek						2		2
Biológia – egészségtan						2		2
Fizika						2		2
Kémia						2		2
Földrajz						2		2
Informatika						2		2

Megjegyzés: a szabadon választott tanórák közül kell kiegészíteni a kötelező tanulói óraszám teljesítéséhez.

Magyarázatok a 2016/2017. tanévtől érvényes gimnáziumi tantárgyszerkezethez:

- A tanórák lehetnek kötelező, kötelezően választandó és szabadon választott tanórák. A minden tanuló által tanult kötelező és a kötelezően választandó tanórák a táblázat felső felében találhatóak. Ezen tanórák összege adja a kiosztott órákat.
- Az Nkt. meghatározza azt a heti óraszámot, amelyet a tanulóknak kötelező az adott évfolyamon látogatniuk (kötelező tanulói óraszám). Amennyiben a kiosztott óraszám nem éri el a kötelező tanulói óraszámot, a tanuló a szülővel egyetértésben a szabadon választott órakeretből egészíti ki egyéni órakeretét, legalább a kötelező óraszámig.
- Lehetőség van a kötelező tanulói óraszám felett is választani a szabadon választott tanórák közül, de csak a kötelező óraszám + 4 óra keretéig (NAT-ról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet 8. § (3) bek.).
- A bibliaismeret tantárgy beépítésre került a kötelezően választott tantárgyak közé, de az így beépített óraszám a NAT-ról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet 9. § (1) bek. a) pontjának rendelkezései szerint a tanulói maximális terhelés szempontjából figyelmen kívül hagyható.
- Az iskola már a kilencedik évfolyamtól kezdődően biztosítja az emelt szintű idegen nyelvi képzés lehetőségét, teljesítve a NAT-ról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet 7. § (3) feltételeit. A csoportok indulásának feltétele a megfelelő tanulói létszám, minimum 8 fő jelentkezése.
- Csoportbontásban tanított tárgyak: idegen nyelv (képeség szerinti bontás), informatika.
- Első és második idegen nyelvként az angol és német nyelv választható.

*A kerettanterv alapján kialakított helyi tanterv a szakgimnázium 9-12. évfolyama számára
(2013. szeptember 1-től)*

Óraszámok évfolyamonként									
Tantárgy	9. évfolyam		10. évfolyam		11. évfolyam		12. évfolyam		
	keret- tanterv	helyi tanterv	keret- tanterv	helyi tanterv	keret- tanterv	helyi tanterv	keret- tanterv	helyi tanterv	
Kötelező és kötelezően választott tantárgyak és óraszámok									
Magyar nyelv és irodalom É	4	4	4	4	4	4	4	4	
Idegen nyelvek É	3	4	3	4	3	4	3	4	
Matematika É	3	4	3	4	3	4	3	4	
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek É	2	2	2	2	3	3	3	4	
Etika	-	-	-	-	1	1	-	-	
Biológia – egészségtan	-	-	2	2	2	2	1	1	
Fizika	2	2	2	2	1	1	-	-	
Kémia	2	2	1	1	-	-	-	-	
Földrajz	2	2	1	1	-	-	-	-	
Mozgóképkultúra és médiaismeret	-	-	1	1	-	-	-	-	
Informatika	1	2	-	1	-	1	-	-	
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5	
Bibliaismeret	-	1	-	1	-	1	-	1	
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1	1	1	
Szakmai tárgyak órakerete, amelyből 1 óra (szakmai irányú képzésre) szabadon tervezhető É	6	6	7	7	8	8	11	11	
Szabadon tervezhető órakeret	4	-	4	-	4	-	4	-	
Rendelkezésre álló órakeret	35	35	36	36	35	35	35	35	
Kötelező tanulói óraszám	35	35	36	36	35	35	35	35	
Egy tanuló maximális órátszáma	-	39	-	40	-	39	-	39	
Szabadon választható tanórák									
Magyar nyelv és irodalom						2		2	
Idegen nyelv		2		2		2		2	
Matematika						2		2	
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek						2		2	
Biológia – egészségtan						2		2	
Fizika						2		2	
Kémia						2		2	
Földrajz						2		2	
Informatika						2		2	

É: Kötelező érettségi tantárgy

Magyarázatok a 2013/2014. tanévtől érvényes szakgimnáziumi tantárgyszerkezethez:

- A tanórák lehetnek kötelező, kötelezően választandó és szabadon választott tanórák. A minden tanuló által tanult kötelező és a kötelezően választandó tanórák a táblázat felső felében találhatóak. Ezen tanórák összege adja a kiosztott órákat.
- Lehetőség van a kötelező tanulói óraszám felett is választani a szabadon választott tanórák közül, de csak a kötelező óraszám + 4 óra keretéig (NAT-ról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet 8. § (3) bek.).

- A bibliaismeret tantárgy beépítésre került a kötelezően választott tantárgyak közé, de az így beépített óraszám a NAT-ról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet 9. § (1) bek. a) pontjának rendelkezései szerint a tanulói maximális terhelés szempontjából figyelmen kívül hagyható.
- Az iskola már a kilencedik évfolyamtól kezdődően biztosítja az emelt szintű érettségire történő felkészülés lehetőségét a szabadon választható tanórák felvételével. A csoportok indulásának feltétele a megfelelő tanulói létszám, minimum 8 fő jelentkezése.
- Csoportbontásban tanított tárgyak: idegen nyelv (képesítés szerinti bontás), informatika.
- Idegen nyelvként az angol vagy a német nyelv választható.

*Helyi tanterv a szakközépiskola (szakiskolát végzettek középiskolája) 12-13. évfolyama számára
(nappali)
(2014. szeptember 1-től)*

Tantárgy	Óraszámok évfolyamonként					
	Szé/12/1.			Szé/12/2.		
	Heti	Éves	KT	Heti	Éves	KT
Magyar nyelv	2	72	6	2	62	6
Irodalom	5	180		6	186	
Idegen nyelv	6	216	6	7	217	6
Matematika	7	252	6	7	217	6
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	5	180	4	6	186	5
Természetismeret	2	72	2	0	0	0
Informatika	2	72	2	2	62	2
Testnevelés és sport	5	180	5	5	155	5
Osztályközösség-építő program	1	36	1	1	31	1
<i>Szabadon tervezhető órakeret</i>	0	0	3	0	0	5
Kötelező óraszám a törvény alapján	35	1260	35	36	1116	36

*Helyi tanterv a szakközépiskola (szakiskolát végzettek középiskolája) 12-13. évfolyama számára
(esti)
(2014. szeptember 1-től)*

Tantárgy	Óraszámok évfolyamonként					
	Szé/12/1.			Szé/12/2.		
	Heti	Éves	KT	Heti	Éves	KT
Magyar nyelv	1	36	3	1	31	3
Irodalom	3	108		3	93	
Idegen nyelv	4	180	3	4	124	3
Matematika	4	144	3	5	155	3
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	4	108	3	4	124	3
Természetismeret	1	36	1	0	0	0
Informatika	1	36	1	1	31	1
<i>Szabadon tervezhető órakeret</i>	0	0	4	0	0	5
Kötelező óraszám a törvény alapján	18	648	18	18	558	18

A szakközépiskolai közismereti program alapján, a duális szakképzésben tanulók számára kialakított helyi tanterv
a szakközépiskola 9-11. évfolyama számára

Tantárgyak		9. évfolyam 36 hét		10. évfolyam 36 hét		11. évfolyam 32 hét		összesen
		Óraszám		Óraszám		Óraszám		
		Heti	Éves	Heti	Éves	Heti	Éves	
	Közismereti órák							
1.	Magyar – Kommunikáció	3	108	2	72	1	32	212
2.	Idegen nyelv	2	72	2	72	2	64	208
3.	Matematika	3	108	2	72	2	64	244
4.	Társadalomismeret	2	72	1	36	-	-	108
5.	Természetismeret	3	108	-	-	-	-	108
6.	Testnevelés	3	108	2	72	2	64	244
7.	Osztályközösség-építő program	1	36	1	36	1	32	104
8.	Informatika	1	36	1	36	1,5	48	120
Közismereti órák összesen:		18	648	11	396	9,5	304	1348
Szakmai elmélet összesen:		8	288	6	216	8,5	272	776
Szakmai gyakorlat összesen:		9	324	19	684	17	544	1552
	Nyári gyakorlat	-	140	-	140	-	-	280
Szakmai képzés összesen:		17	752	25	1040	25,5	816	2608
Elmélet és gyakorlat összesen:		35	1260	36	1296	35	1120	3956
Képzési arányok		Közismeret			1348 óra		34,07 %	
		Szakmai elmélet			2608 óra		29,75 %	
		Szakmai gyakorlat					70,25 %	

Kisújszállás, 2016. április 12.

P. H.

Toldi Attila
igazgató

A sajátos nevelési igényű gyermekek sérülésspecifikus tantárgyi fejlesztésének elvei

1. A beszéd fogyatékos tanulók

Műveltségi területek/tantárgy	Fejlesztés	Módszer/eszköz
Magyar – kommunikáció, Magyar nyelv és irodalom	<p>Szókincs- és kifejezőképesség fejlesztése folyamatosan, írás – olvasás elsajátításához az alapképességek fejlesztése (tisztá artikulációjú beszéd és tudatos figyelem elengedhetetlen). beszéd tartalmi részének továbbfejlesztése; mondatformák kialakítása; szó- és mondatmegértést fejlesztő gyakorlatok; olvasás – szövegértés fejlesztése: artikulált nyelvi magatartás segítése.</p> <p>Grammatikai rendszer tudatos felépítése, megerősítése, mind a beszélt, mind az írott nyelv területén, figyelembe véve a beszéd fogyatékoság által érintett területeket. Az expresszív beszéd fejlesztése, kommunikációs stratégiák kiépítése, gyakorlása, megerősítése, beszéd tudatosság kialakítása.</p> <p>A beszédértés és olvasás értés fejlesztése mind a beszélt, mind az írott nyelv területén, elősegítve a mindennapi és az irodalmi szövegek befogadását, majd az azokkal való továbbdolgozás, továbbgondolkodás lehetőségének biztosítását.</p> <p>A nyelvi kódrendszer értelmezésének, működésének megtámogatása, mind a bemenetnél (beszédhangok differenciálása, hangkapcsolatok észlelése), mind a feldolgozásnál (szó, grammatika, mondat, bekezdés, szöveg). A mentális lexikon folyamatos fejlesztése az életkor és a beszéd fogyatékoság sajátosságainak függvényében, a fogalomalkotás kialakítása. A pragmatika elemeinek közvetítése és használatának tudatosítása a gyermekek kommunikációjában. A nem verbális kommunikáció elemeinek közvetítése és használatának tudatosítása a gyermekek kommunikációjában.</p>	<p>A beszéd fogyatékos tanulók nevelése, oktatása megköveteli az egyéni és csoportos foglalkozások változatos szervezeti kereteit. a</p> <p>A beszéd fogyatékos tanulók esetlegesen felmerülő szövegértési problémái, absztrahálási, lényeg-kiemelési nehézségei jelentenek nehézséget. Rövidített, tömörebb, képpel, segédeszközökkel támogatott szövegekkel segítheti a pedagógus a tanulók munkáját. Fontos, hogy az alapfogalmak megértését, memorizálását egyénre szabott módszerek támogassák. Fontos a kifejezőkészség állandó fejlesztése és a kommunikáció iránti igény kialakítása. Kiváló lehetőséget nyújt erre az interperszonális készségek fejlesztése, a szociális érzékenység kialakítása, az együttműködésre való képesség fejlesztése, a különféle konfliktuskezelési eljárások elsajátítása.</p> <p>Számítógépes programok használata (helyesírás ellenőrző program, stb.). A beszéd fogyatékos gyermek motiválása a tananyag és a tanuló közötti emocionális viszony kialakításával.</p>

<p style="text-align: center;">Idegen nyelvek</p>	<p>Az idegen nyelv szókincsének, fonológiai és helyesírási sajátosságainak, valamint nyelvi kódrendszerének tudatos felépítése, a szóbeli és az írásbeli kommunikáció fejlesztése, figyelembe véve a beszédfigyatekosság által érintett területeket.</p>	<p>A nyelvoktatása során a multiszenzoros technikák (auditív-, vizuális-, verbális-, drámatechnikák) használata, valamint a verbális és nem verbális kommunikációs csatornák (gesztikulációs-vizuális) egyidejű alkalmazása kiemelten fontos.</p> <p>A nyelvórákon szerepet kapnak a koncentrációt és az emlékezetet fejlesztőgyakorlatok, melyek a szókincs, a kiejtés és a nyelvtani szabályok elsajátításában közvetve és közvetlenül is segítséget nyújthatnak. Helyesírási, olvasási és szövegértési problémákkal küzdő beszédfigyatekos tanulók esetében főleg a szóbeli kommunikáció magabiztos használatának elsajátítása a cél. Az írásbeli kommunikáció használatát, a differenciált fejlesztés mellett, a számítógépes olvasó-, és helyesírás-ellenőrző programok is segíthetik.</p> <p>Akusztikus módszer elsőbbsége; (vizuális tévesztések kikerülésének egyetlen lehetősége), dadogók esetében írásbeliség: idegen nyelv értékelése alóli felmentés; (körültekintő, felelősségteljes döntés, konzultáció az érintett pedagógusokkal, szülőkkel).</p>
<p style="text-align: center;">Matematika</p>	<p>Gondolkodási képességek (rendszerezés, kombinativitás, deduktív következtetés, induktív következtetés, gondolkodási sebesség). Ez nem különbözik a beszédfigyatekos gyermekeknél, következtetés, Kommunikációs képességek (nyelvi: nyelvi fejlettség, írott szövegek értésének képessége, szimbólumok azonosítása; vizuális: térbeli viszonyok, rész, egész észlelése, észlelési sebesség). Ezek kisebb-nagyobb mértékben sérültek a beszédfigyatekos gyermek esetében. Tudásszerző képesség (feladatmegoldó: reakcióidő, számolási képesség, műveletvégzési sebesség; problémamegoldó: problémaérzékenység, eredetiség, kreativitás). Ezek a képességek nagyrészt megegyeznek az ép gyermekek képességeivel, súlyos beszédfigyatekos gyermekek esetében kisebb-nagyobb eltérések tapasztalhatók. Tanulási képességek (memóriaterjedelem, tanulási sebesség). A kommunikációs képességek korlátozott volta miatt ezek is sérültek lehetnek a beszédfigyatekos gyermek esetében.</p>	<p>Differenciált munkaformák: egyéni munka, páros munka. A csoportmunka a differenciálás szempontjából a legfejlettebb munkaforma. A tananyagtartalmak elsajátítása továbbra is a képességfejlesztésen keresztül valósuljon meg. Az értékelés mindig az egyéni képességstruktúra figyelembevételével történjen!</p>

Ember és társadalom Történelem, Erkölcstan, Társadalom- ismeret	Téri, idői tájékozódás, lényegkiemelés, összefüggéslátás, csoportosítás, főfogalom megnevezése, erkölcsi, érzék fejlesztése.	Az oktatás folyamán fontos a fokozatosság mellett a gyakorlati bemutatás, illetve az ismeretek szituációs helyzetekben való kipróbálása, az érzelemdús, szubjektív elemeket megmozgató, a mindennapi tapasztalatához köthető társadalmi feladatok szemléltetése, a tanulók közvetlen megszólítása, bevonása a feladathelyzetbe.
Ember és természet, Földünk és környezetünk, Természetismeret	Lényegkiemelés, összefüggéslátás, csoportosítás, főfogalom megnevezése, logikai gondolkodás, a tanultak alkalmazása új helyzetben, Beszédállapotának reális ismerete (korlátok, lehetőségek), saját értékeinek ismerete, kommunikációs lehetőségeinek és segédeszközeinek ismerete, környezetének megismertetése, önsegítő technikák, személyiségfejlesztés, szocializáció segítése. Foglalkozások ismerete, fogyatékosok jogi lehetőségei, egészségügyi, társadalmi kizárások ismerete.	Több szemléltetés, több észlelési terület (vizuális, auditív, kinezteziás, taktilis, motoros kihasználásával a fejlesztési terv alapján), Azonos tevékenység, de az információt közvetítő csatorna (auditív, vizuális, kinezteztikus) másolás, a válaszadás módjainak különbözősége (pl. leírás, rajzolás, dramatizálás). Példa bemutatása, mintaadás, magyarázat. Projekt módszer, cselekedtetésen alapuló tanulás, differenciálás: hozzáférhetőségben, ütem és nehézségi szintben, sorrendben. Szerkezetében (egy-egy tanuló egységeiben kapják az ismereteket, míg mások lépésről lépésre).
Művészetek Vizuális kultúra, Mozgókép-kultúra és médiaismeret	Finommozgások speciális fejlesztése; tempóváltások – ritmusok; (beszéd folyamat kialakítását segítik), a ritmus szerepe (beszéd – mozgás – esztétikum), téri orientáció és testséma fejlesztése; (testséma és arányok, esztétikum); tájékozódás térben-időben; (biztos tájékozódási pontok kialakítása, tér-idő kapcsolata), mozgás – ritmus – téri tájékozódás; (beszédkoordináció kialakulására hatnak);.	A tanítás/tanulási folyamatban, a legkisebb lépésekben való haladás elve, melyben minden apró mozzanat pontosan tervezett. Mindvégig hosszabb gyakorlási és bevezetési idő biztosítása. Állandó, visszatérő ismétlés, állandó gyakoroltatás (nem korrepetálás!).
Informatika	A tanultak alkalmazása új helyzetben, az iskolai informatikai tantervi ismeretekre alapozott tudás segítése; speciális logopédiai szoftverek megismertetése; betűfelismerés és biztonságos klaviatúra használatának kialakítása; helyesírási javító program használatának alkalmazása / gyakorlása; speciális logopédiai szoftverek önálló alkalmazása.	Analóg gyakorlási sorok rendszeres, folyamatos jelenléte. Állandó motiváció elve: konkrétumokhoz kötődő, manipulálható, sokféle szemléltetésre épülő tanítás. Mindig a konkrétumból indított lassú elvonatkoztatás.
Testnevelés és sport	Az izomtónusok és reflexek erősítése, az egyensúly, a mozgáskoordináció javítása. Dominancia kialakítása, szem-, kéz-láb koordináció, keresztpályák működtetése. Vizuo-motoros koordináció, ritmus, szerialitás, tempó kialakítása (ugrálások, úszás, lovaglás). Finommotorika, manipuláció, kéz-, ujjmozgás, grafomotoros mozgás, artikulációs izmok fejlesztése, beszédmotorika, légzőizmok fejlesztése.	A pszichomotoros funkciók fejlődésének kiegyenlítésére szenzomotoros integrációs terápia.

2. Pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók

Műveltségi területek/tantárgy	Fejlesztés	Módszer/eszköz
Magyar – kommunikáció, Magyar nyelv és irodalom	Alapozás szakaszára épülő testkép fejlesztése, figyelem fejlesztése, emlékezet fejlesztése, ritmus, sorrendiség, téri tájékozódáshangok észlelése, differenciálása, ingerek összekapcsolása, szövegemlékezet. A betűbiztonság és az összeolvasási készség, a fonológiai tudatosság, (szükség esetén újratanítása) lassított tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató-elemző, szótagoló, a homogén gátlás elvét figyelembe vevő analízáló-szintetizáló módszerrel, az olvasási készség folyamatos gondozása a tanuló egész iskolai pályafutása alatt, a fonológiai tudatosság és beszédészlelési képesség.	Minden esetben biztosítsunk sikerélményt! A fokozatosság elvét érvényesítsük ezen a területen is, vagyis eleinte segítsük meg munkáját, számára is sikerélményt adó méretből és anyagból induljunk ki, csak egy részfeladatot végeztessünk vele! Sokféle feladattal fejlesszük a gyermek finommozgásait! Egy-egy feladatot csak rövid ideig végeztessünk vele! Olyan olvasási módszert válasszunk, amely minden, az olvasáshoz szükséges készséget fejleszt.
Idegen nyelvek	Egyszerű élethelyzetek játékos modellezése. Információs kommunikációs technika használata. Ritmus, szerialitás, téri tájékozódás, fonológiai tagolás, szövegemlékezet.	Az idegen nyelvek tanításánál a nyelvoktatás auditív módszereinek előtérbe helyezése javasolt. Minden esetben biztosítsunk sikerélményt.
Matematika	A számosság és a számok iránti érdeklődés felkeltése, megerősítése, matematikai törvények és szabályok készségszintű ismerete és alkalmazása, a matematikai relációk nyelvi megalapozása, a matematika-nyelv tudatosítása, a sorozatalkotási képesség, a szeriális észlelés fejlesztése, a sorozatalkotási képesség, segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése.	Segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése, a fokozott mennyiségű gyakorlás során, az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások alkalmazása. A diszkalkúlia reedukáció speciális terápiás programjainak felhasználása.
Ember és társadalom Történelem, Erdőcsan, Társadalomismeret	Kiemelten kezelje az önismeretet, a reális önértékelés kialakítását, a kommunikáció fejlesztését. A szociális kompetenciákat ezen időszakban megalapozó attitűdök nem különböznek lényegesen azoktól, amelyek a modern demokráciában a békés és sikeres közösségi együttéléshez általában szükségesek.	Elsődlegesen a kooperatív tanulási technikák alkalmazására helyezzük a hangsúlyt, amely együttműködésen, egyenlő részvételen és felelősségvállaláson alapuló közös munka, a feladatmegoldás és tananyag-feldolgozás közös módszere. A helyi tantervben az egyes tantárgyak témaköreire, azok tartalmára és követelményeire vonatkozó kerettantervi ajánlások a tanulók egyéni adottságainak figyelembevételével érvényesíthetők a tanítási-tanulási folyamatban.

Ember és természet Földünk – környezetünk, Természet- ismeret	Olyan szabályrendszer kialakítása a magatartási zavarral vagy hiperaktivitással küzdő tanuló számára, amely betarthatóvá válhat. A NAT-ban és a Kerettantervben leírt tantárgyi feladatok az irányadók.	
Művészetek Vizuális kultúra, Mozgókép-kultúra és médiaismeret	Komplex művészeti terápia, a drámapedagógia, az akusztikus és vizuális észlelés fejlesztésének kiemelt szerepe van.	
Informatika	A számítógép működési elvének megismerése, a folyamatok megértése. A számítógép használhatósága a mindennapokban.	
Testnevelés és sport	Testnevelés és sport műveltségi terület fejlesztési feladatainak megvalósítása során szenzoros integrációs programok és terápiák beállítása és/vagy lovaglás, gyógy-úszás, valamint logopédiai ritmika alkalmazása is javasolt.	

3. Az enyhén értelmi fogyatékos tanuló (2015. szeptember 1-jétől kifutó rendszerben történik képzésük)

Műveltségi területek/tantárgy	Fejlesztés	Módszer/eszköz
Magyar – kommunikáció, Magyar nyelv és irodalom	<p>Kommunikációs képességek fejlesztése különféle élethelyzetekben. A tanult nyelvi fordulatok alkalmazása tanulási helyzetben és a spontán beszédben is. A kommunikációs helyzetnek megfelelő kulturált nyelvi magatartás, viselkedés fejlesztése, gyakorlása. Önismeret erősítése. Véleménynyilvánítás, mások véleményének meghallgatása.</p> <p>A szövegtartalmat, a beszélő szándékát tükröző kommunikáció eszközeinek alkalmazása fokozódó önállósággal. Figyelem, gondolkodás, emlékezőképesség, analízáló, szintetizáló képesség fejlesztése. A tanulók passzív és aktív és szókincsének gazdagítása. Összerendezett íráskép kialakítása az egyéni adottságok mellett. Az írás eszközszintű műveleteinek gyakorlatai: másolás, tollbamondás, emlékezetből írás fokozatai. Mozgás, finommotorika, ritmusfejlesztés, szem-kéz koordináció, optikai differenciáló képesség, vizuális észlelés fejlesztése. Az önkorrekciós képesség fejlesztése, hibakeresés, – javítás, helyesírási problémahelyzetek felismertetése. Helyesírás fejlesztése másolással, tollbamondással, illetve emlékezetből történő írásbeli feladatokkal. Vizuális, akusztikus, fonematikus észlelés, érzékelés fejlesztése.</p>	<p>Az olvasás elsajátításához szükséges hármas asszociáció megerősítése:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vizuális észlelés – jelfelismerés, – akusztikus észlelés – hangok differenciálása, – a beszédmotoros észlelés fejlesztése. <p>A téri és síkbeli tájékozódás fejlesztése. Grafomotoros készségek fejlesztése. Az olvasott szavak és a köztük lévő grammatikai viszonyok felismertetése. Szavak olvasásának begyakorlása – szóemlékezet, vizuális, és akusztikus memória fejlesztése. Szövegösszefüggések megláttatása, szövegértés fejlesztése. A helyesírási szokások megerősítése.</p>
Idegen nyelvek	<p>Beszédszándék: az idegen nyelven történő megszólaltatás gátlásainak oldása. Szükségletek, motívumok felébresztése az idegen nyelv tanulása iránt. Idegen nyelvű információhordozók iránti kíváncsiság felkeltése. Az Európában való eligazodás, kommunikálás igényének felkeltése.</p> <p>Beszédértés: az idegen nyelvi témákban feldolgozott, begyakorolt szavak megértése, értelmezése. Egyszerű– a témához kapcsolódó – kérdések felfogása, megválaszolása. Kapcsolatfelvétel a tanult témakörökben. Kérdések, igények egyszerű kifejezése.</p> <p>Beszédkészség: képesség – a tanult témákban – egyszerű kérdések megfogalmazására és azok megválaszolására.</p>	<p>Az idegen nyelv tanításának alapvető célja a kellő motiváció és késztetés a nyelv tanulása iránt. Sikerélményekhez juttatni a tanulót a későbbi nyelvtanulás érdekében. Fontos szerep jut a játékos tevékenységeknek, az egyszerű élethelyzetek modellezésének, ismert helyzetek, tartalmak idegen nyelven történő értelmezésének.</p> <p>A nyelvtanulás középpontjában a motiváció fenntartása, a hallott szöveg (kérdés, utasítás, cselekvés stb.) megértése, fejlesztése áll. A sikeres nyelvtanulás érdekében szükség van a hosszabb időkeretre, a folyamatos gyakorlásra.</p>

<p style="text-align: center;">Matematika</p>	<p>A térben és időben, valamint a világ mennyiségi viszonyaiban való tájékozódás saját élményből kiindulva. A megszerzett tudás, az elvont fogalmak, szabályok, összefüggések stb. felhasználása, kezdetben ismert, majd ismeretlen szituációkban. A problémamegoldó képesség megszerzése a próbálkozás útján, majd racionális szinten. Kérdések megfogalmazásának, állítások bizonyításának, a véleményalkotás képességének kialakítása.</p> <p>A kiválogatás, összehasonlítás, csoportosítás gondolkodási műveleteinek segítségével a matematikai fogalmak, a mennyiségi viszonyok, valamint a mennyiségállandóság fogalmának kialakítása. A számolási készség fejlesztése változatos gyakorlati feladatok segítségével.</p> <p>Műveletek írásban való végzése, a szóbeli számoláson túl a műveleti sémákra (analógiákra) való emlékezés. Cselekvési sorrend tervezése; megoldáskeresés: lehetséges megoldások kiválasztása, megoldása készen kapott sémák szerint, algoritmusok segítségével, később alternatív gondolkodás mentén. A feltételezés és a valóság összehasonlításának a képessége az eredmény helyességének megítélésében. A gyakorlatban megfigyelt tulajdonságok megnevezése, a lényeges jegyek kiemelése.</p> <p>A látottak elemzése, összehasonlítása, a különbségek felfedezése. A tájékozódási képesség fejlesztése térben, időben és a mennyiségek között a gyermek ismereteihez igazodva.</p> <p>A finommotorika, a térlátás, a szem-kéz koordináció fejlesztése. Mennyiségek elképzelése, cselekvéshez, történéshez fűződő megfogalmazással.</p> <p>A tulajdonságok kiemelése, a tulajdonságok összehasonlítása, a különbségek felismerése. Megadott szempont szerint összefüggések keresése a látszólag különböződolgok között. A tapasztalatok gyűjtése alapján kérdések megfogalmazása.</p> <p>Az ítélőképesség fejlesztése.</p>	<p>Differenciált munkaformák: egyéni munka, páros munka. A csoportmunka a differenciálás szempontjából a legfejlettebb munkaforma. A tananyagtartalmak elsajátítása továbbra is a képességfejlesztésen keresztül valósuljon meg. Az értékelés mindig az egyéni képességstruktúra figyelembevételével történjen!</p> <p>A tanulás eszközeinek célszerű használata. Kíváncsiság ébrentartása, az önbizalom folyamatos megerősítése. Ismeretek mozgósítása bemutatott analóg helyzetekben, alkalmazás a próbálgatások szintjén.</p> <p>Cselekvésben jelentkező problémák segítségével, majd segítség nélkül való felismerése, megbeszélése, megoldása próbálkozással. Az eredmény ellenőrzése. Tárgyak, személyek, alakzatok, jelenségek, mennyiségek megfigyelése, a látottak értelmezése, és a tapasztalatok összefoglalása.</p>
--	---	---

<p>Ember és társadalom Történelem, Erkölcstan, Társadalomismeret</p>	<p>Régen és ma érzékelése, események beazonosítása saját élményből. A saját szerep, a saját feladat, a saját felelősség felismerése. A különböző közösségekben való létezés formáinak, lehetőségeinek ismerete. Ismeretszerzés a szabadság, felelősség, emberi helytállás jelentőségéről. Erkölc és vallás helye, szerepe az egyén és társadalom szempontjából. Történelmi események okainak és következményeinek elemzése fokozatosan csökkenő segítségnyújtás mellett. Költségvetési, gazdálkodási ismeretek a családi költségvetéstől az államháztartásig. A munkavállalás gyakorlata.</p>	<p>Az időészlelés fejlesztése saját élményen keresztül, majd pedig, az évtizedek, évszázadok, évezredek, az emberöltő megértése. Az idő múlása és a korok emberének, társadalmának, környezetének változása, összefüggések felfedeztetése. Az egyén és társadalom kapcsolata, egyén, család, közösség, nemzeti társadalom, a világ nemzetei. Emberi magatartásformák és élethelyzetek megfigyelésének, az információgyűjtés technikájának fejlesztése. Az információ forrásainak megkülönböztetése, bizonyosan hiteles, nem bizonyosan hiteles, hiteltelen. A tér és idő kapcsolatainak bemutatása, ezek felfedeztetése. Tapasztalatok szerzése a valós, a lehetséges és a lehetetlen megítéléséhez, valóság és a fikció közötti különbség érzékeltetése, szemléletes bemutatása. Az együttműködésen alapuló tanulás fejlesztése kooperatív technikák alkalmazása.</p>
<p>Ember és természet, Természetismeret, Földünk és környezetünk</p>	<p>Anyagok és halmazállapotok megkülönböztetése a hétköznapi élet példáival. Az élőlényekkel kapcsolatos fogalmak gazdagítása, csoportokba sorolás, életműködés felfedeztetése konkrét példákon. Az élőlények érzékelhető jegyeinek megállapítása – összehasonlítások, elvonatkoztatások. Tapasztalatok, ismeretek gyűjtése a természet könnyen megfigyelhető és felfogható ciklusaival kapcsolatban; a mindennapok időviszonyai. Állandóság és változás felfedezése irányítással, egyszerű példákkal. Tájékozódás a közvetlen környezetben, a szűkebb lakótérben, lakóhelyen. Az élő és élettelen közötti különbség, az életjelenségekhez kötött élet-értelmezés elemi ismeretei. Törekvés az ember számára fontos egészségmegőrző szokások elsajátítására: egészséges táplálkozás, tisztálkodás, mozgás. A használati tárgyak anyagainak felismerése, az anyagfogalom biztos használata. A hétköznapi folyamatokban előforduló energiafajták és energiahordozók bemutatása példák segítségével. Egyszerű megfigyeléseken, tapasztalatokon alapuló időjárás-megfigyelés, a változások értelmezése. Az élővilágban működő egyensúly szerepének bemutatása az életből vett példákon keresztül. Ismeretszerzés saját szervezete működéséről, felépítéséről – megfigyelések, vizsgálódások, konkrét tapasztalatok segítségével. A gyakoribb betegségek megelőzése, a gyógyítás mindenki számára elérhető módjaitak</p>	<p>Több szemléltetés, több észlelési terület (vizuális, auditív, kinezteziás, taktilis, motoros kihasználásával a fejlesztési terv alapján), Azonos tevékenység, de az információt közvetítő csatorna (auditív, vizuális, kinezteztikus) más, a válaszadás módjainak különbözősége (pl. leírás, rajzolás, dramatizálás). Példa bemutatása, mintaadás, magyarázat. Projekt módszer, cselekedtetésen alapuló tanulás, differenciálás: hozzáférhetőségben, ütem és nehézségi szintben, sorrendben. Szerkezetében (egyes tanulók egységekben kapják az ismereteket, míg mások lépésről lépésre).</p>

	ismerete, a környezet és az egészség közötti kapcsolat felismerése, az emberi szervezetet veszélyeztető anyagok hatásainak megismerése. Tájékozódás a földrajzi térben és időben. Tájékozódás földrajzi-környezeti kérdésekben, folyamatokban. Tájékozottság a hazai földrajzi-környezeti folyamatokban. A hétköznapi életben felhasználható földrajzi-környezeti tudás elemeinek elsajátítása, folyamatos gyarapítása. Tájékozottság a regionális és globális földrajzi-környezeti kérdésekben – a természetföldrajzi övezetesség társadalmi-gazdasági életben való megnyilvánulásainak felismertetése példákon keresztül. A világ gazdaság működésének a napi életünkre gyakorolt hatásai – példák segítségével	A tanítás/tanulási folyamatban, a legkisebb lépésekben való haladás elve, melyben minden apró mozzanat pontosan tervezett. Mindvégig hosszabb gyakorlási és bevésési idő biztosítása. Állandó, visszatérő ismétlés, állandó gyakoroltatás (nem korrepetálás!). Analog gyakorlási sorok rendszeres, folyamatos jelenléte. Állandó motiváció elve: konkrétumokhoz kötődő, manipulálható, sokféle szemléltetésre épülő tanítás. Mindig a konkrétumból indított lassú elvonatkoztatás.
Művészetek Vizuális kultúra, Mozgóképesség és médiáismeret	Finommozgások speciális fejlesztése; tempóváltások – ritmusok; (beszéd folyamat kialakítását segítik), a ritmus szerepe (beszéd – mozgás – esztétikum), téri orientáció és testséma fejlesztése; (testséma és arányok, esztétikum);, tájékozódás térben-időben; (biztos tájékozódási pontok kialakítása, tér-idő kapcsolata), mozgás – ritmus – téri tájékozódás; (beszédkoordináció kialakulására hatnak);	A megvalósításában kiemelt szerepe van a gyakorlati tevékenységeknek, mert általuk az ismeretek élményszerűvé válnak, segítik a mélyebb megismerést, fejlesztik a kreativitást. A tevékenységek, az alkotások széleskörű kínálata lehetőséget teremt az egyéni adottságok kibontakoztatására, a differenciális megvalósítására.
Informatika	A tanultak alkalmazása új helyzetben, az iskolai informatikai tantervi ismeretekre alapozott tudás segítése; A számítógépes technika felhasználása a tudás bővítésére, kezdetben segítséggel, később önállóan is. A hálózat eszközként való használata ismeretek gyűjtéséhez, kapcsolatok építéséhez, problémák megoldásához. Gyakorlati problémák megoldása a dokumentumok készítésével. Eligazodás a logikai rendben meglévő információforrások között, használatuknak megtanulása, szokások kialakítása.	A számítógépes technika felhasználása a tudás bővítésére, kezdetben segítséggel, később önállóan is. Érzékszervi megismerések. Térbeli, időbeli tájékozódó képesség fejlesztése. Összehasonlítás, azonosítás, megkülönböztetés műveleteinek gyakorlása. Szabályfelismerés, tervező, rendszerező, döntési képesség fejlesztése. Csoportosítások, következtetések. Algoritmikus és problémamegoldó gondolkodás fejlesztése. A gyors, pontos, koordinált mozgásos reagáló képesség fejlesztése. A figyelem, az emlékezet, az akarat, az alkotó képzelet fejlesztése. Felismerő, rendszerező képesség, szerialitás fejlesztése. Analízis, szintézis.

<p style="text-align: center;">Testnevelés és sport</p>	<p>Erősítse a mozgásigényt, a kezdeményezőkézséget, bátorítson mozgásos feladatok, gyakorlatok elvégzésére. Tanítson mozgásos játékokban való együttműködésre, szabálytartásra, a játék örömére. Fejlessze a mozgásos alapter technikák elsajátításának képességét, a kitartást, az állóképességet. Kiemelt feladat az általános kondicionálás, a test hajlékonyságának, a végtagok ügyességének fejlesztése, a gyorsaság, az ugró, a dobó, az egyensúlyozó képesség alakítása, a tanuló biológiai állapotának, terhelhetőségének függvényében. A saját testen való biztonságos tájékozódás kialakítása (függőleges és vízszintes zónák), a téri viszonylatok pontos felismerése, viszonzszavak felfogása, használata, a téri biztonság erősítése. A szép testtartás, a harmonikus mozgás fejlesztése. A tartós figyelem, a fegyelmezett feladat-végrehajtás fejlesztése, a felelős magatartás beláttatása. Önismereti képesség fejlesztése, önállóság, a versenyszellem erősítése.</p>	<p>A pszichomotoros funkciók fejlődésének kiegyenlítésére szenzomotoros integrációs terápia. Az erő, az állóképesség, a gyorsaság, az ügyesség növelése. Koordinációs -, mozgástanulási -, mozgásszabályozó -, mozgásalkalmazkodó -, egyensúlyozó -, ritmus -, reakciókat, téri tájékozódó képességet fejlesztő gyakorlatok Tartásjavító és korrigáló gyakorlatok, prevenciós és rehabilitációs feladatok, sporteszközök alkalmazásával is. Önállóan végezhető mozgásfejlesztő, kondicionálást biztosító gyakorlatok.</p>
--	---	---

A sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók szöveges értékelése és minősítése

Jogszábeli háttér

Az Nkt. 56. § (1)-(2) szabályozza a sajátos nevelési igényű, és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók értékelés és minősítés alóli mentesítését. Ha a tanuló szakértői véleménye egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből javasolja a tanuló értékelés és minősítés alóli mentesítését, abban az esetben ezt az igazgató határozat meghozatalával érvényesíti. A határozatot kapja: szülő és tanuló, osztályfőnök és rajta keresztül a szaktanárok, gyógypedagógus/fejlesztőpedagógus, irattár. E határozat azonban nem mentesíti a tanulót a tantárgy, illetve a tantárgyrész tanulása alól. Ez azt jelenti, hogy kellő segítség és kompenzatórikus eszközök igénybevételel, a *tantestület által kidolgozott és elfogadott pedagógiai program SNI programjában meghatározott tantárgyi követelményrendszer*t kell figyelembe venni.

A magasabb évfolyamba lépés feltétele a továbbhaladási feltételek teljesítése. Ha a tanuló ezt nem teljesíti, abban az esetben javítóvizsgára bocsátható az adott tantárgyból. A mentesített tantárgyból, tantárgyrészből tanév folyamán százalékos értékelést kap a tanuló, illetve félévkor és év végén értékelő lapon a szaktanár által írt *szöveges értékelést*.

Szöveges értékelésben érintett tantárgyak

Érintett tantárgyak	Érintett tantárgyrészek, területek						Kapcsolódási pontok
magyar nyelv és irodalom	kommunikáció, beszéd-művelés	szöveg-értés	nyelvtani ismeretek	nyelv-helyességi ismeretek	írás, helyes-írás	fogalmazási ismeretek, szöveg-alkotás	minden tantárgy: helyesírás, írás, olvasás, szövegértés
idegen nyelv	beszéd-szándék	beszéd-értés, szöveg-értés	beszéd-készség	nyelv-helyességi ismeretek	írás, helyes-írás	szöveg-alkotás	magyar nyelv és irodalom
matematika	gondolkodási módszerek alapozása	számтан, algebra	geometria, mérések	összefüggések, függvények, sorozatok:	valószínűség, kombinatorika, statisztika	szöveges feladatok	fizika, kémia számolási része

Az SNI és BTMN tanuló tantárgyi teljesítményének értékelése

Alapvető cél a tanulók önértékelésének fejlesztése, kritikus gondolkodásuk kialakítása, egymás munkájának elismerése, a hibák kíméletes, javító szándékkal történő megfogalmazása. A tévedések megbeszélése, kijavítása közösen történik. A hibák elfogadása, a tanulási folyamat részeként való kezelése a biztonság érzését nyújtja, mentesíti a tanulókat a szorongástól. A teljesíthető tevékenység biztosítja az örömteli, kudarc nélküli tanulás lehetőségét. Ugyanakkor az elért teljesítmény értékelésekor nem hagyható figyelmen kívül az adott tanuló aktuális teljesítőképessége, az, hogy saját lehetőségeit mennyire használta ki a munka, a feladat elvégzése érdekében.

Elvünk, hogy az értékelés

- ne minősítsen, hanem fejlődési állapotról számoljon be,
- számba tudja venni, hogy a tanuló az előző szintjéhez, önmagához mérten mennyit fejlődött,
- tartalmazza, hogy a tanuló a saját lehetőségeit mennyire aknáztta ki. Az értékelési szempontok összetettek, egy-egy tantárgyra, illetve a gyermek egész személyiségének fejlődésére koncentrálnak.

A szöveges értékelés

- fejlesztőközpontú, megerősítő, korrigáló,
- összhangban a NAT-tal, a pedagógiai programmal, a helyi tantervvel, illetve annak SNI programjával,
- rendszeres és folyamatos,
- személyre szóló, ösztönző, közérthető,
- tartalmazza a továbblépés útját is,
- figyelembe veszi az életkori sajátosságokat.

Az iskolai beszámoltatások formái, rendje, korlátai, az SNI és BTMN tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

A tantárgyi számonkérések során a sajátos nevelési igényű tanulóink beszámoltatásának formáit és módjait részképesség zavaraihoz igazítjuk. Az olvasási-írási nehézségekkel küzdő gyermekek számára biztosítjuk az írásbeli dolgozatok szóbeli feleletekkel történő kiváltását, illetve e tanulók számára célzottan több megszólalási lehetőséget adunk nemcsak a számonkérés, hanem a gyakorlás során is.

Az írásbeli beszámoltatás során – a szakértői bizottság véleményében foglaltak szerint – hosszabb időt biztosítunk egy-egy dolgozat elkészítésére, valamint indokolt esetben mi olvassuk fel a feladatlap utasításait a tanuló számára. A részképesség zavarokkal küzdő, s emiatt görcsös, szorongó diákoknak lehetőséget nyújtunk az egyéni helyzetben, nem az osztályközösség előtt történő számonkérésekre is.

A számolási nehézségekkel küzdő gyermekek a speciális segédeszközöket – a szakértői bizottság véleményében foglaltak szerint – a dolgozatok során is használhatják. Az iskolai számonkérések során a témazáró dolgozatok mellett minél nagyobb számban tesszük lehetővé gyermekeinknek, hogy tudásukról röpdolgozatok, szóbeli feleletek (egy-egy lecke anyagából) formájában is számot adjanak.

A magatartás és szorgalom értékelésének és minősítésének rendszere

Az SNI és BTMN tanulók esetében az értékelésnél figyelembe vesszük az elsődlegesen, illetve másodlagosan kialakult magatartási, szocializációs problémákat. A tanuló számára apró lépésekre lebontva teljesíthető szabályokat állítunk fel az adott csoport fejlettségi szintjének megfelelően. A szorgalom értékelésénél figyelembe vesszük a gyermek önmagához képest nyújtott teljesítményét, a tanuláshoz való viszonyát, a foglalkozásokon tanúsított aktivitását, önkéntes feladatvállalásait és azok teljesítését.

Tantárgyi követelmények

Magyar nyelv és irodalom

- Tudjon a hétköznapi kommunikációs helyzetekben biztonságosan eligazodni, tartsa be az alapvető kommunikációs szabályokat.
- Alkalmazza a kulturált, illő nyelvi eszközöket.
- Tudjon véleményt mondani, szabatos nyelvhasználattal egyszerű, áttekinthető témákban érvelni, cáfolni, meggyőzni, bizonyítani.
- Legyen képes kifejező hangsúlyozással bemutatni, felolvasni – áttekintés után – egyszerűbb stílusú 1 – 1,5 oldal terjedelmű prózai vagy verses művet.
- Alkalmazza a tanult helyesírási szabályokat.
- Tudjon szöveget alkotni különböző műfajokban – szóban és írásban.
- Ismerjen néhány művet a magyar irodalom legjelentősebb alkotóitól.
- Legyen képes gondolatok megfogalmazására a tanult művek jelentéséről, azok hatásának irodalmi eszközeiről.
- Ismerje fel az irodalmi művekben rejlő erkölcsi és esztétikai, nyelvi értékeket, értékviszonyulásokat, a hazához, személyekhez fűződő érzéseket.
- Legyen képes formanyomtatványok önálló kitöltésére, önéletrajz megírására, magán- és hivatalos levelek írására.

Matematika

- A tanuló használja a halmazelméleti és a logikai megfogalmazásokat, ismereteit legalább kétféle módon alkalmazza a gondolkodási műveletek végzésekor.
- Ismeretének alkalmazása gyakorlati példákban (szakmaorientáció).
- Legyen biztos szám- és műveletfogalma az adott számkörben.
- Legyen jártassága a tanult geometriai számításokban és szerkesztésekben.
- Alkalmazza a geometriai alapismereteket, a tanult mérési és számítási eljárásokat gyakorlati példákban.
- Sorozatok folytatása felismert szabály alapján egész és tört számokkal mindkét irányban. Adott szabály alapján táblázat kitöltése, az összetartozó értékek ábrázolása derékszögű koordináta-rendszerben. Függvények jellemzése grafikon alapján.
- Összefüggések biztos felismerése. Egyenes arányosság ábrázolása.
- Valószínűségi játékok, kísérletek kapcsán események összegyűjtése, rendezése, táblázat készítése, valószínűségi esemény becslése, fogalmak használata.
- A gyakoriság és a relatív gyakoriság fogalmának ismerete.

Élő idegen nyelv

- Legyen pozitív szándéka az idegen nyelv megismerésére.
- Érdeklődjön az idegen nyelvi közlések, feliratok jelentése iránt.
- Értse a tanár gyakran használt utasításait, kéréseit.
- Tudjon udvarias formában köszönni, megköszönni, kérni.
- Bővüljön az önmagával és környezetével kapcsolatos szókinccse.
- Legyen képes a tanult témakörökben szavakkal, tömondatokkal információkat adni, segítséget kérni egyszerű szavak, tömondatok alkalmazásával.
- Ismerje fel a leggyakoribb idegen nyelvű feliratokat, jelzéseket.

Százalékos és szöveges értékelés és minősítés

Tanév közben a minősítés százalékos meghatározással történik. A százalékos teljesítményeket közölni kell a tanulókkal. A kijavított írásbeli dolgozatokat meg kell mutatni a tanulónak, illetve kérésre a szülőnek, és lehetőséget kell biztosítani, hogy arról másolatot készíthessen. A minősítés:

- **81-100 %:** ha a tanuló az SNI tanterv követelményeit megbízhatóan elsajátította, tudását önállóan alkalmazni is képes;
- **71-80 %:** ha a tanuló kevés hibával elsajátította az SNI tanterv követelményeit, kisebb bizonytalanságokkal tudja alkalmazni tudását;
- **51-70 %:** ha a tanuló az SNI tanterv követelményeit pontatlanul, esetenként felszínesen és több hibával teljesíti, tudásának alkalmazásához tanári segítség szükséges;
- **31-50 %:** ha a tanuló az SNI tanterv csak minimális, a továbbhaladáshoz szükséges ismereteit sajátította el, és kizárólag tanári segítséggel képes önálló feladatvégzésre;
- **0-30 %:** ha a tanuló az SNI tanterv követelményeinek minimumszintjét sem sajátította el, nem rendelkezik a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges ismeretekkel, tanári segítséggel sem képes önálló feladatvégzésre.

Iskolánkban a félévi és tanév végi értékelés a tantárgyi teljesítmények alapján történik. A tanulókat szövegesen az alábbiak szerint értékeljük:

<i>Százalékos minősítés</i>	<i>Szöveges értékelés</i>
81-100 %	megfelelt
71-80 %	megfelelt
51-70 %	megfelelt
31-50 %	megfelelt
0-30 %	nem felelt meg

Értékelő lap minta

Szöveges értékelés ...../..... tanév ....félév			
Illéssy Sándor Baptista Gimnázium, Szakgimnázium és Szakközépiskola (OM 201732) 5310 Kisújszállás, Arany János utca 1/A		Tanuló neve: Tanuló osztálya:	
Mulasztott órák száma:		Osztályfőnök aláírása:	
Ebből igazolatlan órák száma:			
<p style="text-align: center;"><u>A tanuló magatartásának értékelése</u></p> <p><i>Általános észrevételek:</i> bátortalan / zárkózott / szorongó / elutasító / a kudarcot nehezen viseli</p> <p><i>Önbizalom:</i> nem megfelelő / kevés / erősödő / sok biztatást, megerősítést igényel / jelentősen erősödő / magabiztos</p> <p><i>Társas kapcsolatok:</i> figyelmes / segítőkész / elutasító / agresszív / irányításra szoruló / pozitívan – negatívan befolyásolható / iskolai életben aktív - passzív</p>		<p style="text-align: center;"><u>A tanuló szorgalmának értékelése</u></p> <p><i>Tanuláshoz való viszonya:</i> nem megfelelő / negatív irányba változott / változás nincs / pozitív irányban változott / jelentős mértékben javult / motivált / megfelelő</p> <p><i>Figyelem:</i> figyelmetlen / figyelme szórt, könnyen elterelhető / rövid idejű / tartósabb, koncentráltabb / változó intenzitású / megfelelő szintű</p>	
Kelt: Kisújszállás,		Szülő aláírása:	

Illéssy Sándor Baptista Gimnázium, Szakgimnázium és Szakközépiskola (OM 201732) 5310 Kisújszállás, Arany János utca 1/A		Tanuló neve:
Magyar nyelv és irodalom		Tanuló osztálya:
Tanév:	Szülő aláírása:	
Kelt: Kisújszállás,		

Általános kommunikáció	Szívesen kommunikál.		
	Alig kommunikál.		
	Kényszeredetten kommunikál.		
Kommunikáció társakkal, felnőttekkel	A tanult kommunikációs normáknak megfelelően érintkezik.		
	Hibázik, de felismeri és javítja.		
	Figyelmeztetésre javít.		
Olvasás	Némán, három perc alatt el tud olvasni 200 szóból vagy 1000 betűből álló szöveget.		
	Felkészülés után prózai szöveget, verset fel tud olvasni helyes hangsúlyozással, hanglejtéssel és ritmussal:	néha hibázva	
		csak bemutatás után	
Szövegértés	Képes megoldani feleletválasztással a szöveghez kapcsolódó adatkeresési és lényeg-kiemelési feladatokat:	önállóan	
		segítséggel	
		segítséggel sem	
	Képes az egyes szövegszakaszok témáját, lényegét egy-egy mondatban megfogalmazni:	önállóan	
		segítséggel	
		segítséggel sem	
	Az önállóan olvasott könyveket, verset fel tud olvasni helyes hangsúlyozással, hanglejtéssel és ritmussal:	tudja ismertetni társaival	
		nem tudja elmondani a lényegét	
		nem olvas önállóan	
Irodalmi ismeretek	A tanult rímfajtákat:	felismeri	
		segítséggel ismeri fel	
		nem ismeri fel	
	A tanult költői képeket a versekben:	felismeri	
		segítséggel ismeri fel	
		nem ismeri fel	
	A tanult verseket:	élvezhetően adja elő	
		a szöveget tudja, de előadása nem élvezhető	
		szövegutadása bizonytalan	
Nyelvtan	Az egyszerű és összetett mondatokat:	felismeri	
		nem ismeri fel	
	Felismeri, és aláhúzással jelölni képes a tanult mondatrészeket:	önállóan	
		segítséggel	
		segítséggel sem	
	A tanult szófajokat felismeri:	hibátlanul	
		néha tévesztve	
		keveri azokat	
	A szavak toldalékát:	le tudja választani	
		gyakran hibásan választja le	
	A tanult toldalékfajtákat (képző, jel, rag) felismeri és megnevezi:	hibátlanul	
		néha hibázva	
		keveri azokat	
	Az igéket a megadott módban és időben ragozni:	hibátlanul képes	
		kevés hibával képes	
		nem képes	
Írás	Másoláskor:	nem hibázik	
		kevés hibát ejt	
		sokat téveszt	
Helyesírás	Diktálás során vagy fogalmazás közben a tanult helyesírási tudnivalókat:	jól alkalmazza	
		hibáját önállóan javítja	
		sokat hibázik	
		csak figyelmeztetésre javít	
Fogalmazás	Képes 10 – 15 – 20 mondatos elbeszélő fogalmazást írni. A mondat szerkesztést, mondatkapcsolás:	hibátlan	
		kevés hibával	
		sok hibával	

	Fogalmazásához vázlatot készíteni:	tud	
		nem tud	
	Képes 5 – 10 – 15 mondatos leíró fogalmazást írni tárgyokról, élőlényekről:	önállóan	
		segítséggel	
Összességében félévkor	Megfelelt		
	Nem felelt meg, ezért fokozottabb tantárgyi felzárkóztatásra szorul		
Összességében tanév végén	Megfelelt		
	Nem felelt meg, javító vizsgát köteles tenni		

Illéssy Sándor Baptista Gimnázium, Szakgimnázium és Szakközépiskola (OM 201732) 5310 Kisújszállás, Arany János utca 1/A		Tanuló neve:	
Matematika		Tanuló osztálya:	
Tanév:		Tanár aláírása:	
Kelt: Kisújszállás,		Szülő aláírása:	

Számfogalom	Számfogalma biztos a tízes számrendszerben, a tízezres számkörben.	
	Néha téveszt a számok helyesírásában, olvasásában.	
	Bizonytalan a tízezres számkörben.	
Alapműveletek alkalmazása	A tízezres számkörben, a négy alapműveletben nem hibázik; készség szinten szoroz, oszt, összead, kivon.	
	Néha hibázik az alapműveletekben.	
	Sokszor hibázik számítás közben.	
Mértékegységek használata és átváltása	A szabvány mértékegységek használatában, átváltásában biztos.	
	Bizonytalan.	
	Gyakran hibázik.	
Terület és kerület számításai	A terület, kerület és térfogat számításában, a mérésekben biztos.	
	Néha hibázik.	
	Sokszor téveszt.	
Mértan	Ismeri a szögek, sokszögek, síkidomok, mértani alakzatok megkülönböztetésének szempontjait.	
	Néha hibázik.	
	Sokszor téveszt.	
Nyitott mondatok	Hibátlanul alkalmazza a „legalább”, „legfeljebb”, „nem kisebb”, „nem nagyobb” kifejezéseket a nyitott mondatok megoldásánál.	
	Néha téveszt a nyitott mondatok megoldásánál.	
	Sokszor téveszt.	
Számok rendezése	Készségszinten tudja rendezni a számokat az adott számkörben, biztos az alaki, a helyi és a valódi érték fogalmában.	
	Néha téveszt a számok rendezésekor.	
	Gyakran téveszt.	
Szöveges feladatok megoldása	A szöveges feladatokat önállóan megoldja.	
	Segítségre szorul.	
	Segítség mellett is hibázik.	
Műveletek negatív számokkal	A negatív számokkal hibátlanul tevékenykedik.	
	Néha téveszt.	
	Sokszor téveszt.	
Műveletek törtekkel	A törtek, törtreszek fogalmát érti, azokkal egyszerű műveletekre képes.	
	A törtek, törtreszek fogalmát nem érti, azokkal egyszerű műveletekre sem képes.	
	Gyakran téveszt.	
Táblázat, grafikon, diagram készítése és használata	Táblázatok kitöltésében, szabályok lejegyzésében biztos. Egyszerű grafikon, diagram készítésében jártas.	
	Bizonytalan.	
	Gyakran téveszt.	
Összességében félévkor	Megfelelt	
	Nem felelt meg, ezért fokozottabb tantárgyi felzárkóztatásra szorul	
Összességében tanév végén	Megfelelt	
	Nem felelt meg, javító vizsgát köteles tenni	

Illéssy Sándor Baptista Gimnázium, Szakgimnázium és Szakközépiskola (OM 201732) 5310 Kisújszállás, Arany János utca 1/A	Tanuló neve:
_____ nyelv	Tanuló osztálya:
Tanév:	Tanár aláírása:
Kelt: Kisújszállás,	Szülő aláírása:

Beszédszándék:	megfelelt	felzárkóztatásra szorul	nem felelt meg
Idegen nyelven történő megszólalás			
Motiváció és késztetés a nyelv tanulása iránt			
Beszédértés:			
Utasítások végrehajtása			
Rövid kérések megértése és végrehajtása			
Beszédkésztség:			
Egyszerű kérdésekre adott válaszok			
Szövegek, mondókák, versek reprodukálása			
Olvasott szöveg értése:			
Tanult szavak írott alakjának felismerése			
Néhány szóból álló mondat felolvasása			
Nyelvhelyességi ismeretek:			
Szavak helyes írása			
A tanult nyelv nyelvtani szabályainak alkalmazása			
Íráskészség, helyesírás:			
Néhány szóból álló mondat leírása			
Íráskészség, helyesírás:			
Szövegalkotás:			
A tanult témakörökben szavakkal, tömondatokkal információkat ad			
Összességében félévkor:	Megfelelt		
	Nem felelt meg, ezért fokozottabb tantárgyi felzárkóztatásra szorul		
Összességében tanév végén:	Megfelelt		
	Nem felelt meg, javító vizsgát köteles tenni		

PEDAGÓGIAI PROGRAM
III. KÖTET
EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM,
KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM,
DROGPREVENCIÓS PROGRAM

2016. április

✉ 5310 Kisújszállás, Arany János utca 1/A

☎ 59/321-329

OM azonosító: 201732

<http://illessy.baptistaoktatas.hu>

Tartalomjegyzék

EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM	4
1. Bevezetés	4
2. Az egészségnevelés jogszabályi háttere	4
3. Az egészségnevelési program az iskola működés rendszerében.....	5
4. Az egészségnevelés fázisai és meghatározói	5
4.1. Helyzetkép.....	5
4.2. Az egészségnevelő tevékenység.....	6
5. Testi és lelki egészségnevelés általános céljai.....	6
6. Az egészségnevelés tartalma	7
6.1. Higiénikus, egészséges életvitel.....	7
6.2. Betegségek elkerülése, egészség megóvása.....	7
6.3. Leleki egészség megóvása, krízis prevenció.....	7
6.4. Függőséghez vezető motívumok feltárása, egészségkárosító szokások megelőzése..	7
6.5. Az egészséges táplálkozás.....	7
6.6. A családi életre, szülővé nevelés témakörei.....	8
6.7. Szabadidő – kultúra fejlesztése	8
6.8. A NETFIT felmérési rendszer.....	8
7. Az egészségnevelés módszerei és eszközei	9
7.1. Az egészségnevelés formái, módszerei.....	9
7.2. A módszerválasztás szempontjai.....	9
8. Az egészségnevelés erőforrásai.....	9
8.1. Humán erőforrások.....	9
8.2. Tárgyi erőforrások.....	9
8.3. Anyagi erőforrások.....	9
9. Az egészségnevelés színterei	10
10. Az iskola kapcsolatai az egészségnevelésben	10
10.1. Belső kapcsolatok.....	10
10.2. Egészségfejlesztő, egészségnevelő csoport.....	10
10.3. Külső kapcsolatok	11
10.4. A védőnői munka önálló területei és feladatai iskolánkban.....	11
11. Az egészségnevelés értékelése	12
12. Az egészségnevelési program végrehajtása.....	12
13. Intézményünk: egészségfejlesztő iskola.....	12
1. sz. melléklet	13
2. sz. melléklet	14

K Ö R N Y E Z E T I N E V E L É S I P R O G R A M	17
1. Bevezetés	17
1.1. Jogszabályi háttér	17
1.2. Helyzetkép.....	17
1.3. Erőforrások.....	18
2. Jövőkép, alapelvek, célok.....	18
2.1. A környezeti nevelés alapelvei, jövőkép, hosszú távú célok	18
2.2. Konkrét célok és feladatok	19
3. Tanulásszervezés és tartalmi keretek	20
3.1. Tanórai keretek, a tantárgyak lehetőségei	20
3.2. Nem hagyományos tanórai foglalkozások	22
3.3. Tanórán kívüli foglalkozások.....	22
4. Taneszközök.....	22
5. Az iskolai környezet	22
5.1. Az épület	22
5.2. Az iskolai életvitel.....	23
6. Kommunikáció	23
7. Minőségfejlesztés	23
7.1. Az értékelés célja	23
7.2. Az eredményesség vizsgálatára alkalmazható módszerek	23
8. Javaslatok, feladatok.....	24
 D R O G P R E V E N C I Ó S P R O G R A M.....	 26
1. Alapelvek.....	25
1.1. A nevelési-oktatási intézményekben kialakítandó drogstratégia szükségessége	25
1.2. A drogstratégia kialakítása	26
1.3. A mentálhigiénés vonatkozás.....	26
1.4. A drogfogyasztás okai	26
2. Célok	28
2.1. Rövidtávú célok.....	28
2.2. Hosszú távú célok.....	28
2.3. Az egészségnevelés	28
2.4. A prevenció	28
3. Az iskolai drogstratégiából adódó feladatok megvalósítása.....	29
3.1. Az iskola vezetésének a feladata:.....	29
3.2. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős feladata:	29
3.3. A tantestület feladata:	29
3.4. A védőnő és szükség esetén az iskolaorvos szerepe, feladata.....	30
4. Eljárások, alkalmazott módszerek.....	30
4.1. Általános módszerek:	30
4.2. Prevenciós módszerek	30
5. Programvariációk.....	30
5.1. Eszközök, személyi feltételek	31
5.2. A megvalósítás szinterei.....	31

EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM

1. Bevezetés

Egyre nagyobb felelősség hárul a pedagógusokra a fiatalok egészségtudatos magatartásának kialakításában. Az *egészségfejlesztés* az a folyamat, amely képessé teszi az embereket saját egészségük egyre nagyobb mértékű irányítására és javítására. Az Egészségügyi Világszervezet 1986-os Ottawai nyilatkozata a korszerű egészségfejlesztés elveit és kulcsterületeit a következőkben határozta meg:

- az egészséget támogató társadalompolitika fejlesztése,
- az egészséget segítő környezeti feltételek kialakítása,
- közösségi cselekvés,
- az egészséges élet egyéni készségeinek erősítése,
- az egészségügyi ellátás megelőzési szerepének hangsúlyozása.

Az egészséges harmonikus életvitelt megalapozó szokások a tanuló cselekvő, tevékeny részvételével alakítható ki. Az iskolai környezet, mint élettér fontos szerepet játszik az egészséges testi, lelki, szociális fejlődés biztosításában. Ebben a pedagógusok életvitelének, személyes példamutatásának is jelentős szerepe van.

A nemzetközi és a hazai elvárásoknak megfelelően a nemzeti köznevelési törvény megkívánja a tanulók szemléletformálásának, pozitív attitűdjének, cselekvési kultúrájának újragondolását a pedagógusok részéről és a pedagógiai programok részeként az egészségnevelési és környezeti nevelési programok kidolgozását.

Mára az is egyértelművé vált, és ezt a felmérések is igazolják, hogy a kábítószer-problémák, ha különböző mértékben is, de jelen vannak az iskolákban. Ezért vált célszerűvé jelen programunk részévé tenni a drogeprevenciós programot.

2. Az egészségnevelés jogszabályi háttere

1. A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet:

7. § (1) bek. ac) és bm) pontja: „Az iskola pedagógiai programja meghatározza a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokat” és „az egészségnevelési és környezeti nevelési elveket.”

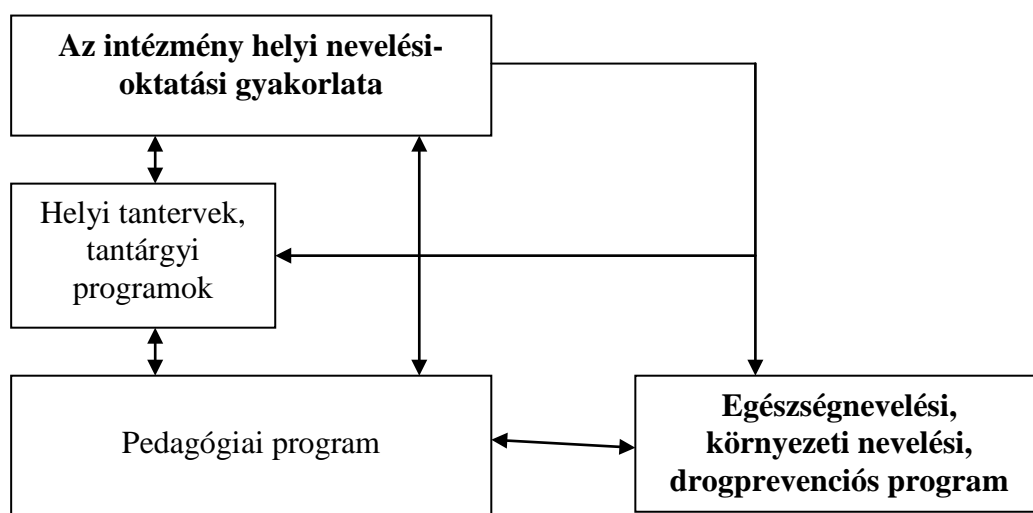
2. A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.

4.) Kormányrendelet szerint: „Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A pedagógusok ösztönözzék a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Az iskola feladata, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiénében, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. A pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.”

3. A nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól szóló 1999. évi XLII. törvény
4. Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 38. § (1)-(2) bek.
5. Az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet 2. és 3. sz. melléklet
6. A kötelező egészségbiztosítás keretében igénybe vehető betegségek megelőzését és korai felismerését szolgáló egészségügyi szolgáltatásokról és a szűrővizsgálatok igazolásáról szóló 51/1997. (XII. 18.) NM rendelet
7. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv.

3. Az egészségnevelési program az iskola működés rendszerében

Az egészségnevelésnél is fontos a minőségbiztosítás. A program tervezése és végrehajtása során figyelembe vesszük a partnereket, így a nevelőtestület, a diákok és a szülők elvárásait is. A program elkészítését, kimunkálását szakmai csoportban végeztük. Az egészségnevelési program helyét, kapcsolatait az iskola működés rendszerében az 1. ábra mutatja:

Kiemelten figyelmet kapnak az alábbi területek:

- a dohányzás visszaszorítása,
- az alkohol- és drogprevenció,
- az egészséges táplálkozási szokások elterjesztése,
- az élelmiszerbiztonság fejlesztése,
- aktív napi testmozgás kialakítása,
- a közegészség- és járványügyi biztonság fokozása,
- az egészséges fizikai környezet kialakítása.

4. Az egészségnevelés fázisai és meghatározói

4.1. Helyzetkép

Iskolánk épületei folyamatos felújítást igényelnek, melyet mindig megteszünk anyagi lehetőségeink függvényében. Minden kiszolgáló, szükségleteket ellátó helyiségnél fokozott figyelmet fordítunk a tisztaságra, az egészséges környezetre.

A folyosók, aula zöld növényekkel való ellátottsága jó, azonban a tantermekben lehetne még emelni a növények számát.

Az iskola udvarán jó időben kellemes ott tartózkodni, a tanulók ki is használják ezt, de az időjárástól függően a Házirendben foglaltak szerint is az udvaron, a friss levegőn kell tartózkodniuk.

A tornaterem és a külső sportpálya megfelelő helyet biztosít a testnevelésóráknak és a sportköröknek.

Az iskolai büfé üzemeltetője törekszik az egészséges táplálékok választékának bővítésére, természetesen arra is figyelve, hogy sok energiát igénylő kamaszok étkeznek ott.

4.2. Az egészségnevelő tevékenység

Helyzetfelmérés

Speciális személyi feltételek: iskolaorvos, védőnő.

Tárgyi feltételek: - elsősegélynyújtó helyiség,
- iskolai büfé.

A testi-lelki egészség helyi jellemzői

a) Az évente ismétlődő egészségügyi felmérések (a védőnők és iskolaorvos végzi) alapján megállapítható, hogy szembetűnő

- a sok mozgásszervi eltérés, főleg a lúdtalp, amit a tanuló és szülő nem vesznek komolyan,
- a túlsúlyos gyermekek száma magas, a helytelen életvitel és étrend miatt,
- a szemüveges gyermekek nem járnak rendszeres ellenőrzésre, elhanyagolják a szemüveg-cseréket, vagy nem használják, pedig a látásgond hatással lehet a teljesítményükre is,
- gyakori a bőrprobléma, a gyermekek többsége kezeli, de akadnak elhanyagoltak is.

b) Iskolánk jelenlegi helyzete a sport és testnevelés terén nagyon sok tennivalót kíván.

A szakközépiskolai tanulók elfogadják a testnevelés órát, ám a szakiskolai diákok közül inkább a 9. osztályosok az aktívak, a felsőbb évfolyamokon csak többszöri felszólításra öltöznek át, és gyakrabban kérnek felmentést (néha indokolatlanul).

A sportversenyeken egyre kevesebben vesznek részt, illetve egyre kevesebben igénylik a tömegsportot is.

5. Testi és lelki egészségnevelés általános céljai

Iskolánk egészségnevelési – általános – céljai a következők:

- testi, pszichikai, szellemi szempontból egészséges fiatalok nevelése,
- az egészséges életmód a harmonikus, erkölcsös és konstruktív életvitel rendjének kiépítése úgy, hogy ezek számukra alapértékké váljanak. Az ehhez szükséges ismereteket, készségeket, attitűdök elsajátításának kialakítása,
- primer prevenció keretében az egészségvesztés megakadályozása: különféle tényezők megszüntetésére való törekvés olyan tevékenységekkel és eszközökkel, amelyek egyrészt az általános egészségmegőrzését, másrészt a specifikus betegségek kialakulásának megelőzését segítik elő,
- a tanulók természetismeret és biológiaórákon szerzett ismereteire támaszkodva, azokat továbbfejlesztve tudatosítjuk a 14-18 éves tanulókban az ember és a környezet közötti kapcsolatot, hatékony kölcsönhatást,

- megismertetjük a tanulókkal az egészségre kedvező és káros tényezőket, a betegség-megelőzési módokat, eljárásokat, tudatosítani a tanulóknak az egészséges életmód szabályait, normáit, a pozitív beállítódásokat,
- élethelyzetek, szituációk bemutatásával és elemzésével fejleszteni szemléletüket viselkedési normáikat, erkölcsiségüket, önmaguk és mások iránti felelősségérzetüket.

6. Az egészségnevelés tartalma

6.1. Higiénikus, egészséges életvitel

- Az ember legfontosabb biológiai, pszichológiai, szociálpszichológiai jellemzőinek megismertetése (biológiaórák).
- Emberismeret, empátia, alkalmazkodó készség (osztályfőnöki órák).
- Egyén és közösség (osztályfőnöki órák).
- Kulturált viselkedés (osztályfőnöki órák).

6.2. Betegségek elkerülése, egészség megóvása

Tanórai kereteken belül:

- testi és személyi higiénia, tisztálkodás, öltözködés (osztályfőnöki és természetismeret órán)
- személyi higiénia-öltözködés (osztályfőnöki órák)
- közlekedés kultúra és biztonság (osztályfőnöki órák)
- étrend (napi, heti) (osztályfőnöki órák)

Tanórán kívüli keretek között megvalósítható:

- baleset-megelőzés,
- elsősegélynyújtás,
- a testnevelési, tömegsport és iskolán kívüli sportrendezvényeken való részvétel,
- életmód/életmódváltó- és sporttáborok szervezése.

6.3. Léleki egészség megóvása, krízis prevenció

- önismeret, mely vonatkozik a fiatalok szociális egészségi és érzelmi állapotára, magatartásbeli hiányosságokra,
- stresszt oldó technikák: sikeres emberek életútjának bemutatása (művészek, feltalálók),
- emberismeret, empátia „Személyiségünk rejtett tartalékai” című könyv feldolgozása osztályfőnöki órán,
- egyéni képességek és célok összhangja.

6.4. Függőséghez vezető motívumok feltárása, egészségkárosító szokások megelőzése

- egészségkárosító növények,
- egészségkárosító élvezeti szerek,
- serkentők, nyugtatók drogok,
- szenvedélybetegségek,
- függőséghez vezető okok feltárása, tudatosítása,
- élvezeti szerek (drog, alkohol) egészségkárosító hatása, azok következményei.

6.5. Az egészséges táplálkozás

A menza és a büfé törekedjen bioételek, vegyszermentes élelmiszerek, illetve a korszerű táplálkozásnak megfelelő ételek készítésére, illetve árusítására. A pincér-, szakács- és cukrászszakmák oktatási anyagát is ennek megfelelően célszerű összeállítani.

A diákönkormányzat vagy 1-1 osztályfőnök szervezésében, a szakács-, cukrász és pincértanulók bevonásával az alábbi rendezvények megtartását célozzuk meg:

- tejbár, salátabár, árubemutató, kóstolók, receptverseny, terítési verseny,
- „almanap” – az egészségnevelési hónap keretében.

6.6. A családi életre, szülővé nevelés témakörei

- barátság, partnerkapcsolatok,
- a család funkciója, jelentősége,
- érzések – érzelmek – értékek,
- családtervezés,
- terhesség, szülés, csecsemőgondozás,
- AIDS és más szexuális úton terjedő betegségek,
- normálistól eltérő szexuális magatartás,
- szülői felelősség – konfliktusok feloldása,
- családalapítás, családjogi törvény,
- betegbiztosítás, egészségügyi szolgáltatások igénybevétele módjai.

6.7. Szabadidő – kultúra fejlesztése

A mai családok életére a túlterheltség, a túlhajsza jellemző, ezért a szülő „nem ér rá” gyermekével foglalkozni. Hiányzik az értékorientált nevelés, így fiataljaink gyakran nem tudják mi a helyes és helytelen szórakozási mód. A szociálisan hátrányos helyzetű tanulóinknál a család különböző okok miatt nem tudja ezt a feladatot ellátni, illetve nem megfelelően (pl.: ha a szülő a kocsmába járást tekinti szórakozásnak, a gyermek is ezt a magatartásmintát veszi át). Ezért különös hangsúlyt kell fektetnünk az ilyen szórakozási módok korrigálására is. Rá kell mutatnunk, és meg kell érteniük, hogy kulturált formában is lehetséges a kikapcsolódás: kirándulás, zenés esték, színház és/vagy mozi látogatás, könyvtár, városi vetélkedők, KRESZ-tanfolyam stb.) A kulturált szórakozás megtanítása azért bír rendkívüli jelentőséggel, hogy fiataljaink a stressz és unalom elől ne az alkohol, drog és egyéb függő betegségek hazug világába meneküljenek.

6.8. A NETFIT felmérési rendszer

A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet értelmében minden tanév tavaszi időszakában kötelező a tanulók fizikai állapotának és edzettségének (fizikai fittségének) mérése. Az országos egységes mérési módszer és az annak alkalmazásához kifejlesztett eszközök alkalmazásával a nappali rendszerű iskolai oktatás rendje szerinti tanulók részvételével ellátja a tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérésével kapcsolatos feladatokat. A tanulók fizikai, fittségi mérésének célja a tanulók egészsége megőrzésének, javításának, fenntartásának előmozdítása és a tanulók egészségi állapotának nyomon követése a tanulók fizikai, fittségi szintjének feltárásával.

A fizikai fittségi mérés eredményeit a mérést végző pedagógus rögzíti és feltölti a NETFIT informatikai rendszerbe. A fizikai fittségi felmérés egyes tanulókra vonatkozó, adott tanévben rögzített adatait az iskola testnevelés tantárgyat tanító és az iskola igazgatója által kijelölt egyéb pedagógusai tanévenként elemzik, és meghatározzák az adott tanuló fizikai fittségi szintjének további fejlesztése szempontjából – elsősorban az iskola testnevelés órák keretei között szükséges intézkedéseket.

A fizikai fittségi mérések iskolai adatai alapján az iskola testnevelés tantárgyat tanító pedagógusai tanévenként javaslatot tehetnek a nevelőtestület részére a pedagógiai program részét képező iskolai egészségfejlesztési program módosítására.

7. Az egészségnevelés módszerei és eszközei

7.1. Az egészségnevelés formái, módszerei

- kiállítás,
- egészséges ételek készítése, kóstolása,
- tanórák (testnevelési, biológia, osztályfőnöki órák),
- könyvtári kutatómunka,
- sportbemutatók, vetélkedők, kirándulás, táborok,
- filmvetítés,
- kérdőívek,
- rendezvények: előadás, egészségnap, egészséghónap.

7.2. A módszerválasztás szempontjai

- tevékenységközpontú és életszerű legyen,
- élményközpontú, motiváló legyen,
- feleljen meg a tanuló életkorának,
- pozitív életszemléletet adjon,
- együttműködésre épüljön,
- sok játékos elemet tartalmazzon.

8. Az egészségnevelés erőforrásai

8.1. Humán erőforrások

- képzések (szakirányú, módszertani),
- továbbképzések tervezése, szervezése.

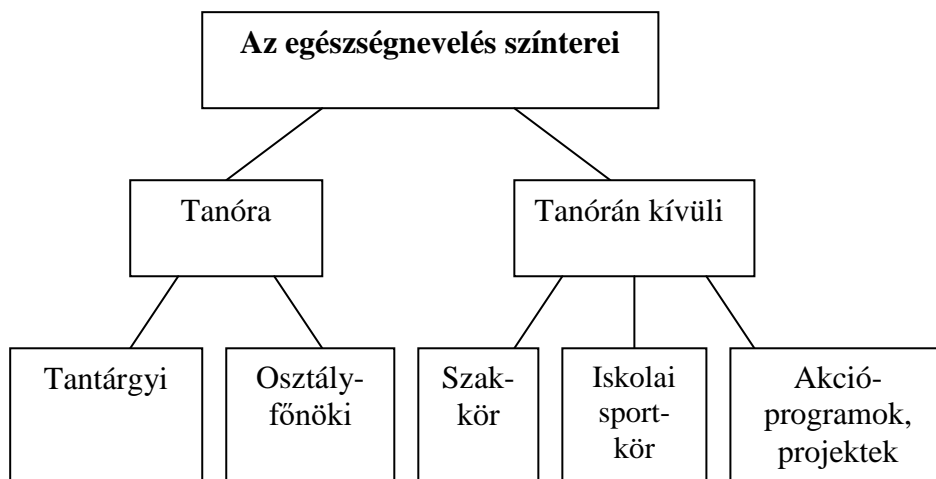
8.2. Tárgyi erőforrások

- szemléltető képek,
- fóliák, modellek,
- szakkönyvek,
- szaktantermek,
- audiovizuális eszközök.

8.3. Anyagi erőforrások

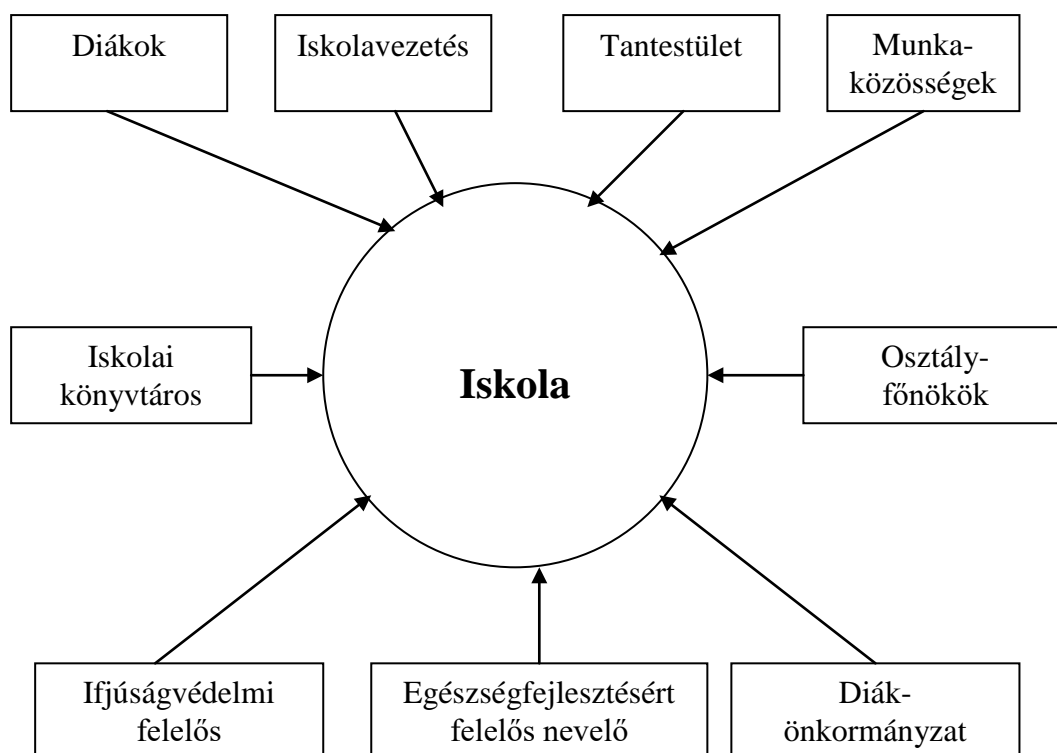
- költségvetés: az iskola költségvetésében pénzügyi háttérrel biztosítunk az egészségnevelési program megvalósítására – a fenntartó finanszírozási lehetőségétől függően,
- iskolai szolgáltatások bevétele,
- pályázati (országos, megyei, helyi) támogatások,
- alapítványi támogatások.

9. Az egészségnevelés szinterei

10. Az iskola kapcsolatai az egészségnevelésben

10.1. Belső kapcsolatok

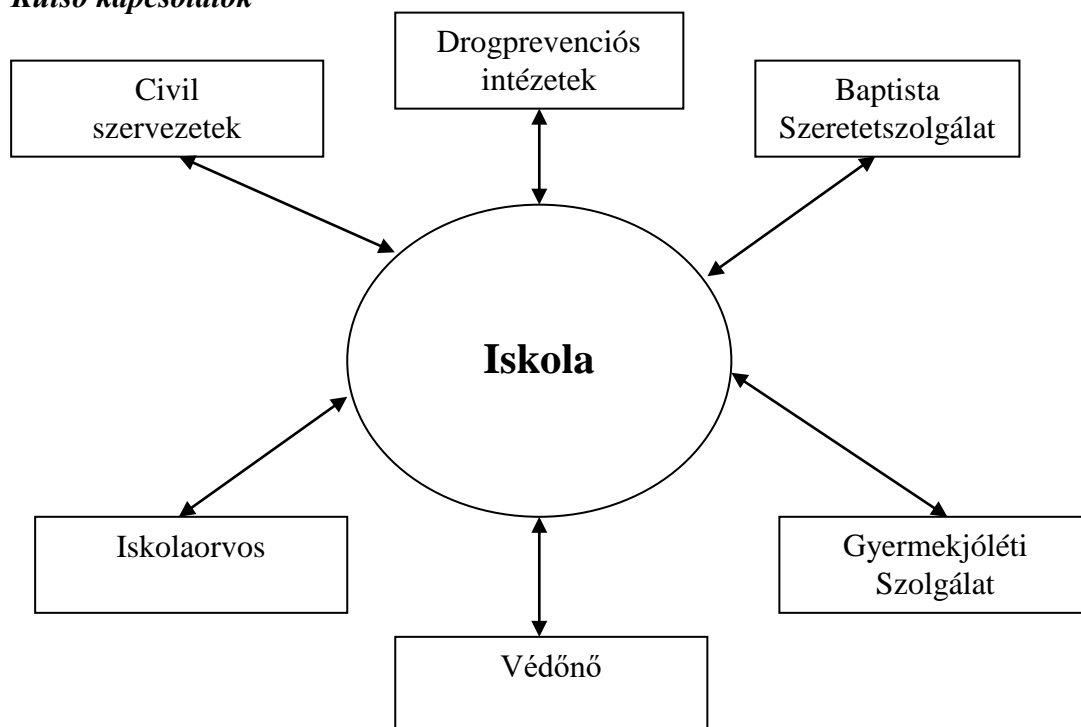

10.2. Egészségfejlesztő, egészségnevelő csoport

A csoport tagjainak feladata, hogy a belső innováció és az iskola pedagógiai programjának alkotása (módosítása) során az egészségnevelési feladatok megfogalmazásában, majd végrehajtásában közreműködjön.

Tagjai: az iskola igazgatója, testnevelő tanárok, iskolaorvos, védőnők, diákönkormányzat-vezető, ifjúságvédelmi felelős, egészségfejlesztési tevékenységgel foglalkozó munkatárs.

10.3. Külső kapcsolatok

10.4. A védőnői munka önálló területei és feladatai iskolánkban

A 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet alapján az iskola-egészségügyi feladatok koordinálásáért, a szakmai rendeletben meghatározott szűrővizsgálatok végzéséért, adminisztrációjáért felelős személy az iskola védőnője. Feladata a szűrővizsgálatok előkészítése, és az alábbi vizsgálatok önálló végzése (elsősorban a 9-12. osztályokban):

- az érzékszervek (látásélesség, színlátás, hallás) vizsgálata,
- a szív, a keringési állapot megítélése a légzés, a pulzusszám és a vérnyomás mérése által,
- a mozgásszervek (statikai elváltozások, tartási rendellenességek) alapvizsgálata,
- a kültakaró (bőr, fejbőr) látható elváltozásainak vizsgálata,
- a súly, magasság és mellkőrfogat mérése,
- golyva szűrése tapintással,
- mentális zavarok felismerése, gondos anamnézis felvételével és a pedagógusokkal való kapcsolattartás segítségével,
- az oltások előkészítése és megszervezése,
- az iskola-egészségügyi dokumentáció és nyilvántartás vezetése,
- az elsősegélynyújtásra való felkészítés,
- tanácsadás (egyéni, csoportos),
- kapcsolattartás a pedagógusokkal, szülőkkel,
- családlátogatás.

A védőnői munka hatékonyságát növelné, ha az osztályfőnökök, diákok visszajeleznének a beavatkozást igénylő esetekben.

Iskolai feladat: az egészségnevelési témájú osztályfőnöki órákra gyakrabban szükséges meghívni az iskolaorvost és védőnőt.

11. Az egészségnevelés értékelése

- megfigyelés,
- csoportos beszélgetés,
- tanulói kiállítási anyagok,
- a tanulók egészségi állapotát több éven át összehasonlítjuk,
- az alábbi kérdőívek kitöltése és értékelése:
  - 1. sz. melléklet: minden tanuló kitölti az első osztályfőnöki órán
  - 2. sz. melléklet: kollégák körében

12. Az egészségnevelési program végrehajtása

Az iskolánk egészségnevelési programjának végrehajtását éves munkatervünkben részletezzük.

Egyéb javaslatok:

- az úszásoktatás bevezetése testnevelési órák keretében,
- iskolapszichológus alkalmazása,
- több szelektív-hulladékgyűjtő elhelyezése az iskola területén,
- a tantermek szellőztetésének biztosítása szünetekben,
- az egészségnevelés érdekében a szülői értekezletek felhasználása.

13. Intézményünk: egészségfejlesztő iskola

Egészségfejlesztő iskolaként folyamatosan fejlesztjük környezetünket, amivel elősegítjük, hogy az iskola az élet, a tanulás és a munka egészséges színtere legyen.

Ennek iskolánkra jellemző ismérvei:

- tekintetbe vesszük a tanulók és pedagógusok jólétét és méltóságát, elismerjük az erőfeszítést, a szándékot és támogatjuk az egyéni előrejutást,
- arra törekszünk, hogy segítsük a diákoknak, az iskola dolgozóinak, a családoknak, valamint a helyi közösségek tagjainak egészségük megőrzését.

Annak érdekében, hogy az egészségfejlesztő testmozgás hatékonyan megvalósuljon, az alábbiakat teljesítjük:

- minden testmozgási alkalom során megtörténik a keringési- és légző-rendszer megfelelő terhelése,
- minden testnevelésórán van gimnasztika, benne a biomechanikai helyes testtartás kialakítását és fenntartását szolgáló gyakorlatanyag és légzőtorna,
- minden testnevelési óra és egyéb testmozgási alkalom örömet és sikerélményt jelentsen még az eltérő adottságú tanulóknak is,
- az iskola biztosítja a gyógytestnevelési órák helyben történő megtartását,
- a testnevelés és a sport személyiségfejlesztő hatásai érvényesülnek a teljes testmozgás-programunkban,
- a testnevelésórák mellett naponta lehetőséget biztosítunk délutánonként a sportolásra (szakosztályi sportágak, tömegsport, sportlétesítmények ingyenes használata tanulóinknak és dolgozóinknak),
- részt veszünk az egészséges életmód kialakítását és fenntartását támogató pályázatokon.

Az egészségi állapotot befolyásoló tényezők

A következő táblázatban található kérdések az egészséges életmóddal összefüggő különböző tényezőket és az egyén életmódjából következőket sorolja fel. Az egyes tényezők egészségre gyakorolt hatását 1-5-ig terjedő skálán lehet jelölni. Az 1-es azt jelenti, hogy véleményünk szerint az adott tényező egyáltalán nem befolyásolja az illető egészségi állapotát, az 5-ös pedig azt, hogy nagymértékben befolyásolja azt. A skála értékeit átlagoljuk.

<i>Állítások</i>	<i>Értékelési skála</i>	<i>Átlag</i>
A napi stressz mennyisége	1 2 3 4 5	
A dohányzás mértéke	1 2 3 4 5	
Az alkoholfogyasztás mértéke	1 2 3 4 5	
Környezeti ártalmak	1 2 3 4 5	
A családi élet kiegyensúlyozottsága	1 2 3 4 5	
Táplálkozási szokások	1 2 3 4 5	
Sportolási és szabadidő eltöltési szokások	1 2 3 4 5	
Egészségügyi ellátás színvonala	1 2 3 4 5	
Szűrővizsgálatokon való gyakorisága	1 2 3 4 5	
Veleszületett adottságok	1 2 3 4 5	
Munkaidő hossza	1 2 3 4 5	
A család anyagi helyzete	1 2 3 4 5	
A lakóhely, település ahol él	1 2 3 4 5	
A végzett munka jellege	1 2 3 4 5	
Iskolai végzettség	1 2 3 4 5	
A családban előforduló betegségek	1 2 3 4 5	
Lakáskörülmények	1 2 3 4 5	
A drogfogyasztás mértéke	1 2 3 4 5	
A véletlen	1 2 3 4 5	

Javasolt szempontok az iskola egészségmegőrző tevékenységének végig gondolásához

1. A mi iskolánk az egészségnevelést tágan értelmezi, s ebbe az elgondolásba beletartozik az iskolai élet legtöbb vonatkozása, így például a közösségi kapcsolatok is.
  - ☐ Nagyon jellemző
  - ☐ Inkább jellemző
  - ☐ Inkább nem jellemző
  - ☐ Egyáltalán nem jellemző
2. A mi egészségnevelési elképzelésünk magába foglalja a testi -, lelki-, társadalmi-, és környezeti jellemzők egymásra hatását.
  - ☐ Nagyon jellemző
  - ☐ Inkább jellemző
  - ☐ Inkább nem jellemző
  - ☐ Egyáltalán nem jellemző
3. Nem kizárólag az ismeretek átadására összpontosítunk, hanem a tanulók aktív részvételét is fontosnak tartjuk.
  - ☐ Nagyon jellemző
  - ☐ Inkább jellemző
  - ☐ Inkább nem jellemző
  - ☐ Egyáltalán nem jellemző
4. Elképzeléseink kialakításában tekintettel vagyunk arra, hogy a tanulók egészségét számos iskolán kívüli hatás is befolyásolja.
  - ☐ Nagyon jellemző
  - ☐ Inkább jellemző
  - ☐ Inkább nem jellemző
  - ☐ Egyáltalán nem jellemző
5. Abból indulunk ki, hogy a jó egészségi állapot feltétele az, hogy ki-ki maga irányítsa és ellenőrizze saját életét.
  - ☐ Nagyon jellemző
  - ☐ Inkább jellemző
  - ☐ Inkább nem jellemző
  - ☐ Egyáltalán nem jellemző
6. A mi iskolánk tárgyi környezete az egészséget segíti.
  - ☐ Nagyon jellemző
  - ☐ Inkább jellemző
  - ☐ Inkább nem jellemző
  - ☐ Egyáltalán nem jellemző
7. Egészségnevelési elképzelésünk szem előtt tartja az iskolában dolgozók „jól-létének” biztosítását.
  - ☐ Nagyon jellemző
  - ☐ Inkább jellemző
  - ☐ Inkább nem jellemző
  - ☐ Egyáltalán nem jellemző

8. Egészségnevelési programunk a szülőkkel való együttműködésre épül.

- ☐ Nagyon jellemző
- ☐ Inkább jellemző
- ☐ Inkább nem jellemző
- ☐ Egyáltalán nem jellemző

9. Iskolánkban a hagyományos, biológia és osztályfőnöki órán túlmenő egészségnevelés folyik tantárgyi keretek között.

- ☐ Nagyon jellemző
- ☐ Inkább jellemző
- ☐ Inkább nem jellemző
- ☐ Egyáltalán nem jellemző

10. A mi iskolánkban nagy szerepe van a testnevelés óráknak és a tömegsportnak.

- ☐ Nagyon jellemző
- ☐ Inkább jellemző
- ☐ Inkább nem jellemző
- ☐ Egyáltalán nem jellemző

11. A mi iskolánkban van:

- ☐ Sportpálya (nyitott)
- ☐ Tornaterem
- ☐ Udvar (füves, salakos)
- ☐ Udvar (kő, beton)
- ☐ Belső köztér (aula)
- ☐ Orvosi rendelő
- ☐ Büfé
- ☐ Étterem/menza

12. A mi iskolánkban a tantermekben van:

- ☐ Neonvilágítás
- ☐ Izzószálas világítás
- ☐ Pad
- ☐ Szék és asztal
- ☐ Krétás tábla
- ☐ Műanyag tábla

13. A mi iskolánkban a felsorolt egészségügyi ellátások közül a következők működnek

	<i>Iskola orvosi rendelés</i>	<i>Védőnői szolgálat</i>	<i>Pszichológiai tanácsadás</i>
Hetente			
Havonta			
Ritkábban			
Nem működik			

14. A mi iskolánkban van:

- ☐ Mosdó/zuhanyzó
- ☐ Vízőblítéssel WC
- ☐ Szennyvízelvezetés

15. Iskolánkban az egészségügyi és tisztálkodó helyiségek higiéniája:

- ☐ Igen jó
- ☐ Jó
- ☐ Elfogadható
- ☐ Rossz

16. Iskolánkban a következő egészséggel és az egészséges életmóddal kapcsolatos akciók, programok működtek az elmúlt év során:

1. ....
.....
2. ....
.....
3. ....
.....

17. Az elmúlt évben egy vagy több alkalommal pályáztunk egészséggel kapcsolatos támogatásokra:

☐ igen

Soroljon fel néhányat:

.....
.....
.....
.....
.....

☐ nem pályáztunk

KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM

1. Bevezetés

Az iskolai környezeti nevelés során a tanulók felkészülnek környezetük megismerésére, tapasztalataik feldolgozására, valamint az élő és élettelen természet érdekeit is figyelembe vevő cselekvésre.

1.1. Jogszabályi háttér

A pedagógiai programokban a személyiség- és közösségfejlesztés megtervezésében kiemelt hangsúlyt kell fektetni a NAT kiemelt közös követelményeire, köztük a környezeti nevelésre.

„A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességeikre tekintettel használja. Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek el, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.”

(NAT 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet)

1.2. Helyzetkép

1.2.1. Belső környezet

Az iskola helyi adottságai jók. A város központjában helyezkedik el, de elviselhető a zajszint és a levegő szennyezettsége egyaránt. Különösen jó adottságú a sportpályánk, amely füves-fás terület környezetében helyezkedik el.

Iskolánkban szelektív hulladékgyűjtés működik, külön gyűjtjük az újrahasznosítható anyagokat és a szárazelemeket.

A természetes világításról a nagy ablakfelületek gondoskodnak, melyeknek szigetelése olyan rossz állapotú, hogy cserére szorulnak. A termék világítása a „Szemünk fénye” program keretében teljesen kicserélődött korszerű, „szembarát” világítótestekre.

1.2.2. Külső környezet

A városhoz szinte minden oldalról erdőség, zöld övezetben lévő ipari létesítmények tartoznak. A vonattal érkező vidéki tanulók az Erzsébet királyné ligeten, a busszal érkezők gondozott, virágos parkon keresztül közelíthetik meg az iskolát. Helyi védettséget élvez az „Öregerdő”, amelynek növényvilága, öreg tölgyfái jelentősek. A közeli ecsegi pusztát természetvédelmi oltalom alatt áll.

1.3. Erőforrások

1.3.1. Személyi erőforrások

Belső:

- Az iskolában dolgozó pedagógusok példamutatása adja elsősorban a környezeti nevelés hitelességét. Feladatuk: programok szervezése, lebonyolítása, dekoráció stb.
- A technikai dolgozók napi munkájukat igyekezzenek környezetbarát technikákkal megvalósítani (pl. szelektív hulladékgyűjtés segítése). Munkájukban legyenek igényesek, nyitottak az ésszerű változásokra, érdeklődők az iskolai élettel szemben.
- A belső erőforrás fontos tényezője az átlagosan 400-500 fő tanuló, akiknek feladata, hogy vigyázzanak környezetükre, és figyelmeztessék társaikat a kulturált viselkedésre. Feladatuk továbbá a hulladékgyűjtés, a saját terem gondozása.

Külső:

- A helyi intézményekkel (önkormányzat, általános és középiskolák), vállalatokkal való kapcsolattartás megfelelő.
- A Baptista Szeretetszolgálattal való rendszeres kapcsolattartás.
- A szakképzés gyakorlati helyeivel mindennapos az együttműködés.
- A civil szervezetekkel állandó a kapcsolat (pl. Kisújszállási Városvédő és –Szépítő Egyesület; NIMFEA Természetvédelmi Egyesület).
- A szülők fontos feladata, hogy megerősítsék gyermekükben azt a környezettudatos magatartást, amit az iskola is közvetíteni kíván. A közös munkába a szülői értekezleteken és az iskolaszék ülésein tudjuk hatékonyabban bevonni a szülői oldalt.

1.3.2. Anyagi erőforrások

A jövőben az erre a célra kiírt pályázatokat rendszeresen figyelemmel kísérjük. A fenntartó támogatása szükséges az iskola környezeti nevelés programjának megvalósításához.

2. Jövőkép, alapelvek, célok

2.1. A környezeti nevelés alapelvei, jövőkép, hosszú távú célok

2.1.1. Jövőkép

Célunk olyan környezeti nevelés és oktatás, amely

- kialakítja a diákokban a természet iránti tiszteletet, az igényt arra, hogy kulturált környezetben éljenek,
- készíteti a diákokat a környezetükben történő jelenségek megfigyelésére, magyarázatára, a problémák esetleges megoldására,
- érzékennyé teszi a diákokat a szűkebb környezetükön túl történő dolgokra, történésekre is (Magyarország, a világ globális problémáira – népesedés, a környezet és a természeti katasztrófák, stb.), és felkészíti őket a lokálisból kiindulva a bioszféra és a biodiverzitás megőrzésére.

2.1.2. Célok a 14-20 éves korosztály esetében

- fenntarthatóságra nevelés (élethosszig tartó), az ökológiai szemléletmód segítségével,
- rendszerszemléletre való nevelés,
- holisztikus (a világ oszthatatlan egész) és globális szemléletmód kialakítása, a szerves kultúra fontossága, a globális összefüggések megértése,
- tolerancia és segítő életmód, az állampolgári – egyéb közösségi – felelősség felébresztése,

- a környezettudatos magatartás és életvitel segítése, kialakítása,
- az életminőség fogyasztáson túlra mutató alkotóinak keresése, a fogyasztás helyébe életminőség helyezése,
- az egészség és a környezet összefüggéseinek vizsgálata,
- helyzetfelismerés, ok-okozati összefüggések, problémamegoldó gondolkodás fejlesztése,
- létminőség választásához szükséges értékek, viselkedési normák kialakítása,
- az élethosszig tartó tanulás megalapozása a kulcskompetenciák fejlesztése révén (pl. tudományos adatgyűjtés és elemzés, információszerzés különböző eszközökkel),
- az oktatási esélyegyenlőtlenségek mérséklése: a környezeti nevelés módszertanában a sajátos nevelési igényű tanulókat jól segítő módszerek is fellelhetők.

2.1.3. Helyi célok, értékek

- természeti, épített, szociális környezetünk ismerete, óvása fejlesztése,
- helyi értékek és problémák feltérképezése, majd célok megfogalmazása (pl. öreg fák megóvása, faültetés, madárvédelem, hulladék, iskolai büfé „zöldítése”, energia-takarékosság, helyi védettség stb.),
- lakóhely megismerése (értékek, gondok, a megoldás módjai),
- hagyományok védelme: család – iskola – település – nemzet szinteken,
- azonosságtudat fejlesztése a fenti szinteken, pozitív értékrend, egészséges életvitel iránti igény alakítása, a nevelés fontossága, ami nem helyettesíthető a képzéssel,
- az oktatás tárgyi feltételeinek javítása.

2.2. Konkrét célok és feladatok

2.2.1. Célok

- A tantárgyi struktúrába minél szélesebb körben legyenek beépítve a környezeti nevelés alapelvei.
- Új – a környezeti neveléshez is kapcsolódó – tanulási és tanítási stratégiák kidolgozása, melyek révén a sajátos nevelési igényű, illetve a nehezen kezelhető (magatartászavaros) diákok számára segítséget tudjunk nyújtani.
- A tanórán kívüli tevékenységek előtérbe helyezése, melyek fontosak a közösségformálás, az értékrend, a hagyományok tisztelete, az azonosságtudat kialakítása szempontjából – a család, az iskola, a település és a nemzet színterén.
- A környezettudatos szemlélet, magatartás és életvitel kialakítása.

2.2.2. Konkrét feladatok

- A szakoktatásban kiemelni a hagyományok megismerését, tiszteletét (pl. helytörténeti múzeum látogatása, a régi mesterségekkel való megismerkedés [szőnyegszövés, fafaragás, kovácsmesterség, szalmafonás stb.]).
- A szakoktatásban a környezetbarát technológiák fontosságát hangsúlyozni.
- A város és annak környezetének megismerése (kerékpártúra, terepgyakorlat).
- Az Illéssy-sírkert védelme, gondozása.
- Szelektív hulladékgyűjtés.
- Az egészséges életmódra való nevelést szem előtt tartva minél több diákot bevonni a tömegsport mozgalmába.
- Környezetvédelmi vetélkedők tartása.
- Zöld szervezetekkel való intenzív kapcsolattartás.

2.2.3. A megvalósítás résztvevői és feladataik

Résztvevők	Feladataik
Iskolavezetés	Anyagi források teremtése, az ösztönző rendszer kidolgozása, aktív részvétel az egyes programokban.
Osztályfőnöki munkaközösség-vezető	Évfolyamokra lebontva foglalkozik az egészségneveléshez kötődő környezeti nevelési tartalmak feldolgozásával.
Műszaki munkaközösség-vezető	Munkavédelmi szabályok és előírások ismertetése, betartatása. Figyelmet fordít az energiatakarékosságra.
Tanárok	Kidolgozzák, és a tantárgyakba beépítve tanítják az egyes környezeti tartalmakat. Kiemelt szerepe van a földrajzot tanító tanároknak.
Tantestület, technikai dolgozók	A vegyszerek szakszerű tárolása, tiszta egészséges környezet biztosítása, csatorna karbantartása, környezetbarát tisztítószer alkalmazása.
Diákönkormányzat	A diákok mozgósítása a programokra, a faliújságokon a „zöld” hírek elhelyezése.
Tanulók	A tervezett éves programokban vegyenek részt (hallgatóság, tevékenység).

3. Tanulásszervezés és tartalmi keretek

3.1. Tanórai keretek, a tantárgyak lehetőségei

Biológia – Természetismeret

A tanulók

- ismerjék meg a globális környezeti problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit, ami a szakterületük káros kibocsátásából is adódhat.
- ismerjék meg szakmájuk környezeti és egészségügyi problémáit.

Földrajz

A tanulók

- ismerjék meg a levegő–víz–talaj földrajzát, ezek szennyezésének elkerülési lehetőségeit,
- éghajlati övek és övezetek, ember és övezet viszonya,
- ismerjék meg és őrizzék a természeti és ember alkotta táj szépségeit.

Történelem – Társadalomismeret

A tanulók

- ismerjék meg a szakma helyi történelmi értékeit, alakuljon ki bennük a hagyományok tisztelet,
- a szakma történeti áttekintése révén szerezzenek ismereteket a történelem és a környezetvédelem kapcsolatáról.

Magyar nyelv és irodalom

A tanulók

- törekedjenek a szakmai nyelv igényes, színes, pontos használatára, írásban és szóban egyaránt.

Matematika

A tanulóknak

- alakítsuk ki a környezeti rendszerek megismeréséhez szükséges számolási készségeket, ami a szakma elsajátításához elengedhetetlen.

Idegen nyelv

A tanulóknak

- váljanak képessé az idegen nyelvű szakirodalom megismerésén keresztül a szakmájukhoz kapcsolódó környezeti problémák tanulmányozására, és ismerjék meg a nyelv segítségével más országok hasonló problémáit.

Kémia

A tanulóknak

- rendelkezzenek a környezetbiztonsághoz szükséges szakmai ismeretekkel,
- ismerjék meg a szakmájukhoz kapcsolódó veszélyes anyagokat, azok tárolását, semlegesítését, környezetre gyakorolt hatását.

Informatika (számítástechnika)

A tanulóknak

- tanulják meg használni a világhálót kutató munkára, ismeretszerzésre,
- futtassanak környezeti elemek változását figyelembevevő szimulációkat,
- ismerjék meg a távközlési, informatikai berendezések környezetet károsító hatásait.

Szakmai tantárgyak

A tanulóknak

- ismerjék meg a szakma gyakorlásához kapcsolódó természet és környezetvédelmi ismereteket, ezeket tudják megfelelően hangsúlyozni, kiemelni,
- ismerjék a szakmához kapcsolódó higiéniai követelményeket, és tudják ezeket a gyakorlatban alkalmazni,
- tudják a szakmai ártalmak hatását az emberi szervezetre, legyenek képesek az egészségkárosodás megelőzésére,
- ismerjék meg a szakma történetét és lássák a környezetre gyakorolt hatását, tudják ennek az egyszerű vizsgálati lehetőségeit,
- legyenek képesek a tényeket szakma-specifikusan kiegészíteni, s ezen keresztül is erősödjön az ökológiai szemléletük,
- sajátítsák el a szakma specifikus munkát és legyenek birtokában a környezetvédelmi ismereteknek,
- tudják kiemelni a szakma környezetterhelő hatásait, ismerjék a védekezés lehetőségeit (pl. hulladékkezelés stb.),
- ismerjék a környezetbarát technológiákat, a környezetbarát anyagokat,
- sajátítsák el az anyag- és energiatakarékos gazdálkodási módokat,
- látogassák meg a szakmához kapcsolódó (helyi) létesítményeket, figyeljék meg a helyes környezetvédelmi technológiákat a gyakorlatban,
- tudják mérni a környezetet károsító elemek hatásait szakma-specifikus eszközökkel.

A tanulóknak

- alakuljon ki a munkafegyelem és technológiai fegyelem,
- alakuljon ki a modern rendszertani szemlélet a szakmai és környezetvédelmi oktatás során.

3.2. Nem hagyományos tanórai foglalkozások

A nem hagyományos tanórai foglalkozások közös és alapvető jellemzője és kritériuma a komplexitás.

Komplex tanulási lehetőségek:

1. Moduloktatás

- terepgyakorlat, tanulmányi kirándulás,
- szakmai gyakorlat,
- múzeumlátogatás (mesterségek, ősi kultúra).

2. Terepi foglalkozások

- erdei iskola, terepgyakorlat,
- tanulmányi kirándulás.

3. Kézműves foglalkozások

- szakmai gyakorlatok.

4. „Akciók”

- vetélkedők, pályázatok,
- kiállítás rendezése, filmkészítés (szakmák bemutatása),
- kérdőívek kitöltése,
- faültetés.

3.3. Tanórán kívüli foglalkozások

- természetvédelmi örjárat, parlagfűirtás megszervezése,
- kirándulások: földrajzi környezet megismerése, a természeti és társadalmi környezet viszonyának bemutatása, közzétani gyűjtő kirándulások,
- növényi és állattani gyakorlat (pl. Tiszaigari Arborétum, Hortobágyi Nemzeti Park).

4. Taneszközök

Az alábbiakban csak a környezeti neveléshez rendelkezésre álló eszközöket soroljuk fel:

- hulladéktárolók,
- mikroszkópok, kémcsövek, mérőhenger, szűrők,
- gumicsizma,
- vegyszerek,
- az elsősegélynyújtó helyiség felszereltsége,
- szemléltető eszközök: könyvek, videofilmek, CD-k, prospektusok.

5. Az iskolai környezet

5.1. Az épület

- A helyi adottságokat kihasználva minél egészségesebb esztétikusabb környezetet nyújtunk a diákoknak és a kollégáknak.
- Szükség lesz a szelektív hulladékgyűjtés beindításához minden folyosórészre újabb szeméttárolókra, az udvaron pedig egy papírtároló konténerre. Az iskola egész területén több hulladékgyűjtő kerüljön elhelyezésre.
- A WC-k fokozott fertőtlenítése.

5.2. Az iskolai életvitel

- Az iskolakert ápolása és virágosítása során a tanulókat próbáljuk bevonni a mindennapi kertészkedésbe.
- Épüljenek be az iskola mindennapi életébe ún. jeles napok (pl. Föld napja, Madarak-fák napja stb.).
- A szakmák hagyományai, ünnepei méltó megtartásra kerüljenek, legyen lehetőség múzeum-látogatásra, vagy idős mesterek meglátogatására.
- A Diákönkormányzat „zöld” szemmel tevékenykedjen.
- A megvalósítási tervben a munkaközösség-vezetőkkel közreműködve kidolgozni a konkrét feladatokat.
- Az iskolai könyvtár alakítson ki „zöld” sarkot a téma szakirodalmából.

6. Kommunikáció

A diákokat faliújságon, illetve személyes kapcsolattartáson keresztül tájékoztatjuk az aktualitásokról.

A zöld mozgalmak akcióiról, kampányairól pályázati lehetőségekről különféle zöld kiadványok, mint pl. Kukabúvár, Öko Táj, Zöld Pók, Természetbúvár, illetve az elektronikus kommunikáció révén szerzünk tudomást az iskolai könyvtárban.

7. Minőségfejlesztés

7.1. Az értékelés célja

- Annak meghatározása, hogy a tanulók hogyan fogják fel a tapasztalatokat, hogyan válaszolnak azokra, és azok miképp hatottak rájuk.
- A tanárok és diákok hogyan fogadták az új tanítási stratégiákat, illetve tanulási tevékenységeket. Szerezzenek személyes tapasztalatokat a környezeti konfliktusok együttműködéssel történő kezelésében és megoldásában.
- A tanárok a környezeti nevelés színvonalának megőrzése, a hiányterületek pótlása miatt a fenntartható fejlődés egyik alapgondolatát az élethosszig tartó tanulást tartásuk szem előtt, vegyenek részt pedagógus-továbbképzéseken.
- A program költséghatékonyságának meghatározása.

7.2. Az eredményesség vizsgálatára alkalmazható módszerek

- kérdőív,
- különböző megfigyelések,
- egyéni vagy csoportos beszélgetések,
- diákönkormányzat értékelése.

Az értékelési folyamatról tájékoztatni kell az érintetteket, a tanulókat. Értékelő jelentést kell készíteni.

8. Javaslatok, feladatok

1. A környezeti nevelés az oktatás valamennyi területén jelenjen meg.
2. Képzések, továbbképzések, szülői értekezletek tartása az adott témában.
3. Az iskola tisztaságának javulása érdekében tisztasági őrzőket szervezése.
4. Takarékoskodás vízzel és villannyal: ne legyenek nyitva felejtett csapok, szünetekre égv felejtett villanyok. Energiatakarékosság: a konvektorokhoz tanuló ne férjen hozzá.
5. A tanulók ismerjék meg szűkebb környezetüket, ápolják a hagyományokat.
6. Legyenek a tanulók környezetünk védelmezői (egy-egy terület gondozása pl.: Illéssy-sírkert, részvétel a Kisújszállási Városvédő és –Szépítő Egyesület akcióiban.)
7. Kapjanak önálló feladatot a tanulók környezetvédelmi témában, amelyben az iskolai könyvtár biztosít szakirodalmat.
8. Szakmai képzésben ismerjék meg a környezetbarát anyagok, technológiák fontosságát. A szakma speciális környezetvédelemmel kapcsolatos kérdésköreit kiemelten tárgyalják meg.
9. Szakmájuk veszélyes hulladékait a kezelésükre vonatkozó szabályokat ismerjék meg, továbbá a munkájuk során keletkező hulladékok újrahasznosítására törekedjenek.
10. Környezetvédelmi szakkör indítása iskolánkban.
11. A tantestület tagjainak felkészítése történjen meg a környezeti nevelési program kidolgozása után. A környezetvédelem területén dolgozó kollégák szakmaiságukkal segítsék az iskolában dolgozók munkáját.
12. A környezetnevelési programban kitűzött célok megvalósulásának időnkénti értékelése, új célok megfogalmazása történjen meg.

DROGPREVENCIÓS PROGRAM

1. Alapelvek

1.1. A nevelési-oktatási intézményekben kialakítandó drogstratégia szükségessége

Iskolánk drogstratégiájának kialakítása komplex folyamat, tanárainktól egységes együttműködést igényel. Programunk megalkotása során figyelembe vettük az alábbi dokumentumokban megfogalmazottakat:

- ✓ A Nemzeti Drogellenes Stratégiáról (2013-2020) szóló 80/2013. (X. 16.) OGY határozat
- ✓ Kisújszállás Város Önkormányzatának drogellenes stratégiájáról 2016-2021 szóló 72/2016. (III. 31.) számú önkormányzati határozat

A felgyorsult társadalmi és gazdasági változások hatása érzékelhető a szülők és diákok szociokulturális hátterében. A demokrácia pozitív következményei (piacgazdaság, utazási lehetőségek) átfomalták az emberek gondolkodásmódját, életvezetését, szokásait, értékrendjét. Sajnos a kedvező hatások mellett a negatív tényezők is megjelentek. Egyik alapvető gond ma az életminőség romlása, az indokolatlan halálozások számának rohamos növekedése. A rizikótényezők között az egészségtelen életmód, az egészségre káros emberi magatartás szerepel. A probléma megoldását az emberi viselkedés alakításában kell keresnünk.

Az egészséges életmód elemeit képező attitűdök már nagyon korán, a kisgyermekkorban szerveződnek, ezek alakításában alapvető szerep jut a családnak, különösen a szülőknek. A mai „átlagcsalád” nem mindig tud eleget tenni, vagy gyakran nem fordít elég gondot egészségfejlesztési feladatának ellátására, ezért ilyen esetekben megnövekszik a nevelési intézmény szerepe.

Magyarországon igen erős a dohányzás és alkoholfogyasztás társadalmi elfogadása, a fiataloknál is ez tapasztalható: a dohányzást és az alkoholfogyasztást többségében nem helytelenítik. Kimutatható, hogy szoros összefüggés van a dohányzás és az alkoholfogyasztás gyakorisága és a kábítószer-fogyasztás között. A rendszeres dohányzók, a rendszeres alkoholfogyasztók között magasabb a legitim és illegitim drogot fogyasztók aránya.

A kábítószeres veszélyt jelentenek az egészségre, a közösségre és a társadalom egészére: fenyegetik a használatát és hozzátartozóit egyaránt.

A drogstratégia szükséges, mert:

- 1.) A probléma jelen van.
- 2.) A család mellett a nevelési-oktatási intézménynek is feladata a nevelés.
- 3.) Szervezetten elérhető az ifjúság az intézményekben. Személyiségfejlesztés érhető el; van érzékelhető, visszatartó hatása a foglalkozásoknak. A fiatalok jelentős része nem drog-, főleg nem illegális kábítószer-használó, és azt akarjuk, hogy ne is legyen.
- 4.) A stressz és a drog az élet részévé vált, alternatívákat kell adni a fiatalok számára a droggal szemben. Az iskolától az állam és a szülők is joggal elvárják ezt a munkát.
- 5.) A prevenció prioritása mindenképp fenn áll.

Azt, hogy a diákok mit tartanak értéknek, függ attól, hogy a család, a kortársceport és a társadalom mit közvetít a gyerek felé, másrészt, hogy ezek az értékek milyen összhangban vannak egymással. Nagyon sokszor nem összhangról, hanem ellentétéről beszélhetünk. A pedagógus szerepe ebben a helyzetben az, hogy értelmezze deviáns értékeket, és megfelelő körülményeket teremtsen a konszenzus kialakítására. konstruktívvá tétele érdekében. Olykor helyesebb a diákok többsége által képviselt javaslat elfogadása, mint a saját „jobb” ötletünk átvitele.

1.2. A drogstratégia kialakítása

Elsődleges célcsoportjába a tanulók, másodlagos célcsoportjába a szülők és a pedagógusok tartoznak. A drogstratégiának az egészséges életre nevelésben, az egészségfejlesztés rendszerében kell helyet kapnia. A felmérések azt mutatják, hogy a tizenévesek, kimondottan a középiskolások elégedettek a saját egészségi állapotukkal, ugyanakkor minden ötödik diák visszatérő egészségi panasza van.

Az egészséges környezethez való jog alapvető. A felnőtt társadalomnak életmódkövető magatartást kellene biztosítani. Az életminőség javításában a felnőtt korosztálynak élen kell járnia, hogy a társadalmi csapdákat ezen a területen ki tudjuk kerülni. A társadalmi makro hatásokat mérsékelni szükséges, sajnos minden helyzetben nem ellenőrizhetjük és nem is tudjuk ellenőrizni a tanulót és a környezetet, ahol megfordul. Az egészségnevelés célja és azon belül a drogstratégiáé, hogy a tanuló megértse saját egészsége védelmének jelentőségét. Rendelkezzen olyan kompetenciákkal, hogy aktívan tenni tudjon érte. A figyelem felhívása mellett prevencióra tevődik át a hangsúly, illetve alternatívák megmutatására.

1.3. A mentálhigiénés vonatkozás

A tanulók ismeretszintje, fertőzöttsége eltérő:

Bővebb ismeretekkel rendelkeznek az egészségről, a szexualitásról, az ártalmas szenvedélyekről.	<i>Megerősítő, kompetencianövelő módon kell hatni.</i>
Kevesebb vagy torzult ismeretekkel rendelkeznek, sok a drogfogyasztó (alkohol, cigaretta stb.).	<i>Információátadó, ártalomcsökkentő módon kell őket befolyásolni, s főleg a döntéshozásban kell őket fejleszteni.</i>
Tájékozatlanok, de tapasztalatokkal sem rendelkeznek.	<i>Segítő, fejlesztő, státuszteremtő hatást kell gyakorolni.</i>

1.4. A drogfogyasztás okai

Az okok sokfélék lehetnek: kíváncsiság, kalandvágy, lázadás, a felnőttektől és a valóságtól történő eltávolodás, menekülés az iskolai, családi problémák elől, kortársak rábeszélése, unalom, önbizalomhiány, önigazolás, új közösségbe való befogadás utáni vágy.

A gyerek elhanyagolásával jellemzett **család** felelőssé tehető a drogfogyasztó magatartás egyik formájáért, a szűkebb vagy tágabb családban előforduló mértéktelen alkoholfogyasztás, nyugtató, altató szedése szintén növelik a fiatalok szerfogyasztásának valószínűségét. Meghatározó az otthonról hozott minta, a szülők legális fogyasztásának gyakorlata és problémamegoldó jellege. Ha a szülők bármelyike láthatóan alkoholt vagy gyógyszert „használ” probléma-megoldás ürügyén, ezt a mintát a gyermek nagyon könnyen viszi tovább saját probléma-megoldó repertoárjába, mint feszültségcsökkentő lehetőséget, s ezzel a probléma-megoldás elodázható.

Az okok között szerepel a szélsőséges nevelési forma, a rideg korlátozó, illetve az autoriter szülői, nevelői magatartás. Az ellenőrzés hiánya, a túlzott szabadság, a csavargások, késői kimaradások következménynélkülisége, a szórakozóhelyek válogatás nélküli látogatása jelenthet még kiváltó okot.

Bármilyen hiteltelen és elvtelen tiltás, amely a tapasztalatokkal ellentétes követelményt támaszt a gyermekkel szemben, fordított hatást vált ki.

A dohányzó, alkoholizáló felnőttek moralizálásai nem csak hogy eredménytelenek, hanem inkább buzdítóak. Az otthoni körülmények elégtelen voltához párosuló és gyakori csalódást okozó következtetlenség zavart okoz a gyerekekben, és máshol keresi a stabilitást, a mintát.

Az érintett családokat sokszor jellemzi:

- szegényes interakciós folyamatok (harag, elfojtások, kölcsönös elzárkózás, rivalizálás),
- szülői követelés: értékeik iránti konformitást követel a gyermektől,
- kommunikációs mintákon nem kerülnek át a belső érzelmek; a családtagok érzelmi elszigetelésben élnek

Befolyásoló tényező a **kortárscsoport** is: a fiatalok várakozást fogalmazznak meg csoporttagjaikkal szemben, egyfajta beteljesülési színtérként fogják fel a közösségüket. Nagyon erős befolyásoló tényezővel bírnak a fiatalok szórakozóhelyeinek egy része, a koncertek és különböző rendezvények. Ezekben az esetekben erős a kortárscsoport befolyásoló ereje, és a nemet mondás algoritmusának hiánya miatt a gyermek könnyen válik elfogadóvá az egyébként számára is kellemetlen helyzettel szemben, de a kirekesztettséget vagy a jelentős presztízsvesztést nem vállalja.

A **társtalanság**, a **magány** nem csak szocializációs zavart okoz, hanem személyiségfejlődési problémákat is, amelyek okai lehetnek a drog felé fordulásnak.

Az okok között szerepel a **stressz**, a feszültség csökkentésének eszközeként használni a drogot. Célszerű foglalkozni a stressz és a stresszkezelés témakörével a drogprevenációs munka részeként. Stressz kísérheti minden olyan tevékenységünket, amely az életünket befolyásolja, illetve testi és lelki megterhelést okoz (pl. vizsga-stressz). Egyensúlyi helyzetét az ember akkor képes visszaállítani, ha megbirkózik a stresszel, vagy kimenekül belőlük.

A stressz lelki kísérőjelenségei a kellemetlen hangulatváltozások, pszichés állapot romlása; fáradékonyság, ingerlékenység, levertség alakulhat ki. Megjelennek a félelmek, a szorongások. Ezekhez álmatlanság, emésztési zavarok és evési rendellenességek is társulhatnak. Ezekkel a lelki jelenségekkel meg lehet küzdeni (pl. relaxáció, pszichés energiát nyújtó tevékenységek: sport, zene, tánc, színház, társaság stb.), vagy el lehet menekülni a kísérő jelenségek elől (pl. káros és önsors rontó stresszoldószer alkalmazása: cigaretta, alkohol, kábítószer). Akár végzetes következménye is lehet, ha valaki nem tanul meg bánni ezekkel a stresszhelyzetekkel. A stressz és az alkalmazkodás igen szoros kapcsolatban állnak egymással, viszont a szervezet alkalmazkodási képessége és törekvése nem végtelen.

Megfelelő alkalmazkodással, vagyis a helyes stresszkezeléssel gondoskodhatunk arról, hogy

- legyen elegendő energia a napi helyzetek kezeléséhez,
- legyen mód a szükséges energiák tartalékolására a vészhelyzetek elviseléséhez.

A pszichés energiákkal mindenki máshogy bánt:

- van, aki fogyasztja, de soha sem tölti fel az energia készleteit,
- van, aki ismeri és használja azokat a módszereket, amelyek révén legalább annyi energiára tesz szert, mint amennyit elhasznál, gondol arra is, hogy vészhelyzetben plusz energiákra lehet szüksége.

Az egyénre szabott stresszkezelési technikák megtanulhatók. Meg kell tanulni úgy bánni a stresszel, hogy jótékony hatása javunkra váljon, káros következményeit pedig elkerülhessük. A helytelen attitűdök helyett helyeseket megtanítani nem kis feladat, hisz önmagában az ismeretátadás is nehézségekbe ütközhet a korosztály életkori sajátosságait ismerve.

2. Célok

2.1. Rövidtávú célok

A 9-10. évfolyamokon a szerfogyasztási szokásokról képalkotás és önismeret, önfejlesztési technikák erősítése.

A 11-12. évfolyamokon a megkezdett programok működtetése, szinten tartása.

2.2. Hosszú távú célok

Hosszabb távú cél a testi-lelki egészség megóvása, az „egészségesen élni jó” szemlélet kialakítása, pozitív életvezetési stratégiák, követendő minták erősítése. Ezen típusú célnál kell megemlíteni a prevenció és kompetencianövelés kapcsolatát. A gyermek megterhelés és konfliktustűrő képességének fokozása, a problémamegoldás kapacitásnövelése, egészséges életvitel tudatosítása, a „nemet mondás” technikáinak megtanítása.

2.3. Az egészségnevelés

Az egészségnevelési programunkban fontos szerepet kapnak a kulturált magatartás és egészséges életmód, önismeret, a testi és lelki harmónia, a káros szenvedélyek megelőzése, a családi életre- és felnőtt szerepre készülés, valamint a szexuális felvilágosítás témakörei.

A drogstratégiai munkában, a programok megvalósításában részt vesznek az osztályfőnökök, a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, az iskolaorvos, a védőnő, a testnevelők, és az adott tantárgyak szaktanárai. A drogprevenciós munkában egyéni igények és szükséglet szerint továbbra is számítunk a szakmai szervezetek szakembereinek együttműködésére.

Meg kell tanítani a tanulóknak a szenvedélykeltő szerek visszautasítását, amelyhez elengedhetetlen, hogy megtanulják:

- apróbb sikertelenségek elviselését,
- konfliktusok megoldását,
- korlátokat felállítani és elfogadni,
- érzelmeiket kifejezni, érzéseket kezelni,
- kapcsolatokat építeni,
- saját erőnyeiket és gyengéiket felmérni,
- a pozitív értékrend kialakítását.

Segíteni kell a tanulókat az egészségről kialakított, még egészségesnek tekinthető felfogásuk megszilárdításában, és a drogmentes életvitelhez szükséges képességek megszerzésében.

2.4. A prevenció

Olyan feltételek, lehetőségek és tapasztalatok létrehozása, amelynek segítségével egészséges, rátermett és képességeit használni tudó embert lehet nevelni. Az egészségfejlesztésbe beágyazottan, holisztikus szemléletet figyelem véve végezzük.

Az általános prevenció populáció egészét érintő, megszólító tevékenység iskolai és közösségi alapú megelőző munkánál használjuk. Ez a beavatkozás előzetes szűrés nélkül zajlik. Független attól, hogy a résztvevők kipróbálták már vagy nem a drogokat.

A programnak olyannak kell lennie, hogy a közösség minden tagja tudja hasznosítani. A családokat kell megszólítani, a család tagjait kell elérni. A családi nevelési módok között szoros összefüggést vélnek látni a szakértők. Például a Rogers-szemléletű megközelítés: mit lát, mit tapasztal a családban.

A pedagógusok érdeklődése, figyelme különösen a gyermek életmód-, magatartásbeli változásaira, iskolai teljesítmény-csökkenésére terjed ki. Számottevő változások esetén a támogató odafordulás jelenti a segítségnyújtás kezdetét. Nagy hangsúlyt kell fektetni az empátia mellett a megértés és az elfogadás kinyilvánítására.

A célzott prevenció: a kockázati csoportokat célozzák meg. E csoportok nem mindegyike szerhasználó: drogfogyasztó szülők gyermekei számára vagy drogfogyasztó gyermekek szülei számára szervezett beavatkozások. Az egyéni veszélyeztetettség felbecslésére nem tesznek kísérletet.

A javallott prevenció az egyén szükségletére alakították ki, de még az egészségügy szempontjából nem számít betegnek.

3. Az iskolai drogstratégiából adódó feladatok megvalósítása

3.1. Az iskola vezetésének a feladata:

- Integrálja az egészségfejlesztő-drogprevenciós tevékenységet az intézmény pedagógiai programjába.
- Biztosítja, hogy az iskola helyi tantervében (legalább) az alábbi területeken megjelenjen a drog-prevenció: biológia-egészségtan tantárgy, valamint az osztályfőnöki órákba építve a 9-12. évfolyamon.
- Elősegíti a pedagógusok mentálhigiénés szakirányú továbbképzését.
- Hangsúlyozza a nevelésben a személyes példamutatás fontosságát.
- A Házirendben meghatározott, drogfogyasztást tiltó szabályok következetes betartatása.
- A tantestület drogprevenciós munkájának kiterjesztése a szülőkre.

3.2. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős feladata:

- Az iskola drogprevenciós munkájának koordinálása.
- Az iskola vezetésének támogatásával, a nevelőtestület megnyerése a drogprevenciós munkára.
- Kapcsolattartás az iskola drogprevenciós munkájába bevonható külső szakértőkkel.
- Megelőzést segítő rendezvények szervezése a tantestület, a diákok és a szülők, mint célcsoportok számára. Az intézmény drogprevenciós szükségleteinek ismerete.
- Szakmai ismereteinek bővítése.
- Segítségkérés kompetenciáját meghaladó esetekben, akár külső szakértői háttér igénybevétele.

3.3. A tantestület feladata:

A feladat jellege közös problémakezelést és egységes viszonyulást igényel. Szakszerű az iskola konkrét helyzetét figyelembe vevő iskolai drogstratégia kialakítása a tantestület bevonása nélkül elképzelhetetlen. Fontos, hogy a kollégák tudják mi a feladatuk, s mit kell tenni, ha szakmai kompetenciájukat meghaladó problémával találkoznak.

A tantestület:

- személyes példamutatással is segítse elő az egészséges életre nevelést,
- segítse a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős munkáját,
- jelezze, ha az osztályában problémát észlel,

- saját nevelő-oktató munkájuk során fordítsanak hangsúlyt a felvilágosító, egészségfejlesztő tevékenységre,
- a megelőzés eszközrendszerébe fokozottabban vonja be a közösségi tevékenységeket, rendezvényeket.

3.4. A védőnő és szükség esetén az iskolaorvos szerepe, feladata

- Az iskolaorvos és a védőnő rendszeresen végeznek különböző szűrővizsgálatokat, amelynek szempontjai természetesen kiegészülnek a drogfogyasztás tüneteivel is. Amennyiben úgy ítélik meg, hogy indokolt lenne a pedagógiai odafordulás vagy a konkrét intervenció, akkor ebben a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős segítségére számíthatnak.
- Szakmai tudásukkal garantálják a program egészségügyi korrektségét.

4. Eljárások, alkalmazott módszerek

4.1. Általános módszerek:

- kérdőívek,
- ismeretterjesztő filmek, előadások,
- személyes találkozó tünetmentes betegekkel.

4.2. Prevenációs módszerek

- 1.) Információközlés: tényadatok a drogokról, azok hatásairól, hogy döntéshelyzetben megfelelő információk birtokában hozhassanak döntéseket.
- 2.) Érzelmi nevelés: csoportos személyiségfejlesztő tréningek, terápiás gyakorlatok.
- 3.) Társas hatás:
  - kortárssegítők befolyásoló hatására épít,
  - helyzetgyakorlatok, szituációs játékok.
- 4.) Készségfejlesztés:
  - énkép-korrekción önbizalomhiánnyal küszködőknek,
  - stressztűrőképesség fokozása, stresszkezelési technikák megtanítása,
  - érzések kifejezésének gyakorlása verbálisan és nonverbálisan,
  - önérvényesítés gyakorlása asszertív eszközökkel,
  - társas befolyással szembeni ellenállás fejlesztése.
- 5.) Egészségfejlesztés:
  - testi, lelki jólét,
  - alkotó, aktív élet,
  - sikeres életvitel, ami nem karrierépítést jelent.

5. Programvariációk

Az elmúlt évek tapasztalatai szerint a tanulók által preferáltak programfajták:

- filmvetítések szakértői megbeszéléssel egybekötve,
- versenyek, vetélkedők, pályázatok,
- interaktív előadások (Baptista Szeretetszolgálat, ÁNTSZ, Kék Pont Alapítvány),
- kiscsoportos beszélgetések.

5.1. Eszközök, személyi feltételek

- Egységes prevenció szemléletet valló, a prevencióban tenni akaró, a nevelést fontosnak tartó, megfelelő felkészültséggel bíró tantestület.
- Segítő szakmai háttér. A segítő kapcsolatok intézményén belüli lehetőségét az iskola vezetése, iskolaorvos, az iskolapszichológus, mentálhigiénés szakember, a gyermek és ifjúságvédelmi felelős, valamint az osztályfőnökök és a szaktanárok jelentik. A külső kapcsolatok lehetőséget biztosítanak a megelőzési munka kiszélesítésére, valamint a specialisták bevonására. A másodlagos prevenciót a külső kapcsolatok segítik, hiszen ide irányíthatók az érintett fiatalok, a szülők, a kortárssegítők és az érdeklődő kollégák.
- A drogproblémák megelőzését, megoldását segítő-támogató szülők aktív jelenléte.

5.2. A megvalósítás színterei

- **Osztályfőnöki órák:**
  - önismeret, mások megismerése,
  - testi- és lelki higiéné, egészséges életre nevelés, egészségvédelem,
  - korszerű és egészséges táplálkozás,
  - devianciák (pozitív másság, társadalmat támadó, önmagát támadó deviancia),
  - szexuális felvilágosítás, szeretet, szerelem,
  - emlődagatok, heredagatok megelőzése,
  - káros szenvedélyek kialakulásának megelőzése (alkohol, dohányzás, drog, játékszenvedélyek),
  - családi életre nevelés,
  - konfliktuskezelés,
  - a kulturált viselkedés szabályai,
  - bűnmegelőzés, fiatalkori bűnözés.
- **Javasolt irodalom:**
  - a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum, ÁNTSZ, JNSZM Rendőrkapitányság kiadványai: pl.: Mámor vagy út a semmibe?, Drogról mindenkinek, Kábítószer vagy élet!, Az AIDS, Az alkohol, A dohányzás stb.
  - „Mondj nemet!”, Fiatalok az Élet Küszöbén program kézikönyv felhasználása
  - Kurdics Mihály: A kábítószer itt van testközelben
  - Rudas János: Delfi örökösei
  - Rácz József: Drogkérdésről őszintén
  - Bagdy Emőke-Telkes József: Személyiségfejlesztő módszerek az iskolában
  - Bágyoni Attila: Szenvedélyek rabságában
  - Dr. Marton Tibor: A korszerű és egészséges táplálkozás
  - Zsidi Zoltán: Hagyjuk sorsára? – magatartászavar fiatalokban
  - Tóth Tibor: 33 osztályfőnöki óra
  - Dr. Farkasinszky Teréz: A bódulat csapdájában
  - Dr. Ranschburg Jenő: Félelem, harag, agresszió
  - Mohás Livia: Ki tudja, mi a siker?
  - Dr. Forrai Judit: Szexuális felvilágosítás és nevelés – AIDS megelőzés
  - oktató, nevelő filmek felhasználása

- ***Javasolt módszerek***
  - filmvetítés,
  - kiscsoportos beszélgetések,
  - szakemberek meghívása,
  - akkreditált képzéseken részt vett kollégák bevonása,
  - gyógyult drogos megszólaltatása,
  - kortárssegítők bevonása.
- ***Tanórán kívüli foglalkozás:***
  - egészségnap, diáknapi,
  - egészségiskola (Kék Pont Alapítvány bevonásával),
  - sportnap – diákolimpiai versenyek,
  - szülői értekezlet (a szülők információval, esetleg kiadványokkal való ellátása),
  - részvétel a kábítószer-fogyasztás és -terjesztés visszaszorítása érdekében kiírt pályázatokon.
- ***Iskolán kívüli rendezvények, tevékenységek – Külső, segítő-támogató háló***
  - kortárs segítőképzésen való részvétel,
  - részvétel drogprevenciós filmvetítésen,
  - klubok, segítő szervezetek munkájában aktív részvétel,
  - azon intézményekkel, civil szervezetekkel (pl. Polgárőrség), egyházakkal folyamatos kapcsolattartás, amelyek felkészültek a drogzavarok megelőzésére, kezelésére.

Kisújszállás, 2016. április 12.

P. H.

Toldi Attila
igazgató

PEDAGÓGIAI PROGRAM

IV. KÖTET

SZAKMAI PROGRAM

2016. április

✉ 5310 Kisújszállás, Arany János utca 1/A

☎ 59/321-329

OM azonosító: 201732

<http://illessy.baptistaoktatas.hu>

Tartalom

Tartalom	1
S Z A K M A I P R O G R A M	3
1. Bevezető.....	3
2. Szakgimnáziumi szakmai program	3
2.1. A szakgimnáziumi szakmai program fő részei.....	3
2.2. A szakgimnáziumban folyó szakképzés célja.....	3
2.3. A szakgimnáziumban folyó szakképzés alapelvei.....	3
3. Szakközépiskolai szakmai program.....	4
3.1. A szakközépiskolai szakmai program fő részei.....	4
3.2. A szakközépiskolai szakmai program célja.....	4
3.3. Az iskolában folyó szakképzés jellemzői.....	4
3.4. Szintvizsga.....	5
3.5. Szakmai képesítő vizsga.....	5
4. Mellékletek	2

S Z A K M A I   P R O G R A M

1. Bevezető

A középfokú szakképzés széles szakmai alapozást nyújt a felsőfokú/emelt szintű szakképzésbe való bekapcsolódáshoz, az életpályán szükséges többszöri szakmaváltáshoz. A szakképzésnek ki kell terjednie a tanulni tudás megalapozására, az együttműködéshez szükséges emberi kapcsolatok, viselkedésmódok, a kommunikáció formáinak megismerésére, fejlesztésére, valamint olyan szakmai és praktikus ismeretekre, amelyek a jogi, vállalkozói, idegen nyelvi ismereteket is magukba foglalják. A szakképzési rendszer fő törekvése, olyan tartalmak kiválasztása és közlése, amelyek segítséget jelentenek a tanulóknak az ismeretek megszerzésében, a folyamatos tanulásban, a végzeteknek a gyors munkahelyszerzésben vagy – szükség esetén – a munkahelyváltásban. Előtérbe kerül a személyes jártasság, a problémával való megbirkózás képessége. Olyan tudás kialakítása a cél, amellyel a jelen és a közeljövő igényeinek meg lehet felelni, amellyel tudás és ismeret konvertálható és magába hordozza a továbblépés lehetőségét.

2. Szakgimnáziumi szakmai program

2.1. *A szakgimnáziumi szakmai program fő részei*

- a szakgimnáziumban folyó szakmai képzés,
- az érettségire épülő szakképzés,
- óratervek (tantárgyi, OKJ-s szakképzés),
- tantárgyi programok – külön dokumentumokban.

2.2. *A szakgimnáziumban folyó szakképzés célja*

A nemzeti köznevelési törvény alapján a szakgimnázium célja és feladata: a tanuló a szakmai érettségi végzettséget adó érettségire és ehhez kapcsolódó szakképesítés megszerzésére felkészült legyen, a szakirányú felsőfokú iskolai továbbtanulásra, szakirányú munkába állásra felkészüljön.

A kilencedik évfolyamtól kezdődően szakmai elméleti és gyakorlati oktatás is folyik a 2013/2014-es tanévtől kezdődően.

A szakgimnáziumban a tizenkettedik évfolyamot követően az Országos Képzési Jegyzékben meghatározottak szerint érettségi végzettséghez kötött, a szakmai érettségi vizsga ágazatához tartozó szakképesítés szakmai vizsgájára történő felkészítés folyik.

2.3. *A szakgimnáziumban folyó szakképzés alapelvei*

Szakképzési formák indításánál elsődleges szempont számunkra a végzős tanulók elhelyezkedési esélyeinek növelése, a munkaerőpiacon alkalmazható piacképes tudás és alkalmazkodó képesség kialakításával.

A helyi igényeket felmérve a szakképzést folyamatosan meg kell újítanunk, és ehhez a meglévő személyi és tárgyi feltételeket hozzá kell igazítanunk. Folyamatos kapcsolattartás szükséges a szülőkkel, diákokkal, gazdálkodó szervezetekkel, a munkaügyi központ helyi kirendeltségével, hogy a megváltozott igényekhez időben tudjunk alkalmazkodni.

A szervezés során figyelembe vesszük a helyi önkormányzat és a fenntartó rendelkezéseit, szülők, diákok és kollégák, valamint a gazdálkodó szervezetek, a munkaerőpiac igényeit.

3. Szakközépiskolai szakmai program

3.1. A szakközépiskolai szakmai program fő részei

- a szakközépiskolában folyó szakmai képzés,
- óratervek (tantárgyi, OKJ-s szakképzés),
- szakmai tantárgyi programok – külön dokumentumokban.

3.2. A szakközépiskolai szakmai program célja

A szakközépiskolában folyó szakképzés célja olyan általánosan művelt korszerű szakelméleti és gyakorlati felkészültségű szakemberek képzése, akik képesek ellátni a szakképesítés munkaterületének megfelelő munkaköröket, foglalkozásokat. Ezen belül:

- nyújtson a tanulóknak korszerű szakmai műveltséget, általános és speciális szaktudást a szakma műveléséhez,
- fejlesszen ki a tanulóknak olyan szakmai tudást, melynek birtokában képesek szakterületükön a technológiai fejlődésből adódó növekvő szakmai követelményeknek megfelelni,
- neveljen szakmaszeretetre, fegyelmezett, szakszerű, önálló munkavégzésre, felelősségtudatra és felelősségvállalásra,
- fejlessze a tanulók esztétikai érzékét és folyamatos önművelődés igényét,
- vállalkozás esetén készítse fel a tanulókat az alapvető ismeretek megszerzésére.

A szakmai képzés célja a szakmai követelmények teljesítésén túl, magában foglalja a pedagógiai programban megfogalmazott nevelési célokat, a személyiség formálását, a szocializációs funkciókra való felkészítést is.

3.3. Az iskolában folyó szakképzés jellemzői

A képzés a hatályos *szakmai és vizsgakövetelményeknek* (SZVK), valamint a szakminiszter által kiadott *képzési programnak* megfelelően történik. A közleményben kiadott központi programok a képzés folyamatát, a rendeletben kiadott szakmai és vizsgakövetelmények a kimenetet, vagyis a szakmai vizsgáztatást szabályozzák.

A hároméves, duális, komplex szakmai vizsgával záruló szakképzés esetében a közismereti tantárgyak óraszámait és helyi tantervét a szakiskolai közismereti program alapján készítettük el.

A beiskolázható szakmákat és a felvehető keretszámokat a hatályos Kormányrendelet, az MFKB, a fenntartó és a munkaerőpiac elvárásai figyelembevételével hirdetjük meg, amit közzéteszünk a Pályaválasztási tájékoztatóban, a helyi hirdetményekben, szórólapokon és médiában.

Az új OKJ bevezetése új módszereket kíván meg a tanároktól is. A tanár forrásszemély, akinek a feladata az ismeretszerzés megszervezése. A tanítási-tanulási folyamatban új eszközöket, technikákat kell alkalmazni, ezért intézményünk hangsúlyt fektet a tanárok továbbképzésére, a módszertani kultúra fejlesztésére. A gyakorlatorientált szakmai képzések megszervezésénél figyelembe vesszük a gazdasági élet szereplőinek tanácsát, véleményét. Színesítjük az oktatást gazdálkodó szervezetekhez irányuló látogatásokkal és szakmai gyakorlatok szervezésével; a pályázati lehetőségektől függően, külföldre is.

Az OKJ-s képzés rendszere lehetővé teszi iskolánk számára, hogy a jövőben bekapcsolódjon a felnőttképzésbe, ezzel korszerű, a munkaerőpiac új követelményeihez igazodó szakmai képzést nyújthasson.

A szakmai oktatás célja szakképzés és a gazdaság kapcsolatának erősítése – a munkaadói elvárások figyelembevételével. Ezek a következők:

- önállóság,
- együttműködési készség,
- kommunikációs készség,
- élethosszig tartó tanulás igénye.

A szakmai vizsgához többféle vizsgatevékenységet is rendelhet az SZVK. Ilyenek:

- gyakorlati vizsgatevékenység, melyet a képzőintézmény állít össze,
- írásbeli vizsgatevékenység, amely központi feladatsor,
- szóbeli vizsgatevékenység, amely központi tételsor,
- interaktív vizsgatevékenység, amely központi tevékenységsor.

A három évfolyamos szakmai képzésre – a tanuló választása alapján – ráépül a kétéves, érettségit adó képzés (nappali rendszerű iskolai oktatásban és esti munkarend szerint), melyet azok választhatnak, akik iskolai rendszerű képzésben szereztek államilag elismert szakképesítést. A szakközépiskolában négy vizsgatárgyból kell érettségi vizsgát tenniük, ugyanis a kötelezően választandó vizsgatárgyból nem kell számot adnia a tudásáról.

3.4. Szintvizsga

Szintvizsgát annak a szakiskolai tanulónak kötelező tennie, aki nappali rendszerű oktatásban vagy nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban vesz részt a szakmai képzésben, és nem rendelkezik érettségi végzettséggel. A másodszakmás tanuló, amennyiben ezen kritériumoknak megfelel, akkor szintvizsgáznia kell, mely a 229/2012. (VIII. 28.) Kormányrendelet 36. § (1) bek. d) pontja szerint tandíjköteles.

A gyakorlati képzés mérésére – a tanuló a szakmai alapképzés során elsajátította-e az irányítás melletti munkavégzéshez szükséges kompetenciákat – a gazdasági kamara partnereként szintvizsgát szervezünk. A sikeres vizsga a szakmai vizsgára bocsátás egyik feltétele. Tantestületünk a vizsga lebonyolítását pedagógiai, gyakorlati és módszertani szerepe miatt is fontosnak tartja. Előnyeit a következőkben látjuk: növeli a tantervi fegyelmet, nem a záróvizsgán derül ki, hogy a tanuló nem sajátította el a szükséges kompetenciákat, lehetőséget teremt a feltárt hiányosságok pótlására, javul az együttműködés az iskola és a gazdálkodó szervezet között, és ezzel nő a gyakorlati képzés színvonala.

A sikeres szintvizsgáról a kamara tanúsítványt állít ki. Aki nem teljesítette szintvizsgát, annak a gazdasági kamara pótló szintvizsgát szervez.

3.5. Szakmai képesítő vizsga

A szakképző évfolyam(ok) követelményeinek teljesítése után a tanulók szakmai vizsgát tehetnek, melyet az iskola a komplex szakmai vizsgáztatás szabályairól szóló 315/2013. (VIII. 28.) Korm. rendelet alapján köteles szervezni. Ha a vizsgázó a szakmai vizsga valamely részét a vizsgán nem tudja teljesíteni, javítóvizsgát tehet.

A vizsga, vizsgatevékenység részei: írásbeli, gyakorlati, szóbeli és interaktív vizsgatevékenység. A vizsga időpontja a tanév rendjében meghatározott időpont.

A szakmai vizsgán megszerezhető képesítések:

- *Szakképesítés:* egy vagy több foglalkozás valamennyi munkakörének betöltésére képesít, a szakmai és vizsgakövetelménye jellemzően több saját modult, illetve más szakképesítéssel közös modul(oka)t is tartalmazhat.
- *Részszakképesítés:* legalább egy munkakör ellátására képesít, szakmai és vizsgakövetelménye egy szakképesítés egyes moduljait tartalmazza.
- *Szakképesítés-ráépülés:* a szakmai és vizsgakövetelményben meghatározott szakképesítésre épül, jellemzően saját modul(oka)t tartalmaz, újabb munkakör(ök) ellátására képesít. Egy szakképesítés-ráépülés több szakmai előképzettségként elfogadható szakképesítésre is ráépülhet.

4. Mellékletek

A mellékletben felsorolt tantervek, képzések iskolarendszerű, a nappali rendszerű oktatás munkarendje szerint kerülnek megszervezésre. A mellékletek tartalmazzák a szakgimnáziumi, valamint a szakközépiskolában oktatott szakmáink tanterveit, óraszámait.

A modulterkép szemlélteti a szakmák közös tartalmi (modul) elemeit, s eligazodást nyújt a lehetséges csoportösszevonásokra.

Kisújszállás, 2016. április 12.

P. H.

Toldi Attila
igazgató

Szociális szolgáltatások (2) szakmacsoport szakmái és helyi tantervének óraszámai

34 762 01 Szociális gondozó és ápoló szakképesítés
helyi tantervének óraszámai duális (moduláris) szakképzésben
2016. szeptember 1-től

Tantárgyak		9. évfolyam 36 hét		10. évfolyam 36 hét		11. évfolyam 32 hét		Összesen
		Óraszám		Óraszám		Óraszám		
		Heti	Éves	Heti	Éves	Heti	Éves	
	Közismeret							
1.	Magyar - kommunikáció	3	108	2	72	1	32	212
2.	Idegen nyelv	2	72	2	72	2	64	208
3.	Matematika	3	108	2	72	2	64	244
4.	Társadalomismeret	2	72	1	36	-	-	108
5.	Természetismeret	3	108	-	-	-	-	108
6.	Testnevelés	3	108	2	72	2	64	244
7.	Osztályközösség-építő program	1	36	1	36	1	32	104
8.	Informatika	1	36	1	36	1,5	48	120
Közismeret összesen:		18	648	11	396	9,5	304	1348
	Szakmai elmélet							
9.	Munkahelyi egészség és biztonság	1	36	-	-	-	-	36
10.	Foglalkoztatás I.	-	-	-	-	2	64	64
11.	Foglalkoztatás II.	-	-	-	-	0,5	16	16
12.	Szociálpolitikai, jogi és etikai ismeretek	2,5	90	2	72	1	32	194
13.	Pszichológiai ismeretek	2,5	90	2	72	-	-	162
14.	Egészségügyi ismeretek	2	72	3	108	2	64	244
15.	Ápolási, gondozási ismeretek	2	72	2	72	-	-	144
16.	Társadalomismeret (szakmai)	-	-	2	72	-	-	72
17.	Klinikai ismeretek	-	-	5	180	-	-	180
18.	Gondozási ismeretek	-	-	2	72	-	-	72
19.	Szociális munka elmélete	-	-	-	-	3,5	112	112
20.	Szociális gondozás	-	-	-	-	4,5	144	144
21.	Mentálhigiéné	-	-	-	-	2	64	64
22.	A szociális adminisztráció	-	-	-	-	2	64	64
Szakmai elmélet összesen:		10	360	18	648	17,5	560	1568
	Szakmai gyakorlat							
23.	Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat	2	72	1	72	1	32	176
24.	Monitorozó gyakorlat	2	72	1	36	-	-	108
25.	Megfigyelési és elsősegélynyújtási gyakorlat	3	108	2	72	-	-	180
26.	Ápolási gyakorlat	-	-	2	72	-	-	72
27.	A gondozási szükségletek felmérésének gyakorlata	-	-	1	36	-	-	36
28.	Szociális munka gyakorlata	-	-	-	-	2	64	64
29.	Szociális gondozás gyakorlata	-	-	-	-	3	96	96
30.	Esetmegbeszélés és szupervízió a gyakorlaton	-	-	-	-	2	64	64
Szakmai gyakorlat összesen:		7	252	7	252	8	256	760
31.	Nyári gyakorlat	-	140	-	140	-	-	280
Szakmai képzés összesen:		17	752	25	1040	25,5	816	2608
Évközi elmélet és gyakorlat összesen:		35	1260	36	1296	35	1120	3676
Képzési arányok		Közismeret			1348 óra		34,07 %	
		Szakmai elmélet			2608 óra		60,12 %	
		Szakmai gyakorlat					39,88 %	

34 762 01 Szociális gondozó és ápoló
helyi tantervének óraszámait duális (moduláris) szakképzésben
„közismereti oktatás nélkül”
2016. szeptember 1-től

Tantárgyak		1. évfolyam 36 hét		2. évfolyam 32 hét		Összesen
		Óraszám		Óraszám		
		Heti	Éves	Heti	Éves	
	Közismeret					
1.	Testnevelés	1	36	1	32	68
2.	Osztályközösség építő program	1	36	1	32	68
Közismeret összesen:		2	72	2	64	136
	Szakmai elmélet					
9.	Munkahelyi egészség és biztonság	1	36	-	-	36
10.	Foglalkoztatás I.	-	-	2	64	64
11.	Foglalkoztatás II.	-	-	0,5	16	16
12.	Szociálpolitikai, jogi és etikai ismeretek	2,5	90	3	96	186
13.	Pszichológiai ismeretek	4	144	-	-	144
14.	Egészségügyi ismeretek	6	216	1	32	248
15.	Ápolási, gondozási ismeretek	3	108	-	-	108
16.	Társadalomismeret (szakmai)	-	-	1,5	48	48
17.	Klinikai ismeretek	0,5	18	4	128	146
18.	Gondozási ismeretek	2	72	-	-	72
19.	Szociális munka elmélete	-	-	3,5	112	112
20.	Szociális gondozás	-	-	5	160	160
21.	Mentálhigiéné	-	-	2	64	64
22.	A szociális adminisztráció	-	-	1,5	48	48
Szakmai elmélet összesen:		19	684	24	768	1452
	Szakmai gyakorlat					
23.	Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat	4	144	3	96	240
24.	Monitorozó gyakorlat	3	108	-	-	108
25.	Megfigyelési és elsősegélynyújtási gyakorlat	4	144	-	-	144
26.	Ápolási gyakorlat	2	72	-	-	72
27.	A gondozási szükségletek felmérésének gyakorlata	1	36	-	-	36
28.	Szociális munka gyakorlata	-	-	1	32	32
29.	Szociális gondozás gyakorlata	-	-	3	96	96
30.	Esetmegbeszélés és szupervízió a gyakorlaton	-	-	2	64	64
Szakmai gyakorlat összesen:		14	504	9	288	792
	Nyári gyakorlat	-	160	-	-	160
Szakmai képzés összesen:		33	1348	33	1056	2404
Elmélet és gyakorlat összesen:		35	1420	35	1152	2572

Képzési arányok 2 éves szakmai képzésben	Szakmai elmélet	2404 óra	60,4 %
	Szakmai gyakorlat		39,6 %

Gépészet (5) szakmacsoport szakmai és helyi tantervének óraszámai

34 521 03

Gépi forgácsoló szakképesítés

helyi tantervének óraszámai duális (moduláris) szakképzésben

2014. szeptember 1-től

Tantárgyak		9. évfolyam 36 hét		10. évfolyam 36 hét		11. évfolyam 32 hét		Össze- se n
		Óraszám		Óraszám		Óraszám		
		Heti	Éves	Heti	Éves	Heti	Éves	
	Közismeret							
1.	Magyar - kommunikáció	3	108	2	72	1	32	212
2.	Idegen nyelv	2	72	2	72	2	64	208
3.	Matematika	3	108	2	72	2	64	244
4.	Társadalomismeret	2	72	1	36	-	-	108
5.	Természetismeret	3	108	-	-	-	-	108
6.	Testnevelés	3	108	2	72	2	64	244
7.	Osztályközösség-építő program	1	36	1	36	1	32	104
8.	Informatika	1	36	1	36	1,5	48	120
Közismeret összesen:		18	648	11	396	9,5	304	1348
	Szakmai elmélet							
9.	Munkahelyi egészség és biztonság	1	36	-	-	-	-	36
10.	Foglalkoztatás I.	-	-	-	-	2	64	64
11.	Foglalkoztatás II.	-	-	-	-	0,5	16	16
12.	Munkavédelem	1	36	-	-	-	-	36
13.	Gépészeti alapozó feladatok	4	144	-	-	-	-	144
14.	Szakmai anyagismeret és anyagvizsgálat	2	72	2	72	-	-	144
15.	Esztergálás	-	-	2	72	3,5	112	184
16.	Marás	-	-	1	36	-	-	36
17.	Köszörülés	-	-	1	36	2,5	80	116
Szakmai elmélet összesen:		8	288	6	216	8,5	272	776
	Szakmai gyakorlat							
18.	Elsősegélynyújtás gyakorlata	1	36	-	-	-	-	36
19.	Gépészeti alapozó feladatok gyakorlata	4	144	-	-	-	-	144
20.	Anyagvizsgálati és gépészeti mérések	4	144	-	-	-	-	144
21.	Esztergálás gyakorlata	-	-	12	432	6	192	624
22.	Marás gyakorlata			5	180	5	160	340
23.	Köszörülés gyakorlata	-	-	2	72	6	192	264
Szakmai gyakorlat összesen:		9	324	19	684	17	544	1552
	Nyári gyakorlat	-	140	-	140	-	-	280
Szakmai képzés összesen:		17	752	25	1040	25,5	816	2608
Elmélet és gyakorlat összesen:		35	1260	36	1296	35	1120	3956
Képzési arányok		Közismeret			1348 óra		34,07 %	
		Szakmai elmélet			2608 óra		29,75 %	
		Szakmai gyakorlat					70,25 %	

34 521 03
Gépi forgácsoló szakképesítés
helyi tantervének óraszámai duális (moduláris) szakképzésben
„közismereti oktatás nélkül”
2013. szeptember 1-től

Tantárgyak		1. évfolyam 36 hét		2. évfolyam 32 hét		Összesen
		Óraszám		Óraszám		
		Heti	Éves	Heti	Éves	
	Közismeret					
1.	Testnevelés	1	36	1	32	68
2.	Osztályközösség építő program	1	36	1	32	68
Közismeret összesen:		2	72	2	64	136
	Szakmai elmélet					
3.	Munkahelyi egészség és biztonság	1	36	-	-	36
4.	Foglalkoztatás I.	-	-	2	64	64
5.	Foglalkoztatás II.	-	-	0,5	16	16
6.	Munkavédelem	1	36	-	-	36
7.	Gépészeti alapozó feladatok	1	36	-	-	36
8.	Szakmai anyagismeret és anyagvizsgálat	2	72	2	64	136
9.	Esztergálás	3	108	2,5	80	188
10.	Marás	-	-	3	96	96
11.	Köszörülés	2	72	1	32	104
Szakmai elmélet összesen:		10	360	11	352	712
	Szakmai gyakorlat					
12.	Elsősegélynyújtás gyakorlata	1	36	-	-	36
13.	Gépészeti alapozó feladatok gyakorlata	4	144	-	-	144
14.	Anyagvizsgálati és gépészeti mérések	8	288	-	-	288
15.	Esztergálás gyakorlata	10	360	3	96	456
16.	Marás gyakorlata	-	-	11	352	352
17.	Köszörülés gyakorlata	-	-	8	256	256
Szakmai gyakorlat összesen:		23	828	22	704	1532
	Nyári gyakorlat	-	160	-	-	160
Szakmai képzés összesen:		33	1348	33	1056	2404
Elmélet és gyakorlat összesen:		35	1420	35	1152	2572

Képzési arányok 2 éves szakmai képzésben	Szakmai elmélet	2404 óra	29,62 %
	Szakmai gyakorlat		70,38 %

34 582 03
Épület- és szerkezetlakatos szakképesítés
helyi tantervének óraszámai duális (moduláris) szakképzésben
2014. szeptember 1-től

Tantárgyak		9. évfolyam 36 hét		10. évfolyam 36 hét		11. évfolyam 32 hét		Össze- se n
		Óraszám		Óraszám		Óraszám		
		Heti	Éves	Heti	Éves	Heti	Éves	
	Közismeret							
1.	Magyar - kommunikáció	3	108	2	72	1	32	212
2.	Idegen nyelv	2	72	2	72	2	64	208
3.	Matematika	3	108	2	72	2	64	244
4.	Társadalomismeret	2	72	1	36	-	-	108
5.	Természetismeret	3	108	-	-	-	-	108
6.	Testnevelés	3	108	2	72	2	64	244
7.	Osztályközösség-építő program	1	36	1	36	1	32	104
8.	Informatika	1	36	1	36	1,5	48	120
Közismeret összesen:		18	648	11	396	9,5	304	1348
	Szakmai elmélet							
9.	Munkahelyi egészség és biztonság	1	36	-	-	-	-	36
10.	Foglalkoztatás I.	-	-	-	-	2	64	64
11.	Foglalkoztatás II.	-	-	-	-	0,5	16	16
12.	Munkavédelem	1	36	-	-	-	-	36
13.	Gépészeti alapozó feladatok	3	108	-	-	-	-	108
14.	Gépészeti kötések alapjai	3	108	1	36	-	-	144
15.	Épületlakatos feladatok	-	-	3	108	-	-	108
16.	Magasban végzett feladatok	-	-	-	-	2	64	64
17.	Szerkezetlakatos feladatok	-	-	2	72	4	128	200
Szakmai elmélet összesen:		8	288	6	216	8,5	272	776
	Szakmai gyakorlat							
18.	Elsősegélynyújtás gyakorlata	1	36	-	-	-	-	36
19.	Gépészeti alapozó feladatok gyakorlata	3	108	-	-	-	-	108
20.	Gépészeti kötések készítésének gyakorlata	5	180	5	180	-	-	360
21.	Épületlakatos feladatok gyakorlata	-	-	10	360	2	64	424
22.	Magasban végzett feladatok gyakorlata	-	-	-	-	3	96	96
23.	Szerkezetlakatos feladatok gyakorlata	-	-	4	144	12	384	528
Szakmai gyakorlat összesen:		9	324	19	684	17	544	1552
	Nyári gyakorlat	-	140	-	140	-	-	280
Szakmai képzés összesen:		17	752	25	1040	25,5	816	2608
Elmélet és gyakorlat összesen:		35	1260	36	1296	35	1120	3956
Képzési arányok		Közismeret			1348 óra		34,07 %	
		Szakmai elmélet			2608 óra		29,75 %	
		Szakmai gyakorlat					70,25 %	

34 582 03
Épület- és szerkezetlakatos szakképesítés
helyi tantervének óraszámai duális (moduláris) szakképzésben
„közismereti oktatás nélkül”
2013. szeptember 1-től

Tantárgyak		1. évfolyam 36 hét		2. évfolyam 32 hét		Összesen
		Óraszám		Óraszám		
		Heti	Éves	Heti	Éves	
	Közismeret					
1.	Testnevelés	1	36	1	32	68
2.	Osztályközösség építő program	1	36	1	32	68
Közismeret összesen:		2	72	2	64	136
	Szakmai elmélet					
3.	Munkahelyi egészség és biztonság	1	36	-	-	36
4.	Foglalkoztatás I.	-	-	2	64	64
5.	Foglalkoztatás II.	-	-	0,5	16	16
6.	Munkavédelem	1	36	-	-	36
7.	Gépészeti alapozó feladatok	2	72	-	-	72
8.	Gépészeti kötések alapjai	1	36	2	64	100
9.	Épületlakatos feladatok	3	108	2	64	172
10.	Magasban végzett feladatok	-	-	2	64	64
11.	Szerkezetlakatos feladatok	2	72	2,5	80	152
Szakmai elmélet összesen:		10	360	11	352	712
	Szakmai gyakorlat					
12.	Elsősegélynyújtás gyakorlata	1	36	-	-	36
13.	Gépészeti alapozó feladatok gyakorlata	4	144	-	-	144
14.	Gépészeti kötések készítésének gyakorlata	10	360	2	64	424
15.	Épületlakatos feladatok gyakorlata	4	144	7	224	368
16.	Magasban végzett feladatok gyakorlata	-	-	3	96	96
17.	Szerkezetlakatos feladatok gyakorlata	4	144	10	320	464
Szakmai gyakorlat összesen:		23	828	22	704	1532
	Nyári gyakorlat	-	160	-	-	160
Szakmai képzés összesen:		33	1348	33	1056	2404
Elmélet és gyakorlat összesen:		35	1420	35	1152	2572

Képzési arányok 2 éves szakmai képzésben	Szakmai elmélet	2404 óra	29,62 %
	Szakmai gyakorlat		70,38 %

34 521 06
Hegesztő szakképesítés
helyi tantervének óraszámai duális (moduláris) szakképzésben
2014. szeptember 1-től

Tantárgyak		9. évfolyam 36 hét		10. évfolyam 36 hét		11. évfolyam 32 hét		Össze- se- n
		Óraszám		Óraszám		Óraszám		
		Heti	Éves	Heti	Éves	Heti	Éves	
	Közismeret							
1.	Magyar - kommunikáció	3	108	2	72	1	32	212
2.	Idegen nyelv	2	72	2	72	2	64	208
3.	Matematika	3	108	2	72	2	64	244
4.	Társadalomismeret	2	72	1	36	-	-	108
5.	Természetismeret	3	108	-	-	-	-	108
6.	Testnevelés	3	108	2	72	2	64	244
7.	Osztályközösség-építő program	1	36	1	36	1	32	104
8.	Informatika	1	36	1	36	1,5	48	120
Közismeret összesen:		18	648	11	396	9,5	304	1348
	Szakmai elmélet							
9.	Munkahelyi egészség és biztonság	1	36	-	-	-	-	36
10.	Foglalkoztatás I.	-	-	-	-	2	64	64
11.	Foglalkoztatás II.	-	-	-	-	0,5	16	16
12.	Munkavédelem	1	36	-	-	-	-	36
13.	Gépészeti alapozó feladatok	4	144	-	-	-	-	144
14.	Hegesztő alapismeretek	2	72	2	72	-	-	144
15.	Hegesztési ismeretek	-	-	4	144	6	192	336
Szakmai elmélet összesen:		8	288	6	216	8,5	272	776
	Szakmai gyakorlat							
16.	Elsősegélynyújtás gyakorlata	1	36	-	-	-	-	36
17.	Gépészeti alapozó feladatok gyakorlata	4	144	-	-	-	-	144
18.	Hegesztő alapgyakorlatok	2	72	5	180	3	96	348
19.	Hegesztési gyakorlatok	2	72	14	504	14	448	1024
Szakmai gyakorlat összesen:		9	324	19	684	17	544	1552
	Nyári gyakorlat	-	140	-	140	-	-	280
Szakmai képzés összesen:		17	752	25	1040	25,5	816	2608
Elmélet és gyakorlat összesen:		35	1260	36	1296	35	1120	3956
Képzési arányok		Közismeret			1348 óra		34,07 %	
		Szakmai elmélet			2608 óra		29,75 %	
		Szakmai gyakorlat					70,25 %	

34 521 06
Hegesztő szakképesítés
helyi tantervének óraszámai duális (moduláris) szakképzésben
„közismereti oktatás nélkül”
2013. szeptember 1-től

Tantárgyak		1. évfolyam 36 hét		2. évfolyam 32 hét		Összesen
		Óraszám		Óraszám		
		Heti	Éves	Heti	Éves	
	Közismeret					
1.	Testnevelés	1	36	1	32	68
2.	Osztályközösség építő program	1	36	1	32	68
Közismeret összesen:		2	72	2	64	136
	Szakmai elmélet					
3.	Munkahelyi egészség és biztonság	1	36	-	-	36
4.	Foglalkoztatás I.	-	-	2	64	64
5.	Foglalkoztatás II.	-	-	0,5	16	16
6.	Munkavédelem	1	36	-	-	36
7.	Gépészeti alapozó feladatok	2	72	-	-	72
8.	Hegesztő alapismeretek	1	36	1,5	48	84
9.	Hegesztési ismeretek	5	180	7	224	404
Szakmai elmélet összesen:		10	360	11	352	712
	Szakmai gyakorlat					
10.	Elsősegélynyújtás gyakorlata	1	36	-	-	36
11.	Gépészeti alapozó feladatok gyakorlata	4	144	-	-	144
12.	Hegesztő alapgyakorlatok	7	252	4	128	380
13.	Hegesztési gyakorlatok	11	396	18	576	972
Szakmai gyakorlat összesen:		23	828	22	704	1532
	Nyári gyakorlat	-	160	-	-	160
Szakmai képzés összesen:		33	1348	33	1056	2404
Elmélet és gyakorlat összesen:		35	1420	35	1152	2572

Képzési arányok 2 éves szakmai képzésben	Szakmai elmélet	2404 óra	29,62 %
	Szakmai gyakorlat		70,38 %

34 521 04
Ipari gépész szakképesítés
helyi tantervének óraszámait duális (moduláris) szakképzésben
2014. szeptember 1-től

Tantárgyak		9. évfolyam 36 hét		10. évfolyam 36 hét		11. évfolyam 32 hét		Össze- se n
		Óraszám		Óraszám		Óraszám		
		Heti	Éves	Heti	Éves	Heti	Éves	
	Közismeret							
1.	Magyar - kommunikáció	3	108	2	72	1	32	212
2.	Idegen nyelv	2	72	2	72	2	64	208
3.	Matematika	3	108	2	72	2	64	244
4.	Társadalomismeret	2	72	1	36	-	-	108
5.	Természetismeret	3	108	-	-	-	-	108
6.	Testnevelés	3	108	2	72	2	64	244
7.	Osztályközösség-építő program	1	36	1	36	1	32	104
8.	Informatika	1	36	1	36	1,5	48	120
Közismeret összesen:		18	648	11	396	9,5	304	1348
	Szakmai elmélet							
9.	Munkahelyi egészség és biztonság	1	36	-	-	-	-	36
10.	Foglalkoztatás I.	-	-	-	-	2	64	64
11.	Foglalkoztatás II.	-	-	-	-	0,5	16	16
12.	Munkavédelem	1	36	-	-	-	-	36
13.	Gépészeti alapozó feladatok	2	144	-	-	-	-	144
14.	Gépészeti kötések alapjai	2	108	2	36	-	-	144
14.	Szakmai anyagismeret és anyagvizsgálat	-	-	2	72	2	72	144
16.	Gépelemek beállítása	2	72	2	72	2	64	208
17.	Fémmegmunkálások	-	-	-	-	2	64	64
Szakmai elmélet összesen:		8	288	6	216	8,5	272	776
	Szakmai gyakorlat							
18.	Elsősegélynyújtás gyakorlata	1	36	-	-	-	-	36
19.	Gépészeti alapozó feladatok gyakorlata	4	144	-	-	-	-	144
20.	Gépészeti kötések készítésének gyakorlata	2	72	5	180	-	-	252
20.	Anyagvizsgálati és gépészeti mérések	-	-	4	144	-	-	144
22.	Mérések és beállítások gyakorlata	2	72	10	360	7	224	656
23.	Üzembe helyezés gyakorlata	-	-	-	-	10	320	320
Szakmai gyakorlat összesen:		9	324	19	684	17	544	1552
	Nyári gyakorlat	-	140	-	140	-	-	280
Szakmai képzés összesen:		17	752	25	1040	25,5	816	2608
Elmélet és gyakorlat összesen:		35	1260	36	1296	35	1120	3956
Képzési arányok		Közismeret			1348 óra		34,07 %	
		Szakmai elmélet			2608 óra		29,75 %	
		Szakmai gyakorlat					70,25 %	

34 521 04
Ipari gépész szakképesítés
helyi tantervének óraszámait duális (moduláris) szakképzésben
„közismereti oktatás nélkül”
2013. szeptember 1-től

Tantárgyak		1. évfolyam 36 hét		2. évfolyam 32 hét		Összesen
		Óraszám		Óraszám		
		Heti	Éves	Heti	Éves	
	Közismeret					
1.	Testnevelés	1	36	1	32	68
2.	Osztályközösség építő program	1	36	1	32	68
Közismeret összesen:		2	72	2	64	136
	Szakmai elmélet					
3.	Munkahelyi egészség és biztonság	1	36	-	-	36
4.	Foglalkoztatás I.	-	-	2	64	64
5.	Foglalkoztatás II.	-	-	0,5	16	16
6.	Munkavédelem	1	36	-	-	36
7.	Gépészeti alapozó feladatok	2	72	-	-	72
8.	Gépészeti kötések alapjai	1	36	2	64	100
9.	Szakmai anyagismeret és anyagvizsgálat	2	72	2	64	136
10.	Gépelemek beállítása	1	36	2	64	100
11.	Fémmegmunkálások	2	72	2,5	80	152
Szakmai elmélet összesen:		10	360	11	352	712
	Szakmai gyakorlat					
12.	Elsősegélynyújtás gyakorlata	1	36	-	-	36
13.	Gépészeti alapozó feladatok gyakorlata	4	144	-	-	144
14.	Gépészeti kötések készítésének gyakorlata	10	360	2	64	424
15.	Anyagvizsgálati és gépészeti mérések	8	288	-	-	288
16.	Mérések és beállítások gyakorlata	-	-	10	320	320
17.	Üzembe helyezés gyakorlata	-	-	10	320	320
Szakmai gyakorlat összesen:		23	828	22	704	1532
	Nyári gyakorlat	-	160	-	-	160
Szakmai képzés összesen:		33	1348	33	1056	2404
Elmélet és gyakorlat összesen:		35	1420	35	1152	2572

Képzési arányok 2 éves szakmai képzésben	Szakmai elmélet	2404 óra	29,62 %
	Szakmai gyakorlat		70,38 %

Építész (9) szakmacsoport szakmai és helyi tantervének óraszámai

34 582 04

Festő, mázoló, tapétázó szakképesítés
helyi tantervének óraszámai duális (moduláris) szakképzésben
2014. szeptember 1-től

Tantárgyak		9. évfolyam 36 hét		10. évfolyam 36 hét		11. évfolyam 32 hét		Össze se n
		Óraszám		Óraszám		Óraszám		
		Heti	Éves	Heti	Éves	Heti	Éves	
	Közismeret							
1.	Magyar - kommunikáció	3	108	2	72	1	32	212
2.	Idegen nyelv	2	72	2	72	2	64	208
3.	Matematika	3	108	2	72	2	64	244
4.	Társadalomismeret	2	72	1	36	-	-	108
5.	Természetismeret	3	108	-	-	-	-	108
6.	Testnevelés	3	108	2	72	2	64	244
7.	Osztályközösség-építő program	1	36	1	36	1	32	104
8.	Informatika	1	36	1	36	1,5	48	120
Közismeret összesen:		18	648	11	396	9,5	304	1348
	Szakmai elmélet							
9.	Munkahelyi egészség és biztonság	1	36	-	-	-	-	36
10.	Foglalkoztatás I.	-	-	-	-	2	64	64
11.	Foglalkoztatás II.	-	-	-	-	0,5	16	16
12.	Építőipari alapismeretek	2	72	1	36	1	32	140
13.	Falfelületek festése, díszítése	2	72	2	72	2	64	208
14.	Mázolás	2	72	2	72	1	32	176
15.	Tapétázási munkák	1	36	1	36	2	64	136
Szakmai elmélet összesen:		8	288	6	216	8,5	272	776
	Szakmai gyakorlat							
16.	Építőipari alapismeretek gyakorlata	1	36	-	-	-	-	36
17.	Falfelületek festése, díszítése gyakorlata	4	144	9	324	7	224	692
18.	Mázolás munkák gyakorlata	3	108	5	180	5	160	448
19.	Tapétázási munkák gyakorlata	1	36	5	180	5	160	376
Szakmai gyakorlat összesen:		9	324	19	684	17	544	1552
	Nyári gyakorlat	-	140	-	140	-	-	280
Szakmai képzés összesen:		17	752	25	1040	25,5	816	2608
Elmélet és gyakorlat összesen:		35	1260	36	1296	35	1120	3956
Képzési arányok		Közismeret			1348 óra		34,07 %	
		Szakmai elmélet			2608 óra		29,75 %	
		Szakmai gyakorlat					70,25 %	

34 582 04
Festő, mázoló, tapétázó szakképesítés
helyi tantervének óraszámai duális (moduláris) szakképzésben
„közismereti oktatás nélkül”
2013. szeptember 1-től

Tantárgyak		1. évfolyam 36 hét		2. évfolyam 32 hét		Összesen
		Óraszám		Óraszám		
		Heti	Éves	Heti	Éves	
	Közismeret					
1.	Testnevelés	1	36	1	32	68
2.	Osztályközösség építő program	1	36	1	32	68
Közismeret összesen:		2	72	2	64	136
	Szakmai elmélet					
3.	Munkahelyi egészség és biztonság	1	36	-	-	36
4.	Foglalkoztatás I.	-	-	2	64	64
5.	Foglalkoztatás II.	-	-	0,5	16	16
6.	Építőipari alapismeretek	2	72	1	32	104
7.	Falfelületek festése, díszítése	2	72	3	96	168
8.	Mázolás	3	108	2,5	80	188
9.	Tapétázási munkák	2	72	2	64	136
Szakmai elmélet összesen:		10	360	11	352	712
	Szakmai gyakorlat					
10.	Építőipari alapismeretek gyakorlata	1	36	1	32	68
11.	Falfelületek festése, díszítése gyakorlata	10	360	9	288	648
12.	Mázolás munkák gyakorlata	6	216	6	192	408
13.	Tapétázási munkák gyakorlata	6	216	6	192	408
Szakmai gyakorlat összesen:		23	828	22	704	1532
	Nyári gyakorlat	-	160	-	-	160
Szakmai képzés összesen:		33	1348	33	1056	2404
Elmélet és gyakorlat összesen:		35	1420	35	1152	2572

Képzési arányok 2 éves szakmai képzésben	Szakmai elmélet	2404 óra	29,62 %
	Szakmai gyakorlat		70,38 %

34 582 08
Kőműves és hidegburkoló szakképesítés
helyi tantervének óraszámai duális (moduláris) szakképzésben
2014. szeptember 1-től

Tantárgyak		9. évfolyam 36 hét		10. évfolyam 36 hét		11. évfolyam 32 hét		Össze se n
		Óraszám		Óraszám		Óraszám		
		Heti	Éves	Heti	Éves	Heti	Éves	
	Közismeret							
1.	Magyar - kommunikáció	3	108	2	72	1	32	212
2.	Idegen nyelv	2	72	2	72	2	64	208
3.	Matematika	3	108	2	72	2	64	244
4.	Társadalomismeret	2	72	1	36	-	-	108
5.	Természetismeret	3	108	-	-	-	-	108
6.	Testnevelés	3	108	2	72	2	64	244
7.	Osztályközösség-építő program	1	36	1	36	1	32	104
8.	Informatika	1	36	1	36	1,5	48	120
Közismeret összesen:		18	648	11	396	9,5	304	1348
	Szakmai elmélet							
9.	Munkahelyi egészség és biztonság	1	36	-	-	-	-	36
10.	Foglalkoztatás I.	-	-	-	-	2	64	64
11.	Foglalkoztatás II.	-	-	-	-	0,5	16	16
12.	Építőipari alapismeretek	2	72	1	36	1	32	140
13.	Falazás, vakolás	3	108	1	36	1	32	176
14.	Beton és vasbeton szerkezetek	2	72	1	36	1	32	140
15.	Víz- hő- és hangszigetelés	-	-	1	36	-	-	36
16.	Hidegburkolási feladatok	-	-	2	72	2	64	136
17.	Vegyes kőműves feladatok	-	-	-	-	1	32	32
Szakmai elmélet összesen:		8	288	6	216	8,5	272	776
	Szakmai gyakorlat							
18.	Építőipari alapismeretek gyakorlata	1	36	-	-	-	-	36
19.	Falazás, vakolás gyakorlata	6	216	5	180	-	-	396
20.	Beton és vb. szerkezetek gyakorlata	2	72	5	180	-	-	252
21.	Szigetelések gyakorlata	-	-	4	144	10	320	464
22.	Hidegburkolási feladatok gyakorlata	-	-	5	180	-	-	180
23.	Vegyes kőműves feladatok gyakorlata	-	-	-	-	7	224	224
Szakmai gyakorlat összesen:		9	324	19	684	17	544	1552
	Nyári gyakorlat	-	140	-	140	-	-	280
Szakmai képzés összesen:		17	752	25	1040	25,5	816	2608
Elmélet és gyakorlat összesen:		35	1260	36	1296	35	1120	3956
Képzési arányok		Közismeret			1348 óra		34,07 %	
		Szakmai elmélet			2608 óra		29,75 %	
		Szakmai gyakorlat					70,25 %	

34 582 08
Kőműves és hidegburkoló szakképesítés
helyi tantervének óraszámai duális (moduláris) szakképzésben
„közismereti oktatás nélkül”
2013. szeptember 1-től

Tantárgyak		1. évfolyam 36 hét		2. évfolyam 32 hét		Összesen
		Óraszám		Óraszám		
		Heti	Éves	Heti	Éves	
	Közismeret					
1.	Testnevelés	1	36	1	32	68
2.	Osztályközösség építő program	1	36	1	32	68
Közismeret összesen:		2	72	2	64	136
	Szakmai elmélet					
3.	Munkahelyi egészség és biztonság	1	36	-	-	36
4.	Foglalkoztatás I.	-	-	2	64	64
5.	Foglalkoztatás II.	-	-	0,5	16	16
6.	Építőipari alapismeretek	1	36	1	32	68
7.	Falazás, vakolás	3	108	1,5	48	156
8.	Beton és vasbeton szerkezetek	2	72	2	64	136
9.	Víz- hő- és hangszigetelés	1	36	1	32	68
10.	Hidegburkolási feladatok	2	72	2	64	136
11.	Vegyes kőműves feladatok	-	-	1	32	32
Szakmai elmélet összesen:		10	360	11	352	712
	Szakmai gyakorlat					
12.	Építőipari alapismeretek gyakorlat	1	36	1	32	68
13.	Falazás, vakolás gyakorlat	7	252	7	224	476
14.	Beton és vb. szerkezetek gyakorlat	9	324	-	-	324
15.	Szigetelések gyakorlata	-	-	5	160	160
16.	Hidegburkolási feladatok gyakorlata	6	216	5	160	376
17.	Vegyes kőműves feladatok gyakorlata	-	-	4	128	128
Szakmai gyakorlat összesen:		23	828	22	704	1532
	Nyári gyakorlat	-	160	-	-	160
Szakmai képzés összesen:		33	1348	33	1056	2404
Elmélet és gyakorlat összesen:		35	1420	35	1152	2572

Képzési arányok 2 éves szakmai képzésben	Szakmai elmélet	2404 óra	29,62 %
	Szakmai gyakorlat		70,38 %

Könnyűipar (10) szakmacsoport szakmai és helyi tantervének óraszámai

34 542 06

Női szabó szakképesítés

helyi tantervének óraszámai duális (moduláris) szakképzésben

2014. szeptember 1-től

Tantárgyak		9. évfolyam 36 hét		10. évfolyam 36 hét		11. évfolyam 32 hét		Össze- se n
		Óraszám		Óraszám		Óraszám		
		Heti	Éves	Heti	Éves	Heti	Éves	
	Közismeret							
1.	Magyar - kommunikáció	3	108	2	72	1	32	212
2.	Idegen nyelv	2	72	2	72	2	64	208
3.	Matematika	3	108	2	72	2	64	244
4.	Társadalomismeret	2	72	1	36	-	-	108
5.	Természetismeret	3	108	-	-	-	-	108
6.	Testnevelés	3	108	2	72	2	64	244
7.	Osztályközösség-építő program	1	36	1	36	1	32	104
8.	Informatika	1	36	1	36	1,5	48	120
Közismeret összesen:		18	648	11	396	9,5	304	1348
	Szakmai elmélet							
9.	Munkahelyi egészség és biztonság	1	36	-	-	-	-	36
10.	Foglalkoztatás I.	-	-	-	-	2	64	64
11.	Foglalkoztatás II.	-	-	-	-	0,5	16	16
12.	Ruhaipari anyag- és áruismeret	1	36	1	36	1	32	104
13.	Ruhaipari gyártáselőkészítés	2	72	-	-	-	-	72
14.	Szakrajz	-	-	1	36	2	64	100
15.	Textiltermék készítése	2	72	-	-	-	-	72
16.	Lakástextíliák készítése	2	72	-	-	-	-	72
17.	Női ruhák készítése	-	-	4	144	3	96	240
Szakmai elmélet összesen:		8	288	6	216	8,5	272	776
	Szakmai gyakorlat							
18.	Anyagvizsgálatok gyakorlata	-	-	-	-	1	32	32
19.	Szakrajz gyakorlata	-	-	3	108	2	64	172
20.	Textiltermék készítése gyakorlata	7	252	-	-	-	-	252
21.	Lakástextíliák készítése gyakorlata	2	72	-	-	-	-	72
22.	Női ruhák készítése gyakorlata	-	-	16	576	14	448	1024
Szakmai gyakorlat összesen:		9	324	19	684	17	544	1552
	Nyári gyakorlat	-	140	-	140	-	-	280
Szakmai képzés összesen:		17	752	25	1040	25,5	816	2608
Elmélet és gyakorlat összesen:		35	1260	36	1296	35	1120	3956
Képzési arányok		Közismeret			1348 óra		34,07 %	
		Szakmai elmélet			2608 óra		29,75 %	
		Szakmai gyakorlat					70,25 %	

34 542 06
Női szabó szakképesítés
helyi tantervének óraszámai duális (moduláris) szakképzésben
„közismereti oktatás nélkül”
2013. szeptember 1-től

Tantárgyak		1. évfolyam 36 hét		2. évfolyam 32 hét		Összesen
		Óraszám		Óraszám		
		Heti	Éves	Heti	Éves	
	Közismeret					
1.	Testnevelés	1	36	1	32	68
2.	Osztályközösség építő program	1	36	1	32	68
Közismeret összesen:		2	72	2	64	136
	Szakmai elmélet					
3.	Munkahelyi egészség és biztonság	1	36	-	-	36
4.	Foglalkoztatás I.	-	-	2	64	64
5.	Foglalkoztatás II.	-	-	0,5	16	16
6.	Ruhaipari anyag- és áruismeret	2	72	1	32	104
7.	Ruhaipari gyártáselőkészítés	2	72	2	64	136
8.	Szakrajz	1	36	-	-	36
9.	Textiltermék készítése	2	72	1	32	104
10.	Lakástextíliák készítése	1	36	-	-	36
11.	Női ruhák készítése	1	36	4,5	144	180
Szakmai elmélet összesen:		10	360	11	352	712
	Szakmai gyakorlat					
12.	Anyagvizsgálatok gyakorlata	-	-	1	32	32
13.	Szakrajz gyakorlata	-	-	3	96	96
14.	Textiltermék készítése gyakorlata	4	144	-	-	144
15.	Lakástextíliák készítése gyakorlata	3	108	-	-	108
16.	Női ruhák készítése gyakorlata	16	576	18	576	1152
Szakmai gyakorlat összesen:		23	828	22	704	1532
	Nyári gyakorlat	-	160	-	-	160
Szakmai képzés összesen:		33	1348	33	1056	2404
Elmélet és gyakorlat összesen:		35	1420	35	1152	2572

Képzési arányok 2 éves szakmai képzésben	Szakmai elmélet	2404 óra	29,62 %
	Szakmai gyakorlat		70,38 %

Faipar (11) szakmacsoport szakmái és helyi tantervének óraszámai

34 543 02

Asztalos szakképesítés

helyi tantervének óraszámai duális (moduláris) szakképzésben

2014. szeptember 1-től

Tantárgyak		9. évfolyam 36 hét		10. évfolyam 36 hét		11. évfolyam 32 hét		Össze- se n
		Óraszám		Óraszám		Óraszám		
		Heti	Éves	Heti	Éves	Heti	Éves	
	Közismeret							
1.	Magyar - kommunikáció	3	108	2	72	1	32	212
2.	Idegen nyelv	2	72	2	72	2	64	208
3.	Matematika	3	108	2	72	2	64	244
4.	Társadalomismeret	2	72	1	36	-	-	108
5.	Természetismeret	3	108	-	-	-	-	108
6.	Testnevelés	3	108	2	72	2	64	244
7.	Osztályközösség-építő program	1	36	1	36	1	32	104
8.	Informatika	1	36	1	36	1,5	48	120
Közismeret összesen:		18	648	11	396	9,5	304	1348
	Szakmai elmélet							
9.	Munkahelyi egészség és biztonság	1	36	-	-	-	-	36
10.	Foglalkoztatás I.	-	-	-	-	2	64	64
11.	Foglalkoztatás II.	-	-	-	-	0,5	16	16
12.	Biztonságos munkavégzés alapjai	-	-	1	36	-	-	36
13.	Faipari szakmai és gépismeret	3	108	-	-	-	-	108
14.	Asztalosipari szerelési ismeretek	2	72	-	-	-	-	72
15.	Szerkezetan-szakrajz és technológia	-	-	2	72	4	128	200
16.	Gépkezelési ismeretek	-	-	1	36	1	32	68
17.	Faipari szakrajz	2	72	-	-	-	-	72
18.	Gyártáselőkészítési ismeretek	-	-	2	72	1	32	104
Szakmai elmélet összesen:		8	288	6	216	8,5	272	776
	Szakmai gyakorlat							
19.	Biztonságos munkavégzés gyakorlata	1	36	-	-	-	-	36
20.	Faipari szakmai gyakorlat	6	216	-	-	-	-	216
21.	Asztalosipari szerelési gyakorlat	2	72	4	144	2	64	280
22.	Asztalosipari szakmai gyakorlat	-	-	10	360	10	320	680
23.	Gépkezelési gyakorlat	-	-	5	180	5	160	340
Szakmai gyakorlat összesen:		9	324	19	684	17	544	1552
	Nyári gyakorlat	-	140	-	140	-	-	280
Szakmai képzés összesen:		17	752	25	1040	25,5	816	2608
Elmélet és gyakorlat összesen:		35	1260	36	1296	35	1120	3956
Képzési arányok		Közismeret			1348 óra		34,07 %	
		Szakmai elmélet			2608 óra		29,75 %	
		Szakmai gyakorlat					70,25 %	

34 543 02
Asztalos szakképesítés
helyi tantervének óraszámai duális (moduláris) szakképzésben
„közismereti oktatás nélkül”
2013. szeptember 1-től

Tantárgyak		1. évfolyam 36 hét		2. évfolyam 32 hét		Összesen
		Óraszám		Óraszám		
		Heti	Éves	Heti	Éves	
	Közismeret					
1.	Testnevelés	1	36	1	32	68
2.	Osztályközösség építő program	1	36	1	32	68
Közismeret összesen:		2	72	2	64	136
	Szakmai elmélet					
3.	Munkahelyi egészség és biztonság	1	36	-	-	36
4.	Foglalkoztatás I.	-	-	2	64	64
5.	Foglalkoztatás II.	-	-	0,5	16	16
6.	Biztonságos munkavégzés alapjai			1	32	32
7.	Faipari szakmai és gépismeret	2	72	-	-	72
8.	Asztalosipari szerelési ismeretek	1	36	-	-	36
9.	Szerkezetan-szakrajz és technológia	4	144	4	128	272
10.	Gépkezelési ismeretek	-	-	2	64	64
11.	Faipari szakrajz	1	36	-	-	36
12.	Gyártáselektromosítási ismeretek	1	36	1,5	48	84
Szakmai elmélet összesen:		10	360	11	352	712
	Szakmai gyakorlat					
13.	Biztonságos munkavégzés gyakorlata	1	36	-	-	36
14.	Faipari szakmai gyakorlat	10	360	-	-	360
15.	Asztalosipari szerelési gyakorlat	4	144	2	64	208
16.	Asztalosipari szakmai gyakorlat	8	288	12	384	672
17.	Gépkezelési gyakorlat	-	-	8	256	256
Szakmai gyakorlat összesen:		23	828	22	704	1532
	Nyári gyakorlat	-	160	-	-	160
Szakmai képzés összesen:		33	1348	33	1056	2404
Elmélet és gyakorlat összesen:		35	1420	35	1152	2572

Képzési arányok 2 éves szakmai képzésben	Szakmai elmélet	2404 óra	29,62 %
	Szakmai gyakorlat		70,38 %

**Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció (17) szakmacsoport
szakmai és helyi tantervének óraszámai**

34 341 01

Eladó szakképesítés

helyi tantervének óraszámai duális (moduláris) szakképzésben

2014. szeptember 1-től

Tantárgyak		9. évfolyam 36 hét		10. évfolyam 36 hét		11. évfolyam 32 hét		Össze se n
		Óraszám		Óraszám		Óraszám		
		Heti	Éves	Heti	Éves	Heti	Éves	
	Közismeret							
1.	Magyar - kommunikáció	3	108	2	72	1	32	212
2.	Idegen nyelv	2	72	2	72	2	64	208
3.	Matematika	3	108	2	72	2	64	244
4.	Társadalomismeret	2	72	1	36	-	-	108
5.	Természetismeret	3	108	-	-	-	-	108
6.	Testnevelés	3	108	2	72	2	64	244
7.	Osztályközösség-építő program	1	36	1	36	1	32	104
8.	Informatika	1	36	1	36	1,5	48	120
Közismeret összesen:		18	648	11	396	9,5	304	1348
	Szakmai elmélet							
9.	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5	18	-	-	-	-	18
10.	Foglalkoztatás I.	-	-	-	-	2	64	64
11.	Foglalkoztatás II.	-	-	-	-	0,5	16	16
12.	A működtetés szabályai	-	-	-	-	2	64	64
13.	Áruforgalom	2	72	1	36	1	32	140
14.	Áruforgalmazás I.	2	72	1	36	-	-	108
15.	Áruforgalmazás II.	2	72	1	36	1	32	140
16.	Áruforgalmazás III.	1,5	54	1	36	-	-	90
17.	Értékesítés idegen nyelven I.	-	-	1	36	1	32	68
18.	Értékesítés idegen nyelven II.	-	-	1	36	1	32	68
Szakmai elmélet összesen:		8	288	6	216	8,5	272	776
	Szakmai gyakorlat							
19.	A működtetés szabályai	-	-	2	72	2,5	80	152
20.	Áruforgalom	2	72	4	144	-	-	216
21.	Áruforgalmazás I	2	72	4	144	5	160	376
22.	Áruforgalmazás II.	2,5	90	6	216	5	160	466
23.	Áruforgalmazás III.	2,5	90	3	108	4,5	144	342
Szakmai gyakorlat összesen:		9	324	19	684	17	544	1552
	Nyári gyakorlat	-	140	-	140	-	-	280
Szakmai képzés összesen:		17	752	25	1040	25,5	816	2608
Elmélet és gyakorlat összesen:		35	1260	36	1296	35	1120	3956
Képzési arányok		Közismeret			1348 óra		34,07 %	
		Szakmai elmélet			2608 óra		29,75 %	
		Szakmai gyakorlat					70,25 %	

34 341 01
Eladó szakképesítés
helyi tantervének óraszámait duális (moduláris) szakképzésben
„közismereti oktatás nélkül”
2013. szeptember 1-től

Tantárgyak		1. évfolyam 36 hét		2. évfolyam 32 hét		Összesen
		Óraszám		Óraszám		
		Heti	Éves	Heti	Éves	
	Közismeret					
1.	Testnevelés	1	36	1	32	68
2.	Osztályközösség építő program	1	36	1	32	68
Közismeret összesen:		2	72	2	64	136
	Szakmai elmélet					
3.	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5	18	-	-	18
4.	Foglalkoztatás I.	-	-	2	64	64
5.	Foglalkoztatás II.	-	-	0,5	16	16
6.	A működtetés szabályai	-	-	2,5	80	80
7.	Áruforgalom	3	108	1	32	140
8.	Áruforgalmazás I.	1	36	1	32	68
9.	Áruforgalmazás II.	2	72	1	32	104
10.	Áruforgalmazás III.	2,5	90	1	32	122
11.	Értékesítés idegen nyelven I.	-	-	1	32	32
12.	Értékesítés idegen nyelven II.	1	36	1	32	68
Szakmai elmélet összesen:		10	360	11	352	712
	Szakmai gyakorlat					
13.	A működtetés szabályai	-	-	3	96	96
14.	Áruforgalom	5	180	-	-	180
15.	Áruforgalmazás I	6	216	6	192	408
16.	Áruforgalmazás II.	6	216	7	224	440
17.	Áruforgalmazás III.	6	216	6	192	408
Szakmai gyakorlat összesen:		23	828	22	704	1532
	Nyári gyakorlat	-	160	-	-	160
Szakmai képzés összesen:		33	1348	33	1056	2404
Elmélet és gyakorlat összesen:		35	1420	35	1152	2572

Képzési arányok 2 éves szakmai képzésben	Szakmai elmélet	2404 óra	29,62 %
	Szakmai gyakorlat		70,38 %

Kereskedelem ágazat (XXVI.)

Kereskedelmi szakgimnázium helyi tantervének óraszámai a 9-12. évfolyamra (2013. szeptember 1-től)

Tantárgy	Óraszámok évfolyamonként										
	9.			10.			11.			12.	
	heti	éves		heti	éves		heti	éves		heti	éves
Közismeret											
Magyar nyelv és irodalom	É	4	144	4	144	4	144	4	144	4	128
Idegen nyelvek	É	4	144	4	144	4	144	4	144	4	128
Matematika	É	4	144	4	144	4	144	4	144	4	128
Történelem, társ.-i és állampolg.-i ismeretek	É	2	72	2	72	3	108	4	128		
Etika		-	-	-	-	1	36	-	-		
Biológia – egészségtan		-	-	2	72	2	72	1	32		
Fizika		2	72	2	72	1	36	-	-		
Kémia		2	72	1	36	-	-	-	-		
Földrajz		2	72	1	36	-	-	-	-		
Mozgókép kultúra és médiaismeret		-	-	1	36	-	-	-	-		
Informatika		2	72	1	36	1	36	-	-		
Testnevelés és sport		5	180	5	180	5	180	5	160		
Bibliaismeret		1	72	1	36	1	36	1	32		
Osztályfőnöki		1	36	1	36	1	36	1	32		
Közismeret összesen		29	1044	29	1044	27	972	24	768		
Szakmai modulok tantárgyai:	É	elm	gyak	elm	gyak	elm	gyak	elm	gyak	elm	gyak
Munkahelyi egészség és biztonság		0,5	-	18	-	-	-	-	-	-	-
A marketing alapjai		-	-	-	-	-	1	-	36	2	-
Marketing a gyakorlatban		-	-	-	-	-	-	-	-	1	36
Az üzleti tevékenység tervezése, elemzése		2	-	72	3	-	108	3	108	3	-
Vezetési ismeretek		-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Üzleti tevékenység a gyakorlatban		-	2	72	-	2	72	-	2	72	-
Áruforgalom		1,5	-	54	2	-	72	1	-	36	1
Áruforgalom gyakorlata		-	-	-	-	-	-	1	36	-	1
Szakmai modulok összesen:		4	2	216	5	2	252	5	3	288	7
Elmélet és gyakorlat összesen:		35		1260	36		1296	35		1260	35
Nyári összefüggő szakmai gyakorlat											
• Marketing a gyakorlatban		-	-	-	-	-	-	-	20	-	-
• Üzleti tevékenység a gyakorlatban		-	-	-	-	-	-	-	60	-	-
• Áruforgalom gyakorlata		-	70	-	-	-	105	-	-	60	-

É: Kötelező érettségi tantárgy

Képzési arányok szakmai modulokban	Szakmai elmélet	1423 óra	50,45 %
	Szakmai gyakorlat		49,55 %

54 341 01
Kereskedő szakképesítés
helyi tantervének óraszámait duális (moduláris) szakképzésben
2013. szeptember 1-től

Tantárgyak		Ágazati szakközépiskolai végzettséggel		Középiskolai végzettséggel					
		5/13. évfolyam 32 hét		1/13. évfolyam 36 hét		2/14. évfolyam 32 hét		Összesen	
		Óraszám		Óraszám		Óraszám			
		Heti	Éves	Heti	Éves	Heti	Éves		
	Közismeret								
1.	Testnevelés	1	32	1	36	1	32	68	
2.	Osztályfőnöki	1	32	1	36	1	32	68	
Közismeret összesen:		2	64	2	72	2	64	136	
	Szakmai elmélet								
3.	Munkahelyi egészség és biztonság	-	-	0,5	18	-	-	18	
4.	Foglalkoztatás I.	2	64	-	-	2	64	64	
5.	Foglalkoztatás II.	0,5	16	-	-	0,5	16	16	
6.	Marketing alapjai	-	-	3	108	-	-	108	
7.	Üzleti tevékenység tervezése, elemzése	-	-	11	396	-	-	396	
8.	Vezetési ismeretek	-	-	1	36	-	-	36	
9.	Áruforgalom	-	-	5,5	198	-	-	198	
10.	Vállalkozási ismeretek	4	128	-	-	4	128	128	
11.	A működtetés szabályai	5	160	-	-	5	160	160	
12.	Áruismeret és forgalmazás	7,5	240	-	-	7,5	240	240	
13.	Értékesítés idegen nyelven	2	64	1	36	2	64	100	
Szakmai elmélet összesen:		21	672	22	792	21	672	1464	
	Szakmai gyakorlat								
14.	Marketing a gyakorlatban	-	-	1	36	-	-	36	
15.	Üzleti tevékenység a gyakorlatban	-	-	5	180	-	-	180	
16.	Áruforgalom gyakorlata	-	-	5	180	-	-	180	
17.	Vállalkozási ismeretek gyakorlata	2	64	-	-	2	64	64	
18.	A működtetés szabályai gyakorlat	3	96	-	-	3	96	96	
19.	Értékesítési gyakorlat	7	224	-	-	7	224	224	
Szakmai gyakorlat összesen:		12	384	11	396	12	384	780	
	Nyári gyakorlat	-	-	-	160	-	-	160	
Szakmai képzés összesen:		33	1056	33	1348	33	1056	2404	
Elmélet és gyakorlat összesen:		35	1120	35	1420	35	1120	2540	

Képzési arányok 2 éves szakmai képzésben	Szakmai elmélet	2404 óra	60,89 %
	Szakmai gyakorlat		39,11 %

**Vendéglátás-idegenforgalom (18) szakmacsoport
szakmai és helyi tantervének óraszámai**

34 811 01

Cukrász szakképesítés

helyi tantervének óraszámai duális (moduláris) szakképzésben

2014. szeptember 1-től

Tantárgyak		9. évfolyam 36 hét		10. évfolyam 36 hét		11. évfolyam 32 hét		Össze se n
		Óraszám		Óraszám		Óraszám		
		Heti	Éves	Heti	Éves	Heti	Éves	
	Közismeret							
1.	Magyar - kommunikáció	3	108	2	72	1	32	212
2.	Idegen nyelv	2	72	2	72	2	64	208
3.	Matematika	3	108	2	72	2	64	244
4.	Társadalomismeret	2	72	1	36	-	-	108
5.	Természetismeret	3	108	-	-	-	-	108
6.	Testnevelés	3	108	2	72	2	64	244
7.	Osztályközösség-építő program	1	36	1	36	1	32	104
8.	Informatika	1	36	1	36	1,5	48	120
Közismeret összesen:		18	648	11	396	9,5	304	1348
	Szakmai elmélet							
9.	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5	18	-	-	-	-	18
10.	Foglalkoztatás I.	-	-	-	-	2	64	64
11.	Foglalkoztatás II.	-	-	-	-	0,5	16	16
12.	Vendéglátó gazdálkodás	1	36	1	36	1	32	104
13.	Szakmai számítások	1,5	54	1	36	1	32	122
14.	Általános élelmiszerismeret, fogyasztóvédelem	1	36	-	-	-	-	36
15.	Élelmiszerek csoportjai	1	36	1	36	1	32	104
16.	Szakmai idegen nyelv	-	-	1	36	-	-	36
17.	Cukrászat	3	108	2	72	3	96	276
Szakmai elmélet összesen:		8	288	6	216	8,5	272	776
	Szakmai gyakorlat							
18.	Szakrajz gyakorlat	1	36	-	-	-	-	36
19.	Cukrászat gyakorlat	8	288	5	180	3	96	564
20.	Cukrászat üzemi gyakorlat	-	-	14	504	14	448	952
Szakmai gyakorlat összesen:		9	324	19	684	17	544	1552
	Nyári gyakorlat	-	140	-	140	-	-	280
Szakmai képzés összesen:		17	752	25	1040	25,5	816	2608
Elmélet és gyakorlat összesen:		35	1260	36	1296	35	1120	3956
Képzési arányok		Közismeret			1348 óra		34,07 %	
		Szakmai elmélet			2608 óra		29,75 %	
		Szakmai gyakorlat					70,25 %	

34 811 01
Cukrász szakképesítés
helyi tantervének óraszámai duális (moduláris) szakképzésben
„közismereti oktatás nélkül”
2014. szeptember 1-től

Tantárgyak		1. évfolyam 36 hét		2. évfolyam 32 hét		Összesen
		Óraszám		Óraszám		
		Heti	Éves	Heti	Éves	
	Közismeret					
1.	Testnevelés	1	36	1	32	68
2.	Osztályközösség építő program	1	36	1	32	68
Közismeret összesen:		2	72	2	64	136
	Szakmai elmélet					
3.	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5	18	-	-	18
4.	Foglalkoztatás I.	-	-	2	64	64
5.	Foglalkoztatás II.	-	-	0,5	16	16
6.	Vendéglátó gazdálkodás	1	36	1	32	68
7.	Szakmai számítások	1,5	54	1,5	48	102
8.	Általános élelmiszerismeret, fogyasztóvédelem	1	36	-	-	36
9.	Élelmiszerek csoportjai	1	36	2	64	100
10.	Szakmai idegen nyelv	2	72	1	32	104
11.	Cukrászat	3	108	3	96	204
Szakmai elmélet összesen:		10	360	11	352	712
	Szakmai gyakorlat					
12.	Szakrajz gyakorlat	1	36	-	-	36
13.	Cukrászat gyakorlat	8	288	4,5	144	432
14.	Cukrászat üzemi gyakorlat	14	504	17,5	560	1064
Szakmai gyakorlat összesen:		23	828	22	704	1532
	Nyári gyakorlat	-	160	-	-	160
Szakmai képzés összesen:		33	1348	33	1056	2404
Elmélet és gyakorlat összesen:		35	1420	35	1152	2572

Képzési arányok 2 éves szakmai képzésben	Szakmai elmélet	2404 óra	29,62 %
	Szakmai gyakorlat		70,38 %

34 811 03
Pincér szakképesítés
helyi tantervének óraszámait duális (moduláris) szakképzésben
2014. szeptember 1-től

Tantárgyak		9. évfolyam 36 hét		10. évfolyam 36 hét		11. évfolyam 32 hét		Össze- se- n
		Óraszám		Óraszám		Óraszám		
		Heti	Éves	Heti	Éves	Heti	Éves	
	Közismeret							
1.	Magyar - kommunikáció	3	108	2	72	1	32	212
2.	Idegen nyelv	2	72	2	72	2	64	208
3.	Matematika	3	108	2	72	2	64	244
4.	Társadalomismeret	2	72	1	36	-	-	108
5.	Természetismeret	3	108	-	-	-	-	108
6.	Testnevelés	3	108	2	72	2	64	244
7.	Osztályközösség-építő program	1	36	1	36	1	32	104
8.	Informatika	1	36	1	36	1,5	48	120
Közismeret összesen:		18	648	11	396	9,5	304	1348
	Szakmai elmélet							
9.	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5	18	-	-	-	-	18
10.	Foglalkoztatás I.	-	-	-	-	2	64	64
11.	Foglalkoztatás II.	-	-	-	-	0,5	16	16
12.	Vendéglátó gazdálkodás	1	36	1	36	1	32	104
13.	Szakmai számítások	1,5	54	1	36	1	32	122
14.	Általános élelmiszerismeret, fogyasztóvédelem	1	36	-	-	-	-	36
15.	Élelmiszerek csoportjai	1	36	1	36	1	32	104
16.	Szakmai idegen nyelv	-	-	1	36	1	32	68
17.	Felszolgálás alapjai	3	108	-		-	-	108
18.	Felszolgálás	-		2	72	2	32	104
Szakmai elmélet összesen:		8	288	6	216	8,5	272	776
	Szakmai gyakorlat							
19.	Felszolgálás alapjai gyakorlat	9	324	-	-	-	-	324
20.	Felszolgálás gyakorlat	-	-	5	180	3	96	276
21.	Felszolgálás üzemi gyakorlat	-	-	14	504	14	448	952
Szakmai gyakorlat összesen:		9	324	19	684	17	544	1552
	Nyári gyakorlat	-	140	-	140	-	-	280
Szakmai képzés összesen:		17	752	25	1040	25,5	816	2608
Elmélet és gyakorlat összesen:		35	1260	36	1296	35	1120	3956
Képzési arányok		Közismeret			1348 óra		34,07 %	
		Szakmai elmélet			2608 óra		29,75 %	
		Szakmai gyakorlat					70,25 %	

34 811 03
Pincér szakképesítés
helyi tantervének óraszámait duális (moduláris) szakképzésben
„közismereti oktatás nélkül”
2013. szeptember 1-től

Tantárgyak		1. évfolyam 36 hét		2. évfolyam 32 hét		Összesen
		Óraszám		Óraszám		
		Heti	Éves	Heti	Éves	
	Közismeret					
1.	Testnevelés	1	36	1	32	68
2.	Osztályközösség építő program	1	36	1	32	68
Közismeret összesen:		2	72	2	64	136
	Szakmai elmélet					
3.	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5	18	-	-	18
4.	Foglalkoztatás I.	-	-	2	64	64
5.	Foglalkoztatás II.	-	-	0,5	16	16
6.	Vendéglátó gazdálkodás	1	36	1	32	68
7.	Szakmai számítások	1,5	54	1,5	48	102
8.	Általános élelmiszerismeret, fogyasztóvédelem	1	36	-	-	36
9.	Élelmiszerek csoportjai	1	36	2	64	100
10.	Szakmai idegen nyelv	2	72	1	32	104
11.	Felszolgálás alapjai	3	108	-	-	108
12.	Felszolgálás			3	96	96
Szakmai elmélet összesen:		10	360	11	352	712
	Szakmai gyakorlat					
13.	Felszolgálás alapjai gyakorlat	9	324	-	-	324
14.	Felszolgálás gyakorlat	-	-	4,5	144	144
15.	Felszolgálás üzemi gyakorlat	14	504	17,5	560	1064
Szakmai gyakorlat összesen:		23	828	22	704	1532
	Nyári gyakorlat	-	160	-	-	160
Szakmai képzés összesen:		33	1348	33	1056	2404
Elmélet és gyakorlat összesen:		35	1420	35	1152	2572

Képzési arányok 2 éves szakmai képzésben	Szakmai elmélet	2404 óra	29,62 %
	Szakmai gyakorlat		70,38 %

34 811 04
Szakács szakképesítés
helyi tantervének óraszámait duális (moduláris) szakképzésben
2014. szeptember 1-től

Tantárgyak		9. évfolyam 36 hét		10. évfolyam 36 hét		11. évfolyam 32 hét		Össze- se n
		Óraszám		Óraszám		Óraszám		
		Heti	Éves	Heti	Éves	Heti	Éves	
	Közismeret							
1.	Magyar - kommunikáció	3	108	2	72	1	32	212
2.	Idegen nyelv	2	72	2	72	2	64	208
3.	Matematika	3	108	2	72	2	64	244
4.	Társadalomismeret	2	72	1	36	-	-	108
5.	Természetismeret	3	108	-	-	-	-	108
6.	Testnevelés	3	108	2	72	2	64	244
7.	Osztályközösség-építő program	1	36	1	36	1	32	104
8.	Informatika	1	36	1	36	1,5	48	120
Közismeret összesen:		18	648	11	396	9,5	304	1348
	Szakmai elmélet							
9.	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5	18	-	-	-	-	18
10.	Foglalkoztatás I.	-	-	-	-	2	64	64
11.	Foglalkoztatás II.	-	-	-	-	0,5	16	16
12.	Vendéglátó gazdálkodás	1	36	1	36	1	32	104
13.	Szakmai számítások	1,5	54	1	36	1	32	122
14.	Általános élelmiszerismeret, fogyasztóvédelem	1	36	-	-	-	-	36
15.	Élelmiszerek csoportjai	1	36	1	36	1	32	104
16.	Szakmai idegen nyelv	-	-	1	36	1	32	68
17.	Előkészítési és ételkészítési alapismeret	1	36	-	-	-	-	36
18.	Ételkészítési alapok	2	72	2	72	-	-	144
19.	Ételkészítési ismeretek	-	-	-	-	2	72	72
Szakmai elmélet összesen:		8	288	6	216	8,5	272	776
	Szakmai gyakorlat							
20.	Előkészítési és ételkészítési alapozó gyakorlat	3	108	-	-	-	-	108
20.	Ételkészítési alapgyakorlat	6	216	5	180	-	-	396
21.	Ételkészítési üzemi alapgyakorlat	-	-	14	504	-	-	504
22.	Ételkészítési gyakorlat	-	-	-	-	3	96	96
23.	Ételkészítési üzemi gyakorlat	-	-	-	-	14	448	448
Szakmai gyakorlat összesen:		9	324	19	684	17	544	1552
	Nyári gyakorlat	-	140	-	140	-	-	280
Szakmai képzés összesen:		17	752	25	1040	25,5	816	2608
Elmélet és gyakorlat összesen:		35	1260	36	1296	35	1120	3956
Képzési arányok		Közismeret			1348 óra		34,07 %	
		Szakmai elmélet			2608 óra		29,75 %	
		Szakmai gyakorlat					70,25 %	

34 811 04
Szakács szakképesítés
helyi tantervének óraszámai duális (moduláris) szakképzésben
„közismereti oktatás nélkül”
2013. szeptember 1-től

Tantárgyak		1. évfolyam 36 hét		2. évfolyam 32 hét		Összesen
		Óraszám		Óraszám		
		Heti	Éves	Heti	Éves	
	Közismeret					
1.	Testnevelés	1	36	1	32	68
2.	Osztályközösség építő program	1	36	1	32	68
Közismeret összesen:		2	72	2	64	136
	Szakmai elmélet					
3.	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5	18	-	-	18
4.	Foglalkoztatás I.	-	-	2	64	64
5.	Foglalkoztatás II.	-	-	0,5	16	16
6.	Vendéglátó gazdálkodás	1	36	1	32	68
7.	Szakmai számítások	1,5	54	1,5	48	102
8.	Általános élelmiszerismeret, fogyasztóvédelem	1	36	-	-	36
9.	Élelmiszerek csoportjai	1	36	2	64	100
10.	Szakmai idegen nyelv	2	72	1	32	104
11.	Előkészítési és ételkészítési alapismeret	1	36	-	-	36
12.	Ételkészítési alapok	2	72	2	64	136
13.	Ételkészítési ismeretek	-	-	1	32	32
Szakmai elmélet összesen:		10	360	11	352	712
	Szakmai gyakorlat					
14.	Előkészítési és ételkészítési alapozó gyakorlat	2	72	-	-	72
15.	Ételkészítési alapgyakorlat	3,5	126	1,5	48	174
16.	Ételkészítési üzemi alapgyakorlat	7	252	7	224	476
17.	Ételkészítési gyakorlat	-	-	3	96	96
18.	Ételkészítési üzemi gyakorlat	10,5	378	10,5	336	714
Szakmai gyakorlat összesen:		23	828	22	704	1532
	Nyári gyakorlat	-	160	-	-	160
Szakmai képzés összesen:		33	1348	33	1056	2404
Elmélet és gyakorlat összesen:		35	1420	35	1152	2572

Képzési arányok 2 éves szakmai képzésben	Szakmai elmélet	2404 óra	29,62 %
	Szakmai gyakorlat		70,38 %

Vendéglátóipar ágazat (XXVII.)

Vendéglátóipari szakgimnázium helyi tantervének óraszámai a 9-12. évfolyamra (2013. szeptember 1-től)

Tantárgy	Óraszámok évfolyamonként									
	9.			10.			11.		12.	
	heti	éves		heti	éves		heti	éves	heti	éves
Közismeret										
Magyar nyelv és irodalom É	4	144		4	144		4	144	4	128
Idegen nyelvek É	4	144		4	144		4	144	4	128
Matematika É	4	144		4	144		4	144	4	128
Történelem, társ.-i és állampolg.-i ismeretek É	2	72		2	72		3	108	4	128
Etika	-	-		-	-		1	36	-	-
Biológia – egészségtan	-	-		2	72		2	72	1	32
Fizika	2	72		2	72		1	36	-	-
Kémia	2	72		1	36		-	-	-	-
Földrajz	2	72		1	36		-	-	-	-
Mozgókép-kultúra és médiaismeret	-	-		1	36		-	-	-	-
Informatika	2	72		1	36		1	36	-	-
Testnevelés és sport	5	180		5	180		5	180	5	160
Bibliaismeret	1	72		1	36		1	36	1	32
Osztályfőnöki	1	36		1	36		1	36	1	32
Közismeret összesen	29	1044		29	1044		27	972	24	768
Szakmai modulok tantárgyai: É	<i>elm</i>	<i>gyak</i>		<i>elm</i>	<i>gyak</i>		<i>elm</i>	<i>gyak</i>	<i>elm</i>	<i>gyak</i>
Munkahelyi egészség és biztonság	0,5	-	18	-	-	-	-	-	-	-
Vendéglátó gazdálkodás	0,5	-	18	-	-	-	2	-	72	1
Szakmai számítás	1	-	36	-	1	-	-	-	2	1
Marketing és kommunikáció a gyakorlatban	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Vendéglátó üzleti nyelv	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Élelmiszer ismeret	-	-	-	1	-	-	1	-	36	1
Termelés elmélete és gyakorlata	1	-	36	1	2	72	1	2	108	-
Értékesítés elmélete és gyakorlata	1	-	36	1	-	-	1	1	72	-
Értékesítés gyakorlata	-	2	72	-	1	36	-	-	-	-
Szakmai modulok összesen:	4	2	216	3	4	252	5	3	288	4
Elmélet és gyakorlat összesen:	35		1260	36		1296	35		1260	35
<i>Nyári összefüggő szakmai gyakorlat</i>										
• Termelés elmélete és gyakorlata	-	-	70	-	-	105	-	-	120	-
• Értékesítés elmélete és gyakorlata	-	-	-	-	-	-	-	-	40	-

É: Kötelező érettségi tantárgy

Képzési arányok szakmai modulokban	Szakmai elmélet	1423 óra	45,46 %
	Szakmai gyakorlat		54,54 %

54 811 01 Vendéglátásszervező-vendéglős szakképesítés
helyi tantervének óraszámai duális, moduláris szakképzésben
2013. szeptember 1-től

Tantárgyak		Ágazati szakközépiskolai végzettséggel		Középiskolai végzettséggel					
		5/13. évfolyam 32 hét		1/13. évfolyam 36 hét		2/14. évfolyam 32 hét		Összesen	
		Óraszám		Óraszám		Óraszám			
		Heti	Éves	Heti	Éves	Heti	Éves		
	Közismeret								
1.	Testnevelés	1	32	1	36	1	32	68	
2.	Osztályfőnöki	1	32	1	36	1	32	68	
Közismeret összesen:		2	64	2	72	2	64	136	
	Szakmai elmélet								
3.	Munkahelyi egészség és biztonság	-	-	0,5	18	-	-	18	
4.	Foglalkoztatás I.	2	64	-	-	2	64	64	
5.	Foglalkoztatás II.	0,5	16	-	-	0,5	16	16	
6.	Vendéglátó üzleti gazdálkodás	2	64	3	108	2	64	172	
7.	Szakmai számítás	2,5	80	2	72	2,5	80	152	
8.	Élelmiszer ismeret	1	32	3	108	1	32	140	
9.	Termelés elmélete	2	64	3	108	2	64	172	
10.	Értékesítés elmélete	2	64	2	72	2	64	138	
11.	Vendéglátó vállalkozások	1	32	0,5	18	1	32	50	
12.	Vendéglátó vállalkozások működtetése	1	32	-	-	1	32	32	
Szakmai elmélet összesen:		14	448	14	504	14	448	952	
	Szakmai gyakorlat								
13.	Marketing és kommunikáció gyakorlata	2	64	2	72	2	64	136	
14.	Alkalmazott számítástechnika	2	64	-	-	2	64	64	
15.	Ügyvitel	2	64	-	-	2	64	64	
16.	Vendéglátó üzleti nyelv	2	64	4	144	2	64	208	
17.	Termelés gyakorlata	6	192	6	216	6	192	408	
18.	Értékesítés gyakorlata	5	160	6	216	5	160	376	
19.	Vendéglátó vállalkozások működtetése	-	-	1	36	-	-	36	
Szakmai gyakorlat összesen:		19	608	19	684	19	608	1292	
	Nyári gyakorlat	-	-	-	160	-	-	160	
Szakmai képzés összesen:		33	1056	33	1348	33	1056	2404	
Elmélet és gyakorlat összesen:		35	1120	35	1420	35	1120	2540	

Képzési arányok 2 éves szakmai képzésben	Szakmai elmélet	2404 óra	39,61 %
	Szakmai gyakorlat		60,39 %

Modultérkép

Modul száma	Modul elnevezése	Ipari gépész	Gépi forgácsoló	Hegesztő	Épület- és szerkezetlakatos	Festő, mázoló, tapétázó	Kőműves és hidegburkoló	Asztalos	Női szabó	Eladó	Kereskedő	Vendéglátásszervező	Pincér	Szakács	Cukrász	Szociális gondozó és ápoló
11497-12	Foglalkoztatás I.	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
11499-12	Foglalkoztatás II.	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
11500-12	Munkahelyi egészség és biztonság	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
10025-12	A kereskedelmi egység működése									X	X					
10027-12	A ruházati cikkek és a vegyes iparcikkek forgalmazása									X						
10028-12	Az élelmiszerek, vegyi áruk és gyógynövények forgalmazása/idegen nyelv									X						
10029-12	A műszaki cikkek forgalmazása/idegen nyelv									X						
10031-12	A főbb árucsoportok forgalmazása										X					
10032-12	Marketing										X					
10033-12	A vállalkozások működtetése										X					
10043-12	Cukrászati termékkészítés														X	
10044-12	Élelmiszer, fogyasztóvédelem												X	X	X	
10045-12	Gazdálkodás												X	X	X	
10046-12	Szakmai idegen nyelv												X	X	X	
10047-12	Felszolgálat alapjai												X			
10048-12	Ételkészítés alapjai													X		
10049-12	Konyhai kisegítés													X		
10050-12	Vendéglátó értékesítés											X				
10051-12	Vendéglátó marketing és kommunikáció a gyakorlatban/gazdálkodás											X				
10052-12	Vendéglátó termelés											X				
10053-12	Vendéglátó üzleti gazdálkodás											X				
10054-12	Vendéglátó üzleti idegen nyelv											X				
10055-12	Vendéglátó üzletvezetés											X				
10074-12	Felszolgálat												X			
10075-12	Ételkészítés													X		
10101-12	Építőipari közös tevékenység					X	X									
10103-12	Mázolási munkák					X										
10104-12	Szobafestő, díszítő munkák					X										
10105-12	Tapétázási munkák					X										
10113-12	Ruhaipari anyagvizsgálatok								X							
10114-12	Ruhaipari gyártmánytervezés								X							
10115-12	Textiltermék összeállítás								X							

Modul száma	Modul elnevezése	Ipari gépész	Gépi forgácsoló	Hegesztő	Épület- és szerkezetlakatos	Festő, mázoló, tapétázó	Kőműves és hidegburkoló	Asztalos	Női szabó	Eladó	Kereskedő	Vendéglátásszervező - vendéglős	Pincér	Szakács	Cukrász	Szociális gondozó és ápoló
10118-12	Lakástextíliák készítése								X							
10120-12	Női ruhák készítése és értékesítése								X							
10162-12	Gépészeti alpozó feladatok	X	X	X	X											
10163-12	Gépészeti munkabiztonság és környezetvédelem	X	X	X	X											
10165-12	Épületlakatos feladatok				X											
10166-12	Gépészeti kötési feladatok	X			X											
10167-12	Magasban végzett lakatos feladatok				X											
10168-12	Szerkezetlakatos feladatok				X											
10173-12	Anyagvizsgálatok és geometriai mérések	X	X													
10174-12	Esztergályos feladatok		X													
10175-12	Köszörűs feladatok		X													
10176-12	Marós feladatok		X													
10178-12	Ipari gépészműveletek	X														
10180-12	Hegesztés előkészítő és befejező műveletei			X												
10181-12	Hegesztési eljárások			X												
10224-12	Alapvető tömörfa megmunkálás							X								
10225-12	Asztalosipari szerelés							X								
10226-12	Asztalosipari termékek gyártása							X								
10228-12	Gépkezelés							X								
10229-12	Gyártáselőkészítési feladatok							X								
10274-12	Beton és vasbeton szerkezetek						X									
10275-12	Falazás, vakolás						X									
10276-14	Hidegburkolási feladatok						X									
10277-13	Szigetelések						X									
10177-12	Gépelemek szerelési feladatai	X														
10278-15	vegyes kőműves feladatok						X									
10569-12	Gondozási-ápolási alapfeladatok															X
10570-12	A szükségletek felmérése															X
10571-12	Sajátos gondozási feladatok															X
10572-12	Gondozási-ápolási adminisztráció															X
11371-12	Biztonságos munkavégzés							X								
11507-12	Az áruforgalom lebonyolítása									X	X					
11508-12	Az áruforgalom tervezése, irányítása, elemzése										X					

Kisújszállás, 2016. április 12 .

P. H.

Toldi Attila
igazgató

Pedagógiai program

Záradékok

Nyilatkozat

Az Illéssy Sándor Baptista Gimnázium, Szakközépiskola és Szakiskola Iskolaszéke képviselőjében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy az Iskolaszék a 2016. április 8-án megtartott ülésén a pedagógiai program módosítását megtárgyalta, azzal egyetértett, s támogató véleménnyel elfogadásra és jóváhagyásra javasolja.

Kisújszállás, 2016. április 12.

Bikki Kálmánné
az iskolaszék elnöke

Nyilatkozat

Az Illéssy Sándor Baptista Gimnázium, Szakközépiskola és Szakiskola Diákönkormányzata képviselőjében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a Diákönkormányzat a 2015. április 8-án megtartott ülésén a pedagógiai program módosítását megtárgyalta, azzal egyetértett, s támogató véleménnyel elfogadásra és jóváhagyásra javasolja.

Kisújszállás, 2016. április 12.

Kovács Krisztina
diákönkormányzati vezető

Nyilatkozat

Az Illéssy Sándor Baptista Gimnázium, Szakközépiskola és Szakiskola munkaközösségei képviselőjében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a munkaközösségek a pedagógiai program – adott szakterületet érintő kérdéseiben – véleményezési jogukat gyakorolták, s támogató véleménnyel elfogadásra és jóváhagyásra javasolják.

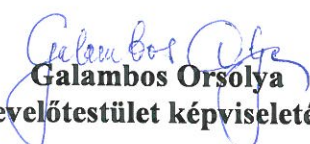
Kisújszállás, 2016. április 12.

Demeter István
munkaközösség-vezető

Nyilatkozat

Az Illéssy Sándor Baptista Gimnázium, Szakközépiskola és Szakiskola Nevelőtestülete képviselőjében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a pedagógiai program elkészítéséhez és elfogadásához előírt egyetértési jogát gyakorolta. A Nevelőtestület a 2016. április 12-én megtartott értekezletén a szakmai munkaközösségek – szakterületüket érintő – véleményének kikérése után a pedagógiai program módosítását megtárgyalta, az abban foglaltakkal egyetértett, azt elfogadta és jóváhagyásra javasolja.

Kisújszállás, 2016. április 12.

Galambos Orsolya
nevelőtestület képviselőjében

Nyilatkozat

Az intézményfenntartó Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy képviselőjében – a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 32. § (1) bek. i) pontjában kapott felhatalmazás alapján – az Illéssy Sándor Baptista Gimnázium, Szakközépiskola és Szakiskola pedagógiai programját jóváhagyom.

Budapest, 2016. ....

P. H.

Szenczy Sándor
elnök

Jegyzőkönyv

A nevelőtestületi értekezlet ideje és helye: 2016. április 12., az Arany János utca 1/A szám alatti főépület 12-es számú tanterme.

A nevelőtestület határozatképességéhez szükséges létszám: 18 fő

Jelen van: 32 fő a jelenléti ív szerint

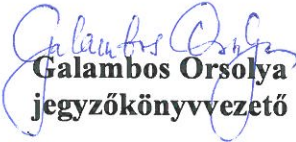
A szavazás eredménye:

- Elfogadta: 33 fő
- Nem fogadta el: 0 fő
- Tartózkodott: 0 fő

Határozat

A nevelőtestület – a szakmai munkaközösségek támogató véleményének meghallgatását követően – 2016. április 12-ei ülésén 3/2016. (IV. 12.) számú határozatával a pedagógiai programot egyhangúlag elfogadta.

Kisújszállás, 2016. április 12.

Galambos Orsolya
jegyzőkönyvvezető

Toldi Attila
igazgató

Jelenléti ív

Készült: a 2016. április 12-én megtartott nevelőtestületi értekezleten

	Név	Aláírás
1.	Ari Katalin	Ari Katalin
2.	Bagdányné Szél Zsuzsanna	Bagdányi né Szélsanna
3.	Bikki Kálmánné	Bikki Kálmán
4.	Borók Imre	Borók Imre
5.	Bögös Jenő iskolalelkész	igazoltan távol
6.	Demeter István	Demeter István
7.	Duli Annamária	Duli Anna
8.	Farkas Zoltán	Farkas Zoltán
9.	Galambos Orsolya	Galambos Orsolya
10.	Garaguly János	Garaguly János
11.	Hajdu-Ráfi Tamás	Hajdu-Ráfi Tamás
12.	Hidvéginé Kuliga Gyöngyi	Hidvégi né Kuliga Gyöngyi
13.	Horváth Éva	Horváth Éva
14.	Kovács Krisztina	Kovács Krisztina
15.	Lévai János	Lévai János
16.	Márta István	Márta István
17.	Maszler János	Maszler János
18.	Megyeri István	Megyeri István
19.	Monoki Kálmán	Monoki Kálmán
20.	Monoki Kálmánné	Monoki Kálmánné
21.	Oroszné Gurbán Anna	igazoltan távol
22.	Rádai Mária	Rádai Mária
23.	Radics Zoltán	Radics Zoltán
24.	S. Nagy Károly	S. Nagy Károly
25.	Somogyiné Harmati Angéla	Somogyiné Harmati Angéla
26.	Szabó Károly	Szabó Károly
27.	Szidey István	Szidey István
28.	Szidey Szilvia	Szidey Szilvia
29.	Toldi Attila	Toldi Attila
30.	Tóth László	Tóth László
32.	Törös Ágnes	Törös Ágnes
33.	Varga Anikó	Varga Anikó
34.	Vígh Lajos	Vígh Lajos

Nyilatkozat

Az intézményfenntartó Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy képviseletében - a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. tv. 32.§ (1) bek. i.) pontja alapján – az Illéssy Sándor Baptista Gimnázium, Szakközépiskola és Szakiskola **Pedagógiai Programját** jóváhagyom.

Budapest, 2016. május 25.

Szenczy Sándor
elnök